

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 30 / Hejmar 356 / Tebax 2011

15 Ağustos ruhuyla Devrimci Halk Savaşına

Süreci gerillanın performansı belirleyecek

12 Haziran genel seçimleri ardından AKP hükümetinin geliştirdiği politikalar, uygulamaya çalıştığı planlar gittikçe netleşmiş bulunuyor. Bunlara bakarak AKP'nin seçim stratejisini ve elde ettiği sonuçları daha iyi anlıyoruz. Bu çerçevede de özellikle 2007 yılından bu yana yaşananlar daha anlam kazanıyor. Türk genelkurmayı ile AKP hükümeti arasında Dolmabahçe'de başlayan pazarlıklardan ortaya çıkan sonuçlar ve bu temelde günümüze kadar yaşananlar herkes açısından çok daha anlaşılır oluyor. Yaşar Büyükanıt-Tayyip Erdoğan'ın Dolmabahçe görüşmesi neydi ve ne sonuçlar verdi? 5 Kasım 2007'de Bush-Erdoğan görüşmesi hangi amaçla yapıldı ve ne tür anlaşmalara ulaşıldı? Bunlar ardından gelişen Medya Savunma Alanları'na dönük kapsamlı hava saldırıları ve askeri operasyonlar neyi ifade ediyordu? Ve bunların 2008 Şubatı'nda Zap operasyonu biçiminde bir kara saldırısına dönüşmesinin amacı neydi? Askeri saldırıların boşa çıkması ardından, AKP hükümeti ne tür ideolojik saldırılar gündeme getirdi? 2008 Mayısı'nda İlker Başbuğ ile başbakan arasında yapılan görüşmelerden sonra mücadelemize karşı hangi psikolojik savaş yöntemlerinin kullanılması kararına varıldı? TRT 6 ne amaçla açıldı? 29 Mart 2009 yerel seçimlerine ne tür anlamlar yüklendi? Öyle bir seçimle –ki buna referandum demişlerdi– neyi elde etmek istediler? Bütün bunlar şimdi daha çok anlaşılır oluyor.

Açığa çıkıyor ki, ABD-AKP anlaşması temelinde hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi amaçlayan çok kapsamlı bir ortak plan hazırlanmış ve uygulanmaya konmuştur. Bu planın ideolojik, askeri, siyasi boyutları söz konusudur. Özellikle başlangıçta askeri alanda sonuçlar elde etmek öngörülmüş, Medya Savunma Alanları'na dönük saldırı ile Zap operasyonu bu temelde geliştirilmiştir. Nihayet askeri saldırıların kırılıp boşa çıkarılması sonucundadır ki, bu kez bir yandan Önder Apo'ya ve hareketimize dönük karalamayı ifade eden ideolojik saldırılar geliştirilirken, diğer yandan da Kürt demokratik siyasetini imha ve tasfiye etmeyi hedefleyen bir plan uygulamaya konmuştur. İşte son üç yıldır hemen hemen her yıl seçim yapılması ve bu seçimlerin AKP hükümeti tarafından referandum olarak nitelendirilmesi bunu ifade ediyor.

Nitekim ilk seçim 29 Mart 2009 tarihinde yerel seçim olarak gerçekleşti ve buna referandum dendi. Aslında TRT 6'yla, Güneyli güçlerin ve uluslararası çevrelerin desteğiyle girilen bu seçim sonucu amaçlanan, hareketimizin kitle tabanının yok edilmesiydi. Eğer seçimden başarılı çıkılsaydı hareketimiz uluslararası ortamda daha yüksek bir dille terörist olarak damgalanacak ve bütün dünya Özgürlük hareketimize yönelik AKP hükümetinin geliştirdiği imha ve tasfiye saldırılarına ortak edilmeye çalışılacaktı. Ancak bunun başarılamaması sonucundadır ki, 14 Nisan 2009 tarihinden itibaren Kürt demokratik siyasetine dönük imha ve tasfiyeyi hedefleyen soykırım operasyonları başlatıldı. Ardından bu operasyonlarla zayıflatılan demokratik siyaseti aldatıcı yöntemlerle yok etmeyi öngören sahte açılım politikaları devreye kondu. Bir yandan Kürt açılımı yapıyoruz, demokratik açılım yapıyoruz denerek demokratik çevreler ve Kürt halkı aldatılmaya, diğer yandan ise böyle bir ortamdan yararlanıp hukuk kullanılarak demokratik siyaset tasfiye edilmeye çalışıldı. İçinde seçilmiş belediye başkanlarının ve parti yöneticilerinin olduğu yüzlerce, giderek binlerce insan tutuklanıp zindanlara kondu. En son DTP kapatıldı, seçilmiş milletvekillerinin vekillikleri düşürüldü. Tayyip Erdoğan başkanlığındaki hükümet "silbaştan yaparız" diyerek, Kürt demokratik siyasetini tasfiyeyi amaçlayan çok sinsi ve kapsamlı bir saldırıyı 2009 ve 2010 yılları boyunca kesintisiz bir biçimde devreye koydu. Böylece öngördüğü tasfiye politikasını kabul ettirebileceği bir siyasi ortam yaratmak istedi.

AKP'nin siyasi irade kırma planı boşa çıkartıldı

Fakat bütün bunlar sonuç almayınca, hareketin kitleselleşmesi ve direnci daha çok büyüyünce, halk daha çok demokratik siyaset etrafında birleşince, bu sefer yeniden kitle tabanını zayıflatmaya dönük girişimler geliştirildi. 12 Eylül 2010 anayasa referandumu bu amaçtaydı. Görünüşte anayasa değişikliğini hedefliyordu, ama esasta genel siyasi nabzı yoklamayı hedefleyen bir yönü vardı. Kürt demokratik siyasetini ve bazı çevreleri bu yolla kuyruğuna takmayı ve Özgürlük hareketini kuşatacak bir siyasal ortam yaratmayı hedefliyordu. 12 Eylül Anayasası'nı temize çıkartmak isteyen, Kürt halkının PKK'yi desteklemediğini gösteren sonuçlar alınmak ve bu temelde erken seçime gidilerek, Özgürlük hareketimizi imha ve tasfiyeyi amaçlayan büyük saldırıların zemini yaratılmak isteniyordu.

12 Eylül referandumunda da boykot siyasetiyle bu komplo boşa çıkarılınca, bütün umutlar 12 Haziran 2011 seçimlerine bağlandı. Bu seçimler çerçevesinde AKP, derin hesaplar yaparak Özgürlük hareketimizi imha ve tasfiyenin zeminini yaratmak istedi. Bazıları 12 Haziran seçimlerinde AKP'nin başarılı olduğunu söylüyorlar. Oysaki başta Tayyip Erdoğan olmak üzere hiçbir AKP yöneticisi bile böyle bir iddiada açıkça bulunmuyor, bulunamıyor. Çünkü düşündükleri başarı farklıydı. Bu çerçeveden bakıldığında hesapları tutmadı, seçim stratejileri boşa çıktı.

AKP'nin seçim stratejisi neydi? Bu stratejinin iki ayağı vardı: Bir, Kürt halkının PKK'yi değil de AKP'yi desteklediğini göstermek; iki, tek başına anayasa yapabilecek bir meclis çoğunluğuna ulaşmak. AKP'nin 12 Haziran seçim stratejisi ve hedefleri kesinlikle bunlardı. Dikkat edilirse her ikisi de gerçekleşmedi. Kürt halkı ezici bir çoğunlukla PKK çizgisine evet derken, AKP oy oranını iki puan arttırsa da mecliste 2007 seçimlerinde elde ettiği milletvekili sayısını koruyamadı. Yüzde on seçim barajına dayanarak BDP'yi seçim dışı bırakıp, çeşitli skandallarla MHP'yi de baraj altına düşürerek tek başına anayasa yapabilecek bir meclis çoğunluğu elde etmeyi hesaplarken, 12 Haziran seçimlerinde ortaya çıkan sonuç beklediği gibi olmadı. Tek başına anayasa yapacak meclis çoğunluğuna ulaşamadığı gibi, tek başına anayasa yapma ya da değiştirmeyi referanduma götürecek çoğunluğu da kaybetti. Yani 330'un da altına düştü.

Bu seçim sonucunun siyasi anlamı çok büyüktür. Bu gerçeği iyi görmemiz gerekiyor. 2009'da, 2010'da, 2011'de üç seçim yaparak AKP hükümeti her bir seçimde tam bir üstünlük sağlamayı hedeflerken, özellikle Kürdistan'da her üç seçimde de yenilgi almış, Kürt halkının ezici bir biçimde Özgürlük hareketimizi desteklemesi durumuyla karşılaşmıştır. Bu sonuç da AKP hükümetinin Kürdistan'a dönük bütün oyunlarını ve hesaplarını bozmuştur. İşte bu hesaplarının bozulması ardından şimdi bir yandan oldukça zor bir durumu, çıkmazı yaşıyor, diğer yandan da, Tayyip Erdoğan'ın ifadesiyle yeni stratejilere başvurarak, hareketimize dönük yeni bir topyekun imha ve tasfiye operasyonu geliştirmeye çalışıyor.

Bu konuda seçim ardından, seçimde ulaşamadığı sonuçlara kısmen ulaşabilmek için, siyasi rakiplerinin iradesini kırmaya dönük bir saldırı siyaseti izlemeye çalıştı. Başta Hatip Dicle'nin milletvekilliğinin düşürülmesi olmak üzere, tutuklu milletvekillerinin tahliyesini engelleyerek BDP'nin ve diğer muhalefet partilerinin iradesini kırmaya, onları iradesiz duruma düşürerek mecliste istediğini yapabileceği bir siyasi ortamı elde etmeye çalıştı. Seçimde başaramadığını böyle bir hukuk komplosuyla başarmak istedi.

Fakat AKP'nin bu hesabını da Önder Apo'nun tutumu bozdu. Önder Apo hem AKP'nin bu oyununu deşifre etti, hem de İmralı'da yürütülen görüşmelerin sonuçlarını açıklayarak siyasetin nabzının İmralı'da attığını, siyasi inisiyatifin İmralı'da olduğunu ortaya koydu. Özgürlük hareketimiz de Önder Apo'nun bu çabalarını 14 Temmuz'da Demokratik Özerklik ilanıyla destekledi ve güçlendirdi. Böylece AKP'nin siyasi irade kırma planı tümüyle boşa çıkartıldığı gibi, demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü yönünde adım atma doğrultusunda AKP iyice kuşatılmış oldu.

AKP barışçıl çözüm için hiçbir zaman harekete geçmedi

İşte şimdi AKP, bu kuşatmayı kırmaya, karşı saldırı ile bu durumu parçalayarak Özgürlük hareketimize dönük yeni imha ve tasfiye planlarını bölgesel düzeyde uygulamaya koymaya çalışıyor. Dikkat edilirse AKP hükümeti Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik çözümü yönünde ciddi hiçbir adım atmıyor. Tüm çabaları özel savaşı derinleştirmeye ve Özgürlük hareketimizi imha ve tasfiye etmeye dönüktür. Örneğin, Önder Apo İmralı'da yürütülen tartışmaların sonuçlarını kısmen kamuoyuna açıkladı. Kendisiyle görüşen heyetle kapsamlı tartışmalar yürüttüklerini ve artık önemli bir karar aşamasına ulaştıklarını, bunun AKP hükümetinin kararıyla ve TBMM'nin ön açması ve rol tanıması temelinde gerçekleşebileceğini belirtti. Barış ve demokratik çözüm için protokoller hazırlayıp, bu protokolleri AKP hükümetine sunduğunu açıkladı. Bu temelde hükümetin ve meclisin bunlar hakkında karar alarak kendisinin arabuluculuk yapması yönünde rol tanıması, ön açması, kendisine çağrı yapması gerektiğini belirtti.

Fakat hükümet ve meclis bu doğrultuda hiçbir adım atmadı. 12 Haziran seçimleriyle ortaya çıkan meclis ağır aksak da olsa toplandı, kendi örgütlenmesini yaptı, yeni hükümeti görevlendirdi ve güvenoyu verdi. Ülkenin içinde bulunduğu olağanüstü duruma çözüm arayacak tartışmalar yapmak yerine, yaz tatiline girdi. Önder Apo'nun İmralı'da yürüttüğü çalışmalara ve meclise dönük çağrılarına hiçbir yanıt vermedi. Hareketimiz de bu doğrultuda iki maddelik taleplerini ileterek derhal bu yönlü adım atılmasını istedi. Bunlar:

"**1-** TBMM yeni yasama dönemine başlarken Türkiye'nin en temel ve stratejik sorunu olan Kürt sorununu çözmek üzere, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'a demokratik anayasal çözüm sürecinde rolünü oynaması için çağrı yapmalı ve buna uygun koşullar yaratmalıdır.

2- Türkiye Cumhuriyeti devleti ve hükümeti adına Başbakan veya benzer düzeyde devleti bağlayan bir yetkili tarafından Kürt sorununun çözümünde imha ve tasfiye değil, diyalog ve barışçıl yolların esas alınacağını, bu temelde polis ve asker operasyonlarının durdurulduğunu açıkça kamuoyuna deklare ederek sürecin gelişmesi için start vermelidir," biçimindeydi.

Hükümet ve meclis, Yürütme Konseyimizin bu çağrılarına da hiçbir yanıt vermedi. Tam tersine, bir yandan bunları yok saydı, görmezden geldi, diğer yandan ise karşı saldırılarını hakaret dolu sözlerle birlikte sürdürmeye çalıştı.

İşte bütün bunların sonucudur ki, yani İmralı'da yürütülen çalışmalar temelinde Kürt sorununun barışçıl siyasi çözümünün önünün AKP hükümeti tarafından açılmaması, tam tersine inkar ve imhada ısrar edilmesi sonucudur ki, Özgürlük hareketimiz Demokratik Özerklik ilan ederek, Demokratik Konfederalizmi kendi özgücüyle Kürt toplumunun yaşadığı her yerde inşa etme kararı aldı. Önder Apo da bu koşullarda artık yapabileceği hiçbir şeyin kalmadığını, bir diyalog ve görüşme çerçevesinde yapılabilecek her şeyi yaptığını, bundan sonrasının müzakere olabileceğini, müzakerenin ise mevcut İmralı koşullarında yapılamayacağını, müzakere olabilmesi için İmralı koşullarının, kendisinin sağlık, güvenlik, özgür hareket etme durumunun dikkate alınarak değiştirilmesi gerektiğini ifade edip, şimdiye kadar yürüttüğü çalışmalara ve bu sürece son noktayı koydu.

Önderliğimizin bu tutumu ve Özgürlük hareketimizin Demokratik Özerklik ilan etme kararı AKP hükümetinin hile ve oyalamaya dayalı siyasetini boşa çıkartarak, onu tam bir çıkmaz içine soktu. Açığa çıktı ve anlaşıldı ki, AKP hükümeti Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt sorununun demokratik siyasi çözümü için çalışmıyor, bu doğrultuda herhangi bir zihniyeti ve programı mevcut değil; tam tersine, temel amacı, Özgürlük ha-

“Artık ikiyüzlü politika yürütemeyeceğini, yalan sözlerle gerçek niyetini gizleyemeyeceğini anlayan Tayyip Erdoğan, “yeni stratejiler devreye koyacağız” diyerek gerçek amacının Kürt soykırımını sürdürmek, Kürt özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmek, bunun için de özel savaşı derinleştirmek olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Şimdi bu imha ve tasfiye konsepti temelinde yeni saldırılar geliştiriliyor”

reketimizin ve Türkiye demokrasi dinamiklerinin imha ve tasfiye edilmesi, buna dayalı olarak da AKP'nin iktidar hegemonyasının tesis edilmesidir. Şimdiye kadar esas olan bu amaçlarını sözde açılım ve demokratikleşme yalanlarıyla maskelemeye, sürdürmeye çalışırken, Önderliğimizin ve hareketimizin son adımları bu oyunları bozup maskeyi düşürmüş, AKP'nin gerçek niyetini, politikalarını açığa çıkartarak, deyim yerindeyse onu suçüstü yakalamıştır.

Erdoğan; “yeni stratejiler devreye koyacağız!”

Bu temelde artık ikiyüzlü politika yürütemeyeceğini, yalan sözlerle gerçek niyetini gizleyemeyeceğini anlayan Tayyip Erdoğan, “yeni stratejiler devreye koyacağız” diyerek gerçek amacının Kürt soykırımını sürdürmek, Kürt özgürlük hareketini imha ve tasfiye etmek, bunun için de özel savaşı derinleştirmek olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Şimdi bu imha ve tasfiye konsepti temelinde yeni saldırılar geliştiriliyor. Bir yandan Önder Apo ile avukatlarının görüşmeleri engelleniyor, diğer yandan Medya Savunma Alanları'na şimdiye kadar görülmedik biçimde günlerce ve günün her saati hava saldırıları yapılıyor. Bu saldırılarla bir sınır ötesi harekatın psikolojik ve siyasi ortamı hazırlanmaya çalışılmaktadır. Bunun sonucu yerleşim yerleri vurulmakta ve 4'ü çocuk 7 sivilin katledilmesi gibi trajik olaylar yaşanmaktadır. Kürdistan coğrafyası napalm bombalarıyla yakılmakta ve böylece ormansızlaştırılıp çölleştirilmeye çalışmaktadır. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde Kürt gençlerine, Kürt yurtseverlerine dönük linç girişimleri geliştirilmektedir. Her gün BDP'ye ve DTK'ya ağır hakaretler yapılmakta, tutuklama tehdidiyle iradeleri kırılıp geri adım attırılmaya çalışılmaktadır.

Askeri konsepte dönüldüğünü, operasyonların eylemsizlik olsa dahi hiçbir zaman durdurulmayacağını açıkça ilan etmiştir. Yeni özel harekat ordusu kurulmaya çalışılıyor. Nitekim bizzat Türkiye Başbakanı Tayyip Erdoğan eski özel harpçıların hepsini göreve çağırdı. 1990'lı yılların bütün o faili meçhul adı altında katliam yapan, suç işleyen canileri yeniden halkımıza ve hareketimize saldırtmak üzere görev başına çağırdı. Diğer yandan ABD ile tam bir ittifak halinde Suriye'deki gelişmeleri yönlendirmeye, Batı Kürdistan'daki durumu provoke etmeye ve buradaki Kürt halkını kontrol altına almaya çalışıyor. Yine bu konseptin önemli bir parçası olarak İran ile geliştirdiği ittifak temelinde Kandil ve Xinêre üzerinden hareketimizi ve özellikle gerilla mevzilenmesini imha ve tasfiye etmek üzere kapsamlı bir saldırı başlatmış bulunuyor. Bununla birlikte ordu üst yönetimi içerisinde çeşitli pazarlıklar içerisine girerek, özel savaş konusunda tecrübeli olan kişileri yeni genelkurmay ve ordu yönetimi olarak görevlendirmiş bulunuyor.

İşte son günlerde yaşanan bütün bu gelişmelerin hepsi birbiriyle bağlantılıdır. Kesinlikle bunları birbirinden kopuk, ayrı olaylarmış gibi ele almamak gerekir. Türkiye'nin şu veya bu kentindeki linç girişiminden Kandil'deki İran saldırısı ve süreklileşen hava bombardımanlarına kadar, eski özel harpçıları göreve çağırmadan TSK yönetimini yeniden dizayn etmeye kadar yürütülen çabaların hepsi bir planın parçaları biçimindedir. Birbirinden kopuk değil, kesinlikle birbirine bağlıdır ve AKP'nin yeni stratejisini ifade etmektedir. Bu stratejinin esasının da Özgürlük hareketimizi imha ve tasfiye etmek ve buna dayanarak Kürt soykırımını sürdürüp sonuca götürmek olduğu tartışmasızdır. Bu anlamda AKP, uluslararası komployu devam ettirmeye, ikinci bir komplo planlamaya ve hayata geçirmeye çalışmaktadır. 2011 yılını, şanlı 15 Ağustos Atılımımızın 28. yılını Özgürlük hareketimizin imha ve tasfiye edildiği bir yıl haline getirmek istemektedir. Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmiş, Kürt halkı üzerinde siyasi egemenlik ve kültürel soykırım sistemini yeni koşullarda kurmuş bir siyasi hareket olarak devleti tamamen kendi çizgisinde dizayn etmeyi ve tümüyle ele geçirmeyi hedeflemiştir. Bu temelde de Artık AKP gerçeği bütün yönleriyle net bir biçimde açığa çıkmıştır. AKP'nin zihniyeti ve siyasetinde demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümü kesinlikle yoktur. Onun bütün amacı kendi iktidar hegemonyasını kurmak, orduyu, yargıyı, bürokrasiyi, devleti ve toplumu tümüyle kendi diktatöryal denetimi altına almaktır. Bunun için de kendine karşıt olan herkesi şu veya bu yöntemle sindirmekte, imha ve tasfiye etmektedir.

Çok açık ve net bir biçimde görülüyor ki, 15 Ağustos Atılımımızın 28. yılında, Özgürlük hareketimize yönelik AKP hükümeti tarafından yeni ve çok daha kapsamlı bir imha ve tasfiye konsepti dayatılmak istenmektedir. PKK'nin bu biçimde imha ve tasfiye edilmesine dayanarak da Kürt soykırımı sonuca götürülmeye çalışılmaktadır. AKP hükümeti, Kenan Evrenlerin, Tansu Çiller'in, Güreş ve Ağarların yapamadığını yapmak, Kürt özgürlük hareketini tasfiye eden, imha eden konumuna ulaşmak arzusu ve arayışı içindedir. Bunun için de özel savaşı tüm yönleriyle tırmandırmaya ve yeniden çok kapsamlı bir biçimde harekete geçirmeye çalışmaktadır. İran üzerinden Kandil ve Xinêre'ye dönük saldırı, bu savaş konseptinin önemli bir parçası ve başlangıcı olmaktadır. Kuzey'deki askeri ve siyasi operasyonlarla birlikte hava saldırılarının artırılması ve halk üzerindeki linç girişimleri yine bu konseptin uygulamaları olarak gündeme gelmektedir. Kuşkusuz orduda ve poliste yaptığı değişiklikler ve hazırlıklarla AKP hükümeti hem Kuzey Kürdistan'da, hem de Medya Savunma Alanları'na dönük çok daha kapsamlı bir askeri saldırının hazırlığını yapmaktadır. Nitekim Fethullahçı basın, AKP kalemşorları her gün sayfa sayfa Sri Lanka'nın nasıl Tamil Kaplanları'na dönük askeri saldırı yaptığını ve sonuç aldığını yazmaya ve bu temelde başbakan ve hükümeti yönlendirmeye çalışmaktadırlar.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Özgürlük hareketimize dönük yeni bir uluslararası komplo saldırısı başlamış durumdadır. Mevcut saldırıları devam ettirerek, muhtemelen Ramazan ayından sonra, eylül ortalarından itibaren Medya Savunma Alanları'na dönük de çok kapsamlı bir askeri saldırı geliştirilecektir. İşte bizim genel hareket olarak tüm mücadele sahaları açısından tüm bu gelişmeleri ve gerçekleri görmemiz, anlamamız ve bütün bunları karşılayıp boşa çıkartacak, tersine 2011 yılının güzünü, dahası 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılını Demokratik Özerklik temelinde Kürt özgürlüğünün çok daha geliştirildiği, bütün parçalarda Kürt halkının özgürlük mücadelesinin hamle yaptığı bir yıl haline getirmemiz gerekiyor.

Peki, biz bunu yapabilir miyiz? AKP'nin bir yandan ABD ve AB ile diğer yandan İran, Irak ve benzeri güçlerle ittifak yaparak hareketimize dayatmaya çalıştığı bu imha ve tasfiye konseptine karşı direnebilir, bunu kırıp boşa çıkartabilir miyiz? Kuşkusuz bizim gündemimizi de, tüm halkın ve demokratik güçlerin gündemini de esas olarak bu sorunların cevabı oluşturuyor.

Yeni bir 15 Ağustos Atılımı gündemimizde

Bu konuda açıkça şunu belirtebiliriz ki, 15 Ağustos Atılımı olurken de siyasi ve askeri durum çok kötüydü. Hatta mevcut durumdan çok ama çok daha kötü ve olumsuzdu. 12 Eylül 1980 faşist askeri darbesi olmuş, bütün örgütler dağıtılmış, devrimci mücadele durdurulmuş, halk sindirilmiş, zindanlar doldurulmuş, idamlar, işkenceler, katliamlar en üst düzeye çıkartılmış, ordu yönetime tümden hakim olarak 1982 Anayasası temelinde Türkiye Cumhuriyeti devletini bir faşist devlet olarak yeniden şekillendirmiş bulunuyordu. Devrimci demokratik güçler Türkiye genelinde tamamen sindirilmiş ve susturulmuştu. Özgürlük hareketimizin önemli bir bölümü zindanlara doldurulmuş, bir bölümü de yurtdışına gitmek zorunda bırakılmıştı.

Evet, Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin, Ferhatların öncülüğünde 1982 yılında Amed Zindanı'nda büyük bir özgürlük direnişi gelişmiş ve bu direniş ideolojik zafer kazanmıştı. Fakat dikkat edilirse, bu bir zindan direnişiydi ve ideolojik mücadele düzeyindeydi. Dolayısıyla bunun dışarıya taşırılması, siyasi ve askeri boyuta ulaştırılması gereği vardı. Bu doğrultuda her ne kadar Lübnan-Filistin sahasında Özgürlük hareketimiz Önder Apo öncülüğünde belli bir hazırlık çalışması yürütmüş, toparlanmış, 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı direnme iradesi oluşturmuşsa da, henüz bunlar ülkeye dönmüş, zindan direnişiyle birleşmiş ve pratiğe dönüşmüş değildi. Bir de günümüzle kıyaslanmayacak kadar azdı, zayıftı, yalnızdı. İşte 15 Ağustos 1984 büyük devrimci atılımı böyle bir ortamda başladı ve gelişti. Sadece Kürdistan'daki gelişmeleri değil, 27 yıldır Türkiye ve çevresindeki siyasi ve askeri gelişmeleri belirleyen bu atılım oldu. Zor koşullarda, düşmanın çok yönlü ve azgın saldırı içinde bulunduğu, halkın sindirilmiş olduğu, devrimci güçlerin ise çok küçük, yalnız ve zayıf bir konumda bulunduğu bir ortamda devrimci iradenin, bilincin, öngörünün, kararlılığın ifadesi olarak ortaya çıktı. Dikkat edilirse, burada belirleyici olan doğru karar ve ısrarlı mücadele oldu. Bunlar Hareketimize ve halkımıza kazandırdı. Tarihin yeniden yapılışını sağladı.

15 Ağustos Atılımı'nın önemi ve özelliklerine ilişkin bu hususları niçin belirtiyoruz? Besbelli ki şimdi de böyle bir atılıma ihtiyaç var. Şimdi de 15 Ağustos tarihi atılımı gibi yeni bir atılımcılık lazım. Maskesi düşürülen AKP hükümetinin hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi öngören yeni topyekun özel savaş konseptine karşı, bu konsepti boşa çıkartıp yenilgiye uğratarak Kürt varlığını ve özgürlüğünü kazanmayı sağlayacak bir gelişmeyi ortaya çıkartabilmek için yeni bir 15 Ağustos atılım hamlesine ihtiyaç vardır. Önderlik buna Devrimci Halk Savaşı dedi. AKP'nin ABD ve bölge gericiliğiyle ittifak halinde yürüttüğü saldırıları boşa çıkartabilmek ancak Devrimci Halk Savaşı'yla mümkün olabilir. Bunun için de koşullar 15 Ağustos 1984 atılım dönemine göre çok daha uygun ve elverişlidir, imkanlarımız ve fırsatlarımız çok daha fazladır. Yine sürecin doğru analiz edilmesi sözkonusudur. Böyle bir dönemde devrimci atılım geliştirme kararımız ve mücadele ısrarımız nettir. Önderlik kararını vermiştir. Yönetimimiz 1 Haziran 2010'dan itibaren 4. stratejik mücadele dönemini ilan etmiştir. Hareket ve halk olarak Demokratik Özerklik temelinde ve Devrimci Halk Savaşı çizgisinde direnerek özgürlüğümüzü kazanma ve Kürt sorununu çözme kararımız kesindir. Bütün bunlara ek olarak bir de büyük mücadele birikimine sahibiz. 27 yıllık 15 Ağustos direnişinin eşsiz tarihi derslerine sahip bulunuyoruz.

27 yıllık mücadele içerisinde partileşmede, gerillalaşmada, özgürlük temelindeki halklaşmada büyük gelişmeler kaydettik. Hareket ve halk olarak her türlü gericiliği yenecek ve alt edecek bir güce ulaştık. Düşünce yoğunluğumuz gelişti, siyaset yapma kabiliyeti kazandık, yirmi yıldır halk serhildanlarıyla büyük bir tecrübe edindik, ulusal diriliş devrimini başardık, daha da önemlisi 27 yıllık devrimci halk savaşı temelinde gelişen bir gerilla gerçeği, komutanlaşması, savaşçılığı, tarzı ve taktiği ortaya çıktı. Bu direniş en zor koşullarda her türlü düşmanı yenme ve zafer kazanma gücüne, iradesine sahip olduğunu ortaya koydu, binlerce kez gücünü ispatladı, zafer gerçeğini kanıtladı.

Şimdi yeni bir devrimci hamle yaparken işte böyle tarihi değere sahip büyük gelişmelere yaratmış bulunuyoruz. 15 Ağustos Atılımı'yla kıyaslanamayacak fırsat ve imkanlar elimizde bulunuyor. Buna karşılık her ne kadar AKP hükümeti de otuz yıllık 12 Eylül faşist askeri rejiminin ve özel savaş sisteminin deney ve tecrübesinin derslerini çıkartarak kendisini hazırlamaya çalışıyor, on üç yıllık uluslararası komplo pratiğinin sonuçlarına dayanmak istiyorsa da, yine de bütün bu alanlarda çok geri ve zayıf durumdadır. İstediği kadar bu tecrübeye dayanmaya çalışsın, Kenan Evren cuntası gibi önüne geleni ezecek bir gücü kesinlikle yoktur. Uluslararası komplo gibi bütün dünya ve bölge gericiliğini Önderliğimize ve hareketimize karşı saldırıda birleştirme gücünden yoksundur. Her ne kadar ABD ile yeni bir anlaşma yapmış, İran ve Irak başta olmak üzere bölgenin çeşitli güçleriyle değişik düzeylerde ilişki ve ittifak içinde olmaya çalışıyorsa da, bütün bu ilişkileri son derece zayıf, pamuk ipliğiyle bağlanmayı ifade edecek kadar cılız bir durumu yaşıyor. AKP'nin bölge ve uluslararası ilişki ve ittifakları kendi içinde birlikten çok parçalılığı, ortak hareket etmekten çok birbirinden yararlanmayı, çıkar sağlamayı içeriyor. Bu bakımdan da birliği zayıf, gücü az, örgütlülüğü sınırlı durumdadır. Bir de Türk devleti 27 yıldır her seferinde hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi hedefleyen saldırılar yürütmüş olmasına rağmen başarısız kalmıştır. Ortada gerçek anlamda yenilmiş bir ordu, yenilmiş bir devlet var, on kez, on beş kez yenilgi yaşamış ve düşmüş bir hükümet, on beş kez başarısız kalıp yenilmiş bir genelkurmay var. Bunu sadece biz söylemiyoruz, Türkiye'de birçok çevre söylüyor. MHP bile bunu açıkça ifade ediyor. Çeşitli yazarçizerler bunları dillendiriyor. Artık bu gerçek hiçbir biçimde gizlenemiyor. Dolayısıyla hem bizim güç ve hazırlığımız bakımından, hem de Türk devletinin ve müttefiklerinin çelişki ve zayıflıkları açısından şimdiki durum 15 Ağustos Atılımı'nın olduğu duruma göre Özgürlük hareketimiz açısından çok daha avantajlı, büyük imkanlar ve fırsatlar içeren özelliklere sahip bir durumdur. Bu bakımdan da 27 yıl öncenin en zor koşullarında hiç kimsenin aklının ermediği, şans tanımadığı büyük 15 Ağustos Atılımı'nı yapmış, başarmış bir hareket olarak, bu koşullarda siyasi ve askeri hamleyi her düzeyde geliştirme gücümüzün, imkanımızın olduğu tartışmasızdır.

Biz en zor koşullarda 15 Ağustos Atılımı'nı yapmış, başkalarının aklından bile geçiremediğini pratikte gerçekleştirmiş bir hareketiz. Böyle bir önderliğe ve çizgiye sahibiz. Böyle bir militan ruha ve örgütlenmeye dayanıyoruz. Halk kitlemiz de tamamen böyle bir öncülük altında şekillendi. Dolayısıyla mevcut koşullarda 27 yıl öncekinden on kat, büyük devrimci hamleler, devrimci atılımlar yapabilecek güce ve özelliğe sahibiz. İşte 15 Ağustos şanlı atılımının 28. yılına girerken hareket olarak bu atılımı yeniden canlandırıyoruz, atılım ruhunu yeniden bütün hareketin ve halkın önüne koyuyoruz. Siyasi ve askeri bakımdan yeni bir 15 Ağustos Atılımı içinde olduğumuzu belirtiyoruz. Kuşkusuz bu atılım sadece bir gerilla atılımı olarak görülmemelidir. Demokratik Özerklik ilanımız böyle bir hamleyi ifade ediyor. Biz söylemesek de bunu zaten sömürgeci güçler, AKP sözcüleri ve yandaşları açıkça ifade ettiler. Elbette Önderlik olarak, yönetim olarak, hareket olarak, halk olarak yeni bir özgürlük hamlesini yürütme kararını vermiş durumdayız. 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılına işte böyle hamle içinde, böyle bir hamleyi başarıya götürme kararlılığı temelinde giriyoruz. Nasıl ki 27 yıl önceki o zor koşullarda gerçekleştirdiğimiz hamle esas olarak amacına ulaştı, başarı sağladıysa, şimdi 28. yılda Demokratik Özerklik temelinde geliştirdiğimiz siyasi ve askeri hamlenin, devrimci halk savaşı hamlesinin çok daha güçlü gelişeceği, daha büyük başarılar ortaya çıkaracağı kesindir. Kürt halkının varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma mücadelesini başarıyla ilerletip sonuca taşıyacağı ortadadır.

Hareket olarak 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılına işte böyle bir kararlılık ve yeni bir mücadele hamlesi temelinde giriyoruz. Bir yandan halkın siyasi direnişi ve serhildanı gelişiyor, diğer yandan gerillanın devrimci halk savaşı temelindeki eylemliliği adım adım büyüyor ve yayılıyor. Hareket olarak, AKP hükümetinin geliştirdiği oyunları, komploları çok değişik yöntemlerle bozmaya çalışıyoruz. Bir yandan uluslararası kom-

“Biz en zor koşullarda 15 Ağustos Atılımı'nı yapmış, başkalarının aklından bile geçiremediğini pratikte gerçekleştirmiş bir hareketiz. Böyle bir önderliğe ve çizgiye sahibiz. Böyle bir militan ruha ve örgütlenmeye dayanıyoruz. Halk kitlemiz de tamamen böyle bir öncülük altında şekillendi. Dolayısıyla mevcut koşullarda 27 yıl öncekinden on kat, büyük devrimci hamleler, devrimci atılımlar yapabilecek güce ve özelliğe sahibiz”

ployu yeniden diriltme çabalarını siyasi mücadeleyi geliştirerek, ilişki ve ittifaklar yaratarak, diplomatik çalışmalara hız vererek bozmaya çalışıyoruz. Öyle üstünkörü gelişmeleri değerlendirmeden, sadece öfke ve tepkiyle hareket etmiyoruz. Gelişmeleri hem daha kapsamlı ve derinlikli anlamaya, hem de bu temelde siyasi ve askeri bakımdan neler yapılabileceğini kapsamlı bir değerlendirme ve planlama çerçevesinde ortaya çıkartıp, buna göre pratiği yürütmeye çalışıyoruz. Oyunları bozmak, deşifre etmek, komploları parçalamak, siyasi ittifakları dağıtmaya, parçalamaya çalışmak, dolayısıyla düşman cephesini daha çok parçalamak, zayıflatmak, küçültmek, kendi içinde birliği zayıf ve çelişkili kılmak siyasi çalışmalarımızın temelini oluşturuyor. Bu bakımdan özellikle Türkiye demokratik güçleriyle ittifaka, yine Kürt ulusal güçlerinin ulusal konferans ve kongre çerçevesindeki birliğine ve dayanışmasına büyük önem veriyoruz. Öyle ki, AKP hükümetinin yeni uluslararası komplo konseptini, onun dayanacağı herhangi bir demokratik yurtsever, ulusal güç bırakmayarak bozmaya, boşa çıkartmaya çalışıyoruz. Bu siyaset elbette büyük önem taşıyor.

Genel bir saldırı konseptiyle karşı karşıyayız

Diğer yandan her ne kadar Suriye'yi, İran'ı, Irak'ı, Güney Kürdistan yönetimini bize karşı kullanmaya çalışsa da, AKP hükümetinin ABD'ye dayanarak yürütmeye çalıştığı bu politikaları boşa çıkartmak için biz de oldukça dikkatli ve duyarlı bir siyaset izliyoruz. Elbette askeri olarak saldırılara karşı direnerek, misliyle karşılık veriyoruz. Fakat bir yandan da demokratik siyaseti geliştirmekten, diplomasiye yer vermekten, böylece bize karşı düzenlenen komploları bozmaya ve oyunları boşa çıkarmaya çalışmaktan da geri durmuyoruz. Bu anlamda da Kürdistan etrafında ve Ortadoğu'da yaşanan, oldukça çelişki ve çatışma arzeden durumu doğru değerlendirmek istiyoruz. Çeşitli güçler arasındaki çelişki ve çatışma durumundan yararlanmaya çalışıyoruz. Özellikle ABD ile çeşitli bölge güçleri arasındaki çelişkilerden, yine ocak ayından bu yana gelişmekte olan ve Arap aleminin hepsine yayılmış bulunan isyan durumundan özgürlük mücadelemizi yararlandırmak ve AKP'nin imha konseptini bozup boşa çıkartmak üzere çaba yürütüyoruz. Bunları bu dönem siyasetimizin temeli yapıyoruz. Böyle bir siyaset içinde olmayı önemsiyoruz.

Bu noktada özellikle Güney Kürdistan ve Irak'taki duruma hassas yaklaşıyoruz. Güneyli güçlerin biraz da zorlanarak, yine çıkarcı davranarak içine girdikleri zayıf durumları gidermek, onların gaflete düşmesini önlemek için büyük dikkat ve çaba harcıyoruz. İran'ın Kandil'e yönelik harekatı ve Türk devletinin hava saldırısı karşısında Güney Kürdistan halkımızın tutumu ulusal demokratik duruş ve ulusal birlik çizgisinde olmuştur. Güney Kürdistan halkımız Özgürlük mücadelemizle birleşme ve destekleme konusunda önemli bir irade ortaya koymuştur. Güney Kürdistan halkımızın bu durumu Türk devletinin, bölge güçlerinin ve uluslararası güçlerin Güney Kürdistanlı siyasi güçleri hareketimiz üzerine sürme planlarını boşa çıkaracak bir düzeyi arz etmektedir. Dört parçadaki halkımızın bu ulusal duruşu ve birlik iradesi sadece Kuzey Kürdistan açısından değil, Doğu Kürdistan ve Güneybatı Kürdistan açısından da önemli bir değer taşımaktadır. Halkımızın dört parçadaki bu birlik eğilimi ve mücadele iradesi her türlü saldırıyı boşa çıkaracak bir güç kaynağıdır. İster Türkiye ister İran saldırsın, ister birlikte saldırsınlar iyi öncülük edildiği takdirde tüm bu saldırıları boşa çıkaracak bir halk gerçekliği ve bunun ortaya çıkardığı siyasi durum bulunmaktadır.

Yine Suriye'deki gelişmelere, bu çerçevede Batı Kürdistan'daki halkımızın Demokratik Özerklik temelindeki özgürlük ve demokrasi mücadelesine büyük bir dikkat ve duyarlılıkla yaklaşıyoruz. Öyle öfke ve tepkiyle veya dar siyasi yaklaşımlarla dost düşman belirleyen, taraf tutan bir konuma düşmüyoruz. Son derece bağımsızlıkçı ve özgürlükçü bir ideolojik duruş ve siyasi mücadele çizgisi yürütüyoruz. Kürt halkının çıkarlarını, Kürt sorununun demokratik çözümünü ve bölge halklarının demokratik birliğini ve kardeşliğini öngören bir siyasi ilişki ve ittifak siyaseti, buna dayalı bir pratik mücadele hattı, eylem çizgisi izliyoruz. Bunları oldukça önemli buluyoruz ve bu anlamda Kürt halkının özgürlük mücadelesine ve bölge halklarının demokratik gelişimine hizmet edecek bir siyasi tutum göstermeye, ilişki ve ittifaklarımızı bunun hizmetine koşmaya, buna hizmet edecek bir ilişki ve ittifak siyaseti içinde olmaya özen gösteriyoruz. Güneybatı Kürdistan'daki halkımızın mücadelesi her olasılığı gözeten, demokratik her eğilim ve gelişmeye destek veren bir yaklaşımla siyasi gelişmeleri etkileyen ve yönlendirecek bir konuma gelmiş bulunmaktadır. Güneybatı Kürdistan'da halkımız Demokratik Özerkliği inşa ederek Suriye siyasi güçlerine kabul ettirmeye, bu temelde 'Demokratik Suriye Özgür Kürdistan'ı gerçekleştirmeye her zamankinden daha yakın bir konumdadır.

Diğer yandan, İran'ın biraz da fırsatçı, katliamcı, sömürgeci yaklaşımlarının yol açtığı saldırıları da dikkatle değerlendiriyoruz. Zaten 16 Temmuz'dan itibaren başlatılan saldırılara karşı, bu saldırılar HPG alanlarına ulaştığı ölçüde HPG, esas olarak PJAK ve HRK güçlerine yönelik saldırılar çerçevesinde HRK güçlerinin önemli bir direniş geliştirdiğini görüyoruz. Aslında şimdiye kadarki mücadelede hem siyasi hem de askeri olarak Kürt tarafı başarılı ve sonuç alıcı çıkmıştır. Bunu İran'ın çeşitli siyasi ve aydın çevreleri de doğruluyor, kabul ediyor, birçok basın yayın organı ve siyasi çevre İran devletinin başarısız olduğunu, Kandil'e ve PKK'ye yönelik saldırılarının İsrail'in Lübnan saldırısına benzediğini ve nasıl ki Lübnan saldırısında İsrail devleti yenildiyse, benzer bir biçimde Kandil saldırısında da İran devletinin yenildiğini açıkça itiraf ve ifade ediyorlar. Bu anlamda saldırıların karşılığı şimdiye kadar misliyle verilmiş durumdadır. Mevcut haliyle siyasi ve askeri bakımdan biz daha elverişli ve sonuç alıcı bir durumdayız. Bunu herkes kabul ediyor. Elbette sorunlar çözümlenmiş değil, çelişkili ve çatışmalı durum bitmiş değil. Kaldı ki, bu saldırılar sadece İran'la sınırlı da değil, bunun arkasında AKP ve ABD var; Kürt inkarını ve imhasını yürüten kapitalist hegemonik sistem var. Irak var. Dolayısıyla İran'ı da bu güçler besbelli ki teşvik ediyorlar ve karşılıklı çıkar uzlaşması temelinde bu saldırılar yürütülüyor.

Belli ki İran sömürgeci zihniyeti uyguluyor. Kürt sorununu çözmek istemiyor. En az Türkiye kadar inkarcı ve imhacı. Fakat siyaseten de aslında oldukça fırsatçı davranıyor. Zor durumda olan kendisiyken, Suriye düştüğü anda ABD'nin saldırıları kendisini hedefleyecekken, AKP-ABD ittifakının hareketimize yönelik saldırılarını fırsat bilerek hem onların kendine dönük saldırısını hafifletmeye, hem de hareketimizi gerileterek sözde güç sahibi olmaya çalışıyor. Bunu siyaseten gaflet durumu olarak da değerlendirmek mümkün. Aslında bir yerde elindeki baltayı kendi ayağına vurmak olarak da değerlendirilebilir. Eğer gerçekten gizliden gizliye İran yönetimi, hükümeti ABD ile bu temelde anlaşmıyorsa, aslında baltayı kendi ayağına vuruyor demektir. Biz bu gerçekleri de biliyoruz, görüyoruz, ortaya koyuyoruz. İran toplumunu, halklarını, aydınlarını, siyasetçilerini uyandırmaya çalışıyoruz. Gerçekleri görüp doğru tutum alsınlar istiyoruz. Fakat durum karmaşıktır. Herhangi bir netlik yoktur. Çatışma düzeyi biraz aşağı çekilerek devam etmektedir. Mevcut durumda acaba gerçekleri görerek yeni bir İran inisiyatifi gelişecek mi, yoksa AKP hükümetinin de çıkarları doğrultusunda ve teşvikiyle içine girmiş olduğu tehlikeli yolda İran yönetimi ilerleyecek mi, bunu günlük değerlendiriyoruz ve önümüzdeki süreçte göreceğiz. Biz istiyoruz ki çatışmalar olmasın, her yerde siyasetle sorunlar çözülsün. Fakat zorla, saldırıp bizi imha etmek isteyenlere karşı da her türlü direnişi göstermeye Kürt halkı, Kuzey'de olduğu gibi Doğu'da da, Kürdistan'ın diğer parçalarında da hazırdır. Bu bakımdan da İran'ın komplo ve saldırılarına karşı da son derece uyanık ve hazırlıklı duruyoruz. Çatışma olsun istemiyoruz, ama saldırılar karşısında da misliyle karşılık verecek şekilde direnmeye bütün Kürt özgürlük güçlerinin hazır olduğunu, her zaman da hazır olacağını belirtiyoruz.

Demokratik Özerkliğin inşaası için her alanda mücadele edeceğiz

Kürdistan'ın diğer parçalarına yönelik yaklaşım ve tutumlarımız böyle olmakla birlikte, elbette esas olarak mücadelemizin geliştiği alan Kuzey Kürdistan oluyor. 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılına girerken, bu parçada mücadeleyi yeni bir stratejik ve taktik hamle boyutunda ele alıyoruz. Dolayısıyla bu alan mücadelesine yükleniyoruz. Çünkü iyi biliyoruz ki, Kürt sorununun çözümü burada gerçekleşecek. Kürt halkının özgür ve demokratik iradesi burada temsil ediliyor ve Kürt sorunu bu irade temelinde çözülecek. Bütün parçalardaki çözümler buradaki gelişmelere bağlı olarak gerçekleşecek. Küresel düzeydeki inkar ve imha sistemi burada çözülecek. Hareketimize dönük uluslararası komplo düzeyinde oluşturulan imha ve tasfiye konsepti burada yenilgiye uğratılacak.

Şimdi hem inkar sistemini, hem de imha ve tasfiye konseptini yürüten güç AKP hükümeti oluyor ve bizim de bütün direnişimiz esas olarak AKP'nin bu yeni topyekun imha ve tasfiye konseptini boşa çıkartarak, Demokratik Özerklik temelinde Kürt özgürlüğünü ve demokrasisini inşa etmek üzere mücadele etmek oluyor. Bu bakımdan da Kuzey'deki durumu, AKP iktidarına karşı mücadelemizi Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gibi ele alamayız. İran'daki, Suriye'deki, Irak'taki gibi değerlendiremeyiz. Her ne kadar zaman zaman o alanlardaki mücadeleler öne geçse de, biz çok iyi biliyoruz ki, sonuç alıcı olacak, kader belirleyici olacak mücadele kesinlikle Kuzey Kürdistan'daki mücadeledir. Dolayısıyla esas olarak 15 Ağustos Atılımı'nın 28. yılına girerken yürüttüğümüz mücadele hamlesi Kuzey Kürdistan'daki bir Demokratik Özerklik hamlesidir. Zaten 14 Temmuz Ulusal Onur Günü'müzde bir ulusal özgürlük hamlesi olarak bu Demokratik Özerklik hamlesini ilan ettik. Şimdi de 28. 15 Ağustos yılı boyunca bu hamleyi tıpkı 15 Ağustos Atılımı gerçeği gibi başarıya götürmek için tüm gücümüzle çalışacağız. Kuzey Kürdistan'ın tüm siyasi ve askeri güçleri, bu alanda bulunan tüm halk, gençlik, kadınlar, emekçiler, 14 Temmuz'da ilan edilen Demokratik Özerkliğin inşaası için her alanda mücadele edecekler. Bir yandan inşanın önündeki engelleri kaldırmak için halk serhildanını daha boyutlu ve etkili geliştirirken, diğer yandan sekiz boyutta Demokratik Özerkliğin inşaasını gerçekleştirip, halkın demokratik özyönetimini ortaya çıkartmak için tüm güçleriyle ve birlik halinde gece ve gündüz demeden, yorulmadan, usanmadan çalışacaklar. Mücadelemizin önemli bir boyutu kesinlikle bu olacak.

AKP hükümeti esas olarak düşündüğü anayasa çerçevesinde Kürtler üzerinde yeni bir siyasi egemenlik ve kültürel soykırım sistemi kurmayı düşünüyordu. Anayasadaki vatandaşlık tanımındaki Türklük vurgusu biraz yumuşatılacak, belediyelerin hizmet alanı biraz genişletilecek ve seçmeli Kürtçe dersle anadilde eğitim talebi savuşturulacaktı. Tüm bunları yaparken Özgürlük hareketini muhatap almadan, kuşatarak etkisizleştirmeyi hesaplamıştı. Kürt Halk Önderi ve Kürt özgürlük hareketi bunu kabul etmeyeceğini ortaya koyunca siyasi, ideolojik, propaganda ve askeri saldırılarını artırmıştır. Son zamanlardaki saldırıları artırmasının nedeni, Kürt özgürlük hareketinin ve demokratik siyasi hareketin iradesini kırarak kendi düşündüğü sözde çözümü, daha doğrusu tasfiye politikasını kabul ettirmeye çalışmaktır. AKP, bu saldırıları artırarak Kürt özgürlük hareketinin iradesini kırıp kendi projesini kabul ettirmeye çalışacak, Kürt özgürlük hareketi ve demokrasi güçleriyse buna karşı direnerek gerçek bir demokratik siyasi çözüm temelinde Türkiye'yi gerçek bir demokratikleştirmeye kavuşturma mücadelesi yürüteceklerdir. Bugün Türkiye'de ileri demokrasi var deyip tüm demokrasi sorunlarını bir tarafa iterek yeni bir statüko kurmak isteyen AKP'ye karşı mücadele gerçek bir demokrasi mücadelesi haline gelmiş bulunmaktadır. Ya AKP bu mücadeleden başarılı çıkarak Kürtler ve demokrasi güçleri üzerinde yeni bir otoriter statüko kuracaktır ya da Türkiye Kürtlerin, sol güçlerin, müslüman demokratların, tüm etnik ve dinsel azınlıkların, tüm toplumsal tabakaların demokratik iradesinin var olduğu özgür ve demokratik bir Türkiye haline gelecektir.

Bu mücadelenin başarılmasında kuşkusuz Kürt haklının mücadelesi belirleyici karakterdedir. Ancak AKP'nin yeni statüko kurma çabalarını boşa çıkarmak açısından Türkiye genelinde bir demokratik hareketi geliştirmek ve bunu bir çatı partisiyle taçlandırmak önem kazanmış bulunmaktadır. Böyle bir siyasi hareket Türkiye'nin kaderini değiştirecek bir güç olacaktır. Kürdistan'daki Devrimci Halk Savaşı'yla paralel bir demokrasi mücadelesi yürütüldüğünde bunun karşısında AKP değil, hiçbir gücün dayanması mümkün değildir. Türkiye ve Kürdistan'daki demokrasi mücadelesi doğru öncülük edildiğinde Türkiye'yi demokratikleştirecek güce sahiptir.

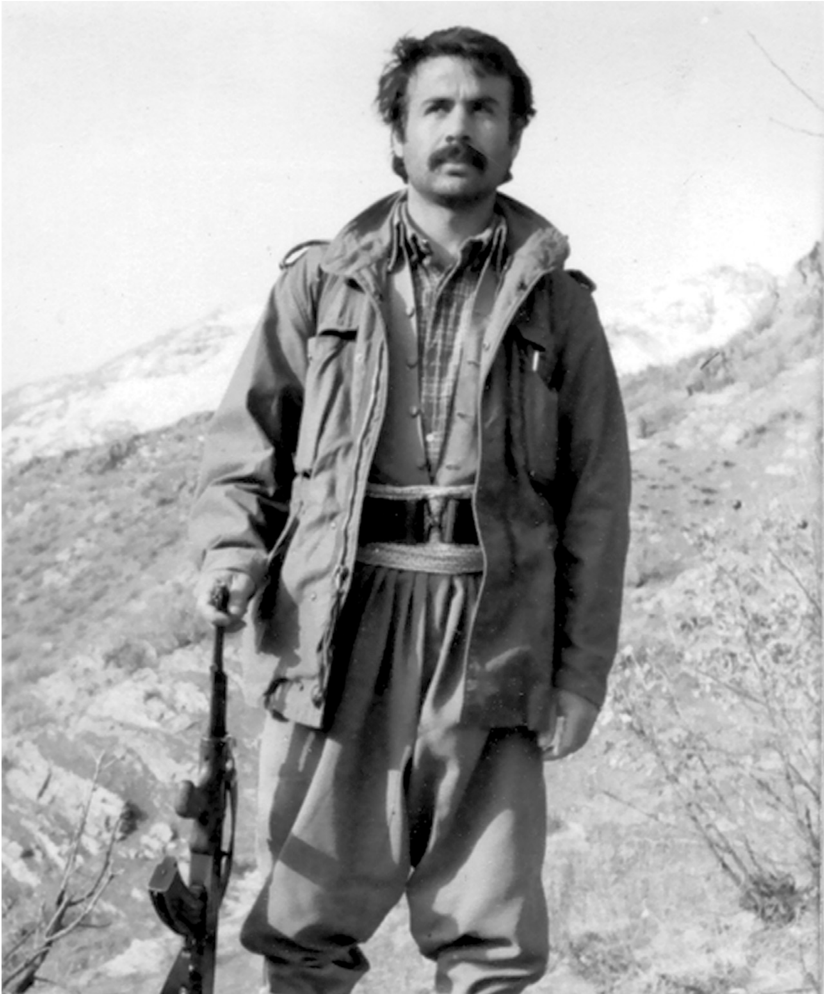
Tüm bunlar Türkiye'nin demokratikleşmesinde önemli roller oynayacak mücadele yol ve yöntemleridir. Ancak bunlarla birlikte diğer çok önemli bir boyutun da gerilla öncülüğündeki direniş olduğu tartışmasızdır. Devrimci Halk Savaşı çizgisinde gelişecek olan bu direniş hem AKP saldırılarını kırıp mevcut soykırımcı yönetimi etkisiz hale getirerek Demokratik Özerkliğin inşasının önünü açacak, zeminini güçlendirecek, hem de halkın demokratik özyönetimini inşa edilen her alanda koruyup savunacaktır. Bu bakımdan da bu hamle döneminde de gerillanın performansı belirleyici olacaktır. Bu yönüyle yeni hamle de bir bakıma 15 Ağustos Atılımı'na benzemektedir. Kuşkusuz 15 Ağustos Atılımı'nda her şey askeriydi, her şey gerillaya göreydi; halk sindirilmiş, bilinçsiz ve örgütsüz kılınmıştı; ancak 1990'lardan itibaren ulusal diriliş devriminin başarısıyla halkın mücadele sahnesine çıkması ve serhildanı geliştirmesi yaşandı. Şimdi ise halk serhildanı Devrimci Halk Savaşı'nın önemli bir ayağı ve parçası olarak sürüyor. Bu anlamda gerilla ile halk serhildanı birbirine paralel ve birbirini güçlendirici temelde dönemin temel mücadele biçimleri olarak varlık gösterecektir. Fakat yine de ön açıcı olacak, belirleyici olacak gücün gerilla olduğu, dolayısıyla da bu yeni devrimci hamlemizin de gerilla öncülüğünde başarıya gideceği tartışmasızdır. Zaten Türk devletinin saldırısı ve buna karşı gelişen gerilla direnişi de bu gerçekliği tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır.

15 AĞUSTOS SADECE KÜRDİSTAN'IN DEĞİL ORTADOĞU'NUN DA DEMOKRATİKLEŞME HAMLESİDİR

15 Ağustos diriliş ve direniş bayramı başta Önder Apo olmak üzere tüm halkımıza, yoldaşlarımıza ve ilerici insanlığa kutlu olmasını diliyoruz. Başta büyük komutan Agit yoldaş olmak üzere onun şahsında tüm 15 Ağustos direniş şehitlerimizi, özgürlük mücadelesi şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. 28. 15 Ağustos yılında özgürlük ve demokrasi için mücadele eden herkese üstün başarılar diliyoruz.

Bir Kürt isyanının veya direnişinin 27 yıl kesintisiz olarak sürmesi gerçeği tarihte ilk defa yaşanıyor. Özellikle yakın tarihin bir ilk olayı oluyor. Kuşkusuz uygarlık döneminde Kürtlerin geliştirdiği büyük özgürlük hamleleri, adımları var. Kürdistan, Mezopotamya; insanlığın toplumsallaştığı coğrafyadır. Toplumsallaşmayı temsil eden bütün değerler bu topraklarda yaratılmıştır. Yine toplumsallaşmanın en görkemli aşaması olan neolitik tarım devriminin mekanıdır. Kadın öncülüğünde gelişen bu büyük demokratik ve özgür yaşam aslında günümüze kadar yaşanan toplumsal gelişmenin de temelini oluşturuyor. Daha sonra devlet uygarlığının bu gelişmeler üzerinde hükümranlık kurma, baskı ve sömürü geliştirmesi ve bütün toplumsal değerleri kendi hizmetine sokması yönündeki tüm baskı ve saldırılarına karşı Kürdistan'ın sürekli bir direniş ve isyan coğrafyası olduğu biliniyor. Başta Kürt halkı olmak üzere burada yaşayan halklar bu direnişi temsil ediyor. Bu direniş içerisinde şekillenen, var olan halklar oluyorlar. Sınıflı ve devletçi uygarlığın bütün baskı ve sömürü içeren saldırılarına karşı özgür ve demokratik yaşamda ısrar ediyorlar.

Bu coğrafyada Zerdüşt çıkışı var. Kürt kabile ve aşiretlerinin, Mezopotamya'daki halkların Med konfederasyonunda olduğu gibi her türlü baskı karşısında özgür yaşam için ısrarlı direnişleri var. Dağa çekilme, dağı hem beslenme hem de savunma alanı haline getirerek uygarlığın, merkezi uygarlığın köleleştirici saldırılarına karşı direnme durumu var. Kısacası bu coğrafya büyük insanlığın gelişmesinin yaşandığı bir coğrafyadır. Hem özgürlük ve demokrasi yönündeki gelişmeleri temsil ediyor hem de baskı ve sömürünün gelişip kurumlaştığı, dünyaya yayıldığı merkez oluyor. Hatta ilk özgürlük direnişini geliştirme onurunu da bu coğrafyanın halkları yaşıyor. Fakat yakın tarih daha çok iktidar ve devlet gücünden yana döndüğü, baskı ve sömürünün, köleleştirmenin, sömürgeciliğin geliştiği, hatta bunları soykırımlara kadar vardırdığı bir süreci ifade ediyor.

Kürtler var olmak için direndi

Bu kadar insanlık gelişimine sahne olan bu coğrafyada biliyoruz ki, son yüzyılda hatta iki yüz yılda insanlığın yüzkarası olan, tarihe geçen soykırımlar yaşandı. Ermeni soykırımı, Süryani soykırımı, Rum soykırımı. Şimdi de Kürt soykırımı yaşanıyor. Bu kadar toplumsallaşmanın, neolitik devrimin, özgürlük ve demokrasi için direnişin merkezi olan, kalesi olan bu coğrafya kendi zıttı olarak yarattığı sınıflı, devletli iktidar gücünün o doymaz saldırıları karşısında yok ediliyor. Soykırıma tabi tutuluyor. Aslında PKK direnişinin bu düzeyde kurumlaşmış soykırıma karşı gelişme durumu var. Kuşkusuz PKK'den önce 19. ve 20. yüzyılda yaşanan isyanların hepsi de bu soykırımın başlangıç adımlarına karşı birer direniştiler. O zaman bu soykırım sistemi yeni yeni oluşuyordu. İdeolojik olarak milliyetçi ideoloji biçiminde şekilleniyordu. Siyaset kurumu olarak yeniden devletleşiyordu. Bu bir süreç imparatorluğun reformu, dönüşümü biçiminde yapılmak istendi. Fakat bu başarılamayınca imparatorluğun yıkılması üzerinden yeni ulus devletlerin şekillenmesi temelinde gerçekleştirildi. Mevcut günümüz Ortadoğu devletlerinin şekillenmesiyle birlikte de Mezopotamya'da, Kürdistan'da Kürt toplumu üzerinden kurumlaşmış bir soykırım rejimi ortaya çıkartıldı.

Bu rejimin 1950'lerden itibaren iddiası artık Kürt soykırımının tamamlandığı, sonuca götürüldüğü yönündeydi. Özellikle Doğu'da Mahabat Kürt Cumhuriyeti deneyiminin de ezilip yok edilmesiyle birlikte, Güney Kürdistan'ın aşiret güçlerinin Sovyetler Birliği'ne sığınıp artık isyan edemez hale gelmeleri ardından bu soykırım sistemi kesin bir hükme varmıştı. "Artık Kürt soykırımı tamamlandı. Kürtler yok edildiler, gömüldüler ve mezarları betonlandı" dediler. İşte PKK öncülüğündeki Kürt isyanı veya direnişi böyle kurumlaşmış bir sömürgeci soykırım rejimine karşı gelişiyor. Betonlaşmış mezarı patlatarak, çatlatarak çıkış yapıyor. 15 Ağustos Atılımı'na diriliş devrimi dememiz bu anlama geliyor. Dirilmek, öncesinden ölmeyi içerir. Ölüm olmayan yerde diriliş olmaz. Eğer bir dirilişten söz ediyorsak ve bu genel kabul görüyorsa demek ki öncesinden bir ölüm ya da ölüme yakın bir bitkisel hayat durumu yaşanmaktadır. Bu açık bir durumdur. Dolayısıyla normal bir direniş değil. Olağan koşullarda gerçekleşen bir mücadele değil. Basit, zayıf güçlere karşı bir mücadele değil. Öyle siyasi egemenlikli ve ekonomik sömürü içeren klasik sömürgeciliğe karşı gelişen bir direniş de değil. Gerçekten bir varlık ve yokluk direnişidir. Soykırımla yok edilen, katledilen, artık tümden tüketilme noktasına gelen bir halkın özgür ve demokratik yaşam için yeniden doğuşu, dirilişi, yaşam umutları kazanması ve yaşama tutunmak için de mücadele etmesini içeriyor. Bu bakımdan 15 Ağustos 1984 silahlı direniş atılımının çok zorlu süreçlerden geçmiş olsa da, 27 yıl kesintisiz sürmesi büyük önem taşıyor. Bir mucize gibi yaşanılmış gelişme olarak tanımlanıyor.

Hala ne bu direnişi geliştirenler tam hazmedebilmişler, anlayıp gereğini yerine getirmişlerdir, ne de bu direnişin darbe vurduğu, karşısına aldığı güçler bunu kabul edebilmiş durumdadırlar. O nedenle de 27 yıl gibi çeyrek asrı geçen uzun bir süre geçmiş olmasına rağmen direniş devam ediyor. Herhangi bir sonuca ulamış değil. Bu direniş hakkında bir hüküm verilmiş değil. Ucu açık, nereye gideceği belli değil. Niye böyle? Çünkü tarihi, büyük bir mücadele yaşanıyor. Öyle sıradan bir ulusal kurtuluş mücadelesi değil. Sömürgeciliğe karşı bir mücadele değil. Yalnız başına bir sınıf mücadelesi de değil. Gerçekten de kapitalizmle, devletçi uygarlığın ulaştığı toplumlar açısından, halklar açısından gerçek anlamda bir toplumkırım ve kültürel soykırım düzeyine karşı, bir insanlık direnişini, demokrasi direnişi, özgür yaşamda ısrarı ifade ediyor. Düşmanları yok etmek isterken, bazı Kürt güçleri de sanki PKK yok edilirse bu mücadelenin elde ettiği kazanımlar üzerine kendileri konabilirlermiş gibi bir yaklaşım gösteriyorlar. Bu bakımdan da herkes hala üzerinde hesap yapıyor. Egemen güçler, sömürgeci soykırım sistemi hala sonucunu kendi çıkarları doğrultusunda noktalamak istiyor. İnkar ve imha sistemi hala bu direnişi kabul edip içine sindirmiş değil. Bu temelde Kürt'ü inkar ve imhadan vazgeçmiş değil. Kesinlikle soykırım sona ermiş değil. Son zamanlarda yeni bir biçime kavuşan ABD-AKP ittifakıyla bir karşı hamle yapıp bu direnişin yarattığı bütün değerleri yok edip, Kürt soykırımını başarıya götürmek istiyorlar.

●"15 Ağustos Atılımı bu büyük mücadele günümüzde de sürüyor, yaşıyor. Özgürlük ve demokrasi için Kürt halkının kahramanca direnişi sürüyor. Zafere kadar da sürecek. 28. yıla girerken bu durum daha çok değerlendiriliyor, tartışılıyor. Herkes kendi cephesinden daha fazla anlam vermeye çalışıyor. Çünkü 28. yıla girerken sadece Kürdistan değil, aslında bütün Ortadoğu büyük bir mücadeleyi yaşıyor"

Karşı devrimci hamle özellikle Libya savaşından bu yana, 12 Haziran seçimleri sonuçlarıyla birlikte bu temelde örgütlenip geliştirilmeye çalışılıyor. Tabii buna karşı başta Kürt halkı olmak üzere Türkiye'nin, Ortadoğu'nun ilerici demokratik güçleri, bölge halkları bu direniş gerçeğini şimdi biraz daha iyi, doğru anlamaya yöneliyorlar, bu konuda çaba gösteriyorlar. Bu nedenle 27 yıllık kahramanca mücadeleyle, yaklaşık 20 bin şehit verilerek yürütülen mücadeleyle ortaya çıkartılan bu özgürlük değerlerinin yok olmaması, yaşatılması çok önemlidir. Bu mücadelenin daha da ilerletilerek toplumsallaşmaya beşiklik etmiş, neolitik devrimi gerçekleştirmiş Mezopotamya'nın 21. yüzyılda halkların özgür ve demokratik yaşamlarına öncülük eden bir alan haline getirilmesi tarihsel önemde gelişme olarak görülmelidir.

Bu büyük mücadele günümüzde de sürüyor. Tabii bu bakımdan 15 Ağustos Atılımı yaşıyor. Özgürlük ve demokrasi için Kürt halkının kahramanca direnişi sürüyor. Zafere kadar da sürecek. 28. yıla girerken bu durum daha çok değerlendiriliyor, tartışılıyor. Herkes kendi cephesinden daha fazla anlam vermeye çalışıyor. Çünkü 28. yıla girerken sadece Kürdistan değil, aslında bütün Ortadoğu büyük bir mücadeleyi yaşıyor. Arap halkının isyanı, Türkiye ve İran'da yaşanan devrimci demokratik mücadeleler, Kürdistan'da 15 Ağustos Atılımı temelinde devam eden özgürlük direnişiyle birleştiğinde ortaya bir Ortadoğu devrim mücadelesi çıkıyor. Bu resmen ortak bir cepheye kavuşmamış olabilir. Tam bir teorik analize ve ortak programa, ortak strateji ve taktiğe kavuşmamış olabilir. Ama objektif olarak fiilen bir Ortadoğu devriminin yaşandığı tartışmasızdır. Bu devrimin merkezinde de 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı bir hamle olarak ortaya çıkan 15 Ağustos direnişinin bulunduğu tartışmasızdır. Bu direniş temelinde, bu bölgesel devrime Kürt halkının özgürlük mücadelesi öncülük ediyor. Emekçilerin, işçilerin kurtuluş mücadelesi öncülük ediyor. Kadının özgürlük mücadelesi öncülük ediyor. Ortadoğu devrimi öyle tekil, dar bir mücadele, yalnız bir siyasal devrim olarak gelişmiyor. En geniş düşünce devrimi, en geniş sosyal devrim, en geniş siyasal devrim, askeri boyutları da içerecek şekilde bölgenin bütün parçalarına yayılmış olarak sürüyor.

Kuşkusuz bu gelişmeler olumlu ve başarı için fazlasıyla umut verici gelişmelerdir. Fakat büyük tehlikeler de var. Nasıl? Eğer doğru anlaşılmazsa, eğer iyi yönetilmezse, tabi ki bu büyük gelişmeler; kanla, büyük fedakarlıkla yaratılan değerler yok olabilir. Özgürlük ve demokrasi için oluşmuş bu tarihi fırsat yok edilebilir. Bölge, Kürdistan merkez olmak üzere böyle kritik bir tarihi süreci yaşıyor. Aslında 15 Ağustos Atılım başlangıcı da dar anlamda Kürdistan'da böyle bir karakter taşıyordu. Silahlı direniş için 12 Eylül faşist askeri darbesi oldukça elverişli zemin yaratmıştı, fakat kendini kurumlaştırarak, anayasaya kavuşturarak, siyasi partileri örgütleyerek, seçim yaparak bu katı faşist askeri rejim kendini demokrasi ve siyaset maskesiyle örtmeye çalışıyordu. Eğer böyle bir durum gerçekleşip faşist askeri rejim yüzünü maskeleyebilseydi, ona karşı silahlı direniş yürütmek, bu direnişi halka, kamuoyuna kabul ettirmek zor olacaktı. İşte böyle tarihi bir süreçte, aslında tarihi gelişmeyi kıl payı kurtarma anlamında 15 Ağustos Atılımı gerçekleşti ve 12 Eylül rejiminin maskesini düşürdü. Onun bütün oyunlarını büyük ölçüde bozdu. Gerçek yüzünü açığa çıkardı.

Bugünkü kuşağa 15 Ağustos çocukları kuşağı diyebiliriz

Şimdi benzer durum bölgesel düzeyde yaşanıyor. Önder Apo 15 Ağustos sürecine girerken geç kalmanın tarihi kaybetmek olacağı değerlendirmesini yapmıştı. Geç kalmaya dönük büyük öfkesi ve eleştirisi vardı. 15 Ağustos silahlı direniş hamlesi gibi büyük bir devrimci direnişe girememeyi, tarihsel olarak halklara kaybettirme tutumu olarak değerlendiriyordu. Bu öngörü, büyük tespit geçmişi, geleceği doğru okuma durumu ve bunda oldukça ısrarlı, dirayetli olma yaklaşımı işte öyle bir dönemde tarihi kaybetmeyi engelledi. Zayıf da olsa, geç de kalsa tarihin cevabı olarak 15 Ağustos silahlı direniş atılımı gelişti ve faşist sömürgeci rejimin oyunlarını bozdu. Küresel kapitalist hegemonyanın Türkiye'den başlamak üzere Ortadoğu'ya giydirmek istediği yeni elbiseyi yırttı, parçaladı, kırdı. Şimdi de dikkat edilirse bölgesel düzeyde böyle bir durum var.

Kürt Halk Önderi bu süreci dikkatli takip edip değerlendirmektedir. Bu konuda Önderlikle hareketimizin değerlendirmeleri benzer özellikler taşımaktadır. Bunun bilmesinde fayda var. Ancak bugünkü mücadele eden kuşak genç kuşaktır. Hatta bu kuşağa 15 Ağustos çocukları kuşağı da diyebiliriz.15 Ağustos direnişi içerisinde doğdular, büyüdüler. Kuşkusuz bu direnişin değerlerini özümsediler. Onun havasını soludular, ruhunu edindiler. Bunlar iyi güzel şeyler fakat gerçekleri tam anlamak da lazım. Sadece heyecanla, coşkuyla hareket etmek, sadece ajitasyonla yürümek yetmiyor. Büyük bir mücadelenin, zorluklar içeren bir mücadelenin gerçeklerini doğru ve tam anlamak, yeterince bilince varmak, felsefesini, ideo-

lojisini, programını, amaçlarını, stratejisini, taktiklerini, tarzını tam anlamak gerekiyor. Bu şekilde yerinde, doğru adımlar atılabilinir ve cevap verilebilinir. Bu bakımdan da 28. 15 Ağustos yılına girerken yaşanan sürecin temel özelliği, bu sürece ilişkin Önderlik eleştirilerinin gerçek anlamı nedir denilirse şunları söyleyebiliriz: bölgesel düzeyde beş bin yıllık uygarlık düzeni, iki yüz yıllık kapitalist hakimiyet sistemine karşı özgürlüğü ve demokrasiyi kazanma imkanı ve koşulları oluşmuşken, bunu gerçekleştirme ya da kaybetme sınavı ile yüz yüzeyiz. Bu anlamda tarihi, bölgesel düzeyde kazanma ve kaybetme ikilemi ile karşı karşıyayız. İşte doğru anlamamak, zamanında gerekli adımları atamamak bölgesel düzeyde kaybetmeyi getirecektir. Tabii bölgesel kaybetme Kürdistan'a da kaybettirecektir. Kaybeden Ortadoğu kaybeden Kürdistan olacaktır. Eğer Ortadoğu'da özgürlük ve demokrasi devrimi kazanılamazsa Kürt soykırımı başarıya gidecektir. Herkes bunu böyle bilmeli. Bu mücadelenin kazanılması ve kaybedilmesinde de Kürdistan devriminin belirleyici öneme sahip olduğu bilinmelidir.

Kıyasıya mücadele aslında İmralı'da yaşanıyor

Bu yönüyle 15 Ağustos'un başlangıcındaki döneme benzer bir süreci yaşıyoruz. O halde bu 28. yıl mücadelesinde 15 Ağustos Atılımı'ndan çıkartacağımız oldukça tarihi önem arz eden dersler vardır. Bu dersleri bilince çıkardığımız, 15 Ağustos gerçeğini tam anladığımız ölçüde yeni sürece doğru, yeterli, başarılı cevap verebiliriz. Yoksa süreci doğru karşılayamayız. İşte PKK var olmuş, Önderlik doğmuş, 15 Ağustos direnişi olmuş, 27 yıl yaşamış, Kürt halkı ayağa kalkmış, kimliği var, özgürlük için direniyor, demeyelim. Evet, bütün bunların hepsi tarihi gelişmeler ama anı anına mücadele ile birleştiği, mücadeleye kavuştuğu ölçüde korunabilecek gelişmelerdir. Eğer kendi gerçeğine uygun mücadele ile birleşmezlerse kısa sürede yok olabilirler. Bu nedenle hiç kimse kendini kandırmamalıdır. Kürtler üzerindeki soykırım politikası sürmektedir. Hala boşa çıkarıldığından söz edemeyiz. Kürt halkı için varlık sorunu temel bir sorun olmaya devam etmektedir. Varlığına yönelmiş yok edici soykırım saldırıları geçmişten daha kapsamlı, daha sinsi, daha tehlikeli yöntemlerle sürdürülmektedir. Bırakalım özgür olup olmamayı, özgür ve demokratik bir yaşamı kalıcı bir biçimde yaratmayı, varlığını güvenceye alma durumundan bile henüz yoksun olma konumu yaşanıyor. Bu gerçeği hiçbir zaman unutmamalıyız, göz ardı etmemeliyiz. Bunun için de ancak içinde bulunduğumuz sürecin önümüze koyduğu tarihi görev ve sorumlulukları doğru görüp, başarıyla yerine getirirsek bu direniş sonuca gidebilir. Sömürgeci soykırım rejiminin amaçları, hedefleri boşa çıkartılabilir, parçalanabilir, yenilgiye uğratılabilir. Eğer böyle bir mücadele yürütülmezse, 15 Ağustos ruhuna, çizgisine uygun bir mücadele yürütülmezse, hatta bu 28. yılda onu da aşan bir mücadele pratiğe geçirilmezse gelecek tehlikelidir. Bunu herkes bilmeli. Önder Apo'nun en son değerlendirmesi, eleştirisi bunun üzerinedir. Buna göre tutum geliştirmiştir.

Dört haftadır görüşme yaptırmıyorlar. Bu AKP hükümetinin kendi başına çıkardığı bir karar değildir. Önder Apo'nun sürece ilişkin geliştirdiği tutuma karşı soykırım rejiminin geliştirdiği bir tutum oluyor. Demek ki kıyasıya mücadele aslında İmralı'da yaşanıyor. Bu gerçeği iyi görmemiz lazım. Doğru anlamamız lazım. Doğru anlayarak gereklerini her yerde, pratikte başarıyla yerine getirmemiz lazım. Kendimizi bu mücadeleyi sahiplenip, başarıya yürüten bir konuma getirmemiz lazım. Böyle davranmaz ve gereklerini yerine getirmezsek doğru anlamamış oluruz. Doğru anlamayanın nereye gideceği belli olmaz. Nereden düşer, nerede teslim olur, nerede ihanete gider, kime hizmet eder bilinmez. Dolayısıyla doğru yaklaşmayanların öncülüğünden, toplumsal yaşamı yaratıcılığından söz edilemez. Bu bakımdan da şunu önemsiyoruz, madem ki 28. yılda 15 Ağustos Atılımı daha güçlü yaşanmak durumunda, benzer koşullar var ve benzer bir hamle ruhuyla, atılım ruhuyla özgürlük ve demokrasi mücadelemizi yürütmemiz, geliştirmemiz gerekiyor, o halde daha başarılı olabilmek için de, geçen 27 yılda yaşadığımız zayıflıkları hata ve eksiklikleri yaşamamak için de, tabii ki bu 27 yılın hazine değerindeki zengin derslerini iyi çıkarabilmemiz lazım. Bunları çıkardığımız ölçüde kendimizi doğruya çekeriz, anlayış olarak, örgütsel sistem olarak, mücadele tarzı ve taktiği olarak, hata ve eksiği az olan, başarısı olan bir mücadeleyi geliştiririz.

Bu bakımdan demek ki tüm hareket ve halk olarak her zamankinden daha fazla 15 Ağustos Atılım gerçeği üzerine yoğunlaşmamız, sorgulamamız gereken bir dönemi yaşıyoruz. Tabii ki daha çok gerillanın böyle yapması gerekiyor. 15 Ağustos Atılımı bir gerilla atılımıdır. Bir silahlı direniş atılımdır. Bir gerilla günü, bir gerilla bayramı oluyor. Aslında Kürdistan'ın gerillaya kavuştuğunun ilan edilmesini ifade ediyor. Geçen 27 yıl da gerillanın varlığı ve öncülüğü temelinde yaşanıyor. Bu bakımdan da Mezopotamya'da, Kürt coğrafyasında özgürlük adına, demokrasi adına, insanlık adına, eşitlik adına, kardeşlik adına, düşüncede ve pratikte sağlanan bütün gelişmeler gerilla direnişiyle, öncülüğüyle, tarzıyla yürütülen mücadeleyle oldu. Gerillalaşamayan kaybeder. Gerillalaşan kazanır. Şimdiye kadar 15 Ağustos Atılımı için 27 yıldır büyük ve kapsamlı tartışmalar, değerlendirmeler yapıldı. En kapsamlı değerlendirmeleri kuşkusuz atılımın yaratıcısı ve yürütücüsü olarak Önder Apo yaptı. Örgütümüz, hareketimiz değerlendirdi, tartıştı. Türkiye'nin ve bölgenin devrimci demokratik güçleri tartıştılar. Dışımızdaki güçler de egemenler de tartışıyorlar. 15 Ağustos'un karşıtları, düşmanları da en az 15 Ağustos'un sahipleri, dostları kadar bu büyük atılımı anlamaya çalıştılar, değerlendirip tartışma yürüttüler. Hala da yürütüyorlar. Bunun için 15 Ağustos dostlar ve düşmanlar tarafından değerlendirilmeyip tanımlanmamış bir konu değil.

12 Eylül'ün birinci hedefi Özgürlük hareketini ezme ve tasfiye etmekti

AKP'nin kurduğu sahte 12 Eylül'ü yargılama mahkemesinde Kenan Evren şunu söylüyordu *"o koşullar bir daha oluşursa yine darbe yaparım."* Biz de şunu söylüyoruz tabii ki, 12 Eylül koşulları oluştuğu zaman biz de 15 Ağustos Atılımı'nı yaparız. On kere de yaparız, yüz kere de yaparız. 15 Ağustos Atılımı 12 Eylül faşist askeri darbesine ve rejimine karşı gelişen bir atılımdı. Faşizme karşıydı, sömürgeciliğe karşıydı, askeri rejime karşıydı. 12 Eylül faşist askeri darbesini NATO örgütleyip yapmıştı. Arkasında NATO vardı, ABD vardı. Almanya'dan yönetiliyordu. Bütün bunların hepsini biliyoruz. NATO'nun amacı cuntayla yönetilen Türkiye'yi Ortadoğu'da kendi politikaları yönünde kullanmaktı. Özellikle yeşil kuşak projesi temelinde Sovyetler Birliğine karşı daha aktif, etkin kullanmak, İran'da ortaya çıkan boşluğu, kırılmayı Türkiye de 12 Eylül faşist askeri darbesiyle doldurmak istiyordu. Sovyetler Birliğinin Afganistan saldırısı da ürküntü yaratmıştı. Asya'nın Güneyi'ne Sovyet rejimi taşacak korkusu ve kaygısı taşıyorlardı. Bu dönem ABD başkanı olan Reagan'ın geliştirdiği doktrinden ve savaş stratejisinden söz edilir. Yıldızlar savaşı yürütecek kadar çatışmayı üst düzeye çıkartmak istediler. NATO'yla Varşova Paktı arasındaki savaşın karakteri 12 Eylül'e geldiğinde bu noktaya ulaşmıştı. 12 Eylül faşist darbesi böyle bir sürecin darbesiydi. Doğrudan kapitalist küresel sistemin ihtiyaç ve çıkarları doğrultusunda, o sistemin bölge hakimiyeti doğrultusunda geliştirilen darbeydi.

12 Eylül faşist darbesi, 1923'te kurulan ve 1950'de biraz daha yeniden şekillendirilen Türkiye'deki devletçi otoriter cumhuriyetin faşist ve askeri temellerde yeniden yapılandırılmasını öngörüyordu. Türkiye'nin işbirlikçi tekelci burjuva sınıflarının çıkarlarını, iktidarını korumayı, güvence altına almayı hedefliyordu. Tabii bütün bunlar için de 1965'ten itibaren gelişen, 1970'lerin başındaysa gerçekten de büyük bir devrimci hamle haline gelen gençlik öncülüğündeki sosyalist ve demokratik mücadeleyi, bunun 1970'li yıllarda Türkiye'nin her tarafına yayılarak faşizmin sivil militarist kollarına karşı bir iç savaş düzeyinde büyük bir direniş yürüten yapısını ezme, tasfiye etme amacını güdüyordu. Türkiye'nin sosyalist ve devrimci hareketini ezme ve tasfiye etme temel hedefiydi. Tabii bu genel hedef içerisinde, özellikle de Kürdistan'da gelişen Özgürlük hareketini ezme ve tasfiye etme birinci hedefti. Aslında darbe veya ezme saldırısı 12 Eylül 1980'lerde başlamadı. 1978 Aralığında gerçekleştirilen Maraş Katliamı'yla başladı. O katliam ardından gündemleştirilen askeri yönelimler, sıkıyönetimler, özellikle Kürdistan'da gelişen özgürlük hareketine karşı ezme ve tasfiye etme amaçlı gerçekleşmişti. Zaten 1979 başından itibaren geliştirilen sıkıyönetimlerle kapsamlı operasyonlar ve büyük saldırılar uygulamaya konmuştu. 12 Eylül faşist askeri darbesi bunu daha da boyutlandırdı. Adeta Kürdistan'ı yeniden işgal etti. Kürtlük adına özgürlük adına, demokrasi adına gelişmiş, ortaya çıkmış, yeşermiş ne varsa hepsini yok etmek, kurutmak istedi. Bunu hedeflemeyi gerçekleştirmek isteyen azgın bir saldırı yürüttü.

12 Eylül'den sonra binlerce insan katledildi; hala bu dönemin gerçeği tam aydınlatılmış değildir. Hala tarihin bu kesitinin, kirli karanlık olaylarının açığa çıkartılmasından korkuluyor, ürkülüyor. Yüz binlerce insan işkencelerden geçirildi, zindanlara dolduruldu. Sürgün edildi. Yurtdışının değişik yerlerine gönderildi. Cezaevlerinde insanlıktan vazgeçmeyi içeren bir baskı ve işkence sistemi dayatıldı. Amed zindanında geliştirilen özel savaş uygulamaları, bunu ifade eden baskı ve işkencelerin düzeyi biliniyor. Mücadelenin en çok keskinleştiği zindanlar aynı zamanda ilk büyük direnişlerin gerçekleştiği mücadele alanları oldu. Bu 12 Eylül askeri faşist rejimine karşı 1982 Newroz'unda Mazlum Doğan yoldaşın direnişiyle başlayan, 18 Mayıs'ta Ferhat Kurtay öncülüğündeki yoldaşların direnişiyle geliştirilen, 14 Temmuz büyük ölüm orucuyla başarıya ulaşan büyük bir zindan direnişi geliştirildi. Büyük bir ideolojik savaştı bu. Felsefe savaşıydı. Hangi inanç kazanacak, hangi düşünce kazanacak, hangi görüş kazanacak insanlar hangi düşünceyi doğru kabul edip yaşayacaklar? Bunun mücadelesinin verildiği bir süreçti. Zindanda bu savaş verildi. Sonuçta kazanan PKK düşüncesi oldu. Önderlik çizgisi oldu. Mazlumların, Kemallerin, Hayrilerin öncülüğünde gelişen o büyük zindan direnişi, 12 Eylül faşist askeri rejimini ideolojik olarak yenilgiye uğrattı. PKK çizgisinin ideolojik zaferini yarattı.

15 Ağustos Atılımı Kürt miladı olarak tanımlandı

Bu faşist askeri rejime karşı ikinci büyük direniş askeri hamlesi 15 Ağustos gerilla atılımıydı. 15 Ağustos 1984 gerilla direnişi 1982 zindan direnişinin dağa taşınmasıydı. İdeolojik mücadelenin askeri ve siyasi mücadele alanına taşırılmasıydı. Zindanda başlayan ve zafer kazanan büyük mücadelenin dağda, ovada, şehirde, toplum içinde de siyasi ve askeri alanlarda da verilerek, siyasi ve askeri zafere dönüştürmesini hedefliyordu. 15 Ağustos direnişi zindan direnişiyle birlikte Kürt'ün yeniden doğuşunu, dirilişini ifade etti. Sömürgeler için kullanılan ilk kurşun teorisi de vardı. Bilim adamları kendi köleliğine kurşun sıkmak olarak tanımladılar. Özgür birey ve toplumu yaratma atılımıydı. Kendi kimliğinden korkan, kaçan, ulusal yabancılaşmayı esas alan, kapitalist moderniteyi tek yaşam alanı olarak gören, başkalaştıkça yaşayabileceğini sanan, bu bakımdan da kendinde ait ne varsa hepsinden korkan, utanan, kaçan Kürt'ten; kendi gerçeğini gururla, onurla yaşayan, benimseyen ve böyle yaşanacağına inanan, bunun da büyük ve gerçek yaşam olduğunu gören Kürt'e geçiş oldu. Böyle bir kişilik devrimini, ruh devrimini ifade etti 15 Ağustos.

15 Ağustos Kürt halkı için, Kürdistan için her şeydi. Kürt miladı olarak tanımlandı. 19. yüzyılın başından itibaren daha somut 20. yüzyılın başından itibaren genelde gelişen kapitalist modernite saldırıları altında kültürel soykırıma, yok oluşa gitmekte olan Kürt toplumunda bütün bunları bilince çıkartarak, bunlara karşı yeniden direnişe girme sürecini başlattı. Bunun için her türlü cesaret ve fedakarlığı göstermeyi ifade etti. Öncesinde propaganda ediliyordu ama söz söylemek bir değer ifade etmiyordu. Söyleyenler tekrar aynı sistemin içine giriyor, o sistemi soluyor, onu yaşıyorlardı. O bakımdan da o dernekçiliğin, dergiciliğin, bu temelde yürütülen mücadelelerin kalıcı, ciddi, toplumsallaşan bir yönleri, değerleri yoktu. Olması da mümkün değildi. Sistemi parçalamıyordu. Alternatif bir yaşam sistemi yaratmıyordu. İşte bütün bunları 15 Ağustos direniş atlımı yarattı. Karşı sistemi yıkan, alternatif bir sistemi oluşturan gelişmelerin yaratıcısı oldu. Özgür yaşamı, demokratik yaşamı, kendi kimliğiyle kültürüyle yaşama fırsatı, imkanı ortaya çıkardı. Bu anlamda gerçekten Kürt toplumu için bir diriliş olayı. Büyük bir diriliş devrimi yaşandı. Ulusal ruh, bilinç, örgütlülük, cesaret, fedakarlık, birlik, kardeşlik 15 Ağustos temelinde yürütülen mücadelenin içinden çıktı. Kuşkusuz PKK'nin gerçeği zindan direnişiyle bir mücadele çizgisi haline gelmişti ama toplumsallaşması, büyük bir örgüt haline gelmesi, alternatif bir yaşam düzeyine çıkması, böyle bir yaşama kavuşması da 15 Ağustos Atılımı'yla gerçekleşti. Bu bakımdan tabi ki 15 Ağustos Atılımı her şeyden önce de Kürt halkının her türlü sömürgeci soykırım etkilerini kırarak kendi kimliğine, diline, kültürüne, coğrafyasına, toplumuna sahip çıkma temelinde özgür ve demokratik yaşama bilincini, iradesini, iddiasını ve mücadelesini ifade etti. Yeni bir toplum ortaya çıktı. 20 yıldır bu toplum direniyor. 1990'ların başından beri serhildan halindedir, özgürlük için yürüyor. Büyük bir fedakarlık ve cesaret kazanmış durumda. Demokratik uluslaşmayı büyük bir direniş içinde adım adım geliştiriyor, şekillendiriyor. Bunu örgüte, toplumsal yaşama ve örgütlülüğe kavuşturmaya da çalışıyor.

15 Ağustos Atılımı Ortadoğu için de bir demokrasi hamlesidir

Fakat 15 Ağustos Atılımı'nı sadece Kürdistan'a özgü, Kürdistan'a yönelik gelişen bir atılım olarak görmek tabi ki son derece dar ve yetersiz bir değerlendirme oluyor. Kürtler için nasıl tarihi

bir özgürlük hamlesiydiyse, bütün Türkiye için de aynı düzeyde bir demokrasi hamlesiydi. 1970'lerin başında kahramanca yürütülen mücadelelerle açılan demokratik Türkiye bayrağını Kürdistan'da yükseltmeyi ifade ediyordu. Bu resmen de böyleydi. Fiilen de mücadelenin gerçekliği bu biçimdeydi. Düşmanı ortaktı. 12 Eylül faşist askeri rejimini yıkmak, darbelemek, yok etmekti. Hedefi de ortaktı. Demokratik bir Türkiye'de özgür, demokratik yaşam kazanmış bir Kürt toplumunu, Kürdistan'ı ortaya çıkarmaktı. Bu kadar bir stratejik birliği, ittifakı vardı. Bu bakımdan da Kürtler ve Kürdistan için bir özgürlük adımı olduğu kadar başta Türkiye olmak üzere İran, Irak, Suriye için, onların etrafında da bütün Ortadoğu için de bir gerçek demokrasi hamlesi olduğu tartışmasızdı. Demokratik Türkiye, demokratik Ortadoğu hamlesiydi. Çünkü özgür Kürt, özgür Kürdistan, özgür Kürt toplumu demokratik Türkiye'de demokratik Ortadoğu'da var olabilirdi. Demokratikleşmeyen Ortadoğu'da, demokratikleşmeyen Türkiye'de hiçbir zaman özgür Kürt, Kürdistan varlığı güvence altında olamaz. Ancak soykırım tehdidi altında olur. Ya da şimdiki gibi bir savaş hali yaşanır. Şu an nasıl ki Kürdistan'daki özgürlük duruşuyla, ona karşı Ortadoğu genelinde örgütlenmiş bir soykırım sistemi, küresel içeriği olan bir düzeyde kapsamlı bir çarpışma halindeyse, işte bu durum yaşanabilirdi. Demokratikleşmeyen Türkiye ve Ortadoğu'da ancak özgür Kürt varlığı, gericilikle savaşan, bütün boyutlarda kahramanca direniş yürüten bir gerçeklik olabilirdi. Onun için de elbette ki bu direniş, bu gerçeklik Türkiye çapında, Ortadoğu çapında gericiliği, faşizmi, sömürgeciliği her türlü baskı ve sömürü sistemini yıkmayı hedefliyordu. Bütün bu alanlar için demokratikleşme, demokratik dönüşümü gerçekleştirme bu anlamda da kardeşleşme hareketi oluyor, hamlesi oluyor.

15 Ağustos Atılımı'ndan çıkartacağımız başka dersler daha somut neler olabilir? Şunu vurgulamamız gerekiyor. Kürtler için varlık yokluk atılımı, bir özgürlük atılımıydı. Türkiye ve Ortadoğu için bir demokrasi atılımı olduğu kadar ABD'nin NATO'nun 12 Eylül darbesi temelinde ve geliştirdiği İran-Irak savaşına dayanarak Ortadoğu'da faşist gerici hegemonya yaratmasına karşı da bir direnişti. O halde böyle bir direniş tabii ki bir turnusol kağıdı olma özelliği de taşır. Yani doğrularla yanlışların ayrıştırıldığı bir olgu olur. Türkiye çapında, bölge düzeyinde gericilik ile devrimci demokrasi arasında böyle kıyasıya bir mücadele ise, o zaman doğru devrimci, demokratik düşüncenin, çizginin, strateji ve taktiklerin ne olduğunun belirlenmesinde de bir turnusol kağıdı olma özelliği taşıyor. 15 Ağustos Atılımı'nın bir de böyle bir gerçeği var. Aslında bir yönüyle de kimin ne olduğunun, hangi düşüncenin neyi ifade ettiğinin, doğru sosyalizmin, doğru demokrasinin, doğru devrimciliğin ne olup olmadığının netleştirilmesi, açığa çıkartılması hareketiydi. 15 Ağustos Atılımı'nın bu boyutu da çok önemlidir. Bu bakımdan da aslında ilk günden bu 27. yıl dönümüne kadar kimin ne söylediğinin ve ne yaptığının araştırılması, incelenmesi, açığa çıkartılması büyük önem taşıyor. İnsanları, örgütleri anlayabilmek, kimin gerçeğinin ne olduğunu doğru bir biçimde ortaya çıkartabilmek için kesinlikle böyle bir analiz yapmaya ihtiyaç var. Çünkü zor günlerde direnebilmek zordur. Devrimci gelişme süreçlerinde devrime katılmak daha kolaydır. Herkes katılabilir, toplum devrimci yürüyüşe çıkmışsa, devrim temel bir olgu, temel bir yükselen değer haline gelmişse, o akan sele katılmak kolaydır. Bu devrimci sel çoğunluğu sürükler götürür. Fakat böyle bir selin olmadığı, durgun sudan öte, suyun bile bulunmadığı bir ortamda, bir gün sel olabileceğini görebilmek, değerlendirebilmek, bu seli yaratacak bir düşüncenin ve tutumun sahibi olabilmek çok önemidir. Gerçek öncülük ve önderlik de budur. Doğru önderlikle, öncülük gerçeği de kendisini böyle ifade ediyor. 15 Ağustos Atılımı'nın bir de doğru öncülük ve doğru önderlik etmelinde değerlendirilmesi önemlidir.

Geçmişte 15 Ağustos Atılımı'na karşı nasıl kampanyalar örgütlendi, ittifaklar yapıldı, saldırılar geliştirildiyse şimdi de daha sinsi bir biçimde benzer karşıtlıkları geliştirme, bu yönlü kampanyalar yürütme çabaları var. Bu bakımdan bunlara karşı duyarlı olmak çok önemlidir. Gafil olunmamalıdır. Söylenen tatlı birkaç söze aldanmamamız gereklidir. Birileri çıkıyor bir iki söz söylüyorlarsa, "vay ne kadar güzel söylüyor, iyi bir insanmış" demememiz gerekiyor. Amacına bakmamız gerekiyor, bu sözleri söylerken neyi amaçlıyor? Bir de geçmişine bakmamız lazım tabi. 15 Ağustos Atılımı karşısında ne yapmış, onu görmemiz gerekiyor. 15 Ağustos Atılımı karşısında nasıl davranmış olduğunun önemi şurada ortaya çıkıyor; 12 Eylül faşist askeri rejimi karşısında ne yapmış, onun belirlenmesi anlamına geliyor. 12 Eylül'den yana mıydı, 12 Eylül'e karşı mıydı? 12 Eylül'den utangaçça, gizlice yana olanlar, 12 Eylül'den yemlenenler, 12 Eylül darbesine yaltaklananlar, onun içinde gizli-açık yer alanlar, şimdi ittifak halinde yeni bir sistem yaratarak PKK'yi Kürt direnişini, demokrasisini ezmeye tasfiye etmeye çalışıyorlar. Geçmişi bilmek bu bakımdan önemli, bu bilinmezse şimdi yaratılan bu tehlikeli ittifak görülemez, anlaşılamaz, gaflet, yanılgı yaşanır. 15 Ağustos atılımı bir netleştirme, ayrıştırma oldu. Doğrularla yanlışları ortaya çıkardı. Kim gerçek devrimci, kim değil, kim demokrasi istiyor, kim istemiyor? Kim gerçekten soykırıma karşı, kim değil? Kim Kürt özgürlüğünden yana, kim değil? Kim Kürt özgürlüğünü özünde ruhuyla, cesaretle, fedakarlık temelinde istiyor, kim bu konuyu yaşam malzemesi yapıyor? Bunlar açığa çıktı, netleşti. Aslında şunu söyleyebilir; 15 Ağustos Atılımı büyük bir dost çevre bulamadı, yalnızlık içinde gelişen bir atılımdı. Hazırlanması için birçok çevre ile ilişkilenilmesine, faşizme karşı ortak bir cephe oluşturmak için yoğun çaba harcanmasına rağmen tasfiyecilik bütün bu çabaları böldü, parçaladı, boşa çıkardı. Sonuçta PKK yalnız bir hamle yapmak, atılım yapmak durumunda kaldı.

●"15 Ağustos Atılımı'ndan çıkartacağımız başka dersler daha somut neler olabilir? Şunu vurgulamamız gerekiyor. Kürtler için varlık yokluk atılımı, bir özgürlük atılımıydı. Türkiye ve Ortadoğu için bir demokrasi atılımı olduğu kadar ABD'nin NATO'nun 12 Eylül darbesi temelinde ve geliştirdiği İran-Irak savaşına dayanarak Ortadoğu'da faşist gerici hegemonya yaratmasına karşı da bir direnişti"

15 Ağustos Atılımı'na karşı başarısız olanlar bu gün yargılanıyor

1970'lerde sol demokratik harekete karşı saldıran, NATO tarafından kullanılan esas olarak MHP faşizmiydi. Alparslan Türkeş 27 Mayıs darbesini yapanların başında geliyor. Daha 60'tan, hatta daha öncesinden başlayarak devrimcilere ve demokrasi güçlerine karşı hazırlanan bir kişidir. 1950'lerin başında kurulan özel harp dairesinin içinde yer almış ve Amerika'da eğitim görmüş bir faşisttir. 1965'ten sonra büyük bir gelişme sağlayan, 1970'lerde ise kitleselleşen sosyalist demokratik hareketin önünün kesilmesi, darbelenmesi, sağa-sola saptırılması, dolayısıyla başarısının engellenmesinde önemli bir rol oynadı. Bu MHP faşizminin tutumu, saldırıları, 15 Ağustos Atılımı'na karşı bizzat devletin tutumu olarak geliştirildi. AP ve CHP'ye dayalı derin devlet, ordu içinde, polis içinde, toplum içinde olan derin devletin tüm kesimleri 15 Ağustos hamlesinden sonra harekete geçirildi. Bir bölümü ANAP olarak kullanıldı, bir bölümü de SHP ve daha sonra CHP oldular. Çeşitli koalisyon hükümetleri de kurdular. Çok çeşitli versiyonlar, türevler çıktı bu bloktan. Sonuçta tümü başarısız oldular. 15 Ağustos Atılımı'na karşı bugüne kadar savaş yürüten bu blok başarısızlığından dolayı yargılanıyor. Ergenekon yargılamaları, darbe adı altında yürütülen yargılamalar kesinlikle bu temeldedir. Niye başarısız kaldınız diye yargılanıyorlar. Bu yargılamalar bir yönüyle de yeni bir Ergenekon'un önünün açılması için yapılmaktadır. Dikkat edelim, koskoca generaller süt dökmüş kedi gibi mahkemelerin karşısında azarlanıyorlar. Nereden nereye geldi. 10 sene önce, 20 sene önce değil böyle yapmak, bu generallere bir yan bakmak mümkün müydü? Bir çift olumsuz söz söylemek mümkün müydü? Asla! Ama şimdi bu hale geldiler. Niye, çünkü yenildiler, başarısız kaldılar. 15 Ağustos atılımı karşısında yenik düştüler. Eğer başarı kazanmış olsalardı şimdi onlar devlet olacaktı. Her şey onların elinde olacaktı. Bu konuda sağ olmak, sol olmak, sivil olmak asker olmak yetmiyor. Esas kıstas devletin siyaseti, çizgisi doğrultusunda görev üstlenip, başarılı olup olmamak geliyor.

Şimdi dikkat edelim bu başarısızlık üzerinde yeni bir Ergenekon örgütlenmeye çalışılıyor. Bu Ergenekon 12 Eylül faşizmiyle gizli bir şekilde uzlaşmış olanlardan çıkartılıyor. AKP böyle bir güçtür. Fetullahçılar da 12 Eylül rejimine ve anayasasına destek vermiş bir güçtür. Şimdi bu güç MHP'den, AP'den, CHP'den, Türkiye'de sol denenlerden, Kürdistan'da sözde özgürlükçü olanlardan ama kesinlikle 12 Eylül faşizmine karşı direnmemiş, mücadele etmemiş 12 Eylül faşizmine karşı mücadele eden temel güce, PKK'ye saldırıyı meslek edinmiş kesimleri topluyorlar. AKP-Burkay aşkı buradan doğuyor. AKP'de Turgut Özal çizgisinde, 12 Eylül'e evet diyen, onun içinde yer alanlardır. Fetullahçılık 12 Eylül rejimi temelinde geliştirildi. Kenan evren cuntasının ABD ile birlikte örgütlettiği, geliştirdiği bir güç oluyor. Şimdi bütün Türkiye'yi ele geçirmiş durumdalar. Sadece siyaseti değil, ekonomiyi, sosyal yaşam alanlarını, eğitimi, sağlığı, bütün kültürel alanları önemli oranda ele geçirmiş durumdalar. Böyle bir güç 15 Ağustos Atılımı'na karşı savaşmış, 12 Eylül'e karşı gizliden teslim olmuş ya da ses çıkarmamış olan herkesi toplayıp etrafında birleştiriyor. Bir cephe haline getirmeye çalışıyor. 15 Ağustos Atılımı'nı 28. yılda tasfiye edebilmek için yeni bir blok örgütleniyor. Bu ciddi ve tehlikeli bir durumdur. Bu blokun arkasında ABD ve NATO var. Eğer geçmişin mücadele yürüten, görev başında olan generalleri şimdi emekli olduğu halde veya görev başındayken bile AKP'nin bu saldırıları karşısında ses çıkaramıyorlarsa, bu generallere geçmişte destek veren, arkalarında duran güçlerin artık destek vermez olmalarından kaynaklanıyor. Yenilmişlerdir, kendilerini savunacak durumları yoktur. Arkada onları yönlendiren güç olan Amerika ve NATO'dan destek alamıyorlar. Bu nedenle dünyanın en perişan topluluğu haline gelmişler. Dünyaya meydan okuyan, Ortadoğu'yu titreten o Türk generalleri şimdi gerçekten süt dökmüş kediye dönmüşler, çok kötü durumdalar. Bu basit bir durum değil. Eğer AKP ve Fetullahçıların arkasında NATO ve Amerika olmasa, Avrupa Birliği olmasa kesinlikle bunu kabul etmezler, böyle bir durumu düşünmeyi, yaşamayı içlerine sindiremezler.

AKP ve Fetullahçıların arkasındaki güç şimdi yeni Ergenekon'u örgütlüyor, yeni uluslararası komployu tezgahlıyor. Yeni derin devlet restore ediliyor. Yeşil faşizm kurumlaştırılıyor. Bu yeşil faşizm aslında siyah faşizm ile de işbirliği halindedir. Bu anlamda AKP, MHP çatışmasını ciddiye almamak lazım. O aldatıcıdır, özellikle de halkı, kamuoyunu, demokratik çevreleri aldatmaya dönüktür. Kürt toplumunu aldatmaya dönüktür. "Bakın işte MHP'ye karşılar daha ne diyorsunuz, ne istiyorsunuz demeye" getiriyorlar. O kavga danışıklı dövüştür. Devlet Bahçeli, Tayyip Erdoğan dalaşı, it dalaşından başka bir şey değildir. Boş bir danışıklı dövüş, sadece bir aldatma kavgasıdır. Aslında kara ve yeşil faşizm şimdi yeni bir Ergenekon biçiminde örgütleniyor. Devlet yeni sistem olarak oraya oturtulmaya çalışılıyor. Bunun önünü 12 Eylül faşist askeri darbesi açtı. Bu süreci Kenan Evren cuntası başlattı. Aslında 15 Ağustos Atılımı olmasaydı, daha o zamandan bunu gerçekleştireceklerdi fakat atılım devleti zorlayınca, şimdi bu Ergenekon diye yargılanan çevreler öne çıktılar. Bunlar sözde daha milliyetçiydiler. Sağı ve solu birlikte Kürt özgürlük hareketinin üzerine sürme yetenekleri olduğunu söylediler. Hatta kendilerini sosyal demokrat olarak da gösteriyorlardı. Bunlar, "PKK'yi biz yok ederiz, o halde bu görev bize verilmeli" dediler. Amerika sisteminin kendisi de solu ve sağıyla tüm sistem güçlerini harekete geçirme iddiasında olan bu çevrelerin bu işi üslenmesini onayladı. "madem ki PKK sol bir harekettir, solcudur o halde onu ancak solcuları da kuyruğuna takacak güçler yok edebilirler" diye onların önü açıldı. Onlara yer verildi fakat yenildiler. Şimdi halklaşan bir PKK var, 15 Ağustos Atılımı temelinde halkın değer yargıları var. PKK sol demokratik çizgisini sürdürse de, kitleye açıldığında halkın değerleri öne çıkıyor ve halklaşması önlenmek isteniyor. Halklaşmanın önlenmesi için de, halkta egemen olan islami duygulardır, o halde mevcut durumda PKK'yi en çok ılımlı islam yok edebilir diye düşünerek, kendine ılımlı islam diyen AKP'yi getirdiler. AKP etrafında yeni bir derin devlet, yeni bir komplo, yeni bir karşı devrim örgütlemeye çalışıyorlar. Bunu net görelim.

PKK 12 Eylül rejim gerçeğini doğru tespit ettiği için öyle bir savaşa girme gücünü gösterebildi

Şimdi bu karşı devrim güncel olarak ne durumda ona bakmamız lazım. Ders çıkarmaktan söz ediyorduk, çıkardığımız dersler nelerdir; tabi bütün bu gerçekleri gördüğü oranda, devrimci hamle, atılım yapılabildi, doğrular geliştirdi. Bütün akımlar, örgütler Türkiye'de, Kürdistan'da tasfiye olurken PKK niye tümden tasfiye olmadı? Çünkü daha Maraş katliamından itibaren yeni bir darbe sürecine girildiğini netçe tespit etti. Kendini darbeye karşı mücadele edecek bir hareket haline örgütleme sürecine girdi. 12 Eylül askeri darbesi karşısında toparlanıp askeri eğitim bile yapan, gerilla eğitimlerinden bile geçen birçok örgüt silahlı insanı ülkeye gönderemezken ciddi hatalar, eksiklikler içerse de geç de olsa PKK 15 Ağustos Atılımı temelinde bunu yaptı. Çünkü PKK 12 Eylül rejim gerçeğini doğru tespit etti. Onun özellikle Kürtler ve Kürdistan açısından ne anlama geldiğini, nasıl bir soykırım rejimi olduğunu net gördü. Bu bakımdan Kürt halkı için bu rejimin silahlı direnişle etkisizleştirilmesinden ve yenilgiye uğratılmasından başka bir yaşam seçeneğinin olmadığını netçe, kesin olarak belirledi. Biraz tutarlı olunacaksa, biraz halka bağlı kalınacaksa, yurtsever ve demokrat olunacaksa direnmekten ve savaşmaktan başka çare olmadığı görüldü. Gerçeklik böyle ele alındığı ve devrimci omla iddiasında bulunulduğu için PKK böyle bir savaş sürecine girme gücünü gösterebildi.

15 Ağustos Atılımı neyi doğruladı? Başarı yaratanın, gelişme sağlayanın maddi güç, silah gücü, hatta sayı gücü olmadığını, tam tersine toplumsal yapının ve siyasi sürecin doğru tespit edilmesi ve buna göre özgürlük ve demokrasi yönünde adım atılması olduğunu kanıtladı. Sadece karalaştırma değil, kararlaşmanın ve adımların dürüstlükle, samimiyetle, ısrarla cesaretle, fedakarlıkla atılmasının, bunda ısrar edilmesinin başarıyı yaratan temel husus olduğunu, olgu olduğunu ortaya çıkardı. Devrimci, demokratik mücadele bu değerlere ve ilkelere dayanarak gelişebiliyor. Yoksa öyle maddi güçle bir alakası yok, saldırı gücüyle bir alakası yok. 12 Eylül faşizmi kadar maddi güce sahip olan bir değer yoktur. Yine Kenan

Evren cuntası kadar saldırgan olan bir cunta yoktur. Gerçekten de adam tam bir demagogdu, hazırlanmıştı. Propagandadan eyleme kadar, askeri güce kadar her türlü saldırıyı planlı ve vahşice yaptı. Toplumu değirmenin buğdayı ezmesi gibi ezdi. Bir değirmen taşı gibi toplum üzerinde döndü. Böyle bir sistemin yargılanması şimdi AKP'nin yaptığı sahte yargılamalar gibi olabilir mi? Asla, mümkün değil.

PKK, böyle bir güce rağmen başarı ile bir mücadele yürütülebildi. Ne kadar saldırgan, maddi güce sahip olabilse de, silahı, parası, arkasında Amerika'sı bulunsa da, eğer bir güç gerçekten doğru bir analiz yapabiliyorsa, yaptığı analize inanıyorsa ve o doğrultuda yürümenin pratik kararlılığını gösteriyor,

●"15 Ağustos Atılımı başarı yaratanın, gelişme sağlayanın maddi güç, silah gücü, sayı gücü olmadığını, tersine toplumsal yapının ve siyasi sürecin doğru tespit edilmesi ve buna göre özgürlük ve demokrasi yönünde adım atılması olduğunu kanıtladı. Sadece karalaştırma değil, kararlaşmanın ve adımların dürüstlükle, ısrarla, cesaretle, fedakarlıkla atılmasının, bunda ısrar edilmesinin başarıyı yaratan temel husus olduğunu ortaya çıkardı"

oportünizme düşmüyor ise başarı sağlıyor. 15 Ağustos bunun kanıtı oluyor. 15 Ağustos'a giderken PKK'nin neyi vardı? Aslında 12 Eylül sürecine giderken PKK öyle Türkiye'nin de, Kürdistan'ın da en güçlü örgütü değildi. Geçen gün Kemal Burkay 12 Eylül'den *"güç bizimdi, toplum bizim elimizdeydi, bu 12 Eylül geldi, bizi kovdu, PKK de direndi, PKK hepsini elimizden çaldı, götürdü"* diyordu. Bu konuda doğru söylüyor, ama PKK 1975'ten itibaren Kemal Burkay'ın kulağına her gün, her saat şunu söyledi, "sen bu biçimde bu işi yürütemezsin. Yarın kafana vurur, her şeyini elinden alırlar, senin yolun yanlış." PKK'yi dinlemedi, Önder Apo'yu dinlemedi. Zaten dinleseydi bu duruma düşmezdi; elindeki gücü kaybetmezdi. Burkay o gücü boşlukta bulmuştu. AP ve CHP'nin o kısmi liberal ortamında bu imkanı bulmuştu. Ama Türkiye'deki, Ortadoğu'daki, Kürdistan'daki mücadele Kemal Burkay'ın yaklaşımlarıyla yürüyecek durumda değildi. Zaten AP ve CHP de Türkiye'yi yönetme gücü de gösteremiyordu. Dünya krizdeydi, kapitalizm derin bir bunalım yaşıyordu. Bu bunalım Türkiye'ye çok sert, keskin yansıyordu. O halde siyasi ve askeri mücadele keskinleşecekti.

12 Eylül'de en büyük baskıyı PKK sempatizan ve taraftarları gördü

12 Eylül darbesi oldu diye Kenan Evren yargılanmak isteniyor. Kuşkusuz demokrasi güçleri yargılayabilir. Ancak devletçi zihniyette olanlar açısından bu yargılama yapılamaz. Devletçi ve iktidarcı zihniyetten bakıldığında Kenan Evren haklı. Darbe yapmayıp da ne yapacaktı, Türkiye'nin başka şansı yoktu. Ya devrim yapacaktı ya da devrimi engellemek istiyorsa da darbe yapacaklardı. Yoksa AP, CHP yönetimi devam edemezdi. 1970'ler içerisinde Ecevit iki sefer, Demirel üç sefer başbakan oldu. Daha ne olacaktı, yürütemediler, sonunda koltuğu Kenan Evren'e teslim etmek zorunda kaldılar. Başka çare yoktu, bunu görmek önemliydi. Niyetlerle değil, gerçekleri analiz ederek, bilimsel yaklaşarak hareket etmek lazım. Yoksa o kendi basit yaşamanı ifade eden niyetlerle hareket ettin mi, elbette ki sonuç elde edemezsin. Nitekim Kemal Burkay gibi düşünenler hiçbir şey elde edemedikleri gibi, ellerindekini de kaybettiler. Yanlış ortaya çıktı. PKK'nin gelişmeleri doğru tahlil eden ve ona karşı cesaretli tavır alan tutumu yaşam ile tarih içinde doğrulandı. Sorun sadece Kemal Burkay ve PSK'nin ezilmesi değildir. Eğer bir ezilme ve baskı söz konusu olmuşsa bunu bütün örgütlerden daha fazla PKK yaşamıştır. Hangi örgütün PKK kadrosu ve sempatizanı kadar binlercesi içeri atılmış ve ağır işkencelerle karşılaşmıştır? En büyük baskıyı PKK sempatizanı ve taraftarları görmüştür. Ancak PKK 12 Eylül'ün ayak seslerini gördüğü için ve 12 Eylül'den sonra da bu rejimin amaçlarını iyi tespit ettiği için doğru adımlar atmış ve doğru mücadele etmesini bilmiştir. Bundan daha açık bir değerlendirme ve sonuç olabilir mi?

Şimdi bu bakımdan şunu söylemek istiyorum; mücadele etme neye bağlı, neye dayanıyor? 15 Ağustos bu konuda öğretici. Zindan direnişi öğretici. Dikkat edelim, PKK zindanda da direnmiş bir hareket. Neyi vardı da direndi, inancından, bilincinden başka? İnsanların o azgın 12 Eylül faşist saldırıları karşısında dayanabilecek başka güçleri var mıydı? Hayır, demek ki mücadele etmek, direnmek için doğru bilinç, gerçek inanç ve kararlı tutum yetiyor. Başka hiçbir şeye gerek yok. İşte 15 Ağustos da bu gerçeğin bir atılımıydı. O aynı çizginin gerillaya taşınması oldu. Bu bakımdan da direnmek için her türlü azgın gericilik karşısında doğru duruş gösterebilmek, devrimci demokratik gelişme sağlayabilmek için, çok fazla maddi güce, silaha, örgütlere gerek yok. Yerinde, zamanında doğru değerlendirme yapmak, doğru kararlar almak ve ısrarla kararını uygulamaya gerek var. 15 Ağustos böyle yapmanın, başarı getirdiğinin bir kanıtı oluyor.

Buradan ne sonuç çıkarıyoruz, her zaman bu direniş yapılabilinir. Her ortamda gericiliğe karşı direnilebilinir, faşizme karış direnilebilinir, sömürgeciliğe karşı direnilebilinir. Bu konuda gücümüz zayıftır, büyüktür diye bir şey çok fazla önem taşımıyor. Büyük güçle büyük direnirsin, küçük güçle de küçük direnir, gücünü büyütürsün direniş içerisinde, daha sonra da büyük direniş geliştirirsin. Bu bir nicelik durumudur. Niteliği ifade etmiyor ama belirleyici olan ise niteliktir. 15 Ağustos Atılımı neyi doğruladı? Niteliğin başarı getireceğini doğruladı. Her koşulda, her türlü gericiliğe karşı doğru analiz yapmak, yerinde adım atmak ve cesur, fedakar davranmak kaydıyla başarılı olunabileceğini kanıtladı. Tabi bu günümüz açısından da çok büyük önem taşıyor, öğretici oluyor. Günümüzde Ortadoğu'da geliştirilen saldırılara karşı, Kürdistan'a dayatılan yeni soykırım rejimine direnmek açısından da bu gerçek büyük önem taşıyor. Başarılı olunacağına dair umut, inanç, irade oluşturmak açısından hiçbir karamsarlığa, kötümserliğe zayıflığa düşmemek açısından 15 Ağustos'un bu dersi büyük önem ifade ediyor. Bu dersler temelinde 28. yıl için ne söyleyebiliriz?

Süreç bir yönüyle 12 Eylül sürecine benziyor. Bu dönemin 15 Ağustos Atılımı'nın yapıldığı dönemlere benzerlikler arz eden yönleri var. Niye karşı devrimin yeni bir saldırı sürecinde, buna karşı yeni bir devrimci demokratik hamleye ihtiyaç var? Bu yalnızca Kürdistan açısından da değil. Bütün Ortadoğu düzeyinde böyle. Mevcut AKP ABD ittifakını böyle görmek lazım. Bu ittifakın Kürdistan ve bölge açısından içerdiği tehlike buradan ortaya çıkıyor, bu ciddi bir tehlike. Dikkat edin bölgesel hareket ediyorlar. Libya savaşı, Mısır'daki savaş, Suriye savaşı, İran tutumu, Irak'taki tutum, Kürdistan'daki mücadele hepsinde ABD'yle AKP ortaktır. Hiçbir zaman ABD'yle bu kadar bütünleşmiş bir Türkiye yönetimi çıkmamıştı ortaya. Libya'da muhalifler Trablus'a girince buna en çok sevinen, bunun en fazla propagandasını yapan, dışişleri bakanının hemen koşarak Libya'ya gitmesi bu gerçeğin ifadesidir. Dolayısıyla mevcut AKP duruşunu önemseyelim, ciddiye alalım, basit görmeyelim. Bu sistem, duruş günümüzde neyi ifade ediyor? Yeni bir saldırıyı ifade ediyor. AKP ABD'yle ittifak yaparak bölgesel düzeyde her türlü teslim olmuş, direnme öğesini kaybetmiş, liberalize olmuş, lafta devrimci demokrat özdeyse tasfiyeci birleşmiyeti yaşayan, sağ, sol herkesi birleştirerek bir karşı devrim bloğu oluşturuyor. Dışta ABD'ye dayanarak bölgesel saldırıyı birlikte yürütüyorlar. İçteyse bütün bu güçleri toplayıp birleştirerek Kürt özgürlük hareketine ve Türkiye demokrasi hareketine karşı yeni bir ezme ve imha etme, tasfiye etme operasyonu geliştiriyorlar. Böyle bir saldırıyı örgütlüyorlar. Bu kesindir, bu ciddi bir durumdur, ciddi bir tehlikedir.

AKP'nin sözlerine, söylemlerine aldanmamak lazım. AKP'nin durumu hem Kürt halkı açısından hem Ortadoğu halkları açısından ciddi bir tehlike arz etmektedir. Yaptıkları içeride ve dışarıda ortada. İki ay önce Beşar Esad'la can ciğer kuzu sarmasıydı, şimdi ise yıkmaya çalışıyorlar. Kaddafi'nin önünde diz çöküyorlardı. Kaddafi'den törenle büyük ödül aldı. Ancak ABD ve NATO ağırlığını koyunca Kaddafi'ye karşı, NATO karargahını İzmir'e getirdiler. Kendi generallerine ne yaptıkları ortada. Böyle bir rejim kime ne yapmaz? Devrimcilik iddiasında olan, demokratlık iddiasında olan, hele hele Kürt özgürlüğü iddiasında bulunanlara ne yapmaz ki? Aklımızı başımıza toplayalım. Böyle bir rejimle barış mı olur? Böyle bir rejimle çözüm mü olur? Mümkün değil. Bu bir oyalamaydı, aslında zaman kazanmaydı, aldatmaydı. İşin gerçeği öyle çıkıyor ortaya, zayıftılar. Bu nedenle taktik yapıp oyalayarak kendilerini güçlendirmeyi hedeflediler. Bu konuda belli başarı kazandıkları da söylenebilir.

AKP'nin özel savaşı çok daha derin boyutlu geliştireceği anlaşılmaktadır

AKP kadar pragmatist bir hareket yoktur. Türkiye'deki islamcı kesimler devrim gelişseydi devrimle de dost olurdu. 2005'teki tutumu kesinlikle öyleydi. Güçlü bir devrimci mücadele yürütebilseydik Kürdistan ayaklansaydı, Amerika ile nasıl ittifak oldularsa Kürdistan'la da ittifak halinde olurdu. Kim kendi iktidarına imkan veriyor ve gelişme kaydediyorsa, onunla birlik olurdu. O bakımdan ABD saldırılarına dayandı, bizim zayıflıklarımızdan da yararlanmaya çalıştı. Bu bir gerçek, bunu görelim. Mevcut durumdaki saldırı 12 Eylül'deki saldırılardan az değildir. Yöntemleri farklı. 12 Eylül rejimi silahı kullanıyordu, AKP rejimi esas olarak hukukla ve psikolojik savaş araçlarıyla sonuç almak istiyor. Kuşkusuz silahlı gücü de orduyu da polisi de kullanıyor. Kullanmaya da devam edecektir. Ama bu yöntem ve taktik farklılıklarını görmek lazım. Kenan Evren de büyük bir demagogdu, Tayyip Erdoğan da onu aşan bir demagogdur. Kenan Evren "dünyayı ben yarattım" diyordu, kendini ikinci Atatürk ilan etmişti. Tayyip Erdoğan "dünyayı değil evreni ben yarattım" diyor, kendini, Sultan Süleyman ayarında görüyor. Herkes öyle değerlendiriyor. Kenan Evren yönetimi altında da zindanlar dolduruldu, toplu yargılamalar yapıldı. İşte sıkıyönetim yargılamaları, mahkemeleri hala belleklerdedir, zaman zaman televizyonlar görüntüleri yayınlıyorlar. Şimdi AKP yönetimi altında da Türkiye ve Kürdistan'da yaşanan aynısıdır. Binlerce siyasi tutuklu, özgürlük düşüncesinde olan insan düşüncesinden, siyasetinden dolayı hapistedir. Toplu davalar var, yargılanıyorlar. Orduyu, polisi her türlü saldırganlıkta kullanıyor. Özel savaşı tüm boyutlarıyla geliştireceğini ortaya koydu. Bütün o özel harpçileri göreve çağırdı. Belki de meslektaşlarıydı. Tayyip Erdoğan'ı küçümsemeyelim. Tayyip Erdoğan'a şu soruları hep sormak lazım. 12 Eylül 1980'den sonra neredeydin, ne iş yapıyordun? 1992'de mesleği neydi? Hizbi kontra Kürdistan'da halka kan kustururken Erdoğan neredeydi ve tutumu neydi?

Cemil Çiçek'i de meclis başkanı yaptılar. Cemil Çiçek'in meclis başkanı yapılması da AKP'nin karakterini gösteriyor. Özellikle yeni anayasa yapımının gündemde olduğu bir dönemde meclis başkanı yapılması tesadüfi değildir. Yine Kürt özgürlük hareketine karşı yeni bir tasfiye harekatının başlatıldığı bir süreçte Cemil Çiçek'in meclis başkanı olması basite alınacak bir konu değildir. Cemil Çiçek dikkat edilirse bir meclis başkanı değil de bir kontrgerilla şefi gibi konuşmaktadır. Kürt özgürlük hareketine, hatta Kürt demokratik hareketine her türlü hakareti, saldırıyı yapıyor. Öyle meclis başkanı mı olur? Kim olduğu ortada. AKP'nin özel savaşı çok daha derin boyutlu, güçlü geliştireceği anlaşılmaktadır. Zaten Türkiye'yi AKP'ye bunun için teslim ettiler. Zaten yargı da, ordu da, bürokrasi de bunun için boyun eğdi, teslim oldular. Kendileri başarısız oldular. AKP ise "bu işi en iyi ben yaparım" dedi ve şimdi hepsi AKP'nin önünde diz çökmüş durumda. AKP devlet oldu, devlet AKP'lileşiyor. Böylece çok tehlikeli bir saldırıyı, 12 Eylül darbesinin saldırısına benzer bir karşı devrimci saldırıyı AKP yürütüyor. O halde o zaman 12 Eylül'e karşı 15 Ağustos eylemiyle direnildiyse, AKP saldırılarına karşı direniş çizgisi de 15 Ağustos çizgisi olmak zorunda. Başka bir çizgide direnilemez. Onun dışındaki çizgiler kesinlikle yanlıştır, tasfiyecidir.

Kuşkusuz 15 Ağustos'taki gibi sadece gerillaya dayalı, kendini askeri boyutta sınırlandırmış bir mücadeleden söz edilmiyor. Hayır, ideolojik siyasi mücadeleyi en yeni biçimde bu yeni direniş hamlesinde kullanmak zorunludur. Ama gerillasız diğerlerinin hiç birisi gelişemez ve etkili olamaz. Gerillayı öncü kılmayan, gerillayı merkez almayan, doğru gerillayı yapmayan hiçbir direniş AKP faşizmi karşısında kesinlikle başarılı olamaz. Bunu iyi bilelim. Bunun için başka türlü yöntemlerle başarılı olunur diye yaklaşım içinde olmayalım. 14 Temmuz Demokratik Özerklik hamlesi güçlü bir şekilde geliştirildi. Zamanında bir adımdı. Yeni 15 Ağustos 14 Temmuz Demokratik Özerklik hamlesidir. Fakat dikkat edilirse, sadece bir günlük bir açıklama yapar gibi orada kaldı, içi doldurulmuyor. Sahip çıkanı azdır, sanki laf hamlesiymiş gibi kaldı. Halbuki 14 Temmuz Demokratik Özerklik hamlesi bir Devrimci Halk Savaşı hamlesi, bir demokratik öz yönetim kurma hamlesiydi. Demokratik konfederalizmi inşa etme hamlesiydi. Kendi kendini yönetmeyi toplumsal örgütlenme ve buna dayanarak mücadele etmeyle gerçekleştirme hamlesiydi. Öte yandan yeni anayasa yapım sürecine bir müdahaleydi. Çünkü AKP kendine göre bir anayasa yapıp bunu Kürt halkına dayatıp Kürtler üzerinde yeni bir siyasal egemenlik ve kültürel soykırım sistemi kurmayı hedefliyordu. Demokratik Özerklikle yeni anayasanın ve demokratik bir Türkiye'nin nasıl olması gerektiğinin çerçevesi de ortaya konulmuş oluyordu. Ancak ilandan sonra doğru bir sahiplenme ve pratikleşme olmamıştır. Öncesinde de halkın örgütlenmesi ve demokratik özerkliğin ilanı ve inşası konusunda ciddi yaklaşımlar gösterilmemiştir.

Önder Apo'nun öfkesi ve eleştirisi işte bu zayıflığa, bu duruşadır, bunu anlayalım. Bu 15 Ağustos döneminde de vardı. O zaman da Önder Apo benzer öfkeyi, hiddeti, eleştiriyi yaptı, şimdi de yapıyor. Bu bir Önderlik duruşudur, çok bilgiyle ya da hangi mekanda olduğuyla ilgili değil, duymakla hissetmekle ilgilidir. Bu tutumu takınmadan önce *"benim kim olduğumu herkes iyi bilsin"* dedi, *"ben öyle kolay denetlenecek birisi değilim, mezarda da olsam kimse beni tutamaz"* dedi. Bu gerçek bir önderlik duruşudur. Dikkat edelim, ciddiye alalım. O bakımdan örgüt açısından da demokratik siyaset alanı açısından da mevcut durum Önderlik ölçüleri dikkate alındığında büyük zayıflıklar içermektedir.

AKP'nin iddiası şudur, "12 Eylül faşizminin yapamadığını ben yapacağım, 12 Eylül faşizmi tasfiye edemedi PKK'yi, gerilla direnişini kıramadı ama ben kırarım" diyor. İddiası bu, hedefi de bu, bütün çalışmasını da buna göre yürütüyor. Dış ilişkilerini, iç ilişkilerini, propagandasını, halk ilişkilerini, askeri örgütlemesini, polis örgütlemesini, devlet yapılandırmasını hepsini buna göre kuruyor. Kesinlikle PKK'nin tasfiye edilmesi, dolayısıyla Kürt özgürlüğünün ve Türkiye demokrasinin yok edilmesi üzerine kuruyor.

Gerillalaşamayan her tutum özgürlük mücadelesine yüktür

Ciddi gerillacılık yapılmazsa sürecin gereği olan bir direniş ve hamle ortaya konulmazsa tehdidin ve tehlikenin büyük olduğunu görelim. Kendimizi aldatmaya hiç gerek yok. Bu konuda çizgi belli, niye kendimizi aldatalım? Başarının çizgisi de ortada, başarısızlığın, yenilginin, kaybetmenin de yolu, yöntemi ortada. Gerillalaşamayan her tutum ve duruş özgürlük mücadelesi üzerinde yüktür. Yükten öte, bir de böyle bir mücadele etkili bir biçimde geliştirilemez, yürütülemezse onun partisi, gerillası bu çizgiye oturmazsa kim öncülük edecek, kim bu mücadeleyi başarıyla yürütecek? Başkası yapamaz tabii. Tabii ki halka diyeceğimiz bir şey olamaz. Ama kendimizi ciddi bir biçimde 15 Ağustos çizgisinde sorgulamalıyız. 15 Ağustos gerillalaşma çizgisiydi, Agit çizgisiydi, Zilan çizgisiydi, bir zafer gerillası çizgisiydi. Bundan asla kuşku yok. Bu partimizin çizgisiydi, Önderlik çizgimizdi. Pratik bu çizgi ile ne kadar uyumludur, ne kadar değildir? Pratiği yaratanlar da biziz. O halde pratik duruşumuzu, tutumuzu zafer yaratan gerilla çizgisinin gereklerine göre sorgulamak durumundayız. Varsa hatası düzeltmeliyiz, varsa eksikliği gidermeliyiz. Tersliği varsa doğrultmalıyız. Ne yapıp edip mutlaka gerilla çizgisine ulaşmalıyız. Bu sürecin başka bir ilacı ve çaresi yoktur.

Bütün hareketin gerilla tarzı ile çalışması, örgütlenmesi, yaşaması lazım. Bütün halkın gerillalaşması gerekiyor. Gerilla tarzını bir halk yaşamı haline getirmemiz gerekiyor ve da halkın yaşam ve mücadele tarzını gerillalaştırmamız gerekiyor. Kesinlikle başka tarzla mümkün değil. AKP faşizmi karşısında, yeni komplolar karşısında direnebilmek böyle bir tarz kazanmakla mümkün. Kendimizi bu tarzda yenilersek, değiştirirsek kesinlikle kazanırız. Onun için de, içinde bulunduğumuz mevcut durumu sorgulayıp eksikliklerimizi bu çerçevede gidermemiz gerekiyor.

Nasıl ki hareket 1979'dan itibaren gerillalaşarak bu faşist askeri rejime karşı mücadele etmek üzere kendini eğitip yeniden yapılandırdı, dolayısıyla 15 Ağustos Atılımı böyle bir yeniden yapılanmanın sonucunda gerçekleşti ve başarı kazandıysa; şimdi de AKP faşizmine karşı gerilla olarak, bütün hareket olarak, halk olarak mücadele etmenin tarzını, sistemini yaratmak üzere kendimizi eğitmeliyiz, yeniden yapılandırmalıyız. Mevcut yaşam tarzımızı, örgütlenme tarzımızı, mücadele tarzımızı, vuruş tarzımızı gözden geçirip düzeltmeliyiz, yeterli hale getirmeliyiz. Önder Apo'nun 24 saat gerillacılık olarak tanımladığı, bizim derin gerillacılık ya da modern gerillacılık dediğimiz gerillacılık düzeyene ulaştırmalıyız. Tarzımızı ve örgütlenmemizi bu temelde düzeltirsek 15 Ağustos Atılımı 28. yılında yeni ve daha büyük bir atılımla pratikleşir, yaşar. Demokratik Özerklik atılımımız hem mevcut sömürgeci soykırım sistemini parçalamada hem de halkın demokratik öz yönetimini inşa etmede büyük başarılarla gelişir, gerçekleşir. 28. 15 Ağustos gibi yeni ve daha büyük bir hamle yılı olur. Özgürlük yılı olur. Kürt özgürlüğü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi bu yılda daha büyük bir gelişme kaydeder. Buna yürekten, içten inanılmalıdır. Bu inançla 15 Ağustos direnişinin 28. yılının üstün başarılarla geçeceği kesindir.

BU NE YAMAN ÇELİŞKİ!

AKP hükümetinin diğer hükümetlerden en temel farkı, Kürt özgürlük hareketine karşı yürüttüğü mücadelede askeri ve polisiye yöntemlerin yanında yumuşak güç olarak değerlendirilen propaganda, psikolojik savaş, ekonomik, sosyal ve kültürel tedbirleri de kullanmasıdır. Bu aslında günümüzde tüm emperyalist güçlerin, sömürgeci güçlerin, ezilenleri baskı altında tutmak isteyenlerin kullandığı temel yöntemdir. Bu yönüyle özgürlük mücadelelerine karşı 20. yüzyılda kullanılan araçlarda belli oranda değişiklikler olduğunu söylemek mümkündür. Muhalifleri yumuşak güç kullanarak etkisizleştirme en temel yöntemlerden biri haline gelmiştir.

AKP hükümeti de asker ve polis gücü yanında ekonomik, sosyal, kültürel imkanları yine ajitasyon, propaganda ve psikolojik savaş araçlarını yoğun bir biçimde devreye koymuştur. Bunda en temel etkenlerden biri de kuşkusuz Kürt özgürlük hareketine karşı daha önce sürdürülen askeri ve polisiye yöntemlerin sonuç vermemesidir. Nitekim önceki dönemler değerlendirilirken ordu ve polis görevini yapmış, ama hükümetler üzerine düşen görevi yapmamışlar biçiminde görüşler ileri sürülmektedir. Bundan kastedilen ekonomik, sosyal, kültürel tedbirlerin, psikolojik ve propaganda tedbirlerinin etkisiz kaldığıdır. Eğer askeri ve polisiye yöntemler yumuşak güç denen bu yöntemlerle takviye edilmezse 'terörist!' örgütlerin, muhalif örgütlerin etkisiz kılınmayacağı biçiminde bir yaklaşım ortaya konulmaktadır. Bu yaklaşım sadece AKP'nin ya da Türkiye'nin yaklaşımı değil, genelde dünyadaki eğilimin Kürt özgürlük hareketine karşı mücadele konseptine yansıması olarak değerlendirmek gerekmektedir.

AKP geçen dönemde gerçekten de psikolojik savaşı, propagandayı, ajitasyonu çok yoğun bir biçimde kullanmıştır. Hatta sadece Kürt özgürlük hareketine karşı mücadelesinde değil, klasik iktidar bloklarına karşı yürüttüğü ideolojik ve siyasal mücadelede de basını, propaganda araçlarını, ajitasyon araçlarını çok etkili bir biçimde kullanmıştır. Öyle ki en fazla yatırım yaptığı alanlardan biri basın yayın alanıdır. Şu anda Türkiye'deki basın yayın alanının çoğu islamcı basın, yandaş basın denen basına ait olduğu görülmektedir.

AKP, basın yayın araçlarını, psikolojik savaş araçlarını Kürt özgürlük hareketine karşı yoğun bir biçimde kullanırken; bunun yanında PKK karşıtı Kürtleri, yazarçizerleri de etkin biçimde kullanmayı yürüttüğü mücadelenin stratejik parçalarından biri olarak görmektedir. Amacına ulaşmak için PKK karşıtı Kürtleri kullanmayı çok önemli bulmaktadır. Bu çerçevede uzun bir süreden beri kimi Kürtleri PKK'ye karşı çıkardığı, kullandığı bilinmektedir. Ümit Fırat'ı, Orhan Miroğlu'nu, Mehmet Metiner'i, İbrahim Güçlü'yü, Galip Ensarioğlu'nu, Muhsin Kızılkaya'yı bu amaçla kullanmıştır. PKK ve BDP aleyhine konuşacak bu tür kişiliklere bütün kanallarda yer verilmiştir. Neredeyse kanal kanal dolaştırılıp PKK'ye ve Kürt demokratik siyaseti aleyhine konuşturulmuşlardır.

Devlet geçmişte Kürt hareketlerine karşı daha çok ağaları, beyleri ve aşiret reislerini kullanırdı, bununla kendisini Kürdistan'da etkili kılmaya çalışırdı. Gelinen aşamada kapitalizmin de gelişmesiyle birlikte artık Kürdistan'daki işbirlikçilerini farklı toplumsal tabakalardan seçmiş bulunmaktadır. Yeni türeyen Kürt burjuvaları, ticaret sahipleri bu işbirlikçiliğin en temel ayaklarından olmaktadır. Devlet ekonomik imkanlarını kullanarak bunları kendisine bağlamaktadır. Bugün belki de devlete en bağlı kurumlar, kişiler, ekonomiyle uğraşan insanlardır. Devlet gerçekten de Önder Apo'nun belirttiği gibi en büyük tekel durumundadır. Bu sadece Türkiye açısından değil, dünya açısından da devletin bir tekel olduğunu, kapitalizmin bu devlet tekeliyle kendisini palazlandırdığını gösterir. Devletin küçüldüğü iddia edilen ülkelerde bile burjuvaların, tekellerin devlet etkisinde, devlet kontrolünde olduğu görülmektedir. Devlet istediği takdirde onları etkisizleştirebilecek araçlara sahiptir.

TC yeni bir işbirlikçi kesim yarattı

Türk devleti elindeki gücü kullanarak Kürdistan'daki ticaret sahiplerini ve burjuvaları kendisine bağlamış bulunmaktadır. Bu nedenle de bu işbirlikçi Kürtler AKP'nin istediği politik doğrultuda konuşmaktadırlar. Ensarioğlu bunların başında gelmektedir. Yine Ensarioğlu kadar olmasa da AKP işbirlikçisi birçok işadamı bulunmaktadır. Bunlar bugün AKP'nin borazanlığını yapıyorlar, yarın AKP gitse CHP gelse, ekonomik muslukların başını CHP tutsa aynı yaklaşımı CHP'ye de göstereceklerdir. 1990'lı yıllarda Çiller iktidarda olduğu zaman bu tür kesimler Doğru Yol Partisi'ndeydi. Daha önce ANAP'taydı. Yani her dönem Kürdistan'da devlet partisi konumunda olan güçlerle işbirliği yapmaktadırlar. Bunun somut örneği Galip Ensarioğlu'dur. Köy yakıp yıkmaların ve faili meçhul cinayetlerin en fazla işlendiği Çiller döneminde Doğru Yol Partisi il başkanlığı yapmıştır. Gerçekten de devlet ekonomik imkanlarla yeni bir işbirlikçi Kürt burjuva sınıfı yaratmaktadır. Bu tür çabaları sadece Amed'te değil, Kürdistan'ın her tarafında görmek mümkündür.

Diğer bir şey de kimi yazarçizer takımını, aydın takımını ya da kendine aydın diyen bu tür kesimleri de bir taraftan ekonomik imkanlarla, bir taraftan onları basın ve medya desteğiyle kendine bağlamakta ve yönlendirmektedirler. Son zamanlarda AKP'nin istediği doğrultuda yazmayan, AKP'yi rahatsız eden yazarların bir bir nasıl televizyonlardan ve gazetelerden dışlandığını görüyoruz. Bu da ekonomik gücün, devlet gücünün bu tür alanları da kontrol ettiği, bu tür alanlardaki herkesi kendi istediği doğrultuda çalıştırdığını göstermektedir. AKP yandaşı basının ve Fethullahçıların kendine liberal diyenleri hizmetine sokmasının arkasında yatan temel gerçeklik de budur.

Öte yandan AKP Kürt özgürlük hareketine karşı birçok mücadele yöntemi denemiştir, ama başarılı olamamıştır. BDP'yi bölmek için her türlü çaba gösterilmiştir, BDP üzerinde oynanılmıştır, ama başarılı olunamamıştır. Şunu görmüşlerdir ki Kürtler parçalanmadan, Kürdistan'da Kürt özgürlük hareketine karşı Kürt hareketi veya Kürtler içinde karşıt bir güç ortaya çıkarmadan Kürt özgürlük hareketini, AKP'nin gücüyle, CHP'nin gücüyle, MHP'nin gücüyle etkisizleştirmek mümkün değildir. Bu açıdan son yıllarda özellikle Kürtler içinde

parçalanma yaratmak açısından büyük çaba göstermektedirler. Ekonomik, siyasi ve basın araçlarını bu doğrultuda kullanmaktadırlar.

Kürt siyasal hareketini parçalamak ya da karşı karşıya getirmek için kendilerine göre bir teori de üretmişlerdir. Teorileri şudur: 'Kürdistan'da çoğulculuk yok. PKK'ye karşı çıkacak farklı güçler olursa Kürdistan'da çoğulculuk, bu temelde de demokratikleşme olurmuş! Türkiye'de birçok parti varmış, ama Kürdistan'da etkili olan tek siyasi güç PKK'ymiş, BDP'ymiş. Bu yönüyle de Kürdistan'da çoğulculuk yaratılmadan demokratikleşme gelişemezmiş, Kürt toplumunda demokratikleşmenin gelişmesi için de çoğulculuk gerekliymiş' gibi gerçekten tam bir sömürgeci kafayla üretilen teoriler vardır. Çoğulculuk adına, demokrasi adına Kürtleri parçalama stratejisi izlemişlerdir. Halbuki gerçeğin böyle olmadığı açıktır. Kürdistan'da farklı siyasal gruplar da var, farklı düşünceler de var, ama tarih Kürt halkının özgürlük mücadelesinin PKK öncülüğünde, PKK etkisinde yürütülmesiyle gelişmiştir. Bunu yaratan da Kürdistan'daki ve Türkiye'deki siyasal koşullardır. Kaldı ki ulusal sorun gibi dış bir güce karşı mücadele yürütülen alanlarda genelde bir tek gücün ağır bastığı bir eğilimin öne çıktığı bilinmektedir. Hemen hemen Kürt sorunu gibi sorun olan ülkelerde siyasal güç olarak birisi öne çıkar. Mücadelenin motoru bu güç olur. Bu da doğaldır. Öte yandan kaldı ki Kürdistan gibi ulusal sorunu, kimlik sorunu, kültür sorunu, kültürel soykırım sorunu olan ülkelerde başarı için bütün farklı düşüncede olan örgütler de bir araya gelerek ortak bir cephede, ortak bir tutum içinde mücadele yürütürler. Söz konusu sömürgeci güce karşı, inkarcı güce karşı, kültürel soykırımcı güce karşı ortak davranırlar. Hatta böyle ülkelerde ortak davranma ihtiyacı zorunludur. Eğer ortak davranmıyorlarsa, o toplumun isteklerine ve ihtiyaçlarına uygun politika yapmıyor demektirler. O toplumun isteklerine ve ihtiyaçlarına uygun değil de bizzat sömürgeci güçlerin böl-parçala-yönet isteklerine uygun bir yaklaşım gösteriyorlardır. Bu açıdan Kürdistan gibi ülkelerden ortak tavır takınmak, tutum göstermek bırakalım antidemokratik olmayı, tam da demokrasinin gereğidir, özgürlüğün gereğidir. İnkarcı sömürgeci güçler karşısında demokratik iradenin, özgür iradenin savunulması için ortak tutuma ihtiyaç vardır. Dünyada da pratik böyledir. Halklar, topluluklar, ezilen kesimler böyle davranarak özgürlüklerini kazanmışlardır.

Kürtlerin birliğini parçalamak için her yol ve yöntem denenmektedir

Ancak sıra Kürdistan'a geldiğinde bu doğru tersine çevrilmek isteniyor. Kürtler parçalı kılınmak isteniyor. Türkiye Filistin'e gidiyor bütün Filistinlileri İsrail'e karşı birleştirmek istiyor. Kosova'da, Arnavutluk'ta geçmişte hep farklı örgütleri söz konusu ülkelere karşı birleştirip ortak mücadele içine sokmak isteyen Türkiye, söz konusu kendi egemenliğindeki Kürdistan olduğunda sömürgeci zihniyet ve anlayışla Kürtleri parçalayarak, Kürtlerin birliğini engelleyerek Kürtler üzerinde egemenliğini sürdürme politikası izlemeye çalışmaktadır.

AKP bu anlayışla farklı Kürt siyasi gruplarını PKK'ye karşı çıkarma çabası içine girmiştir. Geçmişten beri bu çaba yürütülmektedir. Özellikle Kürtlerin birliğini parçalamak için her yol ve yöntemi denemektedir. Yalnız AKP değil, AKP'den önceki partiler de hükümetler de devlet de Kürtler üzerindeki egemenliğini bir yönüyle de Kürtlerin parçalanması üzerine kurmuştu. Kürtler parçalı olduğu müddetçe Kürtler üzerindeki egemenliğini kolay sürdürmüştür. Kürtler parçalı olduğu müddetçe mücadele yürüten örgüte, gruba eşkıya, şaki ya da rahatlıkla terörist diyebilmiştir. Kürtlerin birlik olmadığı yerde Kürt özgürlük hareketini terörist ilan ederek içeride ve dışarıda kendi savaşına meşruiyet kazandırma çabasını kolay yürütmüştür. 1990'lı yıllarda Kürt halkına karşı çok kirli bir savaş yürütebilmişse bunun önemli bir nedeni de diğer Kürt örgütlerinin PKK karşıtı tutum göstermeleridir. Bundan da başta Türkiye olmak üzere sömürgeci güçler ve emperyalist güçler tarafından yararlanılmasıdır. Onlar Kürt özgürlük hareketini, PKK'yi buna dayanarak terörist ilan etmişlerdir, buna dayanarak o kirli savaşı yürütmüşlerdir. Eğer binlerce faili meçhul cinayet olmuşsa, köyler yakılmışsa yıkılmışsa, bu kirli savaş yürütüldüğünde içeride ve dışarıda fazla ses çıkmamışsa bunda tabii ki bu böl-parçala-yönet politikası sonucu PKK'ye karşı olumsuz tutum içinde olan örgütlerin de sorumluluk payı vardır. Kürt özgürlük hareketi üzerinde psikolojik savaş yoğun bir biçimde sürdürülmüşse buna temel teşkil eden yine bu örgütler olmuştur. Bunu görmek gerekir. Sorun sadece PKK değil ki, PKK şahsında bütün Kürtlere karşı savaş yürütülmüştür. Kürtlerin iradesi kırılmak istenmiştir. Çünkü PKK Kürt halkına dayanarak, onun üzerinden bu mücadeleyi yürütmektedir. Sömürgeci güçler de Özgürlük hareketinin bu mücadele gücünü kırmak, halkı ezmek ve sindirmek için bu kirli savaşı yürütmüşlerdir. Kuşkusuz bu ezme politikasını sürdürürken de Kürtler arası parçalanmışlıktan fazlasıyla yararlanmışlardır.

Sadece Kürtler arası parçalanmışlıktan değil, Kürt halkının, Kürt özgürlük hareketinin Türkiye'deki demokrasi güçleriyle, sol, sosyalist güçlerle birliği de engellenmiştir. İki halkın birliği engellenerek, Türkiye cephesi sağlam tutularak, Kürtler üzerindeki kirli savaş daha rahat yürütülmüştür. Eğer bugüne kadar Türk devleti bu kirli savaşı rahat yürütmüşse birinci nedeni Kürtler arasında birlik olmaması, ikincisi de Kürt halkının Özgürlük mücadelesinin Türkiye'deki demokrasi güçleriyle buluşmasının önüne geçilmesidir, engellenmesidir.

AKP de bugün yine PKK'ye karşı yürüttüğü savaşı rahat yürütebilmek, Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için Kürtlerin parçalı olmasını istemektedir, parçalı olmasını arzulamaktadır. Çünkü Kürtler birlik sağladığı andan itibaren Türkiye'deki sömürgeci egemenliğin, kültürel soykırım politikalarının sonuna da gelinmiş olunacaktır. Bu açıdan da Kürtler arası parçalanma yaratmaya büyük bir önem verilmiştir. Bu konuda MİT, AKP, Fethullahçılar ve diğer psikolojik savaş merkezleri özel çaba göstermektedir. Bütün amaçları Kürtlerin parçalı duruşunu sağlamak ve birbirine karşı kışkırtmaktır. Bunu artık sıradan bir Kürt bile anlamaktadır.

AKP referandum sonrası yapacağı seçime önemli bir rol atfetmiştir. 2023 hedefini göstermeleri boşuna değildir. Amaç, Kürt özgürlük hareketini tasfiye edip 2023'e kadar iktidarda kalmaktır. Kuşkusuz Kürt özgürlük hareketini tasfiye eden, Kürtler üzerinde siyasi egemenliği ve kültürel soykırım sistemini yeniden kuran bir parti 2023'e kadar iktidarda kalabilir. AKP bu çerçevede 2011 12 Haziran seçimlerini çok önemli görmüştür. Özellikle de 12 Haziran seçimlerini kazandıktan sonra Kürt özgürlük hareketini tasfiye etme konusunda kapsamlı bir plan hazırlamıştır. Buna Kürtler üze-

rinde yeni sömürgecilik ve kültürel soykırımın siyasi sisteminin hukuki ifadesi olan yeni anayasa yapımı da dahildir. Bu çerçevede daha seçimden önce PKK karşıtı Kürtlerin Türkiye'ye getirilmesi planlaması yapılmıştır.

Türkiye demokratikleşti mi?

Kemal Burkay'la seçimlerden önce konuşulmuştur. Şivan'la seçimlerden önce konuşulmuştur. Yine kimi Kürtlerle seçimlerden önce ilişki kurulmuş ve onların Türkiye'ye dönmesi istenmiştir. Bu, Kemal Burkay ve Şivan'da olduğu gibi doğrudan olmuştur, bazılarıyla da dolaylı olmuştur. Tabii kiminle nasıl konuşulduğunu, nasıl ilişkilenildiğini tümüyle bilemeyiz. Ama çoğuyla doğrudan ilişki kurulup Türkiye'ye dönmeleri istenmiştir. Buna gerekçe olarak da artık Türkiye'de düşünce suçu kalmamıştır, herkes istediği gibi konuşuyor, kimseye ceza verilmiyor, siz de Türkiye'de rahatlıkla düşüncelerinizi söyleyebilir, çalışmalarınızı rahatlıkla yürütebilirsiniz biçiminde yaklaşarak onları çağırmışlardır.

Kuşkusuz gerçek böyle değildir. 3000 siyasetçinin tutuklandığı, her gün onlarca siyasetçinin tutuklanmaya devam edildiği, devletin kendisinin çağırdığı Barış Gruplarından halktan insanların bile şu anda tutuklandığı bir Türkiye'de, Kürdistan'da düşünce özgürlüğünden, örgütlenme özgürlüğünden, demokratik mücadele imkanlarından söz etmek tamamen bir aldatmacadır. Türkiye'de marjinal olursan, etkisiz olursan düşünce özgürlüğü de vardır, örgütlenme özgürlüğü de vardır. Ama siyasi güç olursan, etkili olursan düşünce söylemen de suçtur, örgütlenmen de suçtur. Hem de en ağır suçtur. Nitekim KCK davasında ve barış gruplarının tutuklanmasında bu görülmektedir.

Kemal Burkay, içişleri bakanının davetine icap ederek Türkiye'ye gelmiştir. Gelmesi önceden çeşitli yayın organlarında, televizyonlarda, gazetelerde duyurulmuştur. Geldikten sonra da İstanbul'da bizzat vali yardımcısı tarafından karşılanmıştır. Hemen bir gün sonra Avrupa'dan sorumlu bakanla ve başka bakanlarla görüşmüştür. Hükümetin ve devletin itibar ettiği bir kişi olarak yansıtılmıştır. Her ne kadar Kemal Burkay "ben kompleksli değilim, herkesle görüşürüm" dese de sorun o kadar basit değildir. Kuşkusuz devletle de görüşülür, bakanlarla da görüşülür, herkesle de görüşülebilir. Siyasal mücadelede şu kişilerle görüşülmez diye bir kural yoktur. Ama Kemal Burkay'la görüşme, gerçekten de Kemal Burkay'a verilen değer siyasal bir muhatap alarak görüşme midir, değil midir? Bu önemlidir. Kemal Burkay'la bir siyasi muhatap olarak görüşmedikleri açıktır. Bizzat Egemen Bağış "etnik siyaset yapanlar yanında Kemal Burkay'ın görüşlerinin değerli olduğunu" belirtmiştir. Etnik siyaset yapma kavramını kullanmanın başlı başına Kürtleri siyasal muhatap almamayla ilgili olduğunu herkes bilmektedir. Hatta bunun ne anlama geldiğini en iyi bilenlerden birisi de Kemal Burkay'dır. Kemal Burkay bu değerlendirmeyi kuzu kuzu dinlemiştir.

Kürt özgürlük hareketiyle bu kadar gücü olmasına rağmen doğrudan görüşmeyi göze alamayan ya da yapılan görüşmelerin açıklanmasını istemeyen, gizli kalmasını isteyen ya da görüşmelerin daha çok istihbarat örgütleri üzerinden yürütülmesini isteyen bir devlet Kemal Burkay'la bakanlık düzeyinde görüşüyor. Aslında Başbakan ve Cumhurbaşkanı da görüşebilir. Yeter ki PKK'ye karşı mücadelede faydası olsun, hepsi görüşebilir. Hatta bu amaç için Kemal Burkay'ın önünde şaklabanlık da yapabilirler kırk takla da atarlar. Yeter ki PKK'yi tasfiye edene kadar kullanabilsinler. Kemal Burkay, "benim düşüncelerim eskiden beri bellidir, ben kimsenin adamı değilim, ben kendim geldim" dese de objektif durum bu değildir, kendisine yaklaşım bu değildir. Kendisinin sözlerinin ve tutumunun değerlendirilmesi AKP yanında böyle görülmemektedir. Kendisinin yaklaşımı farklı da olabilir, buna bir şey diyemeyiz. Kendisi belki devletin, hükümetin kafasındaki düşündüğü bütün şeyleri düşünmeyebilir, ama sorun niyetler değil, gerçeklerdir, olandır, oluşandır. Bunun bir kere Kürt kamuoyu ve demokrasi güçleri tarafından görülmesi gerekir.

Kemal Burkay'ın seçilmesi de gerçekten ilginçtir. Biz tesadüf olduğunu düşünmüyoruz. Kemal Burkay gerçekten de 1984'te 15 Ağustos olduğunda en fazla karşı çıkan ve PKK aleyhine propaganda yapan kişiydi. PKK'yi terörist ilan ettiren kişi odur. "Biz PKK'nin yöntemlerine karşıyız, bunlar terörist yöntemlerdir, doğru bulmuyoruz, PKK Kürtleri temsil etmez" diyerek Avrupa'da ve dolaştığı her yerde PKK'yi jurnallemiştir. PKK'nin terörist ilan edilmesinde, PKK'nin NATO operasyonlarına muhatap olmasında Kemal Burkay'ın yaklaşımlarının gerçekten önemli payı vardır. Avrupa, Türkiye Kürt özgürlük hareketine karşı bu kadar kapsamlı, vahşi, iğrenç, yoğun saldırıları hangi meşruiyete dayanarak yapmaktadır? PKK Avrupa'nın hangi değerlerine zarar vermiştir? Hangi Avrupalının burnunu kanatmıştır ya da Avrupalıya zarar vermiştir? 1994 yılında kendi ülkesi yakılıp yıkılırken, binlerce köyü yakılırken, binlerce faili meçhul cinayet işlenirken, Türkiye'ye destek veren Avrupa'da bazı protestolar yapılmıştır. Avrupa'nın, Almanya'nın, Fransa'nın Türkiye'ye verdiği desteğin sonuçlarıyla Kürtlerin Avrupa'daki demokratik protesto eylemlerinin sonuçları karşılaştırılırsa bu eylemlerin ne kadar demokratik ne kadar masumane olduğu daha da iyi görülür. Ama Kemal Burkay gibilerin PKK değerlendirmeleri sonucu Avrupa'da terörizm listesine alınmıştır. Kuşkusuz başka etkenler de vardır, ama kimi Kürtlerin PKK konusundaki olumsuz değerlendirmeleri bu saldırıların meşruiyetini sağlayan esas etken olduğu açıktır.

Türk devleti PKK karşıtı bireyleri Türkiye'ye çağırarak bunlar vasıtasıyla Kürt halkının tarih bilinciyle, hafızasıyla da oynamak istemektedir. Türk devleti en fazla da PKK'yi hiçleştirmek, kötülemek, PKK'nin mücadelesini inkar etmek, ettirmek için büyük çaba göstermektedir. Ancak Türk devleti ve özel savaşın psikolojik savaşı bu konularda inandırıcı olamıyorlar. Kendileri ne kadar yapsalar da Kürt halkı dikkate almıyor. Egemen ulus şovenizminin yaptığı propagandanın, söylediklerinin tabii ki Kürtler tarafında dikkate alınması düşünülemez. Bu açıdan PKK ve Apo karşıtlığı bilinen Kürtler kullanılmaktadır. Nitekim Kemal Burkay'a da en başta da bu tür değerlendirmeler yaptırıyorlar.

Kemal Burkay, PKK'nin mücadelesini ve siyasal tarihi çarpıtmak için bir kısım değerlendirmeler yapıyor. 12 Eylül geldi bizi ezdi PKK'nin önü açıldı, diyor. Sanki 12 Eylül Kemal Burkay'ı ezmek, PKK'nin önünü açmak için yapılmış. Böyle değerlendirme olabilir mi? 12 Eylül'ün bütün Kürt halkının Özgürlük mücadelesini ve Türkiye'deki demokrasi mücadelesini ezmek için geldiği biliniyor. 12 Eylül'ün görevi bu zaten. Halkın mücadelesini bastırmak için gelmiştir. Kemal Burkay kendilerinin ezildiğini söylüyor. Halbuki bu bastırmada en fazla ezilen PKK olmuştur. Eğer bastırma ve ezmeyle bitmesi gereken bir hareket varsa o da PKK olabilirdi. Çünkü 12 Eylül'de baskı gören, zulüm gören bir hareket varsa bu da en fazla PKK'dir. Kemal Burkay'ın ya da başka on tane örgütün toplamı kadar PKK baskı ve zulüm görmüştür. Bunun somut ifadesi Amed Zindanı'dır. Amed Zindanı'nda bütün örgütlerin kadrosunun toplamından on kat fazla PKK kadrosu vardı, onların taraftarlarından, sempatizanlarından on kat fazla PKK sempatizanı ve taraftarı Amed Cezaevi'nde eziyet görmüştür. Bunlar somut gerçekliklerdir, isteyen araştırıp öğrenebilir.

"PKK başından itibaren baskı da gelse, zor da gelse kendini hazırlayan, ayakta tutan bir örgüt olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Bu nedenle 12 Eylül'den sonra diğerleri kendilerini toparlayamamıştır. Apocu grup ise ilk ortaya çıktığı andan itibaren 12 Eylül'ün ağır saldırıları altında o sert rüzgarlarda ayakta kalmasını bilmiştir. Esas hikaye budur. Şimdi bunu çarpıtmak, bu temelde de inkarcılık yapmak hiçbir Kürt'e yakışmaz"

"3000 siyasetçinin tutuklandığı, tutuklamaların devam ettiği bir Türkiye'de, Kürdistan'da düşünce özgürlüğünden, örgütlenme özgürlüğünden, demokratik mücadele imkanlarından söz etmek tamamen bir aldatmacadır. Türkiye'de marjinal olursan, etkisiz olursan düşünce özgürlüğü de vardır, örgütlenme özgürlüğü de vardır. Ama siyasi güç olursan, etkili olursan düşünce söylemen de suçtur, örgütlenmen de suçtur"

12 Eylül darbesine karşı en büyük direnişi PKK verdi

Öte yandan PKK'nin güçlü olduğu yerler mi en çok 12 Eylül baskısını gördü, yoksa PSK'nın ya da başka bir örgütün güçlü olduğu yerler mi baskı gördü? Bunlar karşılaştırılırsa PKK'nin güçlü olduğu yerlerin, örgütlü olduğu yerlerin üzerinden nasıl silindir gibi geçildiği, nasıl ezildiği görülecektir. Siwêreg, Curnê Reş, Riha, Mêrdîn, Êlîh, Dîlok ve PKK'nin etkin olduğu diğer yerlerde devlet çok zalim olmuştur. Bu gerçekler ortadayken 12 Eylül geldi kendilerini ezdi, PKK'nin önü açıldı demek bir çarpıtmadır. Doğrudur, demokratik mücadeleye, yumuşak mücadeleye 12 Eylül izin vermemiştir, ama bu zaten Türkiye devletinin karakteridir. Türkiye devleti Kürtlerin her türlü özgürlük mücadelesine, düşünce ve örgütlenme özgürlüğüne karşıdır, düşmandır. Bu konudaki her türlü demokratik ya da en doğal mücadeleyi de ezdiği tarihsel bir gerçektir. Bunu sağır sultan bile bilir. Bunu biz 12 Eylül'den önce de söylüyorduk. 12 Eylül'den önce diğer örgütlerle farkımız şuydu; onlara, 'sizin örgüt anlayışınızla ve mücadele yöntemlerimizle Kürdistan'da özgürlük kazanılamaz, mücadele verilemez, sizin yöntemlerinizle Kürdistan'ı özgürleştirmek mümkün değildir, ezer geçerler,' diyorduk. Türk devletinin sömürgeciliğinin ne kadar zalim olduğunu, ne kadar soykırımcı, inkarcı olduğunu anlatıyorduk. Esas olarak bunları anlatıyor, bunları tartışıyorduk. Eğer doğru bir öncülük olmazsa, güçlü ve yaygın bir profesyonel örgütlenme olmazsa, gerektiğinde halkı devlete karşı, ağalara karşı savunacak örgütlü gücü, silahlı meşru savunma gücü olmazsa Özgürlük mücadelesinin ezileceğini söylüyorduk. Sonuçta doğrulanan onlar değil, biz olduk.

Kuşkusuz biz de 1980 öncesi belirli demokratik imkanlardan faydalanıyorduk. Ecevit hükümeti döneminden biz de fazlasıyla yararlandık. 1970-80 arası Türkiye siyasi ortamında herkes yararlandı. Aslında belki de fazla çalışmadan o günün elverişli siyasi durumundan en fazla da diğer Kürt örgütleri yararlandı. Türkiye'de demokrasi ve özgürlük mücadelesi, gençliğin ve emekçilerin mücadelesi gelişiyordu. Türkiye boydan boya bir siyasi kriz altına girmişti. Türk devleti birçok alanda hakimiyetini kaybetmişti. Bu durum Kürdistan'da da çalışmaları belirli oranda imkan dahiline soktu. 1973-80 arasındaki hem Ecevit hükümeti hem Demirel hükümetleri döneminde propaganda ve örgütlenme imkanları ortaya çıktı. Tabii ki o yumuşak ortamda diğer Kürt örgütleri de örgütlenme imkanı buluyordu. Zaten o dönemde söylem bazında benzer şeyler ifade ediliyordu. Onların da düşüncesine ve örgütlenmesine inananlar oluyordu. Ama sorun doğru ya da güzel sözler söylemek değildir. Düşmana uygun, karşıdaki saldıran güce, soykırım yapan güce uygun bir örgüt, bir mücadele tarzı, yöntemi, eylem çizgisi ortaya çıkarmak önemlidir.

12 Eylül geldiğinde PKK'nin başardığı budur. Yoksa PKK ve PKK taraftarları onlardan daha fazla baskı ve zulüm görmüştür. Ama PKK başından itibaren baskı da gelse, zor da gelse baskıya göre, zora göre kendini hazırlayan bir örgüt olarak tarih sahnesine çıkmıştır. Bu nedenle 12 Eylül'den sonra diğerleri kendilerini toparlayamamıştır; ancak Apocu grup ilk ortaya çıktığı andan itibaren düşman saldırılarını karşılayabilecek bir tarz ve üslupla, anlayışla mayalandığı için, 12 Eylül'ün ağır saldırıları altında o sert rüzgarlarda ayakta kalmasını bilmiştir. Esas hikaye budur. Şimdi bunu çarpıtmak, bu temelde de inkarcılık yapmak hiçbir Kürt'e yakışmaz.

12 Eylül Kürtleri tümden bitirecekti, bir daha ayağa kalkmamacasına susturacaktı. Bir daha Kürtlük adına kimse bir şey söyleyemeyecekti. Zaten 12 Eylül askeri darbesi de esas olarak bunun için yapıldı. Ama PKK öncülüğündeki hareket ayağa kalkarak mücadele ederek 12 Eylül'ün bu amaçlarını, bu hedeflerini bozmuştur, boşa çıkarmıştır. Bir daha Kürt'ün ayağa kalkamayacağı bir ortam yarattığını düşünürken kendine karşı direnen bir güç ortaya çıkmıştır. Bundan gurur ve onur duymak gerekirken, bu büyük mücadeleyi kendine göre teorilerle inkar etmek, küçümsemek, hatta neredeyse PKK'nin çıkışını 12 Eylül'e bağlamak gibi gerçekten de halkın mücadelesine de ihanet olan yaklaşımlar kabul edilemez. PKK, Kürt'ü bitirmek için darbe yapan böyle bir faşist güce karşı mücadele etme gücünü gösterdiyse bu suç mudur, bu bir olumsuzluk mudur? Bu açıdan PKK'nin bu büyük mücadelesini değerlendirirken herkesin saygılı olması gerekmektedir.

Bunun dışında da PKK'nin mücadelesini farklı göstermeyi amaçlayan bazı değerlendirmeler ve tezler ileri sürülüyor. Bunlar gerçekten tamamen özel savaş değerlendirmeleridir. Türkiye toplumunu, siyasi güçlerini ve Kürdistan halkını kandırmaktır. PKK çıktıktan sonra bütün Kürt örgütlerini silah zoruyla bitirmiş, bunun sonucu tek başına ayakta kalmış! Bu tamamen uydurma bir şehir hikayesidir. Kemal Burkay "12 Eylül geldi bütün örgütleri ezdi, biz de bittik" derken belirli yönleriyle doğruyu söylemektedir. Bitişlerinin esas hikayesi budur. Çünkü 12 Eylül'e dayanacak gücü gösteremediler. PKK ise direnişçiliğiyle, mücadelesiyle direndi, ayakta kaldı. Yoksa PKK diğerlerini ezmiş, öldürmüş, bitirmiş değildir. Bu yaklaşım tamamen tarihi gerçekleri çarpıtmaktır. Diğer Kürt örgütlerinin tasfiyesine farklı bir kılıf bulmaktır. Bir yönüyle de 12 Eylül'ü temize çıkarmaktır.

Aksine 1979'da kurulan Ulusal Demokratik Güç birliğiyle (içinde Kemal Burkay'ın örgütünün de bulunduğu UDG) PKK, Kürdistan şehirlerine ve ilçelerine sokulmak istenmiyordu. Kürdistan'dan çıkarılmak isteniyordu. Bunun için yüze yakın kadro, sempatizan ve taraftarı katlettiler. Karşılıklı çatışmalar oldu, ama onlar PKK'den kat kat fazla vurdular. Bunlar da gerçektir. Çarpıtılmış bilgiler değildir. Diyarbakır sıkıyönetim mahkemelerindeki iddianamelerde bu gerçeklikler vardır. İsteyen bunları da araştırıp öğrenebilir. PKK'lilere karşı nasıl bir saldırı yürütüldü, PKK kadro, taraftar ve sempatizanları sokak ortasında nasıl katledildi bu iddianamelerde vardır. O dönemi yaşayanlar bilir. Öyle bir şiddet uygulanıyordu ki Amed dahil birçok il ve ilçede, kasabada PKK militanları, kadroları, sempatizanları gezemez hale gelmiştir. Bilmedikleri, tanımadıkları biri arkadan yanaşıp kurşun sıkıp kaçıyordu. Çünkü kendilerine yanaşan polis, asker ya da tanınan birisi değildir. Neredeyse daha sonraki hizbi-kontra cinayetleri gibi sağda solda PKK'liler vurulmuştur, ama vuranlar ellerini kollarını sallayarak kaçmışlardır. Kuşkusuz 12 Eylül'den sonra bazıları tutuklanmıştır. Bu anlaşılırdır. Kenan Evren'in "biz herkese eşit davrandık, bir sağdan bir soldan astık" anlayışı nedeniyle 12 Eylül'den sonra PKK'lileri öldürenlerin de bir kısmı tutuklanmıştır. O dönem Celal Bucak'ın da hapse atıldığı dönemdir.

Kemal Burkay gelir gelmez AKP basını, yandaş basın sorularıyla, değerlendirmeleriyle PKK'yi karalayan demeçler almaya çalışıyorlar. Yandaş basının derdi Kürt sorunu nasıl çözülecek bunu öğrenmek, bunu tartışmak değildir, amaçları bunların ağzından PKK'nin nasıl kötü olduğunu göstermektir. Kemal Burkay barışçıymış, silahlı yöntemi doğru bulmuyormuş, PKK ise barıştan yana değilmiş, silahlı yöntemde ısrar ediyormuş! Bunların çarpıtılmış gerçekliler olduğu açıktır. PKK'nin ve Kürt demokratik hareketinin 1999'dan 2004'e kadar beş yıl boyunca barış barış diye diye dilinde tüy bitti. O zaman da Kemal Burkay ya da başkaları, bu kadar da barış barış denilmez diyerek Kürt özgürlük hareketini eleştirmişlerdir. Hatta bu kadar barış barış, demokratik çözüm demeyi PKK'nin teslim olduğuna yordular. Kemal Burkay ve birçok çevre de böyle değerlendirmeler yaptılar. Bunları da biliyoruz.

Herkes de biliyor ki Kürt özgürlük hareketi defalarca ateşkes ilan etmiş, demokratik çözüm ve barış için yalvar yakar çağrılar yapmıştır. Bunlar da gösteriyor ki birileri barış ve demokratik çözüm istiyor, bazıları ise barış ve demokratik çözüm istemiyor, sadece savaş diyorlar, savaştan başka bir şey bilmiyorlar, savaşı amaç edinmişler gibi değerlendirmeler ve bu yönlü algı yaratmalar tamamen kirli özel savaşçıların

psikolojik savaş çabalarıdır. Bunların hepsinin bir özel savaş propagandası, yargısı ya da şehir hikayesi olduğu açıktır. Kaldı ki Kemal Burkay örgütü de silahlı mücadele vermek istedi, ama gücü yetmedi, başaramadı. 12 Eylül'den sonra onlar da silahlı mücadele yürütmek istediler, ama başaramadılar. 1994'te YNK'nin yardımıyla Süleymaniye yakınlarında Dukan çevresinde kamp kurdular. PKK'den de eğitim ve hareket sahası konusunda destek istediler. YNK de, PKK de her türlü desteği vermeyi taahhüt etmiştir. Ne var ki gerilla mücadelesini başlatmayı başaramadılar. Bunlar da Kemal Burkay'ın bildiği gerçeklerdi ve yaşayan birçok şahidi bulunmaktadır. Gerçekten de gerilla savaşı başlatmak ve sürdürmek kolay değildir. Hele hele Türk devletine karşı gerilla savaşı yürütmek herkesin harcı olamaz. Türk devletini küçümsememek lazım. Ancak PKK gibi örgüt tarzı ve militanlık anlayışı olanlar böyle bir mücadele yürütebilir. Çünkü PKK'nin mücadele tarzı imkansızlıklar içinde ve zor koşullarda mücadele edip başarma tarzıdır. PKK, imkanı değil, imkansızlıkları başarı gerekçesi yapan bir harekettir.

Yeminli PKK düşmanı: İbrahim Güçlü

Son zamanlarda İbrahim Güçlü gibi birisini de yeniden ekranlara çıkarıyorlar. Kemal Burkay ve diğerleri belki biraz daha ölçülü konuşuyor. Ama bu kişilik gerçekten zıvanadan çıkmış yeminli bir Apo ve PKK düşmanıdır. Ya da yeminli Apo ve PKK düşmanlığında ölçüsü olmayan bir adam. O da kalkmış işte PKK'yi devlet çıkarmış, kontrgerilla çıkarmış diyebiliyor. Bunu dediği için Fethullahçılar ya da başka yandaş kanallarda konuk ediliyor. Zaten PKK aleyhine konuştuklarında teşvik ediyorlar, ama biraz Kürdistan kavramı kullandıklarında ya da anadilde eğitim dedikleri zaman ise susturuluyorlar. Bu adam 1980 öncesi Rızgariciydi. Sonra Rızgari'nin içinden Alarızgari diye bir grup ayrıştı. Bu grup da silahlı mücadeleyi savunuyordu veyahut da silahlı mücadeleyi yürüteceklerini söylüyorlardı. Bu konuda silahlanma ve silahlı eğitim görme çabaları da vardı. Ama yapamadılar. Hatta 12 Eylül'den sonra yine bu tür çabalar içine girmişler, ama becerememişlerdir. Eğer bunlar başarabilseydi PKK'nin yürüttüğünden farklı olarak milliyetçi bir hareket ortaya çıkarabilirlerdi. Hatta bu silahlı mücadeleyi yürütmek için her türlü dış güçten de destek alırlardı. Dış güçlerden destek alarak bu savaşı yürütmek isterlerdi. Ama böyle bir kapasiteleri olmadığı için, böyle bir militan ve örgüt anlayışları olmadığı için bu rüyalarını gerçekleştiremediler.

İbrahim Güçlü ve yeminli Apo ve PKK düşmanları "PKK ayrı Kürtler ayrı" diyebiliyorlar. Kuşkusuz Kürtlerin içinde de farklı düşüncede olanlar olabilir, buna saygılıyız. Farklı önerileri, düşünceleri, görüşleri ve mücadele yöntemleri de olabilir, ama esas olarak kendi düşüncesini açıklayarak, ne yapacağını ortaya koyarak güç olmaları gerekmektedir. PKK'yi kötüleyerek, devlet imkanları, AKP imkanlarından yararlanıp konuşarak, küfrederek kimse güç olamaz. Kürtlerin hakları böyle savunulamaz. Kürtlerin hakları ancak Kürtler arası birlik olursa sağlanabilir.

Şu anda Kürtlerin birliğe en fazla ihtiyaç duydukları bir tarihi süreçten geçmekteyiz. Öyle Fethullahçıların, Türk özel savaşçılarının dediği gibi çoğulculuk gereği Kürtler parçalanmalı, birbirine girmeli, çoğulculuk gereği PKK'ye karşı çıkılmalı, PKK'ye karşı durulmalı gibi dayatmalar egemen güçlerin Kürtlere dayattığı böl yönet politikasıdır. Herkes de biliyor ki Türkiye'deki farklı partiler Kürt özgürlük hareketi ve Kürtler söz konusu olduğunda birleşiyorlar. AKP, CHP ve MHP birleşmiyorlar mı? Kırk yıldır, yüz yıldır farklı görüşte olanlar Kürtlere karşı birleşmiyorlar mı? Kendileri Kürt sorunu söz konusu olduğu zaman hepsi bir araya gelecekler, toplum da sivil toplum örgütleri de bir araya gelsin diyecekler, bu temelde Kürt özgürlük hareketini ezmek isteyecekler, ama Kürtler DTK'da bir araya gelerek ortak bir strateji izlemeye ve ortak bir tepki vermeye çalıştıklarında, farklı Kürt gruplarını DTK içine alıp susturmak istiyorlar gibi bir tezle Kürtlerin birliğini engelleyecekler. Bu kabul edilebilir mi? Bunu bir çocuk bile anlar. Eğer bazı Kürtler bunun ne için yapıldığını anlamıyorlarsa, her şey ayan beyan olmasına rağmen PKK'ye ve Kürt özgürlük hareketi'ne karşı, Önder Apo'ya karşı saldırıyı yürütüyorlarsa burada yeminli bir Apo ve PKK düşmanlığı vardır. Bir karın ağrısı vardır. Sağlıklı bir insan böyle davranmaz. Sağlıklı bir Kürt böyle düşünemez. Kompleksi olan, karın ağrısı olan böyle düşünür böyle davranır.

Esas mesele şudur: AKP ve dolayısıyla devlet Kürt sorununun çözümünde adım atmıyor, hala inkarcılığı sürdürüyor, hala Kürdistan kelimesini kullanmak istemiyor. Anadilde eğitim olmaz, diyor, özerklik olmaz diyor. Bunlar tartışılamaz bile diyor. İlker Başbuğ inkarcılığın ve kültürel soykırımın yeni biçimde sürdürüleceği "liberal demokrasi çözümünden" söz ediyor. AKP'nin düşündüğü sözde çözüm de aynıdır. AKP'nin çözümüyle İlker Başbuğ'un çözümü arasında hiçbir fark yoktur. Sadece eski uygulamaların değerlendirilmesi konusunda fark vardır. Zaten İlker Başbuğ da onlar eskide kaldı, onları kurcalamayalım diyor. Yani Kürtlere verilecek –daha doğrusu verilmeyecek– haklar konusunda kesinlikle aynı düşünüyorlar. Belki PKK'ye karşı yürütülen mücadelede kullanılacak yöntemler konusunda kimi farklılıklar olabilir, ama Kürt sorununa yaklaşımda zihniyet aynıdır. Şimdi bu ortamda bazı Kürtlerin yaptıkları konuşma ve değerlendirmelerle sanki AKP önemli adımlar atıyor, Kürt sorununu çözecekmiş de gerillanın silahı engelliyormuş gibi bir algı yaratmaları ya da böyle algı yaratmak isteyenlerin değirmenine su taşımaları kabul edilebilir mi? Böyle bir gerçek olabilir mi? Sömürgeciler, devlet, AKP çözüm istiyor da bir Kürt örgütü engel oluyormuş! Herkesin vicdanlı olması ve doğru yaklaşması gerekir.

Devletin zihniyeti değişmediği için Kürt sorunu çözülmüyor

Her şeyi açık ortaya koymak lazım. Tabii ki PKK ile belirli konularda farklı düşünebilirler. Ancak şunu ortaya koymaları gerekir; bu sorunu çözmeyen devlettir. Devlet adım atmıyor, devlet adım atmadığı için savaş vardır, devlet adım atmadığı için halk mücadele vermektedir, devlet adım atmadığı için Kürdistan'da sorunlar yaşanmaktadır. Bunların açıkça ortaya konulması lazım. Devlet adım atmadığı için Türkiye'de şovenizm vardır. Devletin zihniyeti değişmediği için Kürt sorunu çözülmüyor. Devletin zihniyeti değişse, gerçekten derhal sorun çözülmez mi? Sorunlar ya da çözüm nerede tıkanır? Siyasi talepler yüksek olursa tıkanır. Peki, PKK'nin ortaya koyduğu talepler çözümü tıkatacak talepler midir? Kolaylaştırıcı talepler değil midir? Sadece talepler konusunda değil, AKP'ye ateşkeslerle fırsat tanıyarak çözümün önünü açmak istemedi mi? Tek taraflı irade ortaya koymadı mı? Bunlar ortadayken eğer bir çözüm olmuyorsa demek ki Türk devleti Kürtlerin ulusal ve siyasal haklarını kabul etmiyor. Çözümsüzlük bundan ileri geliyor. Çözümsüzlüğü de yaratan budur. Gerilla da buna karşı direniyor. Gerillanın bu direnişi olmazsa zaten bu çözümsüzlüğü ya da kendi düşündüğü "çözümü" herkese kabul ettirecektir. Zaten PKK'ye bu kadar düşmanlık da, yapılan saldırılar da AKP'nin çözümünü kabul etmediği içindir. AKP'nin bu kadar şiddet dili, savaş dili kullanmasının, saldırıları her alanda artırmasının nedeni budur. Kendine göre bir anayasa düşünüyor, kendine göre bir çözüm düşünüyor, kendine göre Kürtlere bir şey vermeyi düşünüyor. Ama bunu özgür Kürt kabul etmiyor. PKK kabul etmiyor. O zaman psikolojik savaşla, hukuk terörüyle, polis saldırılarıyla, askeri saldırılarla Kürt'ün ve Kürt demokratik hareketinin iradesini kırıp bunları kabul ettirmek istiyor. Gerçek budur. Bütün değerlendirmelerin bu gerçek üzerinden yapılması gerekir.

PKK karşıtı kimi Kürtler son zamanlarda yine sık sık ekranlara çıkarılıyor. Gerilla eylemleri bırakmalıymış, barış yöntemleriyle, diyalog yöntemleriyle sorun çözülmeliymiş gibi değerlendirme yapıyorlar. Ateşkes yapan, diyalog çağrısı yapan, müzakere olsun çözülsün diyen Kürt özgürlük hareketidir. Ama bu yaklaşımlara rağmen devlet çözüme yanaşmamıştır. Ateşkes dönemlerini oyalamayla geçirip hukuk terörünü artırarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi hedeflemiştir. Bazılarının söylediği gibi herhangi bir barış süreci yoktu. Bir müzakere süreci de yoktu. Sadece Kürt özgürlük hareketinin ve Önder Apo'nun tek taraflı iradesiyle yaratmak istediği demokratik çözüm ve barış çabası vardı. Demokratik çözüm ve barışın önünü açmak için ateşkesler yapıldı, eylemsizlikler yapıldı, yumuşak yaklaşımlar gösterildi. AKP'nin çözüm politikası olmamasına rağmen Kürt Halk Önderi gelen heyetlere hep olumlu yaklaştı, teşvik etti, onların zihniyetini değiştirmeye çalıştı. Böylelikle AKP'yi mevcut politikalardan vazgeçirip çözüm noktasına getirmek istedi. Ama AKP bütün bunları da yanlış anladı. Sandı ki kendisi herkesi kandırıyor, aldatıyor. Öyle değil. Kürt özgürlük hareketi AKP'nin ne yapmak istediğini biliyordu. Ancak Önder Apo da Özgürlük hareketi de makul, esnek ve çözümleyici yaklaşımlarıyla AKP'ye adım attırmak istedi. AKP'yi bu politikadan vazgeçirmek istedi. Vazgeçirerek çözüm sürecine, barış sürecine sokmak istedi. Ama AKP seçim kazandıkça, güçlendikçe daha da sertleşti. Çünkü şimdiye kadar klasik iktidar bloklarına Kürt özgürlük hareketini en iyi ben ezerim, en iyi ben tasfiye ederim, Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmede dış güçlerin desteğini en iyi ben alırım, benden daha iyisini bulamazsınız, diyerek iktidarına icazet almıştı. Kürt halkını manipüle etmede dini de en iyi ben kullanırım, bu açıdan benden daha iyi iktidar olacak, Kürt özgürlük hareketini tasfiye edecek güç yoktur diyerek iktidar olmuştu. AKP şimdi bu söylemlerinin gereğini yapmaya çalışıyor. Kendisine verilen bu rolün gereği olarak Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmek için saldırılarını artırmış bulunuyor.

AKP, İlker Başbuğ'un belirttiği, daha doğrusu Milli Güvenlik Kurulu'nda kararlaştırılan "liberal demokrasi çözümünü" yani Kürtlere hiçbir toplumsal hakkını vermeden, yeni siyasi egemenlik ve kültürel soykırıma örtü olacak tedbirleri bir çözüm gerçekleşmiş gibi Kürt özgürlük hareketine ve Kürt halkına kabul ettirmek istiyor. AKP'nin politikası ve hedefi budur. Geçen süreçte zaman zaman ateşkesler, yumuşamalar olduysa bunların hiçbirinde AKP'nin bir rolü yoktu. Kürt özgürlük hareketi tek taraflı irade ve adımlarla eylemsizlik veya ateşkes yaparak demokratik çözüm için fırsat tanıdı. Ne var ki AKP bu fırsatları çözüm için değerlendireceğine, Özgürlük hareketini tasfiye etmek için harcadı. Gerçek budur. Hareketimizin tek taraflı iradeyle ortaya koyduğu bir süreç vardı. Yumuşama süreci buydu. Yoksa öyle AKP'nin içinde olduğu bir demokratik çözüm ya da barış süreci de yoktur. AKP'nin sözünü ettiği açılımdan sonra tutuklamalardan ve askeri operasyonlardan başka bir şey olmamıştır. TRT 6 denen özel savaş argümanı da açılım kod adını verdikleri süreçten önce açılmıştı. Bunların da 29 Mart yerel seçimleri öncesi gündeme getirildiği biliniyor. TRT 6 ve Kürdoloji bölümlerini (Kürt lafını bile kullanmaktan sakınıyorlar) bir özel savaş propagandası olarak kullanıp 29 Mart seçimlerini kazanmayı, bu temelde Kürt özgürlük hareketini tasfiye etmeyi planlamışlardı. Bu adımlarla Kürtler üzerindeki siyasi egemenlik ve kültürel soykırım politikası örtülmek istenmiştir. Genelkurmay da asker sivil bürokrasi de TRT 6'yı ve üniversitelerdeki Kürtçe araştırma bölümlerini asimilasyona ve kültürel soykırıma zarar vermiyor, siyasi egemenliği olumsuz etkilemiyor diye onaylamışlardır. Ya da daha doğrusu TRT 6 ve Kürdoloji denen bölümler İlker Başbuğ'un "liberal demokrasi" dediği çözümün çerçevesi içinde olan argümanlardır. Bunların da bir çözüm değil, siyasal egemenlik ve kültürel soykırımı devam ettirmek için düşünüldüğü açıktır.

Dolayısıyla Kemal Burkay gibi kişilerin ve bazı çevrelerin AKP çok şey yaptı, olumlu gelişmeler oldu biçimindeki değerlendirmeleri de Kürt toplumunu aldatmaktan başka bir anlam taşımamaktadır. Bu açıdan Osman Baydemir'in Kemal Burkay'a Kürt siyasetçilerinin elleri arkasında kelepçelenmiş fotoğrafını vermesini anlamlı buluyoruz. AKP gerçeğinin, devlet gerçeğinin bu olduğu, böyle bir gerçek olduğu Kemal Burkay'a hatırlatılmıştır. Bizce Kemal Burkay'a ve onun gibilere her zaman bunlar hatırlatılmalıdır. Sadece onlar değil, içeride olan barış grupları da hatırlatılmalıdır. Maxmur halkından Barış Grubu'na katılmış insanlar bile zindanda tutulup yargılanmaktadır. Ama Kemal Burkay dışarıda televizyon televizyon dolaştırılmaktadır. Ahmet Kaya'nın dediği gibi "bu ne yaman çelişki anne!" Bu çelişki nasıl izah edilecektir?

Burkay'ın bir çabası olacaksa Kürtler arası birlik için çalışmalıdır

Kemal Burkay'ın da herkesin de devletin çok açık oynadığı bu oyunu göreceği düşüncesindeyiz. Bu kadar açık oyunu görmemek, bile bile lades demektir. Biz biraz yurtseverliği olanın, gerçekten Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamını isteyenlerin bu oyuna gelmeyeceğini düşünüyoruz. Kuşkusuz Kemal Burkay'ın yaklaşımlarında gevşeklikler vardır, olumsuzluklar vardır; çok eleştirebiliriz, eleştiriyoruz da. Ama bütün bu eleştirilere rağmen yine de Kürtler arası birliği önemli görüyoruz. Kemal Burkay'ın farklı görüşleri, düşünceleri olabilir, ama bunlar Kürtler arası birliği yaratmaya çalışma önünde engel değildir. Kemal Burkay'ın bir çabası olacaksa, Kürt siyasi tarihine olumlu geçmek istiyorsa Kürtler arası birlik için çalışmalıdırlar. Barış da demokrasi de böyle gelir. Çünkü demokratik çözümün ve barışın olmamasının nedeni devletin Kürtler arasındaki parçalanmışlıktan yararlanmasıdır. Kürtler arası parçalanmışlık sürdüğü müddetçe Türk devletinin ve AKP'nin psikolojik savaşına karşı tutum takınılmadığı müddetçe demokratik çözüm de gecikecektir, barış da gecikecektir. Herkesin bu gerçeği bilmesinde fayda vardır. Gerçekten barış isteniyorsa, gerçekten demokratik çözüm isteniyorsa bunun yolu demokratik birliktir, ulusal birliktir, Kürtlerin birliğidir.

Bu çerçeveden bakıldığında Şerafettin Elçi'nin tutumu önemlidir. Anlaşılıyor ki Şerafettin Elçi Kürt sorununun çözümünün Kürtler arası birlikten geçtiğini, Kürtler arasındaki parçalanmışlığın çözümsüzlüğün devamına neden olduğunu yaşayarak öğrenmiştir. Bu çok önemli

ve değerli bir tutumdur. Geçmişte eksiği ve yetersizliği ne olursa olsun herkesin böyle bir yaklaşım içinde olmasını bekleriz. Kemal Burkay da onlarca yıl siyasetin içinde olmuş, yurtdışında kalmıştır. Düşüncesi yanlıştır, eksiktir, çok eleştirmişiz, karşı karşıya da gelmişiz. Gerçekten de Kürt halkının mücadelesine zarar da verdiğini düşünüyoruz. Ancak gelinen aşamada zararın neresinden dönülürse kardır. Geçmişte eksiklik ve yetersizlik içine girilmiş olabilir, ama önemli olan sonuçta gösterilen tutumdur. Eğer Kemal Burkay tutumuyla birliğe yardımcı olur, Kürt halkının özgürlük ve demokrasi mücadelesinin başarı kazanmasında pozitif rol oynarsa o zaman eksikleriyle birlikte tarihte olumlu bir yer alabilir. Bizim hareket içinde kullanılan deyim gibi kiri kadar sabunu da olabilir.

Herkes Kürt halkının birliği temelinde çalışmalıdır

Dikkat edilirse Kürt özgürlük hareketi ve Kürt demokratik siyaseti ulusal birlik içinde yürümek isteyen, Kürt halkının ulusal demokratik talepleri konusunda ortak tutum takınmak isteyen herkese kapıyı aralamıştır. Kimseyle kan davası gütmemektedir. Geçmişteki yanlış ve eksikliklerin muhasebesini tarih yapar. Bugün Kürt halkı hem büyük başarılar kazanma imkanına sahiptir hem de tehlikelerle karşı karşıyadır. Eğer Kürtler, Kürt siyasi grupları, sorumlu kişiler, aydınlar, yazarlar ortak tutum takınırlarsa, Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasisi gerçekten de yakındır. Çünkü bu halk büyük bir mücadele vermiştir, büyük bedeller ödemiştir. Kürt halkının özgürlüğü ve demokrasisi için önemli bir birikim ortaya çıkmıştır. Bunu herkes doğru değerlendirmelidir. Basit duygularla, düşüncelerle, tepkilerle hareket etmemelidir. İbrahim Güçlü gibi olunmamalıdır. Yeminli Apo ve PKK düşmanlığında bu kadar azgınlaşmak bir ruh hastalığıdır. Adamın derdi PKK başarılı olmasın, Apo başarılı olmasın, PKK'nin ve Apo'nun başarısız olduğunu görsün. Onun için özgürlük de odur, demokrasi de odur. Bu zatın Kürtleri de düşündüğü yoktur. Kürtleri düşünse bu kadar Apo ve PKK düşmanlığı yapmaz. Eleştirebilir, farklı düşünceleri olabilir, ama Kürtlerin temel demokratik hakların ve talepleri konusunda ortak tutum takınmada yerini alabilir. Ama görüldüğü gibi derdi, Kürt halkının temel demokratik taleplerinde ortaklaşma değildir. Derdi, PKK'nin ve Apo'nun başarısızlığını görmektir. Kürt halkının demokratik hakları ve talepleri konusunda samimi olsa Kürdistan, anadilde eğitim, federasyon diyen birisi gelir ulusal birlik içinde yerini alır. Ama bu adam için bu tür konularda ortak tutum takınmak önemli değildir. PKK ve Apo düşmanlığında şartlanmıştır. Bu şartlanmışlığı da sonuna kadar götürmede ısrarlıdır. Tutarlıkları budur. Onların tutarlılığı PKK ve Apo düşmanlığından sapmamalarıdır. PKK'ye ve Apo'ya küfretmede tutarlıdırlar. Gerçekten biraz vicdanları olsa, Kürtlükleri olsa böyle yapabilirler mi? Bugün halk, gençler, kadınlar, PKK ve Önder Apo için bu kadar fedaice mücadele edecek, ama sen böyle yaklaşacaksın! Yani bu tür kişilikler de açıkça 'bunların hepsi aptaldır, kandırılmıştır' demektedir. Zaten Türk devleti de yıllardır bu yönlü propaganda yapmaktadır.

Bir de kendilerine göre tez uydurmuşlar. Demokratik ortam olursa PKK silinirmiş kendileri güçlenirmiş! Bu da aç tavuk rüyasında kendisini darı ambarında görürmüş misali bir kendini kandırmadır. Türkiye demokratikleştiğinde, demokratik ortam doğduğunda PKK daha da güçlenecektir, daha da derin bir toplumsal güç haline gelecektir. Bunu herkes böyle bilmelidir. PKK kadar özgürlükçü, PKK kadar demokratik, PKK kadar toplumcu başka bir hareket de yoktur. Eksiği, yanlışı olabilir, ama özgürlükçü, toplumcu karakteriyle, demokratik karakteriyle şu anda Kürdistan'da en öndeki harekettir. Kadın hareketi şahsında bu somut değil midir? Dünyanın her yerinde özgürlüğün ve demokrasinin ölçütü kadın hareketi, ekolojik bilinç ve devlete yaklaşımdır. PKK devlet istemiyor. Anti devletçi zihniyete sahiptir. Kadın özgürlük çizgisindedir ve ekolojik bilinci en temel toplumsal bilinç olarak değerlendirmektedir. Bütün kötülüklerin kaynağının doğayla toplumun bağının kopmasından geldiğini görmektedir. Bu gerçekler ortadayken kalkıp demokrasi olursa İbrahim Güçlü güçlenirmiş, PKK zayıflarmış denilebilir mi? Bu kadar basit bir konuşma olabilir mi? İbrahim Güçlü gibi kişilikler on kişiyi örgütleyemeyen, on kişiyi etkileyemeyen bir karaktere sahiptir. 12 Eylül'den önce tabii ki herkesin grubu vardı. Türkiye'de kırk tane örgüt vardı. Kürdistan'da da en az on civarında örgüt vardı. Türkiye'de bir bütün olarak ortaya çıkan siyasi ortamda polisler mahallelere bile giremiyordu. O dönemde örgütlenme yapmak ölçü değildir, bugün yapmak ölçüdür.

Eğer gerçekten etkili siyaset yapan, örgütsel çalışma yapan bir güç olunsa bugünkü koşullarda Kürdistan'da mutlaka bir toplumsal taban bulunabilir. Türk devletine karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesi verilirse toplum böyle bir harekete sempati duyar, ama PKK ve Apo karşıtlığıyla kim güçlenir? Devletten çok PKK ve Apo ve karşıtlığı yapılacak, ondan sonra da denilecek ki biz güçleneceğiz ve siyasetçi olarak ortaya çıkacağız!

Kuşkusuz biz İbrahim Güçlü gibilerle diğerlerini aynı kefeye koymuyoruz. Gerçekte de İbrahim Güçlü tam bir psikolojik vakadır. Biraz laf öğrenmiş boş boş konuşan bir adamdır. Sözüm ona anayasa yapımı sürecinde PKK dışlanacak, DTK dışlanacak, BDP dışlanacak, İbrahim Güçlü'nün dediği biçimde bir anayasa yapılacakmış! Bu kadar aptal olmak nasıl bir kişilik olduğunu gösteriyor. Türkiye'deki siyasetçiler "özerkliği tartışmayız bile" diyor; her gün tek vatan, tek millet, tek bayrak nakaratı terennüm ediliyor. Zaten anayasayı da bu nakaratlar çerçevesinde yapacaklardır. Herhalde Türk devletinin bu politikası bazılarının güzel lafları ve istemleriyle bozulacak değildir. Eğer Kürtler birlik olursa –tabii birlik derken de başta da PKK ve Kürt demokratik hareketinin içinde olduğu, PKK'nin dediği gibi bir birlikten söz ediyoruz– ve Türkiye'deki demokrasi güçleriyle güçlerini birleştirirlerse bu oyunu bozarlar. Bu oyunu bozacak tek yol ve yöntem budur. Bunun dışında hiç kimse AKP'nin ve devletin Kürtler üzerinde kuracağı yeni egemenlik ve kültürel soykırım politikasını bozamaz, bozmaya gücü yetmez.

Kemal Burkay'ın gelişi bir yönüyle de hayırlı olmuştur. Türk devletinin, AKP'nin PKK'ye karşı hem anayasa yapım hem de Kürt sorununun kritik bir noktaya geldiği bir süreçte Kürtleri parçalayarak kendi projelerini daha rahat yürütmek istemesinin daha iyi anlaşıldığını düşünüyoruz. Kürtler gibi politik bir halkın bu özel savaş oyunlarını görerek, bunun tersini yapıp doğru bir mücadele içine girebileceklerini söylemek gerekir. Eğer AKP Kürtler arası parçalanma yaratıp amaçlarına ulaşmak istiyorsa, o zaman Kürtler de birlik içinde daha doğru bir mücadele yürütmeyi tarihi sorumluluk olarak görmelidirler. AKP ve devlet eğer farklı düşünceleri olan Kürtleri PKK'ye ve Apo'ya karşı çıkartmak istiyorsa, tüm Kürtler farklı görüşleri ne olursa olsun bundan uzak durmalıdırlar. Aksine devlete ve devletin çözümünü dayatan AKP'ye inat, aradaki farklılıkları bir tarafa iterek ortak paydalarını öne çıkarmalıdırlar. Kuşkusuz herkes farklılıklarını korumalıdır, kimse kimseye düşüncesini zorla kabul ettirmemelidir. Kürt özgürlük hareketinin böyle bir düşüncede olmadığı açıktır. Bazılarının söylediği gibi PKK'nin öngördüğü Demokratik Özerklik, demokratik örgütlenme modelinde birilerine kendi düşüncelerini zorla kabul ettirme yoktur. Kürt özgürlük hareketinin öngördüğü demokratik kurumlaşma sisteminde kimse zorla ne bir ekonomik örgüte ne de bir sosyal ve kültürel bir örgüte zorla sokulabilir. İkna olursa girer, ikna olmazsa girmez. Girse bile istediğinde çıkabilir.

> **"PKK'nin Demokratik Özerklik konusundaki düşünce farkı şudur: Tam düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmalı, toplum istediği gibi kendisini örgütleyebilmelidir. PKK'nin kendisine göre bir düşüncesi vardır. Diyor ki ben toplumu şu çerçevede örgütleyeceğim. İkna ederse örgütleyecek, ikna edemezse örgütleyemez. Ama kimseye zorla herhangi bir model ve örgüt dayatma anlayışı yoktur"**

PKK söz ve kararın tabanda olmasını istemektedir

PKK'nin anti devletçi olduğu, bu çerçevede merkeziyetçiliği reddettiği açıktır. Bunu bütün PKK belgelerinde görmek mümkündür. PKK'nin kılavuz edindiği Kürt Halk Önderi'nin savunmalarında öngörülen tabandan, mahalleden, sokaktan, köyden örgütlenme esas alınmaktadır. Bu taban örgütlenmelerin de Sovyetlerde olduğu gibi demokratik merkeziyetçilik temelinde bir sistem haline gelmesini de doğru bulmuyor. Bu örgütlenme tarzının eninde sonunda merkeziyetçi, devletçi, otoriter bir karaktere götüreceğini biliyor. Reel sosyalizmi bu konuda en fazla eleştiren de Kürt özgürlük hareketi ve PKK'dir. PKK, Kürt özgürlük hareketi toplumsal örgütlenmede merkeziyetçi her türlü anlayışa karşıdır. Söz ve kararın tabanda olmasını istemektedir.

Kürt özgürlük hareketinin radikal demokrasi dediği bu demokratik kurumlaşma anlayışında isteyen istediği örgütlenmede yer alır, istemeyen yer almaz. Ya da toplumsal örgütlenmelerinin bazılarında çalışmaya katılabilirler, bazılarında katılmayabilirler. Dolayısıyla PKK otoriter bir sistem kuracakmış, Kürtler için değil de kendisi için özgürlük istiyormuş yaklaşımı da bir palavradır, demagojidir, saptırmadır. Bu, Kürt sorununda çözüm politikası olmayanların ya da çözüm politikası olmayan AKP'nin çözümsüzlüğünün üstünün örtülmesidir. Dikkatlerin AKP'nin çözümsüz politikasından Kürt özgürlük hareketinin öngördüğü modele çevirmektir. Aslında dikkatlerin Kürt özgürlük hareketinin öngördüğü Demokratik Özerkliğe çevrilmesi yanlış değildir. Ama saptırılarak verildiği için doğruların görülmesi engellenmektedir. Aslında Kürt özgürlük hareketinin Demokratik Konfederalizme dayanan demokratik kurumlaşma ve demokrasi anlayışı doğru kavranılsa onların sahte demokrasilerinin cilası dökülür. Zaten bundan korktuklarından Kürt özgürlük hareketinin öngördüğü demokratik kurumlaşma ve Demokratik Özerklik saptırılarak yanlış düzlemlerde tartışmaya sokulmaktadır.

Özcesi şunları belirtiyoruz: Kemal Burkay olabilir, bütün Kürt örgütleri olabilir. Hepsi bir araya gelmeli, biz Kürt halkının kendi kendisini yönetmesini istiyoruz demelidirler. Siyasal, sosyal, ekonomik, kültürel alanda, hatta öz savunmada Kürtler kendi kendini yönetmelidir demelidirler. Anadilde eğitim talep etmelidirler. Kamu alanında da dahil Kürtçe yaşamın bütün alanlarında kullanılmalıdır. Bu yönüyle yaşam çok dilli olmalıdır. Yani Kürt halkının siyasi iradesinin, meclislerinin, öz yönetimlerinin tanınması, anadilde eğitim ve çok dilli yaşam isteyerek bu talepleri etrafında birleşip mücadele etmelidirler. Siyasi iradenin tanınması ve Kürt toplumunun kendi kendini yönetmesi Özerkliğin çerçevesidir. Özerklik ilan edildikten sonra kim içini nasıl dolduracak o artık siyasi güçlerin programlarına bağlıdır. Bir şehirde Kemal Burkay etkili olur, o kendine göre bir yaklaşım gösterir, başka bir şehirde başka bir siyasi akım etkili olur kendini örgütleyebilir. Ya da bir şehir ve bölgede KCK etkili olur kendisine göre toplumsal projeler geliştirebilir. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü çerçevesinde her siyasi güç kendini istediği kadar örgütleyebilir, kendi projelerini toplumsal bir yaşam haline getirebilir. Kürdistan'da genel bir Demokratik Özerklik kabul edildikten sonra tabii ki birkaç Demokratik Özerklik ünitesi olabilir. Oradaki yönetimler de kendi anlayışları doğrultusunda bir sosyal, ekonomik, kültürel yaşamı örgütleyebilirler. Çünkü sonuçta karar verecek meclislerdir, öz yönetimlerdir. Önemli olan genel demokrasi ve özgürlük çerçevelerine bütün siyasal akımların, ünitelerin ve yönetimlerin uymasıdır.

PKK'nin kimseye zorla bir model ve örgüt dayatma anlayışı yoktur

PKK'nin Demokratik Özerklik konusundaki düşünce farkı şudur: Tam düşünce ve örgütlenme özgürlüğü olmalı, toplum istediği gibi kendisini örgütleyebilmelidir. PKK'nin kendisine göre bir düşüncesi vardır. Diyor ki ben toplumu şu çerçevede örgütleyeceğim. İkna ederse örgütleyecek, ikna edemezse örgütleyemez. Ama kimseye zorla herhangi bir model ve örgüt dayatma anlayışı yoktur. Bu ancak toplumsal örgütlenmeyi merkeziyetçi bir idari sistem biçiminde yapanlarda olabilir. Kürt özgürlük hareketi demokratik kurumlaşmasını ve kurumlaşmasının bir siyasal sistem haline gelmesini Demokratik Konfederal temelde düşünmektedir. Demokratik Konfederalizmi de sadece ülke genelinde değil, sadece bölge için değil, şehirler, kasabalar ve mahalle birimlerinin sistem haline gelmesi için de gerekli görmektedir. Her türlü örgütlenmeler, sokak örgütlenmeleri, köy örgütlenmeleri, komün örgütlenmeleri, mahalle örgütlenmeleri, meclis örgütlenmeleri, sivil toplum örgütlenmeleri Demokratik Konfederal temelde olur. Kuşkusuz herhangi bir sivil toplum örgütü ya da bir komün ve kooperatif isterse bu örgütlenme içine girer, istemezse girmez. Bilindiği gibi Kürt özgürlük hareketi devlet+demokrasi diyor. Kimileri mevcut hakim devletçi sistemi veyahut da farklı fikirlerin sistemi içinde yer alabilir; o anlayışta olabilir, onu kabul edebilir. Kimileri de bunları kabul etmeyip tam düşünce ve örgütlenme özgürlüğü çerçevesinde (kimsenin özgürlüğüne ve demokratik iradesine zarar vermeden ve ipotek koymadan) kendi ekonomik, sosyal, kültürel yaşamını örgütleyebilir. Bunlar tümüyle demokratik temelde, özgür bir biçimde gerçekleşecek örgütlenme sorunlarıdır.

Sonuç olarak Türkiye Kemal Burkay'ı çağırmıştır, Şivan'ı çağırmıştır. Hüseyin Yıldırım gelmiştir, Şükrü Gülmüş zaman zaman gelip gidiyor, Yaşar Kaya da gelebilir, başkaları da gelebilir. Önümüzdeki dönemde bunlar artabilir. Türk devleti özel savaşı gereği mevcut Kürt demokratik hareketinin karşısına farklı bir Kürt siyasi oluşumu çıkarmak istiyor. Kuşkusuz Türk devletinin Kürdistan'da demokrasi ve özgürlük mücadelesi verecek güçlü bir örgüt ya da hareket ortaya çıksın biçiminde bir yaklaşımı yoktur. Tamamen Kürt özgürlük hareketinin gücü nasıl sınırlanabilir, nasıl parçalanabilir gibi bir yaklaşım içindedir. Bundan sonra da bu politikalar devam edecektir. Buna karşı bütün halkımızın duyarlı olması gerekiyor. Bütün aydınların ve demokratların duyarlı olması gerekiyor. Hatta Türkiye'nin çağrı yaptığı, böl-parçala-yönet politikası gereği kullanmak istediği bireyler de eğer biraz yurtseverlikleri varsa, biraz halk ve ülke sevgisi varsa bu oyunlara gelmez, gelmemelidir. Eğer halka ve ülkeye bağlılıkları varsa ülkeye dönerek Türk devletine ve AKP hükümetine karşı ortak mücadele içerisinde yerlerini alırlar. Bunun önünde hiçbir engel yoktur. Kim Kürdistan'a gitmiş halkın özgürlüğü ve demokrasisi için çalışmış da birileri önünde engel olmuş? Kürt özgürlük hareketinde öyle tekelci bir yaklaşım da bürokratik yaklaşım da yoktur. Kim iyi çalışırsa o toplum içinde etkin olabilir, o toplum içinde söz sahibi olabilir.

Kürt özgürlük hareketinin kimseyi dışlama gibi bir yaklaşımı yoktur. Aksine bütün Kürtlerin geçmişte sorunları ne olursa bir araya gelip ortak tutum takınmalarını istemektedir. Nitekim devlet Kürtler arasındaki birliği parçalamak isterken, farklı örgütleri birbirine düşürüp özel savaşını, psikolojik savaşını etkili kılıp, Kürtler üzerinde siyasi egemenliği ve kültürel soykırımı daha kolay sürdürme politikası izlerken, Kürt özgürlük hareketi buna karşı daha esnek yaklaşımlarla, Kürtler arası birliği sağlayan tutumlarla bu oyunları 12 Haziran seçimleri öncesi bozmuştur. 12 Haziran'da yetersiz de olsa Kürtlerin siyasi birliği açısından önemli bir mesafe alınmıştır. Yine Türkiye'deki demokrasi güçlerinin birleştirilmesi açısından önemli bir adım atılmıştır. Kürt özgürlük hareketi bu adımların daha da geliştirilmesinden yanadır. Kim olursa olsun devletin çağırdığı olsun, çağırmadığı olsun, bütün Kürtler devletin politikalarını bilerek, Kürt özgürlük hareketinin Kürtleri birleştirerek, AKP hükümetine ve devlete karşı ortak tutum koyma, böylelikle özgürlüğü ve demokrasiyi yaklaştırma politikaları içinde yer almaları gerekir. Halkın da beklentisi bu yönlüdür.

> **"Eğer AKP Kürtler arası parçalanma yaratıp amaçlarına ulaşmak istiyorsa, o zaman Kürtler de birlik içinde daha doğru bir mücadele yürütmeyi tarihi sorumluluk olarak görmelidirler. AKP ve devlet eğer farklı düşünceleri olan Kürtleri PKK'ye ve Apo'ya karşı çıkartmak istiyorsa, tüm Kürtler farklı görüşleri ne olursa olsun bundan uzak durmalıdırlar. AKP'ye inat, aradaki farklılıkları bir tarafa iterek ortak paydalarını öne çıkarmalıdırlar"**

Jineoloji kadının hakikat ile buluşmasıdır

Önderlik Özgürlük Sosyolojisi savunmasıyla jineolojiyi gündemimize koymuştur. Bu konuda Önderlik şunları belirtmektedir; *"Feminizm yerine jineoloji (kadın bilimi) kavramı amacı daha iyi karşılayabilir. Jineolojinin ortaya çıkaracağı gerçekler herhalde teolojinin, eskatalojinin, politikolojinin, pedagojinin, velhasıl sosyolojinin birçok bölümlerine ilişkin lojilerden daha az gerçeklik payı taşımayacaktır. Kadının toplumsal doğanın hem fizik, hem de anlam olarak en geniş bölümünü teşkil ettiği tartışma götürmez. O zaman neden çok önemli olan bu toplumsal doğa parçası bilime konu edilmesin? Pedagoji gibi çocuk eğitim ve terbiyesine kadar bölümlenmiş sosyolojinin jineolojiyi oluşturmaması, egemen erkek söylemli olmasından başka bir hususla izah edilemez. Kadın doğası karanlıkta kaldıkça, tüm toplum doğası aydınlanmamış olarak kalacaktır. Toplumsal doğanın gerçek ve kapsamlı aydınlanması, ancak kadın doğasının kapsamlı ve gerçekçi aydınlanmasıyla mümkündür. Kadının sömürgeleşme tarihinden ekonomik, sosyal, siyasal ve zihinsel sömürgeleştirilmesine kadar konumunun açıklığa kavuşturulması, tarihin diğer tüm konularının ve güncel toplumun her yönüyle açıklığa kavuşmasında büyük bir katkıda bulunacaktır… Etik ve estetik bilimi kadın biliminin ayrılmaz parçasıdır… Ekonomi biliminin de kadın biliminin bir parçası olarak geliştirilmesi daha doğru olacaktır. Ekonomi baştan beri kadının asal rol oynadığı bir toplumsal faaliyet biçimidir… Feminizmi de kapsayan kadın bilimine dayalı kadının özgürlük, eşitlik ve demokratik hareketi, açık ki toplumsal sorunların çözümünde başat rol oynayacaktır."*

"Kadın, etrafında adeta bir dünyanın, toplumun ve insanın bilinç ve ruh olarak yeniden kurulduğu bir araç halindedir. İster negatif –iktidar anlamında-, ister pozitif –toplumsal yapıcılık anlamında- olsun kadın, etrafında yaşamın, toplumun ve insanın bilinç ve ruhunun kurulduğu bir kimliktir. İlk kimlik edinimi kadından kaynağını alır. Erkeğe ve onun egemen pozisyonuna göre oluşturulan kadın kimliğinin kabul edilmesi bir yana, bunun köklü ve radikal bir eleştirisinin yapılması jineolojinin en temel görevlerindendir"

Bilim özünde ekolojik feminen ve oldukça esnek bir zekanın ürünüdür

Savunmalardan da anlaşıldığı gibi Önderlik, jineolojiyi kadınbilimi olarak yeni paradigmanın sosyalbilim perspektifine oturtarak, onu Özgürlük Sosyolojisi'nin bir dalı olarak düşünmektedir. Bilim, evrendeki olay ve olguları sistemli araştırma, sezgileri, varsayımları da dıştalamayan, deneye dayalı düşünsel etkinliktir. Özünde felsefenin kesinleşen bilgilere ulaşmış, küçük bir bölümüdür. Kendi içerisinde mantıklı bir ilişkiler ve fikirler bütünlüğünü oluşturan her oluşum veya konu bilimin konusudur. Bilim insanın çok canlı bir evren içerisindeki karşılıklı etki tepki, bağıntılılık ve değişim gücünün gelişkin düşünce yöntemi olmaktadır. Bunun salt analitik akla dayanmadığı, çok uzun bir tarihsel ve toplumsal gelişim ve yaşanmışlığın ürünü olarak kendisini var ettiği bir gerçektir. Bu anlamda bilim toplumsal aklın kendisini değişim ve değiştirme gücüne ulaştırmasının bir ürünüdür. Bilginin iktidar aracına dönüştürülmesiyle, kendi kökenlerinden ve toplum doğa bütünlüğünden koparıldığı bir gerçektir. Bilginin etikten koparılması ona en büyük darbeyi vurmuş; gerçek özüne yabancılaştırmıştır. Bunun en çok yoğunlaştığı, en çıplak halde kendisini ifadeye kavuşturduğu zemin bilim olmaktadır. Bilim bu anlamda kadına karşı konumlanmış cinsiyetçiliğin en yoğunlaştığı bir alan konumundadır. Bilimin cinsiyetçi yapısı sadece kadını dıştalamak, ötekileştirmek veya yok saymaktan ibaret değildir. Başta toplumsal doğa olmak üzere, evrene, doğaya ve tarihe bakış açısında cinsiyetçiliğin farklı biçimler alarak yansıdığını görüyoruz. Bunun sadece kadını değil; toplumu, doğayı ve erkeği de istismar etmenin, kendi tarihi ve doğasından kopartarak her türlü kullanıma açık hale getirdiği günümüz gerçekliğinde daha açık hale gelmiştir. Bilim kendisini tam bir erkek tanrı gibi yapılandırmıştır. Sosyal bilimler bu anlamda toplumu egemen erkeğe göre inşa etmenin, toplum mühendisliğini yapmaktadır. Jineoloji bir anlamda bilimin yeniden kendi öz kaynaklarına ve gerçek anlamına kavuşmasının önemli bir zemini olmaktadır. Bilim özünde ekolojik, feminen ve oldukça esnek bir zekanın ürünüdür. Kadın bilimi, başta varlıkbilim alanında doğadaki bütün varoluşları da içerisine alacak biçimde giderek doğanın uzantısı ve onun farklılaşan bir parçası olarak kadının doğa ile ilişkisi, kadın biyolojisi, varlık felsefesi, doğal diyalektik çerçevesinde duygusal zeka ile analitik zekanın gelişimi ve birbiriyle olan ilişkilerinin bilimsel tanımını içermektedir. Jineolojinin en uzun süre kapsamında kültürel sosyoloji, yapısal sosyoloji, pozitif sosyoloji ve özellikle özgürlük sosyolojisi çerçevesinde güçlü bir sosyal bilimsel konumlanmayı gerçekleştirmesi gerekiyor. Jineolojinin bu sosyolojik bakış açısına güçlü bir şekilde oturması, onu alternatif sosyal bilimler içerisinde hem en dinamik ve hem de özgürlük ölçüsünde temel bir dal, aynı zamanda onun çekirdeği haline getirecektir. Buna göre;

A- Uzun süre sosyolojisi çerçevesinde; kültürel toplumda kadın varoluşu, kadının kültür, dil, sanat, din gibi temel toplumsal dokularla olan bağı, bu bağlamda kadın çocuk ilişkisi, kadın erkek ikilemi, ilişki ve çelişkileri, cinselliğin gelişim tarihi, cinselliğin etik estetik ve ekonomi ile bağları, kadının toplumsallaşmadaki rolü, aile olgusu, ekonomi, etik-ekoloji-estetik gibi toplumsal alanların kadın ekseninde gelişimini ve günümüzdeki etkilerini de kapsayacaktır. Jineoloji bunların vb konuların ayrıntılı bir şekilde ele alınması ve bilimsel verilerle birlikte anlambilim olarak geliştirilmesini kapsamaktadır.

B- Yapısal sosyoloji çerçevesinde; kadın eksenli toplumsallığın yapısallık kazanmasının temelleri, neolitik anaerkil toplumun maddi ve manevi kültür olarak hem mitolojik ve hem de düşünce sistematiği, politik ve ahlaki organların kurumlaşması, kadın eksenli toplumsallaşmada yapı işlev ilişkisi, ana tanrıça kültürünün arkeolojik ve tarihsel yönleriyle bilimsel dayanaklarının ortaya çıkarılması ve tanımını kapsamaktadır. Jineoloji aynı zamanda bütün bu yönlerin günümüze olan etki ve yansımalarını da derinlikli ortaya çıkaracaktır.

Yapısal sosyoloji çerçevesinde kadın eksenli toplumsallığın antitezi konumundaki devletli ataerkil uygarlık yapısallığının temel kuruluş dayanakları, din, devlet, iktidar, hanedanlık, üretim, sınıf, işbölümü gibi konularda kadının statüsünün güçlü çözümlenmesi gerekiyor. Kadın emeği ve ekonomi, cinsellik, aile, etik, estetik gibi konularda kadının sömürgeleştirilme tarihi ve mekanizmalarını, kadın cephesinden verili sistemin eleştirisi, kadın iktidar ilişkisi, kadın ahlak, kadın politika bağı; merkezi uygarlık sistemi içerisinde kadının varoluş direniş formlarını ve tarihini kapsamaktadır. Bu çerçevede merkezi uygarlık içerisinde kadına içerilen derin köleliğin kapsamlı ve derinlikli değerlendirilmesiyle birlikte, kadına "içerilmiş olan kölelik kodlarının" çözümlenmesi gerekiyor.

C- Pozitif sosyoloji kapsamında; sistemsel değişim ve reform süreçlerinde kadının rolü, kadının egemenlik amaçlı savaşlardaki kullanımı, bunların kadın üzerindeki etkileri, kadın üretim, kadına dönük toplumsal cinsiyetçiliğin formları, her süreçte kadına dönük iktidar mekanizmalarının sistemin yapısal sorunlarıyla bağları, bunlardaki değişimler, her dönemin egemen kadın modelleri ve sistem ile bağları, demografyadaki değişimlerin kadın sömürüsü ile bağları, çeşitli toplumsal tarihsel olaylarda kadının rolü gibi daha kısa ve orta süreli olay ve olguları kapsamaktadır.

D- Özgürlük sosyolojisi kapsamında; kadın özgürlüğünün felsefik, teorik ve bilimsel çerçevesi, kadın özgürlüğünün toplumla olan bağları, kadın özgürlüğünün ve direnişinin tarihsel gelişim çizgisi, feminizm, egemenlikli sosyalbilim anlayışının ve bilgi yapısının kadın eksenli eleştirisi ve alternatif sosyalbilim anlayışının kadın özgürlüğü ekseninde değerlendirilmesini içermektedir. Bu temelde duygusal analitik zekanın dengeli birlikteliğine ve sentezine dayalı bilgi yapısının gelişimi, demokratik aile olgusu ve özgür birlikteliğin esasları, bilim etik bağının kurulması, bu temelde kadın anlambilim ve yorumbiliminin geliştirilmesi gibi kapsamlı konuları kapsayacaktır. Pozitif kuruculuk temelinde politikanın demokratikleştirilmesi, kadın özgürlük perspektifinin toplumsal özgürlük perspektifi ile buluşması, sentezi, özgür kadın toplumsallaşmasının inşa sorunları, görevleri ve demokratik uygarlık ile ilişkileri, ittifak anlayışı ve başka konu ve inceleme alanlarını kapsamaktadır.

Bu temelde hem kadının tanımı, toplumsal kimliği, hem sömürgeleştirilme tarihi ve yaşadığı yabancılaşma, hem de özgürlüğünün teorik, felsefik ve sosyalbilim çalışmasını güçlendirecek bir çalışma olmaktadır. Bunun kapsamlı ve uzun vadeli bir aydınlanma ve değişim gücünü açığa çıkaracağı ve koşullayacağı ortadadır. Dolayısıyla bunun bir birim çalışmasını aştığı zaten anlaşılmaktadır. Fakat çalışmanın kendi içerisinde bir birimleşmeyi gerektirdiği, genel bir örgütlenme ve perspektif ile bu çalışmanın yürütülemeyeceği de bir gerçektir.

İlk kimlik edinimi kaynağını kadından alır

Kadın günümüze kadar da tanımlanamamıştır. Etrafında mitoloji, din, felsefe, sanat ve bilim alanlarında çok geniş bir bilgi yapısı ve sistemli kurgular inşa edilmesine karşın; kadın varlığı hep karanlıkta bırakılmıştır. Kadının ne olduğuna dair sayısız imge, sembol ve yargı yaratılmıştır. En sistemli ve derinlikli ideolojikleştirme kadın etrafında geliştirilmiştir. Denilebilir ki, başka hiçbir varlık bu denli ideolojik olarak kurgulanmamıştır. Çok ileri düzeyde yüceltme kadar aynı ölçüde derin bir alçaltmanın da nesnesi konumundadır. Hem tapınılan, hem de lanetlenen, hem masumiyetin, ahlakın, hem de ayartıcı şeytansı özelliklerin ve kirliliğin cisimleştiği bir kimlik olarak kurgulanan kadın, mitolojilerin de, dinlerin de, felsefe ve sanatın da vazgeçilmez öğesidir. Kadın, etrafında adeta bir dünyanın, toplumun ve insanın bilinç ve ruh olarak yeniden kurulduğu bir araç halindedir. İster negatif –iktidar anlamında–, ister pozitif –toplumsal yapıcılık anlamında– olsun kadın, etrafında yaşamın, toplumun ve insanın bilinç ve ruhunun kurulduğu bir kimliktir. İlk kimlik edinimi kadından kaynağını alır. Erkeğe ve onun egemen pozisyonuna göre oluşturulan kadın kimliğinin kabul edilmesi bir yana, bunun köklü ve radikal bir eleştirisinin yapılması jineolojinin en temel görevlerindendir. Kadını erkeğe göre değil; tamamen toplumsal kimliği ve varoluşu ile tanımlamak ve bunun bilimsel temellerini güçlü kurmak gerekiyor. Bu anlamda toplumsal cinsiyetçiliğin oluşturduğu kimlikler ve roller kabul edilemez. Bu aynı zamanda stratejik mücadele gerekçesidir. Jineolojiyi gerçek anlamda kadın bilimi haline getirecek olan onun verili kadın kimliklerini kabul etmemesidir. Bu konuda köklü ret ölçülerinin bilinçte, yaşam anlayışında, beğeni, davranış ve duygularda radikal bir şekilde gelişmesine ihtiyaç vardır. Bu ret ölçüleri gelişmeden kadının hakikatı ile buluşması ve kendisini bilimsel bir öz ifadeye kavuşturması mümkün değildir. Bu anlamda jineoloji verili kölelik statüsünde tutulan ve bu statü ile bütünleşmiş olan kadını kabul etmemektedir. Ne altta kalmış, ezilen ve teslimiyetçi kadını, ne de erkeğe benzeşen, toplumsal cinsiyetçi rolü reddetme ve özgür irade ve düşünce adına cinsiyetçiliği tersinden geliştiren kadını kabul etmek mümkündür.

Bu temelde jineolojinin en temel çalışmasından birisi; kadın varlıkbiliminin geliştirilmesi olmaktadır. Kadının gerçekten ne olduğu, nasıl tanımlanacağı, kendisini nasıl var ettiğinin, evrenle, doğa ve toplumla olan ilişki ve çelişkilerinin güçlü bir varlık felsefesine kavuşturulması bu kapsamdadır.

Erkeğin karşısında, erkeğin olmadığı veya erkeğin kendi güvensizlik, kıskançlık ve her türlü zayıflık duygusunu yansıttığı ve onu küçülttükçe, ezdikçe, ona sahip oldukça kendisini büyüttüğü bir nesne gibi tanımlanmasını kabul etmemektedir. Aynı şekilde bu tür çelişki ve diyalektiğin kuruluşunun başka her türlüsüne, efendi-köle, beyaz-zenci, özne-nesne gibi ayrımlara karşıdır. Bu karşıtlıkla birlikte, kendi gerçek tanımına kavuşmasının çok büyük bir araştırmayı, yoğunlaşmayı ve her şeyden önce yetkin bir felsefik çalışmayı gerektirdiği bir gerçektir. Varoluşun doğal diyalektiğini kadında tanımlamak, egemen paradigmanın kısır ve öldürücü dualizminin aşılmasını gerektiriyor. Diyalektiğin pozitif ve kurucu niteliğinin en fazla kadın varlığında tanımlanabileceğini belirtebiliriz.

Jineoloji yeni bilim anlayışının zemini olmak durumundadır

Kadın özgürlüğünün çok kapsamlı egemenlikli uygarlık sistemini kadın cephesinden ideolojik ve sosyalbilimsel açıdan çözümlemesi kadar, alternatif toplumsal sistem inşasını ve düşünce sistematiğini de geliştirmesi önemlidir. Bilimciliğe karşı bilimi toplumsal tarihsel zeminde yeniden tanımlayacak, özellikle bilimler arası disiplinlerde aşırı parçalanmaya ve kategorileştirmelere karşı kadını da, toplumu da bütünsel ve komple bir bakış açısı ile ele alacaktır. Dolayısıyla jineoloji bir nevi yeni bilim anlayışının bilimler arası bütünlüğün ve ortaklaşmanın da zemini olmak durumundadır. Bilimcilik ve egemenlikli sosyalbilim anlayışından jineolojiyi ayırt eden en temel özellik onun aynı zamanda etikle birlikte bir mücadele ve özgür yaşam projesinin temellerini atmasıdır. Kadın özgürlük sorununun geldiği noktayı böyle izah edebiliriz.

Önderliğimizin "en eski sömürgenin başkaldırısı" olarak tanımladığı feminizmin kapsamlı ve derinlikli bir değerlendirmesi jineoloji kapsamındadır. Feminizmin ortaya çıkardığı değerleri kapsayacak ve kadın bilinçlenmesi ve sorunun ortaya çıkarılmasında sergilediği direnişi kendi mirası olarak görecektir. Bununla birlikte feminizmin toplumsal cinsiyetçi çözümlemelerinde pozitivizmi aşamayan, egemen erkek ve devletli uygarlığı güçlü sistemsel bütünlük içerisinde çözümleyemeyen yönleri, bunun nedenleri, verili kadın tanımlamalarıyla bağları da jineoloji tarafından kapsamlı ve radikal bir şekilde çözümlenmesi önemli olmaktadır. Dolayısıyla jineoloji aynı zamanda feminizmin egemenlikli sistemin etkilerinden ve sınırlarından arındırmanın, alternatif kadın özgürlük perspektifini ve sistematiğini kurmanın da zemini olmaktadır. Kadın özgürlük sorununun bu anlamda tarihsel, toplumsal perspektife kavuşturulmasında kadının toplumsal bir yoğunluk olarak araştırılması ve bilimsel bir ifadeye kavuşması önemli bir çıkış sağlatmaktadır. Örgütlenme ve yaşam tarzı, felsefik yapılanma ve militanlık anlamında feminizmin yaşadığı ciddi sorunları, toplumsal zeminden kopan, merkezi uygarlığın bütünsel sistemsel ele almayan çözümlemeyen, kendisini sistemiçileşmekten kurtarmayan yönlerini güçlü bir eleştiri ve değerlendirmeye tabi tutmak önemli olmaktadır. Bir yönüyle giderek marjinalleşen, egemen siyaset zemininde liberalizm temelinde sistemiçileşen ve özgürlük amacından uzaklaşan feminist akım ve hareketleri bu çerçevede ele almayı gerektiriyor. Bir yönüyle de özellikle '85 sonrası feminist hareket içerisinde olan veya olmayan, fakat güçlü bir akademik çalışmanın geliştiğini belirtmek gerekiyor. Bu çerçevede özellikle kadın akademisyen çevrelerde yoğun bir tartışma ve çok sayıda kadın araştırma grupları ve merkezleri oluşmuş durumdadır. Kendi içerisinde elit ve toplumsal dayanakları zayıf kalmış olsa da, zihniyet anlamında egemen paradigmayı ve sistemi çözümleme, ekonomi ve politikayı kadın eksenli ele alış çabaları küçümsenmeyecek düzeydedir. Jineoloji bu tür çalışmalara büyük değer ve önem vermekle birlikte bu tür çevrelerle ortak tartışma ve ortaklaşma zeminlerini ve platformlarını oluşturmayı hedeflemektedir.

Fakat temelde jineoloji Alternatif Kadın Akademiler yapılanmasını esas alacaktır. Buna göre jineoloji;

a) Kadın bilim merkezleri,
b) Kadın siyaset akademileri,
c) Kadın estetik enstitüleri,
d) Kadın dili ve edebiyatı fakülteleri,
e) Kadın sosyalbilim akademileri,
f) Kadın kültür akademileri,
g) Kadın güzel sanatlar akademileri,
h) Kadın tarihi akademileri,
ı) Özgür kadın akademileri (özellikle kadın özgürlük felsefesini ve yaşam projelerini oluşturacak),
i)Kadın çocuk sağlık merkezleri veya doğal şifa araştırma merkezleri gibi doğrudan toplumsal aydınlanmayı ve değişimi esas alan merkezlerin oluşumunu geliştirmeyi hedefleyecektir. Bunun kapsamlı bir özgün özerk yapılanmayı gerektirdiği açıktır.

Bilindiği gibi sosyalbilimlerde günümüze kadar özelde kadını bilim konusu yapan herhangi bir disiplin veya dal yoktur; jinekoloji dışında. Jinekoloji tıp dalları içerisinde en genç olanlarından birisidir. Öncesi toplumsal zeminde kadın bilgeliğinin ve binlerce yıllık tecrübe ve kültüre dayalı olarak merkezileştirilmemiş, doğal bir dayanışma alanıdır ve tamamen kadının elindedir. Tıp biliminin bir uzmanlık alanı olarak jinekoloji, kadının biyolojik cinsiyet fizyolojisindeki hastalıklar ve sorunlarla ilgili bir dal biçiminde geliştirilir. Kadının doğurganlığı çerçevesinde bedenindeki işleyişler ve bunlarla bağlantılı sorunları kapsamaktadır. Çok doğal bir işlev olan doğurganlığın ve bununla bağlantılı kadının bedensel fonksiyonlarının bu denli tıplaştırılmasının sebepleri kuşkusuz kadın bedeni üzerindeki kontrolün aynı zamanda toplumun demografik yapısının iktidarcı sistemin ihtiyaç ve politikaları çerçevesinde düzenlenmesiyle bağlantılıdır. Kadın sağlığı adı altında doğum kontrolünün devletin ve tıpın elinde tekelleşmesi, kısırlaştırma veya kadın bedenini adeta bir doğum makinesine dönüştürme, aynı zamanda egemenlikli sistemin etnik temizlik ve soykırım politikalarının ya da milliyetçiliğin, ırkçı şöven ulus devlet politikalarının bir ürünüdür. Bu çerçevede doğum sorununun toplumsal özgürlük ve kadın özgürlüğü sorunu temelinde özellikle kadının öz bilinci ve iradesi esasına dayalı ele alınması gerekmektedir. Günümüzde rahim kanserinden tutalım birçok "kadın hastalıkları" diye adlandırılan olgular, kadın doğasına aşırı bir şekilde kontrol ve egemenlik amaçlı müdahalelerden kaynağını almaktadır. Oysa kadın doğurganlığı salt fiziksel biyolojik bir işleme indirgenemeyecek denli, toplumsal, ekonomik, kapsamlı kültürel, sosyal, psikolojik, kadın için maddi manevi bütünlüğü olan bir anlamı vardır. Toplumsal bütünlüğü, toplumsal akıl ve kültürü parçalamanın en etkili yöntemlerinden birisi, kadın doğurganlığının bir endüstri dalı gibi tıplaştırılmasıdır. Bu alanda jineolojinin kapsamlı bir sosyalbilimsel ve özgürlüksel mücadele karar ve sonuçları olabilecek araştırma incelemeyle ele alması kaçınılmazdır. Çocuk dünyaya getirmeyi bu denli etikten ve estetikten uzak, felsefik ve toplumsal temellerinden koparmak oldukça tehlikelidir ve kesinlikle devletçi ataerkil sistemle bağları vardır.

Jinekoloji dışında; sosyal bilimlerde Freudcu psikanaliz teorilerinde kadın, histerik, eksik ve salt cinsel güç veya varlık olarak tanımlanmakta ve "tamamlanmış, hakim, aktif" egemen erkeğin, teslimiyeti içselleştirmiş öteki ucu olarak kurgulanmıştır. Fallusvajina zihniyetinin en çok derinleştirilip, insanın toplumsal doğasını en ilkel düzeyde içgüdü ve şartlı reflekslere indirgemenin "bilimselleştirildiği" zemin olarak psikoloji, böylesine bir rol oynamaktadır. Bunun en çok da kapitalist modernite ile birlikte gelişerek hızla popülarite ve bilimsel "otorite" haline gelmiş olması; ikisinin bağını güçlü kurmayı gerektirir.

Jineolojinin en kapsamlı bilimsel çalışmaları kadın varlık bilimi ve tarihi alanında yürütülmelidir

Psikoloji de dahil bütün bilim dallarında kadın bir nesne ve ataerkil sistemin meşruiyet zeminini yaratmanın ideolojik aracı konumundadır. İdeolojik egemenlikle birlikte kadın emeği, düşünce ve iradesi üzerinde kapsamlı bir egemenlik sisteminin bilim eliyle geliştirildiği ayrıntılı ve derinlikli bir şekilde değerlendirmek gerekiyor. Bu anlamda kadına ilişkin geliştirilen ve mutlak bilimsel bilgi olarak lanse edilen her türlü "bilimsel veriye" her koşulda kuşku ile bakmak, reddetmek ve alternatif sosyal bilim çerçevesinde bilgiyi esas almak esastır. Bunun sosyal bilimlerin hem oluşum ve kurumlaşma biçimi, hem de egemenlikli devletçi ve ataerkil zihniyet yapısıyla alakalı olduğu açıktır. Pozitivizm ve liberalizmin kaleleri halinde olan sosyalbilimin kadın cephesinden köklü bir eleştirisi ve değerlendirilmesi jineolojinin en temel çalışması olmaktadır. Bu kapsamda sosyal bilimlerde kadın bakışı ve felsefesi ile yöntem sorunu ve bilgi iktidar çizgisinin köklü bir çözümlenmesi kaçınılmazdır. Toplumu tarihselliğinden kopartmada, kadınla birlikte toplumu nesnelleştirmede, özbilinci ve toplumsal hafızayı silmede, toplumu ve kadını iradesizleştirmede ve egemenliğin meşruiyetini sağlamada Sümer rahiplerinden daha geri bir rol oynayan sosyal bilimlerin hem deşifre edilmesinde ve hem de alternatifinin güçlü inşa edilmesinde jineolojinin rolü önemlidir. Bilimin özde ne olduğu, toplumsal işlevi ve bilginin toplumsal karakteri yeni baştan bir anlamda tanımlanmak durumundadır. Bu çerçevede bilimi diğer düşünce biçimleriyle diyalektik bir bağ içerisinde tanımlamak ve bütünselliğini yaratmak gerekiyor. Bu noktada kadının tarihinin, düşünce, varlık ve yaşam tarzının yeniden ele alınması önemli olmaktadır. Jineolojinin en kapsamlı bilimsel çalışmaları kadın varlık bilimi ve tarihi alanında yürütülmesi gerekiyor. Özellikle kadın varlığının felsefe ile bağlarının köklü bir şekilde kurulması, günümüzde varolan bilinç çarpıtmalarını ve aşırı büyümüş analitik zeka biçimlerinin sınırlandırılmasında ve geriletilmesinde önemli rol oynayacaktır. Bilimin bu denli felsefeden, inanç ve sezgilerden, anemistik mitolojik düşünce yapısından koparılarak egemen bir tarz haline getirilmesinde bilgi iktidarının kadın karşıtlığı ile bağlarının kurulması ancak jineolojinin köklü bir kadın varlıkbilimini geliştirmesi ile mümkündür. Bilimin doğru ve toplumsal bir tanıma kavuşmasında, etik ve estetik ile bağlarının güçlü kurulmasında önemli bir yeri vardır. Bir anlamda bilimi aşırı analitik ve egemen erkek aklından çıkartıp kadın ve toplum eksenine oturtmak, bilimi hakikati çarpıtmanın yolu ve yöntemi olmaktan çıkarıp, hakikate ulaşmanın ve bu uğurda mücadelenin temel bir zemini haline getirmek gerekiyor.

Modernist sosyal bilim anlayışının ve yapılanmasının özellikle 20. yüzyılın son çeyreğinde yoğun bir eleştiriye tabi tutulduğu bir gerçektir. Bu konuda önemli bir eleştiri gücünün ve zemininin ortaya çıktığı bir gerçektir. Bu eleştirilerin bir sistematiğe kavuşmamasının, yine bilgi iktidar çizgisini ve sistemini aşamamalarının sebeplerinin özellikle kadın kurtuluş ve özgürlük sorununa bakış açıları ile bağlarının olduğu belirtilebilir. Bir ana akım veya sistem haline gelmemiş olmaları özellikle kadına yaklaşım ve kadının toplumsal kimliğini ve onunla bağlantılı özgürlük sorunlarını doğru bir şekilde tanımlayamamalarıdır. Bunda kuşkusuz bu çevrelerin bütün emeklerine ve alternatif sistem arayışlarına karşın, egemenlikli ataerkil yapıdan beslenmiş olmalarının etkisi çok fazladır. Postmodernist akım ve eleştirilerin bu çerçevede jineoloji tarafından güçlü değerlendirilmesinde, eleştirilmesinde ve giderek daha kadın eksenli ve toplumsal bir zemine oturtulmasında ve sistem kazanmasında önemli bir çıkış sağlatacağı belirtilebilir.

Jineoloji tarihi ve güncelliği içerisinde kadının sistemli bir bilinç örgüsüne kavuşmasıdır

Kadın varlığını bütün boyutlarıyla bilimsel bir ifadeye kavuşturmak; tarihe, topluma, doğaya ve evrene dair bütün bilgi yapılarını kapsamlı ve sistemsel bir eleştiri ve yorumdan geçirmeyi gerektirir. Çünkü kadın evrensel, toplumsal, tarihsel ve kaynağını doğadan alan bütünsel bir varlıktır. Fizik, bitki, hayvan ve kültür gibi varoluşların hepsi kadın varlığında iç içe ve bütünlüklü bir varlık halinde özetlenmektedir. Kadın varlığının tanımlanması çok köklü ve radikal bir bilgi ve zihniyet değişimini gerektiriyor. Jineoloji bu çerçevede kadının sömürgeleşme tarihinden ekonomik, sosyal, siyasal ve zihinsel sömürgeleştirilmesine kadar konumunun açıklığa kavuşturulmasını esas alacaktır. Jineoloji; tarihi ve güncelliği içerisinde kadının sistemli bir bilinç örgüsüne kavuşmasıdır. Bu anlamda sorunun bilimsel ifadeye kavuşmasını sağlayacaktır. Sorunu görünür kılmak önemli bir boyutunu oluşturmakla birlikte Önderliğimizin de belirttiği gibi kurtuluşun ve gerçekleştirmek jineolojinin diğer önemli boyutunu oluşturmaktadır. Çözüm açısından kadının başta bilgi yapısı olarak epistemoloji olmak üzere psikoloji, fizyoloji, antropoloji, etik, estetik, ekonomi, demografya alanlarında daha ayrıntılı ve bilimsel veri ve değerlendirmelere ihtiyaç vardır. Yürüttüğümüz ilk tartışma itibariyle jineolojinin Önderliğin ilk etapta belirttiği etik, estetik, ekonomi ve de-

> "Kadın varlığını bütün boyutlarıyla bilimsel bir ifadeye kavuşturmak; tarihe, topluma, doğaya ve evrene dair bütün bilgi yapılarını kapsamlı ve sistemsel bir eleştiri ve yorumdan geçirmeyi gerektirir. Çünkü kadın evrensel, toplumsal, tarihsel ve kaynağını doğadan alan bütünsel bir varlıktır. Fizik, bitki, hayvan ve kültür gibi varoluşların hepsi kadın varlığında iç içe ve bütünlüklü bir varlık halinde özetlenmektedir. Kadın varlığının tanımlanması çok köklü ve radikal bir bilgi ve zihniyet değişimini gerektiriyor"

mografya gibi alanları esas almak kadar, zamanla ihtiyaçlar dahilinde tüm alanları kapsayacak bir şekilde çalışma geliştirmek gerektiği vurgulandı. Kadın özgürlük sorununun çözümü ancak bu yönlü kapsamlı, bütünlüklü örgütlenmeler ve yapılanmalarla mümkündür.

Kadın, yaşamın etiği ve estetiği açısından hayati rol oynar

Kadın biliminin ayrılmaz bir parçasını da etik ve estetik alanı oluşturmaktadır. Ahlaki ve politik toplumun asıl öğesi kadın, yaşamın etiği ve estetiği açısından hayati rol oynar. Yaşam karşısında her zaman büyük sorumluluklara sahip olan kadın düşünce, ruh dünyası ile etik ve estetik açısından güçlü bir uygulayıcı da olmaktadır. Etik ve estetik toplumun yaşam anlamını yaratan kültür oluşturucu temel öğe olarak en güçlü temsilini özgür kadın şahsında gerçekleştirecektir. Kadının yaşam karşısındaki sorumluluğu erkeğe göre daha kapsamlıdır. Yaşamın güzelleştirilmesi ve özgürleştirilmesi olarak estetik ve etik, kadın açısından varoluşsal bir konudur. Yaşamın anlamlı ve güzel kılınması açısından etik ve estetik değerler temelinde kadının doğal bir duruşa ihtiyacı vardır. Estetik ve etik yaşamın özgür ve güzel kılınmasında temel ölçüleri ortaya koymaktadır. Özgürlük estetik ve etikle ilkelere ve biçimlere kavuşur. Kadın doğallığı uygarlık sisteminin gelişimi ile başkalaşıma uğramıştır. İktidarcı devletçi zihniyet ve ona dayalı gelişen mülkiyetçi yaklaşımlar kadının doğasını çarpıtmış, sanal yaşam ve yeni modeller empoze ederek etik ve estetik değerlerden uzaklaştırmıştır. Bunun yerini cinsiyetçi özellikler almıştır. Kadının kendi doğallığına ve asıl tanımına kavuşabilmesi ancak tüm mülkleştirici anlayış ve yaklaşımlardan kurtulması ile mümkündür. Namusu varoluş ilkeleri ve temel direnç noktaları olarak tanımlayacaksak, o halde en temel etik ilke "namusumuz özgürlüğümüz" ilkesidir. Kadın kendi gerçeğine ve kimliğine değer verdiği oranda bu bağımlılıklardan kurtulabilir ve kendisini daha güçlü kılabilir. Kimlik bilinci temelinde etik ve estetik değerlerin işlevini daha iyi kavrayan kadın, ilk başta kendisi ile bir uyumu, dengeyi sağlar. Bu temelde Jineoloji cinsiyetçi yaklaşımlar temelinde tanımlanan, sıfatlanan kadın bedenini daha güçlü tanımak, cinsiyetçi yaklaşımları köklü bir eleştirisel yaklaşımla çözümlemek ve aşmakla yükümlüdür. Bu anlamda güzellik kavramını kadın açısından tüm cinsiyetçi tanım ve sıfatlardan arındırarak yeniden tanımlayabilmelidir. Özün biçim ile bütünleşmesi ve kendisini güzel düşünce, güzel söz ve güzel davranış halinde ortaya koyması kadın için en büyük hakikat arayışı ve mücadelesini ifade etmektedir. Güzel düşünmenin kaynağı felsefedir. Felsefe duygusal zeka ile analitik zekanın uyumlu ve dengeli birlikteliğini sağlayacak bütünlüğü ve esnekliği ifade etmektedir. Kadın için felsefenin sadece bilgi sevgisi değil, aynı zamanda güzellik kaynağı olarak tanımlanması bu anlamda önemlidir. Bu gün kapitalist modernitenin kozmetik ve moda endüstrisindeki yatırımcıları kadın bedenini kadavralara bölerek her parçasına bir değer biçmektedir. Filmlerde, televizyonlarda ve reklamlardaki görüntüler kadının bir meta olarak çirkince kullanımın sonucudur. Bunu meşru kılan diğer bir alan da cinsiyetçi medyadır. Tüm bu cinsiyetçi politikalarla kadının ruh ve beden sağlığı daha fazla bozulmakta ve zayıf kılınmaktadır. Jineoloji tüm bu sorunlara eğilerek kadın etik ve estetik kuram ve örgütlenmeler temelinde çözüm gücünü de açığa çıkaracaktır. Toplumsal vicdan ve ortak akıl olarak etik yine yaşamın güzelleştirilmesi, kendi doğallığına kavuşturulması açısından estetik jineolojinin en fazla uğraş alanlarından birisi olacaktır. İyi, güzel ve doğru bir yaşamın nasıl olduğuna ve nasıl gelişeceğine dair köklü yoğunlaşma ve perspektiflerin ortaya çıkarılması gerekiyor. Güçlü bir etik ve estetik bilinci ve örgütlenmesi ile demokratik modernite inşa çalışmaları daha güçlü bir öz ve biçim kazanacaktır.

Ekonomi jineolojinin temel bir parçası olarak ele alınmaktadır. Ekonomi toplumun temel demokratik eylemi olarak kadın öncülüğünde geliştirilmiştir. Bu açıdan ekonomi kadının doğal toplumsal mesleği ve eylemidir. Toplumsallaşmanın en temelde ana ve çocuk arasındaki ilişki üzerinden gelişmesinden kaynaklı, hem kadının genel anlamda yaşamda oynadığı rol, hem çocuğu karşısında hem de toplumsallaşmada harcadığı emek, kadının statüsünü belirlemiştir. Kadın ekonomiyi toplumsal bir faaliyet olarak geliştirdi. Toplumun kendisi maddi ve manevi üretim ve ilişkiler üzerinde geliştirilmiştir. Yani emek üzerinden geliştirilmiştir. Bunda kadın emeğinin daha belirgin bir yeri vardır. Toplumsallaşmanın kendisi en büyük emektir. Bu emek aynı zamanda kadının kendi değerini ortaya koymaktadır. Kadın öncülüğünde toplumsal bir eylem olan ekonomi, uygarlık sistemi içinde kar ve sermaye aracı haline dönüştürülerek tekelci zihniyetin hakimiyeti altına alınmıştır. Böylelikle toplumsal eylem olan ekonomi, aynı zamanda demokratik bir alan olmaktan çıkarılarak tekelci güçlerin hakimiyeti altına alınmıştır. Endüstriyalizm kapitalist modernite ile birlikte bir tekel olarak toplum üzerinde hegemonyasını sürdürmektedir. Kültürel, zihinsel, dil ve etnik yapılanma ve birçok olgunun üzerinde etkide bulanarak, toplumun temel varoluş ve kendine yeterli doğal yaşam alanı olan tarımı yok olmayla karşı karşıya bırakmıştır. Kent ve köy ilişkisi bu temelde kopartılarak, karşı karşıya getirilmiş, ekonomi kar sermaye kıskacına alınmıştır. Toplum işsizlikle, açlıkla, yoksullukla iktidara bağımlı hale getirilmiştir. Kadının ev içindeki emeğini görmezden gelen, yok sayan ve basitleştiren yaklaşımda tefeci, tüccar ve tahakkümcü zihniyetten kaynaklanmaktadır. Bu sistem ve zihniyetten kaynaklı kadın kutsal eylemi olan ekonomiden uzaklaştırılmış, ucuz bir iş gücü olarak ele alınmıştır. Yaşanan bu sorunlar karşısında Jineoloji ekonominin asıl yürütücü gücü olan kadının analık emeği üzerinden yeniden bir emekdeğer teorisini geliştirmeyi esas alacaktır. Bu temelde ataerkil zihniyetin kadın emeği üzerinden toplumda yarattığı toplumsal cinsiyetçiliğin ortadan kaldırılması, yeniden demokratik temelde bir gelişimi, paylaşımı ve örgütlenmeyi geliştirilmesi temel mücadele gerekçelerinden olmaktadır. Bu mücadele ile kök emek üzerinden geliştirilen tüm ötekileştiren farklılaştırmaların, yabancılaştırmaların, özünden kopuşun ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır. Ekonomiyi yeniden kadın eksenli doğru tanımlayacak, gerçek işlevine kavuşturacak; tefeci, tüccar, para, sermayedar ve devlet tekelinden alıp tekrardan kadın öncülüğünde toplumun kılmanın güçlü değerlendirilmesi ve bilimsel kılınması jineolojinin en temel görevlerinden olmaktadır. Kendi kendine yeterli olabilecek bir ekonomik örgütlülükle ekonomik yeterliliği sürekli olarak devlet ve iktidar güçlerinden beklenmesini kıracak ve yeni toplumsal yapılanmaları bu temelde güçlü bir ekonomik bilinç ediniminde önemli bir yeri olacaktır. Bu anlamda Jineoloji ekonomi alanında yaşanan iktidar kaynaklı sorunları doğru bir çözümleme gücünü ortaya koymak kadar bu sorunların aşılması ve alternatiflerinde yaratılmasını da kapsamak durumundadır.

Mevcut cinsellik bir iktidar şaha kalkmış erkeklik olmaktadır

Kadın biliminin önemle üzerinde duracağı diğer bir alan da demografya alanı olacaktır. Bugün toplum ve doğa açısından tehlike arz eden bu sorunun doğru tarihsel toplumsal boyutlarıyla açığa kavuşturulması jineolojinin kapsamındadır. Kadın üzerindeki sınırsız sömürünün kendisini en fazla dayandırdığı alanların başında cinsel alan gelmektedir. Oysa kadın etrafında örülen ahlaki ve politik toplumda insanın cinselliği kapsamlı toplumsal kural ve tabulara bağlanmıştır. Kutsallaştırılmış ve kültürel kılınmıştır. Zaten bunlar olmasa toplumsallık gelişemez. Üreme amaçlı bir cinsellik durumu vardır. Çocuk doğurması, çocuklar için emek harcaması, ana kadına aidiyetlerinin temel nedenidir. Hem doğurması hem de beslemesi kadına bu kimliği vermiştir. Bu anlamda cinsel güdü en eski öğrenimlerin başında gelerek, toplumun tekrar kendini üretme potansiyeli olmuştur. Önderliğimizin belirttiği gibi bir nevi soyun tükenme tehlikesine karşı ve ölüme bir cevap olmaktadır. İnsanın üremesi ve çoğalması bir toplumsal ihtiyaç olmaktadır. Bu ihtiyaç kadının söz hakkı ve iradesi esas alındığında toplumsal yarar temelinde gelişmiştir. Ancak kadın iradesinin ve söz hakkının yok sayıldığı ataerkil zihniyet ve yapılanmalar içinde kadının en fazla sömürgeleştiği ve kadın doğasının en fazla başkalaşıma uğradığı alan cinsel alan olmaktadır. Cinsellik iktidarcı tahakkümcü sistemle tam bir egemenlik ve bir iktidar alanı haline getirildi. Bu açıdan mevcut cinsellik bir iktidar, şaha kalkmış erkeklik olmaktadır. Kendisini kadının sahibi olarak gören erkek, cinsel alanda kaba, vahşileştiren ve yok edici bir iktidar anlayışının da sahibidir. Cinsellik alanında erkeğin yaklaşımı bu temelde iktidarcıdır. Sorumsuz, bireyci ve tahakkümcü yaklaşımlara sahiptir. Kadın bedeni ve cinselliği, kendisine ait olmayan bir nesne haline getirilmiştir. Bu anlamda jineolojinin kadın cinselliğini ele alması ve kadının bedenini ve özgüvene, özbilince dayalı cinselliğini güçlü bir şekilde tanıması ve kabul ret ölçülerini özgürlük temelinde yeniden tanımlanmasını gerektiriyor.

Erkeğin temel yaklaşımı hanedanlık kültürü gereği çok çocuklu bir aile yapılanmasıdır. Ailecilik ve ailenin çok erkek çocuğa sahip olması, esas olarak hanedan ideolojisinin köşe taşıdır. Çok çocuklu olmak aile içinde erkeğin, toplum içinde devletin mülkiyetini güçlendirir. Böylelikle kadın ve çocuk erkeğin dolayısıyla devletin mülkü haline getirilir. Bu temelde sadece kadının düşüncesi, duygusu değil bedeni de temel bir sömürge aracı haline getirilmiştir. Aile kurumunun içerisinde bulunduğu ataerkil yapı ile birlikte, günümüzde yaşadığı iflas ve çıkmaz bu kurumun yeniden güçlü bir şekilde çözümlenmesini dayatmaktadır. Başta kutsanan ataerkil çekirdek aile, şimdi ne ekonomik, ne kültürel ve ne de ahlaki olarak sürdürülebilir konumdadır. Aileyi demokratik uygarlığın eşitlikçi ve demokratik bir unsuru haline getirerek kendi gerçekliğine kavuşturmada jineolojinin oynayacağı rol, bunun bilimsel etik çerçevesini, yol yöntemlerini güçlü kurabilmektir. Tüm bu cinsiyetçi politikalar erkeğin en fazla da cinsel alanda tahakkümü güçlendirmektedir. Kadın hem biyolojik var oluş hem de iktidar ve devletsel var oluş için çok çocuk doğurma aracına dönüştürülür. Bu temelde uygarlık sistemi içinde kadının fiziksel ve ruhsal çöküşü iç içe gelişir. Bu yaklaşımların kendisiyle yol açtığı ciddi sorunlar salt kadınla sınırlı değildir. Aşırı insan nüfusu yani demografik sorun etkilerini tüm toplumsal doğa ve ekolojik çevre üzerinde de göstermektedir. Uygarlık sistemi içerisinde gittikçe derinleşen ekolojik krizle birlikte yakıcı bir sorun haline gelen demografik sorun, tüm sosyal bilimlerin olduğu kadar kadın biliminin de temel gündemlerinden biridir. Uygarlık ve modernite tarihi boyunca içgüdüsellik en ilkel bir soy sürdürme yöntemi olarak geliştirilmiştir. Jineolojinin ortaya çıkaracağı gerçekler toplumun ahlaki ve politik düzeyini, toplumsal var oluşları daha gelişkin nitelikte sürdürme potansiyelini ortaya çıkaracaktır. Demokratik kültür bu alanda kapsamlı bir değişimi gerektirmektedir. Toplum ve doğa karşısında büyük sorumluluklara sahip olan kadının, toplumu ve doğayı tehdit eden bu demografik sorunu çözmesi de temel sorumluluklarındandır. Kendisine bunu amaç belirleyen Jineoloji, kadının verili yapılanmasını aşmada, yaşamın her alanında özgür düşünce ve irade ile katılmasını da gerçekleştirmeyi sağlayacaktır. Kadının bu alanda söz ve irade hakkı temelinde geliştirilecek demokratik ve özgür yapılanmalar ile çözüm ve alternatif yapılandırmaları ortaya çıkaracaktır Kadının yaratacağı demokratik konfederal sistem içinde bu hakka daha güçlü sahiplik edebilecektir. Jineoloji bu alanda kadın söz ve irade sahibi olması açısından ahlaki ve politik bilincin gelişiminde önemli bir rol oynayacaktır.

Jineoloji çalışması salt bir merkezden ve dar bir bileşimle yürütülecek, yine salt bir iki tartışma ile içeriği doldurulacak veya sınırları belirlenecek bir çalışma değildir. Kuşkusuz derin ve kapsamlı akademik çalışmaları gerektirmektedir. Giderek kendisini yapılandıracaktır. Ancak jineolojinin bilgi yapılarında ve zihniyette çok köklü eleştiri, değişim, toplumsal kültürel ve sistemsel anlamda sosyalbilim kapsamında çok ciddi sonuçları olacak bir alan olduğu açıktır. Dolayısıyla jineolojiyi özünde kadına dayalı, kadın eksenli bir aydınlanma ve değişim gücü ve çalışması olarak algılamak daha doğrudur. Her şeyden önce kapsamlı bir mücadele, özgür düşünce ve irade kazanma ve toplumsal değişim gücü haline gelmeyi içermektedir. Jineoloji bu anlamda genelde kadının ve özgürlük hareketinin kendisini bilimsel temellerde toplumsal bir yapılandırmaya kavuşturmasının hem bilinç –zihniyet– ve hem de kadro öncülük misyonunun tanımını ifade etmektedir. Özcesi Önderliğin jineoloji tanımı hakikat arayışı ve savaşı çerçevesinde kapsamlı bir kadro tanımı ve mücadele perspektifi olmaktadır. Önderlik *"Güçlü bir akademik kadro olmadan demokratik modernite unsurları inşa edilemez. Akademik kadro ne kadar demokratik unsurları olmaksızın anlam ifade etmezse, demokratik modernite unsurları da akademik kadrolar olmaksızın, anlam ifade etmez, başarılı olamazlar. İç içe bütünsellik, anlam ve başarı için şarttır. Özcesi akademik kadro beyindir, örgütür ve bedende (toplumda) kılcal damarlarla yayılandır…"* diyor. Jineoloji bu anlamda özgür kadın militanlaşmasında hem zihniyet, hem de yaşam ve mücadele boyutunda kapsamlı bir kadrolaşma misyonu olarak anlam bulmaktadır. Genel olarak Kadın özgürlük sorununun çözümünde güçlü bir perspektif ve çözüm çerçevesinin jineolojide sağlanacak gelişmelerle bağları gittikçe daha fazla kendisini hissettirmektedir.

Reber Apo'nun 15 Ağustos Atılımı'nın 12. yıldönümünde Kürdistan halkına mesajı

Bu mücadele amaçlarına ulaşıncaya kadar sürecektir

Değerli halkımız!

15 Ağustos Atılımı'nın 11. yılını geride bırakıp 12. yılına girerken, hepinizi büyük coşkuyla selamlıyor ve bu yılın da sizin zafer yılınız olması için başarı sözünü tekrarlıyor ve selamlıyorum.

Siz halkımız bu yılda da büyük bir savaşı yaşadınız. Düşman, geçtiğimiz yılı bizim için büyük umutsuzluk, karanlık ve bitiş yılı haline getirmek için bütün imkanlarını seferber etti. Belki de hiçbir savaşta kullanılmaması gereken kirli savaş yöntemlerini dayattı. Çok iyi biliyoruz ki, eğer bu savaşı, hem de bu yakın yıllarda kazanmazsa, o lanetli tarihi, barbar faşist tarihi başına büyük bir bela getirebilir. Bundan duyduğu korkuyla eceli gelmiş bir canavar debelenmesiyle üzerimize çullandıkça çullandı. Çok iyi tanıdığınız ve tüm yaşamınızı yerle bir eden insanlık tarihinde eşi görülmeyen bu canavarca yükleniş karşısında, tabii ki dayanmak zorundayız.

Sizlere çok açıkça vurgulamak istediğim; bu yıllar öyle kolayca yaşanacak yıllar değildir, yine kolayca savaşılacak yıllar değildir. Çok büyük sabır, inat, direnme isteği gibi, bunların yenilmemesi için çok büyük ustalık istiyor. Biz bunların anlaşılabilmesi için, partimiz içinde, ordumuz içinde çok büyük çaba gösterdik. Eğer büyük hatalar yapmış olsaydık, en önemlisi de kendi tarz, direnişimizi sürdürememiş olsaydık, bugün her şey elden gidebilirdi. Yine çok iyi biliyorsunuz ki, bütün içtenliğinize, fedakarlığınıza rağmen, düşmandan daha kötü bozguncular, işi boşa çıkaranlar kendi içimizden çıkıyor. Ulusal kurtuluş saflarında, hatta parti içinde bela olan kişilikler, neye nasıl hizmet ettiğini doğru dürüst bilmeyen kişilikler var. Tüm tarihimizin isyanlarında görüldüğü gibi, bu kutsal son umut isyanını, tek yaşam kavgasını belki de çok basit bir nedenle ve iyi niyetlice boşa çıkarabilirlerdi.

Denilebilir ki, düşmandan daha çok akıllı, sabırlı, inatçı bir mücadeleyi vermeliydik, hem de ustaca. Bu cephede de, geçen yıllarda büyük bir savaşı verdiğimizi rahatlıkla söyleyebilirim.

Siz değerli halkımız!

Bugün çok iyi görüyorsunuz ki, mücadele yenilmediği gibi, kazanım yanları ağır basan, hatta zaferin işaretlerini veren bir süreç yakalanmıştır. Düşman geçen birkaç yıla, bir halkın son kurtuluş umutlarını yerle bir etmek için yüklendi. Unutmayalım, yalnız Kuzey Kürdistan'ı değil, bütün Kürdistan parçalarında nihai çöküş için, belki de en tehlikeli katliam tarzını esas alarak haince, gizlice, ikiyüzlüce dayatarak yürütmek istedi. Bunu hiç kimse göz ardı etmemeli, anlamazlıktan gelmemeli. Eğer bir halk, uyanan bir halk, hatta savaşan bir halk bu gerçeği göremezse, sizler en temel savaş gerçekliğini göremezseniz, kötü kaybetmeye şimdiki zorluklardan daha fazla zorluk, şimdiki işkenceli, katliamlı yıllardan daha katliamlı, işkenceli yılları ve bu anlamda bitiş yıllarını yaşamak zorunda kalacaksınız.

Bugün, dünyanın en gerisinde bir halk durumuna düşüşümüzün nedenlerini çok iyi görüyorsunuz. Düşmanımız kadar, ona karşı savaşı bilemediğimiz için, örgütlenemediğimiz için, ordulaşamadığımız için, doğru savaş tarzına sahip olamadığımız için kaybettik, bu duruma düştük. Bazıları diyebilir ki, "benimle ne olabilir," hatta daha da öte "kaybeden bir halkın tekrar dirilmesi, kurtuluşu sağlaması mümkün mü?" diyebilir. Bunu biz çok duyduk. Ben kendim ilk günlerden bugüne kadar halen parti içinde ve dışında bu sözü duyuyorum. "Bir benimle ne olur, bir bizimle ne olur?" deniliyor. Bu kadar kendini unutmuş, bu kadar özüne ters düşmüş bir insan ve yine bir halk gerçekten çok lanetlidir. Bu dünyada hiçbir şeye sahip olamaz. O zaman niçin bu savaş diyorsanız, çok sıkça sorduğumuz ve bugün daha çarpıcı size soracağımız soru budur; niçin bu savaş? Bu işkencelere ve katliamlara daha büyük direnç şunun içindir; bu savaş olmazsa bir hiçsiniz!

Özgür bir vatanda özgür bir yaşamı arzulamak gün geçtikçe gelişiyor

Çok iyi biliyorsunuz ki, eğer bugün dünyada bir adınız varsa, bu savaşla mümkün olmuştur. Kendi öz savaşımını vermesini bilmeyen bir halk, ülkesini bir hiç uğruna terk eder. Nasıl terk ettiğini, hatta ardı sıra bakmadan kaçtığını bilmeyen bir halk, en kötü düşmüş halktır. Çok acıdır ki daha düne kadar yaşadığınız gerçeğiniz de buydu. Şimdi sizlerde bir vatanseverlik gelişiyor. Vatan sahibi olmak, özgür bir vatanda, özgür bir yaşamı arzulamak, hepinizde gün geçtikçe gelişiyor. Giderek önünde durulamaz bir sel gibi doğal kaynağınıza da döneceksiniz. Bundan kuşkumuz yok. Ama unutmayalım ki, daha düne kadar kaçan kaçanaydı ve halen de herkes gözünü ya düşmanın bir beldesine, ya emperyalizmin metropollerine dikmiş gidiyor.

Ülke dışına savrulmuş halkımıza soruyorum; bu yaşamı beğeniyor musunuz? Rezillik şimdi daha fazla değil mi? Vatansızlık ne kadar kötü bir şey! Onursuzluk ne kadar kötü bir şey! Bunun için savaş diyorum. Belki de ekmek ve sudan daha önce gelir bu özgürlük savaşı! Savaşta belki kesin bir zafer kazanmadık, ama onun kadar ve hatta ondan daha değerli kazandıklarımız var. Savaşı yakalayan bir halk olmak, savaşan bir halk olmak, belki de zafer kazanmaktan daha değerlidir. Durumu, koşulları sizin gibi olan bir halkla gerçekten savaşmak, kendi başına zafer kadar değerlidir.

Savaş köle halklar için bir bayramdır

Şu anda her gün bayram yaşıyorsunuz. Bu doğrudur ve öyle olmalıdır. Neden kolay bir zafer kazanmadık diye beklenti içinde olmaya hiç gerek yok. Bu savaş on yıllar daha sürsün. Yeter ki savaşmasını bilelim ve savaştaki bayramı yaşayalım. Bize gerekli olan budur. Siz bu şansı elde ettiniz. Bizzat böyle bir halk oldunuz. İşte savaşımımızın bu yılında kesin ve emin biçimde, benim size söyleyebileceğim; ardı arkası kesilmeyecek bir savaşı sağlam temellere oturtmaktır. Bunun için cesaret, fedakarlık, daha da ötesi siyaset, bizzat hazırlık, mevzilenme çok büyük çaba ister. Ben bunları da burada anlatacak değilim.

Düşmana boyun eğmeyen, direnen bir tarz bile büyük cesaret isterdi. Bunu hepiniz biliyorsunuz. Bir jandarma karşısında kırk büklüm olmadan, teslim olmadan bakmak bile bir onurdur. Kendi adını söylemek bir onurdur. "Benim de bir vatanım olmalı" demek büyük bir adımdır. Bugün bütün bunlar hiç kimsenin kazanım diyemeyeceği, görmeyeceği şeylerdir. Ama ben yıllarca bir adınız için, bir cesareti yaratmak için, bir fedakarlık duygusunu yaratmak için hangi çabaları harcadığımı çok iyi biliyorum. İnkarcı olmamak gerekir. Herkes kendisini mutlaka doğru biçimde tanımlamalı. Nereden nereye geldik? Neyle, nasıl geldik? Bunu bilmezseniz parti nedir, Önderlik nedir, şehit kimdir, işkence nedir anlayamazsınız. Anlamadan da savaş olmaz. Savaşı anlamadan da yaşam olmaz, şeref ve haysiyet olmaz.

Ben bu dönemde ve önümüzdeki yıl ve yıllarda çok açıkça söyleyeyim; belki kesin bir zafer kazanırız demeyeceğim, ama ne mutlu ki, ardı arkası kesilmeyecek bir savaşı gerçekleştirdik. Bize ucuz zafer getirecek bir savaşı kuşkuyla karşılamalıyız. Savaşın potasında çelikleşmeyen bir kişilik, her zaman kaybetmeye mahkum bir kişiliktir. Yıkılmaz, yenilmez kişiliği savaş potasında çelikleştireceğiz. Yenilmez bir halkı, çelikleşmiş düşünce, iddia ve irade gücünü bu savaşta yaratacağız. Biraz yarattık, daha fazlasını bu önümüzdeki yıllarda yaratacağız.

Yenilmez bir halk olduğumuza artık düşman da inanıyor. Bugünlerde Kürt raporları yayınlanıyor; "hani ya bitecekler, ya biteceklerdi" diyenler rapor yazıyorlar. "PKK yenilemez, bu halkın savaşımı da yenilemez" diye söylüyorlar. Çaresizler! Bu halkı kabul edecek durumları da yok. Düşman büyük bir çözümsüzlüğü yaşıyor. Bu dünyanın hiçbir zaman kabul etmeyeceği kirli bir savaşı, entrikayla ikiyüzlülükle gizleyerek daha fazla sürdürmek, artık arkasında güvendiği dostları, müttefikleri bile kabul edemez duruma gelmişlerdir. Artık büyük dayılarına, Amerikası'na, Almanyası'na dayanarak bu savaşı yürütemez. İçeride de herkesi, demagojiyle, "milli bütünlük" çığlıklarıyla kışkırtarak da bu savaşın kirini gözlerden saklayamaz. Düşman bu noktaya gelmiştir.

Biz direnebildik ve sonuç olarak ben size açıkça kendi raporumu veriyorum. Düşman kadar ondan daha tehlikeli bir biçimde savaşmasını bilmeyen kendini doğru dürüst ordulaştırmayan, hatta halklaştırmayan kişilikler var. Şu veya bu oranda hemen hepimiz çok iyi biliyoruz ki, savaş sahasında zayıflıklarımız nedeniyle zordayız. Bazıları çok daha kötü yapıyor. Bunları gördük. Bunlarla amansız savaştık ve çok rahatlıkla söyleyebilirim ki, nasıl düşmanı daralttıysak, bu dayattığı en tehlikeli savaşı sınırlandırıp durdurduysak; içimizdeki bu düşmanın dolaylı müttefiklerini de kimisi iyi niyetli, kimisi bozguncu, kimisi kendini bilmez tarzda, biçimi ne olursa olsun, bunların da artık partinin başına, ordunun başına bela olan durumlarını sınırlandırdık. Bu ne demektir? Bu, bundan sonra karşı durulan düşmana daha daraltıcı savaşı dayatmak demektir. Bu, savaşı içte de müthiş geliştirmek demektir.

Halk savaşının yenilgisi ve onun her türlü tehlikeleri bertaraf edilmiştir

Bu sene büyük bir başarı yaşadık. Yeni savaş yılına bu temelde giriyoruz. Fazla umut vaat etmek istemem. Müjdeler de vermek istemiyorum. Söyleyebileceğim; bu önümüzdeki savaş yılında ben de dahil şehadetler olabilir, ama yenilgi olmaz! Halk savaşının yenilgisi, onun her türlü engel ve tehlikeleri bertaraf edilmiştir. Halk savaşı önümüzdeki yıl içte ve dışta kendini arındırarak, geliştirerek hem niceliğini, hem niteliğini ve çarpıcı tarzını geliştirerek devam edecektir. Bunu küçümsememek gerekir. Gelişen savaş, gelişen kurtuluştur, özgür yaşamdır. Daha fazla savaş, daha fazla özgürlüktür, bağımsızlıktır. Hiç kimse savaştan, mücadele etmekten çekinmemeli.

Ben sizi önümüzdeki süreçte daha fazla mücadeleci bir halk olmaya çağırıyorum. Savaşın korkusu yıkıldı. Savaşın fedakarlığı kanıtlandı. Mücadelenin bir yaşam tarzı olarak kabulü gerçekleşti. O halde, bu temel üzerinde daha fazla mücadele demeli, daha fazla mücadele için daha fazla örgüt, daha fazla eğitim, daha fazla propaganda... Herkesin elinden geleni sunması gerekir; ailede, tarlada, fabrikada, camide, kilisede, yurt içinde, yurtdışında, dağlarda, şehirlerde, köylerde, her yerde... Bir taştan tutalım en ağır silaha kadar, gönülden edilen bir duadan tutalım bir kılıç darbesine kadar, durumuna göre, koşullarına göre elinden ne geliyorsa, yeteneği neye el veriyorsa, öylesine bu savaşı büyütmeye tutkuyla devam etmeli.

Biz düşmana "gelin, siyasi çözüm yoluna başvuralım" dedik. Bu vesile ile bu çağrımı bir kez daha yineliyorum. Ayrıca 14 Temmuz Direnişi adına on binler direnişe yattı. Başta kahraman on binlerin zindan direnişçiliğini, onların açlık grevlerini bu vesileyle selamlarken ve siz halkımızın, her taraftaki bu açlık grevlerine dünya çapında katılım gösterirken, bunun bir barış çağrısı olduğunu, bu kirli savaş yerine çağdaş, uygarca bir çözüm yolu olarak, siyasi diyalog yoluyla meseleleri tartışma, çözme çağrısı olduğunu vurguluyorum. Bu çağrıyı açıkça siz yaptınız, ben de tekrarlıyorum. Ama görünen o ki, düşman anlamak bile istemiyor. Yüzyıllardan beri çapul savaşını, barbar tarzını yürütmekte ısrarlı. Bunu hepimiz anlamalıyız. Anlamakla yetinemeyiz, karşı durmalıyız, ona karşı kendi savaşımızı geliştirmeliyiz.

Onun için çok keyifli olduğu için savaşın demiyorum, bir barbar savaş, her şeyi savaşla halledeceğini, hatta siz halkımızı ortadan kaldıracağını sanan bir düşman var, onun karşısında varlığınızı korumak için savaşın. Düşman bunu yüzyıllardan beri böyle yaptı, şimdi de hiçbir dünya milletinin kabul etmeyeceği bir biçimde dünyanın gözünün içine baka, baka "ben seni ya bitireceğim, ya bitireceğim" diyor. Ne cüretle bu sözü söylüyor? Ne hakla, hangi insanlık adına bunu söylüyor? Kimlerin kanunudur bu? Bunu bilmeliyiz ve eğer bizde yüzde yüz bitmişlik yoksa, insanlık onurunu kaybetmemişsek; kah-

ramanca zindan direnişçilerimiz, dağ direnişçilerimiz kadar siz halkımız da boyun eğmez, baş eğmez tavrınızla mutlaka bir şeyler yapmak gerektiği bilinciyle karşı durmanız gerekir.

Dalga dalga bu duruma geliyorsunuz ve hatta daha da öndesiniz. Serhildanlar dönemine, halkımızın yedisinden yetmişine kadar her şeyiyle bir isyan dönemine girmenin tam zamanıdır diyoruz. Hem de bayram coşkusuyla... Ayağa kalkan, savaşan halk, ancak böyle cevap verebilir. Bu halkın kutsal direniş savaşımına kalkalım diyorum. Bundan daha yüce, daha değerli bir yaşam düşünülemez!

Ne mutlu ki, bu savaşı artık yaşayabilecek duruma geldiniz. Daha fazla savaşla, daha fazla onur, daha fazla özgürlük elde edecek tarihi sürecin içine girdiniz. Daha dün adını bile ağzınıza almaktan çekinen halk, vatanından kaçmak için adeta öcüden, vebadan kaçar gibi kaçan halk; bugün ruhunu vatanına bağlamıştır. Ve onun için en büyük fedakarlığı göze almış bir halk haline gelmeniz ne kolaydır, ne küçümsenir. Eğer biraz daha halk gerçeğinizi, onun özgürlük bilincini, onun ordusunu, savaşını tamamıyla anladıysanız, en büyük kazanımı daha şimdiden yaşıyorsunuz demektir.

Biz bununla yetinmiyoruz, düşmana karşı ısrarlı olan bir halkın ondan daha amansız olduğunu biliyoruz. Çünkü haklı olan biziz, mutlaka vatanımızda özgürce yaşamak zorunda olan biziz. Eşitlik ve kardeşlik temelinde birlik kadar, özgürlük isteyen biziz. Bunun için savaş gerekir. Zaten dünyanın en belalı yaşamını her yerde yaşıyorsunuz, bu yaşamınız savaştan da beterdir.

Siz değerli halkımız!

Çok iyi biliyorsunuz ki, hemen her yerde yaşam sizin için bir zindandı, savaştan daha zordu. Bilakis savaş yaşamı çekilebilir, kabul edilebilir hale getirmiştir. Savaş bu anlamda gerçekten kabul edeceğiniz bir yaşamdır artık. Bu anlamda da kabul edilebilir bir yaşama sizi çağırıyorum. Bunun zevkini, bunun tutkusunu duymaya çağırıyorum.

Savaş kurtuluştur, şereftir!

Savaş maddi manevi olarak kaybettiklerimizi gün gün kazanmaktır.

Bundan daha değerli bir uğraş, bir meslek olamaz! Ne mutlu size ki, kendi öz savaşımınızı artık yıkılmaz, yenilmez bir biçimde elde etmiş bulunuyorsunuz. Benim size müjdem ve sizin adınıza bir savaşçı olarak vereceğim destek de veya katkı da değil, görevim budur.

Demek ki, siz bu temelde bu savaşa daha fazla katılacaksınız. Önümüzdeki yıllarda daha fazla savaş diyeceksiniz, daha fazla özgürlük ve vatan diyeceksiniz. Daha fazla özgürlük ve vatan; daha fazla iş demek, emek demektir, daha fazla manevi, ahlaki gelişme demektir. Bunu artık sonuna kadar anlamalı ve hiçbir şeyle değiştirmemelisiniz. Sizi, bunu her zamankinden daha fazla anlamaya ve gereklerini gerekirse en şiddetli savaşla yerine getirmeye ve kazanmaya çağırıyorum. Partimiz buna öncülük ediyor.

Partimiz hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar kendini içinden arındırmıştır. Savaş tecrübesini kazandığı gibi, belki de dünyada sosyalist temellerde kendini tüm engellemelere rağmen içte ve dışta geliştirerek kanıtlayan, zafere yürüyen bir parti olduğunu kesinleştirmiştir. Bu parti sizin savaşımınıza öncülük ediyor. Böylesine kendini kazanan, her koşul altında başarıya giden bir partiyi esas almaya devam etmelisiniz. Bu partinin öncülüğünün gereklerine uymayı ve hatta gereklerinin yerine getirilmesi için doğru

parti kavrayışı, doğru parti öncülüğü istemelisiniz. Partililer de, gerçekten verdikleri savaşın bu anlamda bir halk savaşı olduğunu, geliştirilmesi gereken onur, özgürlük, bağımsızlık, maddi manevi zenginlik olduğunu bilerek öncülük rollerini yapmaları gerektiğini kesinlikle bilmeleri ve öncülük rollerini oynamaları gerekir. Bunun dışında hiç kimse PKK adına öncülük iddiasında bulunamayacağı gibi, görevlerinizi kesinleştirmeye, tamamlamaya ve başarmaya çağırıyorum.

Hiç şüphesiz en temel gücümüz ordu gücümüzdür. Ordu gücümüz, halkımızın en savaşkan, en cesur ve fedakar öncü koludur. Ordumuz içinde de halk savaşının, hem stratejik, hem uzun vadeli, hem de kısa vadeli, "nasıl savaşmak gerekir" sorusuna geçen yıllarda büyük cevaplar bulduk. Yanlış ve hatalardan uzaklaşmak kadar, doğrularını da her zamankinden daha fazla egemen kıldık. Gerilla artık kendi işlerini zafer temelinde yürütecek güce kavuşmuştur. Niceliğini ve niteliğini artık her tür düşmana göre başarıyla geliştirip pekiştirecek duruma gelmiştir.

ARGK savaşçılarına, özellikle komutanlarına artık diyoruz ki, bu kadar tecrübeden sonra sizi tarihimizde çok ucuzca kaybettiğimiz durumlara düşmemeye ve oldukça anlaşılır kazanım esaslarına bağlı kalmaya çağırıyorum. Gerçek bir halk ordusunun kişiliğine, özellikle onun disiplinine, onun sabır, inat, dayanma gücüne, ustalığına her koşul altında doğru savaş biçimini, günlük, aylık, yıllık olarak geliştirmeyi bilen komutanlar olarak yine bilinçli savaşçı, savaşanlar olarak bu önümüzdeki süreçte, daha da önünde durdurulamaz bir ordu haline gelebilmek için kendimizi gerektiği kadar gözden geçirme, yeniden kararlaştırma, tam zafer temelinde bir militan haline getirmeye büyük özen gösterelim. Bunun gereklerini mutlaka yerine getirelim.

Ordu gücümüzü, tüm ARGK komuta ve savaşçı yapısını bu temelde kazanmayı her koşul altında esas alan, bunun engellerini, ister direkt düşmandan kaynaklansın, isterse başka sebeplerden kaynaklansın, hepsine karşı doğru tavır almaya, başarıyla aşmaya, kesin zafer doğrultusunda esas savaşımın kendi savaşımı olduğunu bilerek yüklenmeye ve kazanım adımlarını pekiştirmeye çağırıyorum.

Tüm değerli dostlarımız!

Başta Türkiye halkı olmak üzere, kirli savaşa karşı olan güçlere, kendi kurtuluşunu halkımızın kurtuluşunda gören bütün devrimci demokrat ve sosyalistlerine, halkının temiz insanlarına şunu söylüyorum: Bu kirli savaş bizim halkımızdan daha fazla sizin halkınızın mahvedilmesine, sizin kirlenmenize yol açıyor. Kirlenmeyi durdurmak için bu savaşı durdurun! Bu savaş sizin savaşınız değildir. Ne ulusal, ne sınıfsal savaşınızdır. Bu, bir avuç işbirlikçinin, vatanı satan, emeğinizi yok yere sizden çalan, bütün toplumsal yüce değerler üzerine en büyük kirli savaşı yürüten büyük vatan hainlerine, halk düşmanlarına karşı çıkmayı becermelisiniz.

Size dayatılan bu kirli savaşı, artık bir ulus savaşınız olarak, halk savaşınız olarak görmemelisiniz. Bunun bir yanılgı olduğunu anlamak kadar, Kürdistan halkının savaşını da, kendi öz savaşımınıza dönüştürerek ve belki de tarihimizde, halkımız kadar çok isyan edip de başaramadığınız kendi savaşımınızı bu vesileyle bu büyük enternasyonal dayanışmayla verin. Göreceksiniz ki, sizin için de nihai kurtuluş bu savaştadır. Bunun günü gelmiştir, olanakları fazlasıyla vardır. Başta tüm devrimciler ve özgürlük isteyen Türkiye halkı bunu görmeli, anlamalı, gereklerini yerine getirmelidir.

Ben her zamankinden daha açıkça söylüyorum ki, savaşımımız Türkiye halkının savaşıdır; başarımız Türkiye halkının başarısıdır. Bunu anlamaya ve gereklerini yerine getirmeye tüm Türkiye halkını ve onun öncü devrimci demokrat, ilerici, aydınlık güçlerini kendi cephelerini örgütlemeye, başarıya olan inançlarını daha da kesinleştirerek önümüzdeki yılı ve yılları kendi öz savaşım yılları ve başarıyla savaşan bir halkı ve öncü gücü haline getirmeye, gereklerini yerine getirerek başarmaya çağırıyoruz.

Dışımızdaki çok çeşitli Kürdistanlı güçlere de, diğer parçalar dahil olmak üzere, ulusal birlik, dayanışma günlerine anlam vermeye, artık neredeyse kesin bir ulusal kurtuluş savaşından öteye, varlık yokluk meselesi haline gelmiş bu savaşımımızı anlamaya, ona karşı durmamaya, eğer istiyorlarsa gereklerini yerine getirmeye çağırıyoruz. Onlara sonuna kadar destek sunacağımızı da belirtiyorum. Askeri cephesine katılmıyorlarsa siyasi cephesine, yurtiçindeki cepheye katılamıyorlarsa yurtdışındaki cepheye katılmaya, ama asla engel teşkil etmemeye, yurtseverlik görevlerini bu savaşla çelişmeden yerine getirmeye, bu temelde geçmiş olumsuzluklar hangimizden kaynaklanırsa kaynaklansın bir daha düşmemeye, büyük bir ulusal ruhla bu önümüzdeki kutsal direnme savaşlarına kendi güçlerince katkıda bulunmaya ve gereklerini yerine getirmeye çağırıyorum.

Dünyadaki dostlarımızın da her zamankinden daha fazla bu savaşımımızı anladıklarına ve destek olmak istediklerine eminim. Savaşımımızın en anlamlı bir enternasyonal savaş olduğu kesindir. Günümüzde Kürdistan savaşı, devrimin şeref savaşıdır, sosyalizmin onur savaşıdır, demokrasinin savaşıdır. Bu temelde değerlendirdiklerine ve bundan gurur duyduklarına eminken, bundan sonra kendi desteklerini, dayanışmalarını daha da geliştirmeye, onların da küçümsenemez adımları daha da sıkça atmaya ve başarılı olmaya çağırıyoruz.

Siz değerli halkımız!

Kendi cephemden de şunu söylemek isterim ki, biz mücadelemizi artık onsuz yaşanılamaz, nefes bile alınamaz bir gerçeklik olarak görüyoruz. Yorgunlukmuş, yıpranmaymış, bunlar bizim için hiç önemli değil. Tam tersine, bizim yorgunluğumuz, yıpranmamız mücadele durursa olur. Ben sizlere şunu hemen açıkça söyleyeyim ki; mücadele geliştiği için zorlanmıyorum, mücadelede engeller çıktığı için zorlanıyorum, mücadele zayıflatıldığı için zorlanıyorum, yıpranıyorum.

Şunu çok iyi gördüm ve size göstermeye çalışıyorum; mücadelenin gelişmesi, kişinin gelişmesidir. Bir hiç olan benim böylesine gelişmem, mücadeleyi biraz bilmemden ve gereklerine uymamdan ötürüdür. Buraya gelmeyi bilen bir kişi olarak, mücadelenin neye kadir olduğunu ve halk savaşının ne destanlar yazabileceğini görerek, bunu kendi gerçeğimize göre, halkımızın özelliklerine göre, nasıl olması gerektiğini hem çok iyi bilince çıkarıp, hem de gereklerini her yerde ve dönemde yerine getirerek ve şimdiye kadar buraya gelmeyi başararak söylüyorum bunları.

İnsanoğlu bir taş düşer başına, yere yıkılır, fiziksel olarak gidebilir her an, ama bir kurum olarak Önderlik, biz olsak da, olmasak da bu mücadeleyi başarıyla yürütecek noktaya gelmiştir. Fazla kişilere kalmak yerine, işlerin teşkil ettiği kişilik tarzına, savaş tarzına bağlı kalmak sizler için çok önemlidir. Bizim fiziki varlığımızdan ziyade, temsil ettiğimiz düşünce gücü, moral gücü, siyasi ve askeri savaş tarzımızı anlamayı bilin. Bu sizin kendinizi kazanmanız demektir. Bana bağlanmaktan ziyade, bu gerçeklere bağlanın. Bunlar sizin zafer gerçeklerinizdir. Sadece fiziki olarak yaşamak değil benimki, öyle bir tarz yarattık ki, mezarda bile olsak bu ülkede bu savaş yürüyecektir. Doğal sonuçlarına, amaçlarına ulaşıncaya kadar sürecektir.

Biz bu temelde bu savaşa anlam verdik, buraya getirdik. Bundan sonra da götüreceğiz. Bunu herkes böyle anlamalıdır. Dünya da böyle anlamalıdır, siz halkımız olarak da anlamalısınız ve en başta da parti ordu gücümüz de anlamalı. Bizimle bu mücadeleyi yürütmek durumunda olan bütün önde gelen kadrolarımız artık kesinlikle anlamak zorundadırlar.

Biz herhangi bir kişi olarak değil, adını bile ağzına almaktan çekinilen bir ad olarak anılmalıyız. Yıllarca tek başına bir savaşı kendi içinde yürüten kişisi olarak bu savaşı buraya getirdik. Bunun nasılını artık anlamalısınız. Bir Önderlik kendini buna nasıl verdi ve gerçekleştirdi. Görüp değerlendirmeli ve gerçekten yol arkadaşlığını doğru yapmalısınız. Yapmazsanız kabul göremezsiniz.

Çok açıkça kendim için söylüyorum; benim halkla sorunum yoktur. Hatta düşmanla da fazla sorunum yoktur. Onun anladığı dilde ne yapılması gerekirse onu yapıyorum. Benim sorunum, sözüm ona bizimle yol arkadaşlığı yaptığını sananlarladır. Savaşçılarla da değil, benim onlarla sorunum yoktur. Savaşın kurmaylığını paylaşmaya, komuta, kadro gücü olmaya çalışanlara sözlerim var. Ben en çok onlara yükleniyorum; Önderlik gerçekliğini, komuta gerçekliğini doğru kavramak zorundasınız. Bizimle doğru bir savaş yaşamını paylaşmayı bilmelisiniz. Burada asla aldatma, aldanma olmamalıdır. Ciddi yetersizlikler kabul edilemez. Zamanında, yerinde komuta kişiliği sergilenmeden komuta gücü haline gelinemez. Çoktan lanetli ağalık, bürokratlık hastalıklarına tutularak hiç mi hiç komutanlık militanlık yapılamaz.

Bu anlamda bütün önder güçlerimizi, kadrolarımızı doğru Önderlik tarzını kesinlikle anlamaya, gereklerini mutlaka yerine getirmeye çağırıyorum. Size çok müsamaha ettik, yanlışlıklarınıza belki göz yummadık, ama sineye çektik. Bunu daha fazla böyle sürdüremeyiz. Savaşın acımasız kurallarını sizler için de yürütmek zorunda kalacağız. Hazin sonuçlarla karşılaşmak, ucuz kaybetmemek için insanlığınıza güvenin, kendinize güvenin, kişiliğinize güvenin. Kazanabilen bir komutan olun, her sahada kendisiyle mücadele eden bir önder kadro olmanın gereklerini artık kavrayın. Bunun için çok kapsamlı çözümlemeler kadar, olanaklarını da seferber ettik. İsteyen onunla dev bir yürüyüşün sahibi olabilir.

Sizleri bu temelde Önderlik gerçeğini kavramaya, özellikle komuta, önder kadro olmaya, onun gereklerini derinden büyük bir ciddiyet ile, sorumlulukla kavramaya, gereklerini de yerine getirmeye bu vesileyle çağırıyorum.

Siz bu temelde bu önümüzdeki savaş yılının üzerine yürürken, hem heyecanlı, hem coşkulu kazanmak için hazırlıklarımız büyüktür. Hemen her cephemiz savaş yürüyüşü halindedir. Bu devam edecektir. Düşman ya çağdaş çözüm yollarından anlar, bunu siyasetle halletmek ister, ya da kör şiddetle direniyorsa, halkların amansız şiddetinin ne olduğunu anlayıncaya kadar bu savaş devam edecektir.

Ben bu temelde halkımızın 15 Ağustos Atılımı'nın 11. yılını kutlarken, 12. yılının da üstün başarılarla dolu geçmesini; her zamankinden daha fazla bağımsızlık ve özgürlük için savaşan bir halk haline gelme yolunda, kendi öz savaşımıyla bu yılı da kazanması için, daha fazla fedakarlık, daha fazla cesaret ve daha fazla mücadele için, ileriye atılmasını ve başarmasını dilerken, sonsuz selam, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

-Yaşasın halk savaşı!

8 Ağustos 1995

DEVRİMCİ HALK SAVAŞI -I-

Dördüncü stratejik dönem, Önderlik tarafından tanımlanan yeni bir mücadele sürecinin özelliklerini ifade etmektedir. Önderlik bu dönemin savaş tarzını Devrimci Halk Savaşı biçiminde tanımladı. Hareket olarak son bir yıldır bu yönlü tartışmalar yürütmekteyiz. Bu yönlü belli bir netleşme, derinleşme, görüş birliği ve planlama düzeyi ortaya çıkardık. Bir yıl öncesine göre şimdi çok daha hazırlıklı bir düzeydeyiz. Fakat yine de daha çok tartışmamız, anlamamız, ayrıntılandırmamız gereken hususlar vardır. Onlar üzerinde durmak, tartışmak, net ve somut olmayan konuları aydınlatmaya çalışmak önemli olmaktadır.

Her şeyden önce meşru savunmayı doğru ve yeterli tanımlamaya, anlamaya çalıştık. Çünkü bu, ne yaptığımızın doğru anlaşılması ve bu temelde doğru ele alıp başarıyla yapabilmek açısından gerekli olmaktadır. Yine Kürt sorununun çözüme kavuşturulması açısından en çok tartışılan konudur. Aslında bir yerde çözümün gelip dayandığı, çözüm tartışmalarının en çok yoğunlaştığı yer olarak tanımlamak hatalı değildir. Diğer konularda az çok görüşlerin yakınlaşabileceği, tarafların anlaşabileceği görülebilmektedir. Fakat sorun savunma konusu oldu mu görüşler ayrışıyor, bu yönlü tartışmalar yoğunlaşıyor. Çözümsüzlüğün önemli bir etkeni bu alan gibi görülüyor, gösteriliyor. Bunun bir çözümsüzlük mü, yoksa çözümü kolaylaştırıcı husus mu olduğunu görebilmek ve anlayabilmek önem taşımaktadır.

Bu noktada ikili bir yan vardır. Kürt toplumunun bu gerçeği görüp anlaması, kendi savunmasını yapacak bir bilinç ve örgütlülüğe ulaşması, güvenliğini kendi eline alması, bunda ısrarlı olması önemli bir etken olmaktadır. Bir de Kürdistan üzerinde hükümranlık sürdüren güçlerin burada toplumla bir uzlaşmaya, anlaşmaya ulaşabilmeleri, kendi hükümranlıklarına bir sınır çizebilecek, sınır getirebilecek bir bilince, zihniyete veya politikaya ulaşabilmeleri, onu kabul eder hale gelebilmeleri gerekiyor. Bu yönlü sorunlar bulunmaktadır. Böyle bir egemenlikte ısrar etmenin, toplumun savunma örgütlülüğünü geliştirememesiyle ve kendisini bu yönlü ayakta tutamamasıyla bağlantılı olduğunu bilmekteyiz. Yine toplumun direncinin kırılmasıyla, giderek mevcut soykırım sistemi altında da böyle bir bilinçten, örgütlülükten tümden uzaklaştırılmış olmasıyla bağı vardır. Bir soykırım sistemi olan kapitalist modernite düzeninin Kürdistan'da Kürt toplumu üzerinde geliştirdiği etkiler böyledir. Bu bakımdan meşru savunma konularını ve öz savunma hususunu yeniden yeniden değerlendirmek, daha baştan ele almak, bütün yönleriyle aydınlatmaya ve anlar hale gelmeye çalışmak bizim açımızdan önemli olmaktadır. Bu konuda önemli bir bilinç aşındırılması, toplumsal örgütlülüğe zarar verme durumu yaşanmıştır. Neredeyse toplum olarak yeni bir şeyi keşfediyor gibi tartışıyoruz. Bütün toplum, herkes "Kürtlerin de böyle bir ihtiyacı olur mu, buna hakkı var mıdır, olmalı mı, olmamalı mı?" yönündeki tartışmalara katılmaktadır. Neden bu hale gelindiği, bu durumun neyi ifade ettiği, böyle bir tartışma konumunda olmanın ne kadar ilerleme, ne kadar gerileme olduğu, tarihin neresinde olmak anlamına geldiği konuları ciddi hususlardır. Bizim de bu konuları iyi anlamamız gerekmektedir.

Meşru savunma canlı olarak var olmanın temel unsurlarından biridir

Her canlının kendi savunma sisteminin olduğundan söz etmekteyiz. Hatta her maddenin kendisini savunan bir yapısının olduğunu değerlendirmekteyiz. Meşru savunmayı, güvenliği, canlı olarak var olmanın, insan türü olarak gelişmenin, toplum haline gelmenin temel varlık unsurlarından biri saymaktayız. Fakat bunun ne olup olmadığını da daha yeni yeni anlamaya, tartışmaya çalıyoruz. Mademki bu husus bir varlığın hayatta kalabilmesi için bu kadar önemli ve vazgeçilmez bir unsursa, peki binlerce yıldır bunun bilinci ve örgütlülüğü neden oluşturulmadı? Kürtler için bu kural geçerli olmadı mı? Elbette ki bu kural Kürtler için de geçerli olmaktadır. Dolayısıyla böylesi bir tarihsel sürecin ardından bu konuyu yeni keşfediyormuş gibi sıfırdan başlayıp tartışıyor olmanın ne anlama geldiğini kendimize sormamız ve anlayabilmemiz gerekmektedir.

Bunlar, Kürt toplumu üzerinde uygulanan sömürgeci, soykırımcı rejimin toplum bilincinde ve örgütlülüğünde yarattığı sonuçları doğru ve yeterli anlayabilmek açısından önem taşımaktadır. Kuşkusuz mevcut durumumuz iyi ve övülecek bir durum değildir. Tersine, sanki yeni doğuyor ve diriliyor gibi bir durumu yaşıyoruz. Uykudan uyanır gibiyiz. Tarihin en kadim halkı, toplumsallığın geliştiği coğrafyada, şimdi "öz savunma nedir, meşru savunma nasıl olur, bunlar olmalı mı, olmamalı mı, bunu yapabilir miyiz, yapamaz mıyız, bunun bilinci, örgütlülüğü, eylemleri nasıldır?" yönünde tartışmalar yürütüyor ve anlamaya çalışıyoruz. Ne yazık ki Kürt toplumunun getirildiği nokta budur.

Bu durum Kürtler açısından olumsuz olduğu kadar insanlığın durumu açısından da ciddi bir olumsuzluk ifade etmektedir. Bu aslında insanlığın geldiği düzeyi de göstermektedir. Bu durum insanlığın gelişiminden koparılabilecek, ayrı ele alınabilecek bir durum değildir. Uygarlık diye tanımlanan sistemin, insanlığı nereye getirmiş olduğunu en açık ve net bir biçimde bir kere daha burada görmekteyiz. Her şeyi yok etti biçiminde sadece kötüleyemeyiz de, ama insanlığı çok geliştirdiği, özgürleştirdiği, bilinçlendirdiğini de söyleyemeyiz. İnsanlığı getirdiği sonuçlar ortadadır. Uygarlık tarihinin, kapitalist modernite sistemi altında insanlığı getirdiği noktayı en iyi gözlemenin yeri, Kürdistan'dır. Bu coğrafyayı bir, tarihin şafağı diyebileceğimiz, insanlığın oluştuğu, toplumsallaştığı süreçle değerlendirebiliyoruz, bir de şimdiki duruma bakıyoruz. Bu coğrafya her iki bakımından da başat rol oynayıp öğretici veriler sunmaktadır.

Köleleşme öz savunmayı kaybetmeyle başlamaktadır

Meşru savunmayı, güvenliği bir varoluş öğesi olarak görmekteyiz. Her canlı ve maddi varoluş için gereklidir. Kürt toplumu da bir canlı öğe, bir maddi varoluş olduğuna göre, bu toplum için de güvenlik gereklidir. Bazıları "gereksizdir, güvenliğini bize devretsin gerisine karışmasın" diyor. Bu, toplumu istediği gibi sömürebilmek, yönlendirebilmek, bu topluma istediğini kabul ettirebilmek için yapılmakta, onun en temel yolu olarak görülmektedir.

Köleleşme öz savunmayı kaybetmeyle başlamaktadır. Burada, her türlü eşitsizlik, baskı altına alma, köleleşmenin altında kendi güvenliğini sağlayamama, öz savunmasını yapamama, bunu kaybetme bulunmaktadır. Bunun karşıtı olarak gelişen egemenliktir. Buradan baktığımızda insanlık tarihi açısından başat olanın meşru savunma olduğunu, meşru savunmanın bir varoluş tarzı, varlık öğesi olduğunu rahatlıkla tanımlamaktayız. Bir tür olarak insanın, yine onun varlık biçimi olarak toplumun güvenliği tıpkı beslenmesi, üremesi gibi bir varlıksal öğedir. Meşru savunma veya öz savunma diye tanımladığımız husus da bu güvenliğin sağlanması olmaktadır. Hangi biçimde olursa olsun, varlığına kasteden saldırılar karşısında kendi varlığını korumayı, güvenliğini sağlamayı ifade etmektedir. Bu, insanlar bir tür olarak şekillendiğinden bu yana, onun yaşam biçimi olarak toplumlar için geçerlidir. Aslında tarihsel gelişme süreçlerinde bu da kendine göre şekilleniyor. Bilinç, örgütlülük ve araçlar olarak yeni unsurlara kavuşuyor. Böyle bir gelişme yaşıyor. Fakat her zaman var oluyor. Bunu böyle görüp, tanımlamak, anlamak en doğru olandır. Bu bakımdan da meşru savunmasız olmaz, güvenliğini sağlayamayan bir varlık var olamaz. Kendine göre var olamaz ve özgür olamaz. Bu açıdan esas olanın meşru savunma olduğunu, insanlık tarihi açısından başat olanın tıpkı demokratik uygarlık sistemi gibi meşru savunma olduğunu, meşru savunmanın, öz savunmanın da demokratik uygarlık sisteminin varoluş biçimlerinden biri olduğunu değerlendirmekte ve tanımlamaktayız.

Köleleşmenin başlangıcı, egemenliğin ortaya çıkışı, iktidarın ilk adımlarının atılışı, güvenliğin kaybedilmesiyle, öz savunma yapılamaz hale gelinmesiyle başlıyor. İnsanlar zorla ya da hileyle baskı ve sömürü altına alınırken, kaybettikleri ilk şey kendi güvenliklerini kendi güçleriyle sağlayabilme durumu oluyor. Bunun araçlarından yoksun kılınıyorlar, örgütlülükleri dağıtılıyor, bilinçleri köreltiliyor, dirençleri kırılıyor. Hangi yöntemle oluyorsa olsun, baskı ve sömürü düzeni, köleleştirme, hakimiyet, egemenlik bir yerde güvenliğin kaybedilmesi, meşru savunmanın kırılması anlamına gelmektedir.

Bu meşru savunma duruşunu kıran, insanları, toplumları öz savunmadan yoksun bırakan, dolayısıyla köleleştiren işleme de 'savaş' diyoruz. Savaş, egemen olmanın, egemenlik kurmanın, birilerinin güvenlik sistemini dağıtmanın, öz savunmasını yıkmanın biçimi olmaktadır. Dolayısıyla savaş da hiyerarşi ve devlet sistemi ile birlikte, esas olarak da uygarlığa geçiş olarak tanımlanan süreçten itibaren, baskı ve sömürünün en temel kurumlarından birisi olarak gelişmektedir. Savaş örgütlülüğü bunun kurumlaşması olmaktadır. Savaş, baskı ve sömürüyü gerçekleştirmenin temel araçlarından biri haline gelmektedir. Gaspı, sömürüyü gerçekleştiriyor. Burada zor kullanımı, karşı tarafın savunma gücünü kırmayı ifade ediyor. Çeşitli bilinç kaydırmaları, hileler de vardır. Bu, daha farklı yönlerden gelen büyük saldırılar, afetler karşısında güvenlik sağlama adı altında geliştirilen kurumlaşmaların, giderek diğer güçler üzerinde baskı ve sömürüye dönüşmesi, hatta birçok açıdan kendisi açısından bu durumu ayrıcalığa dönüştürmesi biçiminde de yaşanmaktadır. Bu bakımdan da savaş, baskı, sömürünün ve gaspın temel bir yöntemi olarak devletçi sistemin temelini oluşturmaktadır. Devletçiliğin temelinde bu vardır. Savaşın esası, içte, egemenlik altında tuttuğu insanlar üzerinde baskı ve sömürü sistemini sürdürmek, o sistemin güvenliğini sağlamak, dışta da daha fazla ganimet, gasp elde etmek amacıyla soygun, talan geliştirmek, bunun için saldırılar yürütmek, başkalarının yarattığı değerleri zorla, onun güvenlik sistemini yıkarak, gasp etmeye çalışmak oluyor.

Dünya ordular tarafından parsellenmiş bir vaziyette bulunuyor

Bu anlamda savaşı, bir saldırı, baskı, sömürü ve gasp olayı olarak tanımlamak, savaş kurumunu böyle ele almak yanlış değildir. Savaşın bu düzeyde geliştiği bir durumda da toplumlar, kendisini bu saldırılar karşısında koruyabilmek, kendi değerlerini, varlığını güvence altına alabilmek, kendi güvenliğini sağlayabilmek için bilinçlenme, örgütlenme yaşıyor. Böylece "meşru savunma savaşları" diye tanımladığımız savaşlar da gündeme geliyor. Nasıl ki uygarlık çatallaşması, tekelci, iktidarcı uygarlıkla demokratik uygarlık ikilemini ortaya çıkarıyorsa, bu ikilemin bir yansıması olarak da baskı ve sömürünün temel bir kurumu olarak savaş ve buna karşı varlığı, güvenliği, özgürlüğü sağlama aracı olarak meşru savunma savaşı gündeme geliyor.

Beş bin yılı aşkın bir süredir insanlığın yaşadığı durum budur. Yerkürede günümüzde savaşla ulaşılmayan, dolayı-

"Köleleşmenin başlangıcı, egemenliğin ortaya çıkışı, iktidarın ilk adımlarının atılışı, güvenliğin kaybedilmesiyle, öz savunma yapılamaz hale gelinmesiyle başlıyor. İnsanlar zorla ya da hileyle baskı ve sömürü altına alınırken, kaybettikleri ilk şey kendi güvenliklerini kendi güçleriyle sağlayabilme durumu oluyor. Bunun araçlarından yoksun kılınıyorlar, örgütlülükleri dağıtılıyor, bilinçleri köreltiliyor, dirençleri kırılıyor. Hangi yöntemle oluyorsa olsun, baskı ve sömürü düzeni, köleleştirme, hakimiyet, egemenlik bir yerde güvenliğin kaybedilmesi, meşru savunmanın kırılması anlamına gelmektedir"

sıyla devletçi uygarlığın el atmadığı, hükümranlık geliştirmediği bir avuç toprak parçası bile kalmamış bulunuyor. Bu bakımdan her yerde savaş kurumları ve örgütleri vardır. Dünya aslında biraz da savaşla yürümektedir. İnsanlık kendini savaşla, savaş gücüyle temsil etmektedir. Dünya, ordular tarafından parsellenmiş bir vaziyette bulunuyor. Bu anlamda yerkürenin hakimi, insanlığı esas olarak yöneten, yönlendirenler savaş kurumlarıdır. Her ne kadar onu biraz sınırlandırmaya, bazı kurallara bağlamaya, bu anlamda baskı ve sömürüyü yöntem olarak yumuşatmaya çalışmalar olsa da, hepsinin altında yatan yine esas olarak savaş gerçeği, savaş kurumlaşması olarak ordu gerçeği, bunun ifade ettiği silahlar vardır. Örneğin, son süreçte Japonya'da yaşanan deprem ve ardından gelen tsunami dalgası birkaç şehri vurdu ve buralarda önemli zararlara da yol açtı. Ama enerji üretme itibariyle oluşturulan nükleer enerji santrallerinin patlaması, neredeyse bütün yerküreyi tehdit etmektedir. Her tarafa yayılmış bu enerji sistemleri ve bununla bağlantılı olarak üretilmiş silahlar var. Aslında bu gelişmeler bu enerji sistemleriyle değil de, silah üretimiyle oldu. Nükleer enerjinin ortaya çıkartılması, onu çeşitli yaşam alanlarında kullanmak için değil, birbirini boğazlayacak silahlar üretmek için yapıldı. Bu bakımdan da şimdi enerji üretim santrallerinden kat kat fazlası dünyanın dört bir yanına depolanmış nükleer silahlar olarak varlık göstermektedir. Japonya'da yaşanan deprem, mevcut santrallerin güvenlik altında olmadığını, bazı koşullarda insanlara hizmet edici olsa da, bazı durumlarda da insanlığı tümden yok etme tehdidi altında tuttuğunu ortaya koydu. Bir de bunların şimdi silahları var. Bu silahların denetimde olduğunun güvencesi yoktur. Bu silahlar neredeyse, her an oralarda da bir afet olabilir. Gerçekten de kontrol altında tutulabiliyorlar mı? (Bu yerkürenin üzeri şu an dünyayı on defa yok edebilecek nükleer silahlarla dolu.) Silahlanma, ordu, savaş bakımından gelinen nokta budur. Şu an insanlık kendi ürettiklerinin esiri konumunda ve onun tehdidi altında yaşamaktadır. Yine sadece insanlığın değil, bütün canlı varlıkların, yerkürenin varlığı tehdit altındadır.

Silahlanma tüm insanlık ve dünyayı yok edecek düzeye gelmiştir

Onun için de 'savaş' deyip geçmemek gerekiyor. Silah, ordu, savaş, askerlik kavramları üzerinden hiç önemi yokmuş gibi geçmemek gerekiyor. Tam tersine, bugün insanlık için en ciddi tehdit, en büyük tehlike burada yatmaktadır. Geçmişte ordular birbirlerine saldırırlarsa birbirleri için tehdit oluşturuyorlardı veya yenilen bir ordunun savunmakla görevli olduğu toplum tehlike altına giriyordu. Şimdi birbirine saldırmaya hiç gerek yok. Bir doğal affet, bir kaza bile sadece rakibi değil, kendini bile yok etmeye yetecek kadar tehlikeler taşımaktadır. Dünya ne yazık ki böyle bir duruma getirilmiştir. İnsanlık böyle bir tehdit altında tutulmaktadır. Bunun için dünya yönetimi nedir, ne değildir, politika, diplomasi denilen şeylerin nasıl yürütüldüğünü, partilerin, hükümetlerin, siyaset, hukuk kurumlarının neyi ifade ettiğini doğru anlamak gerekiyor. Bunlar bir anlamda insanlığı, hatta yerküreyi on kere yok edecek kadar tehdit eden tehlike gerçeğini örtmeye, maskelemeye, kamufle etmeye çalışan örtüler olmaktadır. Bunun dışında herhangi bir özellik taşımıyor, sadece bu tehlikeyi temsil ediyorlar. Bu kadar tehdit, güç kimin elindeyse onun hukuku, siyaseti ve parası işliyor. Bunlar dışında herhangi bir şey işlememektedir. O bakımdan da görüntüye değil de, işin özüne bakabilmek, özünü görebilmek önemli olmaktadır.

Bu da bütün insanlık açısından meşru savunma durumunu çok daha ciddi bir biçimde gündeme getiriyor. Böyle bir dünyada gerçek anlamda öz savunma, meşru savunma yapabilme imkanının ne kadar kaldığı, hangi araçlarla bunun yapılabileceğini bilmek zordur. Silahlanma ve savaş araçlarında ulaşılan düzey, meşru savunma yapma imkanı bırakmıyor. Silahı üretenler bile, sonunda onların esiri konumuna gelmiş bulunuyorlar. Tehlike bu kadar büyüktür ve insanlık için böyle ciddi bir tehdit vardır. Kapitalist modernite sistemi deyip geçmemek gerekiyor. Bu sistem altında insanlığın getirildiği nokta böyle bir noktadır ve bütün insanlık tehdit altında tutuluyor. Esir alınmış durumdadır. Dikkat edilirse bu durumu değiştiremiyor. Bırak değiştirmeyi, o yönlü adım bile atamıyor. Ona dönük geliştirilen düşünceler, sapkınlık olarak görülüyor ve derhal yok ediliyor. Günümüzde yürütülen kavga, biraz da böyle bir kavgadır.

Bu bakımdan savaş olgusunu tarihsel süreç açısından iki biçimde ele alıyoruz. Birincisi, gasp, sömürü ve baskının aracı olarak kullanılan saldırı savaşlarıdır. Bunlara "gasp savaşları" demekteyiz. İkincisi, bu tür saldırılar karşısında varlığını ve özgürlüğünü korumayı ifade eden, kendi güvenliğini sağlamayı içeren, meşru savunma savaşlarıdır. Bu kadar saldırganlığın olduğu bir ortamda özgür olabilmek, var olabilmek için güçlü bir savunma yapma gereği vardır. Geçen tarihsel süreçte bu çok daha fazla anlam bulabiliyor, yapılabiliyordu. Ama şimdi nükleer silah ve nükleer savaş tehdidiyle yüz yüze olduğumuz bir dünyada öz savunmanın ne kadar yapılıp yapılamayacağının bile tartışılır hale geldiği bir durum yaşanmaktadır. Birkaç askeri birlikle, silahla güvenlik sağlamak kolay bir iş değildir. Bütün yerküre için, üzerinde yaşadığımız, toplum olarak var olduğumuz coğrafya için, onun üzerinde yaşayan herkes için büyük bir tehdit vardır.

Bu durum, meşru savunma olayını çok daha köklü, derin ele almayı gerektiriyor. Böylesi bir duruma karşı, "madem bu duruma gelmiş, boyun eğmekten, teslim olmaktan, köleleşmekten başka çare yoktur. Mevcut saldırı gücüne, tehdidine karşı direniş gösterilemez, kendimizi savunamayız" diyemeyiz. Eskisi gibi öz savunma yapmak basit ve kolay bir iş değildir. Bu, birkaç savaş aracıyla, yıkıcı, kırıcı araçla, birkaç savaş oyunuyla, beş on kişiyi bir araya getirerek yapılamaz. Fakat "tehlike yerküre için, bütün canlılar için oluşturulmuştur" diye de bu duruma teslim olamayız. Bu durum karşısında "meşru savunma yapılamaz, öz savunma yapılamaz" da diyemeyiz. Bunların hepsini insanlar yarattılar. Bütün canlılar ve yerküre için bu tehdidi, tehlikeyi insanlar ortaya çıkardılar. İnsanların ürünüdür, bizim eserimizdir. Dolayısıyla da insanlık mücadelesinin, özgürlük mücadelesinin önemli bir boyutu olarak –belki de birinci boyutu olarak– bu duruma karşı mücadele etmek, bilinçle, örgütlülükle, küresel düzeyde bir savunma bilinci ve örgütlülüğü geliştirerek, daha büyük bir çaba harcayarak bunu yapmamız lazım. Bu durum, gelinen düzey meşru savunmadan vazgeçmeyi değil, daha çok ona sarılmayı gerektirmektedir. Meşru savunmanın önemini azaltmıyor, daha ciddi ve daha büyük önem arz eden hale getirmiş oluyor. Bütün insanlığın güvenliğinin, savunmasının birbirine bağlı olduğu, küresel bir bütünlük arz ettiğini gösteriyor. Böyle bir yaklaşımla ele alınırsa, bilinç, örgütlülük ve mücadele olarak bu temelde yaklaşılırsa, geliştirilirse bu küresel saldırıya karşı küresel bir savunma, meşru savunma, öz savunma da geliştirilebilir. Bugün insanlığın öz savunması, güvenliği böyle bir boyut kazanmış durumdadır.

> "Eskisi gibi öz savunma yapmak basit ve kolay bir iş değildir. Bu, birkaç savaş aracıyla, yıkıcı, kırıcı araçla, birkaç savaş oyunuyla, beş on kişiyi bir araya getirerek yapılamaz. Fakat 'tehlike yerküre için, bütün canlılar için oluşturulmuştur' diye de bu duruma teslim olamayız. Bu durum karşısında 'meşru savunma yapılamaz, öz savunma yapılamaz' da diyemeyiz. Bunların hepsini insanlar yarattılar. Bütün canlılar ve yerküre için bu tehdidi, tehlikeyi insanlar ortaya çıkardılar"

Meşru savunmayla saldırı savaşları arasındaki farkı net görmek gerekir

Diğer yandan savaş gerçekliği içerisinde saldırı ve savunma hususlarının ne anlama geldiği ve aralarındaki farkı da iyi ele alıp bilince çıkarmak gerekir. Saldırı, başkalarının iradesini kırmayı, özgürlüğünü yok etmeyi, değerlerini gasp etmeyi hedeflerken, meşru savunma ise her tür varlığa ve özgürlüğe kasteden saldırı karşısında kendini savunmayı, varlığını ve özgürlüğünü korumayı, güvenlik altına almayı, savunmayı ifade etmektedir. Savunmanın haklılığı, meşruiyeti burada ortaya çıkmaktadır. Çünkü varlıkla ilgilidir, kimseye zarar vermiyor. Öznenin kendisiyle ilgili bir konum olmaktadır. Saldırı ise başkalarının varlığını, özgürlüğünü yok etmeyi, değerlerini gasp etmeyi hedefliyor. Meşru savunmayla saldırı savaşları arasındaki bu farkı çok net görmek gerekiyor. Bu her zaman geçerliliğini korumaktadır. Bizim de temel aldığımız ilke bu olmaktadır.

Önder Apo bunu çok somut tanımlayarak; *"Dünyayı yenecek gücümüz olsa da hiç kimseye saldırmayacağız, bütün dünya birleşip üzerimize gelse de meşru haklarımızdan asla vazgeçmeyeceğiz"* dedi. Bizim temel meşru savunma anlayışımız, ilkemiz bu olmaktadır. Bunu bütün insanlık için geçerli görüyoruz. Demokratik uygarlık sisteminin güvenlik tarzı ve anlayışı bu olmaktadır. Böyle bir ilkeyle insanlığın daha özgür, demokratik, dayanışmacı, birinci doğayla daha uyumlu yaşar hale geleceğine inanıyoruz. Hem hiyerarşik devletçi sistemin inşa ettiği, yarattığı toplumsal sorunları çözmenin hem de toplumun doğayla barışık, uyumlu hale gelmesini sağlamanın temel yönteminin, duruşunun bu ilke temelindeki duruş olduğuna inanıyoruz. Bunun mücadelesini veriyoruz. Bizim meşru savunma çizgimizin özü, esası budur. Meşru savunmanın özü, "Dünyayı yenecek gücün olsa da hiç kimseye saldırmayacaksın, bütün dünya birleşip üzerine gelse de varlığını, özgürlüğünü korumaktan asla vazgeçmeyeceksin." Var olacaksan özgür ve iradeli olarak var olacaksın, asla köleleşmeyi kabul etmeyeceksin! Meşru savunmayla özgürlük ve demokrasi bağı da burada ortaya çıkıyor. Özgürlük ve demokrasi ile bütünlüğü, birlikteliği, bağı net bir biçimde böyle gözüküyor.

> "Kürt toplumu bütün saldırılar karşısında kendi özgürlüğünü ve güvenliğini koruyan bir toplum olmaktadır. Ne dıştan gelen devletlerin köleleştirdiği ne de kendi içinde devletleşmeye fırsat veren bir yaşamı sürdürüyor. Bunun bedeli olarak da uygarlık dışı kalmaktadır. Bunun için de Önderlik iki temel stratejik unsuru esas aldığını, bunlardan birinin tarıma dayalı beslenme, ikincisinin de dağa dayalı yaşam ve güvenlik olduğunu belirtti. Güvenliği sağlamanın yolu da, dağa dayalı yaşam olarak görülüyor"

Kürtler açısından meşru savunma, günümüzde soykırıma karşı direnme savaşı olarak ortaya çıkmaktadır. Saldırı karşısında direnci kırılmış, örgütlülüğü dağıtılmış, bilinci çarpıtılmış, katliamdan geçirilerek asimilasyon altına alınmış bir soykırım sürecini yaşayan toplumsal bir gerçeklik var. Kürdistan'da yaşanan gerçekliğin bu olduğu açıktır. Son yüzyıl tümüyle böyle geçti. Önceki süreçlerde bu düzeyde olmasa da, yine de hep savaşlarla doludur. Kürdistan, Sümer'den bu yana, Uruk kralı Gılgamış'ın Kürdistan seferinden bu yana saldırı gücü oluşturan, biriktiren ve daha fazlasını elde etme amacı, hedefi güden her fatihin ilkçağda da, ortaçağda da, kapitalist modernite çağında da saldırdığı bir alan oluyor. Çünkü Kürdistan, toplumsallığın geliştiği; neolitik devrimin, tarım köy devriminin, kadın devriminin yaşandığı, bütün bu değerlerin biriktiği bir alandır. Toplumsallaşmanın merkezidir.

Dolayısıyla toplumları egemenlik altına alabilmek için onun merkezini ele geçireceksin. Kendini dünya fatihi yapabilmek için hiçbir karşıt bırakmayacaksın. Onun için de her şeyden önce, tarihin merkezini ele geçireceksin. Bu bütün imparatorların, fatihlerin uyguladıkları bir kuraldır. Dolayısıyla Kürdistan uygarlık tarihi boyunca hep işgal, istila, saldırı ve savaşlara sahne oldu. Sürekli bu temelde yıkıldı, yağmalandı, talan edildi, yakıldı. Burada, uygarlık birikimleri, değerleri, insanlığın kültürel gücü hep tahrip edildi. Elbette ki buna karşı bir direnç de oldu.

Kürt toplumu bütün bu saldırılar karşısında kendi özgürlüğünü ve güvenliğini koruyan bir toplum olmaktadır. Ne dıştan gelen devletlerin köleleştirdiği ne de kendi içinde devletleşmeye fırsat veren bir yaşamı sürdürüyor. Bunun bedeli olarak da uygarlık dışı kalmaktadır. Bunun için de Önderlik iki temel stratejik unsuru esas aldığını, bunlardan birinin tarıma dayalı beslenme, ikincisinin de dağa dayalı yaşam ve güvenlik olduğunu belirtti. Güvenliği sağlamanın yolu da, dağa dayalı yaşam olarak görülüyor. Dağa dayanmak ve tarımla sınırlı kalmak uygarlık alanındaki gelişmelerden de mahrum ve geri kalmaktır. Kürtler yüzyıllarca uygarlıktan geri kalmayı, basit bir yaşam içinde olmayı, özgürlüğün bedeli olarak kabul etmişlerdir. Ama teslim olmayı, köleleşmeyi, bu temelde uygarlık değerlerine açılmayı reddetmişlerdir. Tarihin önemli ve esas bir boyutu budur.

Modernite sisteminin bütün dünyayı ele geçirirken, esas Ortadoğu'yu ve onun merkezinde de Kürdistan'ı ele geçirmeye çalıştığını bilmekteyiz. I. Dünya Savaşı, bir Ortadoğu savaşıydı. Bu savaş, Almanya ile İngiltere arasında olsa da, Avrupa'da Avrupalı devletler arasında gerçekleşse de, savaşın asıl hedefi Ortadoğu'yu ele geçirmekti. Savaşın alanı Ortadoğu'ydu. O güçler arasında olması Ortadoğu'yu kimin fethedeceği, kimin ele geçireceğinin ortaya çıkması içindi. Dünya imparatorunun kim olacağının belirlenme savaşıydı. Sonuçta Almanya yenildi, onunla müttefik olan Osmanlı imparatorluğu dağıldı. Ortadoğu ve Kürdistan savaş galibi olan İngiltere ve Fransa'nın çıkarları doğrultusunda şekillendirildi. Ortadoğu ve Kürdistan böylece, İngiliz imparatorluğuna bağlanmış oldu. Bu fethin Kürdistan için ortaya çıkardığı sonuç, fiilen bölünüp parçalanma, ülkenin ve toplumun farklı devletlerin egemenliği altına alınması, olgunun resmen yok sayılmasıdır. Bir halk, kimlik, kültür ve ulus olarak yok etmek üzere de gerekli kırımın, soykırımın yürütülmesidir. Yok sayılan olguyu yok etmeyi hedefleyen bir soykırım sisteminin dayatılmasıdır.

PKK asimilasyon ve yok etme sürecine karşı gelişen bir direnme hareketidir

Bunda katliam da, asimilasyon da kullanılıyor. Bütün o isyanlar denen olgular aslında bir katliam girişimidir. Örneğin Dersim'e uygulanan bir soykırımdır. Öyle söylendiği gibi ortada bir isyan yoktur. İsyan olduğunu söyleyen sömürgecilerdir. Bunu, gerçekleştirdikleri soykırımı biraz yumuşatmak için söylemektedirler; "karşı taraf isyan etti de biz onun için bunu yapmak zorunda kaldık" demeye getiriyorlar. Halbuki ortada isyan diye bir şey yoktur. İsyandan çok önce planlanmış bir katliam girişimi, katliama ve soykırıma karşı bir direnme vardır. Bir isyan varsa da, buna karşıdır. Yoksa başka bir şeye, normal bir durumda isyan edip de "niye bize isyan ediyorsunuz" diye bir katliam girişimi gerçekleştirilmesi söz konusu değildir. Tam tersine, isyan denilen şey, çok planlı, örgütlü bir biçimde geliştirilmek istenen soykırım saldırıları karşısında bir direnmedir. Bu da, başarısız olmuş ve kırılmıştır. Ondan sonra da soykırım rejimi, tümüyle askeri hakimiyet sağlamış, siyasi kurumlaşmasını geliştirmiştir. Ona göre de asimilasyonu oldukça örgütlü ve planlı bir biçimde dayatmıştır. Kurumsal bir asimilasyonu dayatmasının öncesinde katliamlar, askeri işgal ve fetih vardır. Benzer durumun Doğu'da ve Güney'de de geliştirildiğini bilmekteyiz. 1975 yılına kadar geldiğimizde en son İran ve Irak arasındaki Cezayir Anlaşması'yla, KDP isyanının kırılması, ezilmesi Kürdistan parçalarındaki o direncin tümden yok edilmesini, bütün Kürdistan'da kapitalist modernite hakimiyetiyle ortaya çıkartılan yok sayma ve yok etme sisteminin, soykırımın tümden hakim hale geldiğini görüyoruz. Gerisi buna karşı direniştir.

PKK, bütün bunların sonucunda, bütün parçalarda, tarih içerisinden gelen geleneksel Kürt toplumsal duruşunun, kabile aşiret sisteminin, onun örgütlülüğünün, öz savunmasının, direncinin bu yok sayma ve yok etmeyi ifade eden soykırım operasyonlarıyla kırılıp toplumun geleneksel yapısı, varlığı, direnci tümden ezildikten sonra, onu asimile ederek yok etme sürecine karşı gelişen bir direnme hareketi olmaktadır. PKK ve PKK ile birlikte 1970'lerin ortasından itibaren gelişen süreci böyle ele almak, değerlendirmek gerekmektedir. Bu anlamda Kürdistan'da yürütülen bütün direnişler, soykırımı önleme direnişleridir. Dolayısıyla meşru savunma kapsamındadırlar. Kesinlikle başkalarına saldırma, onların değerlerini yok etme ya da ele geçirme hedefine dönük değillerdir. Tam tersine, yok edilmek istenen bir toplu-

mun, kültürün, kimliğin, dilin var olmak ve varlığını korumak, mümkünse özgür hale gelmek, özgürlüğünü kazanmak için yürüttüğü bir direniş oluyor.

Varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma mücadelesi

Önder Apo, Dördüncü Stratejik Dönemin temel görevini, "varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma" olarak tanımladı. Bu, aslında baştan beri geçerlidir. Şu an açısından ortaya çıkan bir durum değildir. 1970'lerin ortasından bu yana PKK ve onun etrafında, Güney'de, Doğu'da gelişmiş olan bütün direnişlerin temel özelliğidir. Katliamla bilinci ve iradesi kırılmış, örgütlülüğü dağıtılmış olan, asimilasyonla da yok edilmek istenen bir halkın dil, kültür, kimlik, toprak, toplum olarak yaşamaya çalışma, varlığını koruma, var olma mücadelesi oluyor. Var olabilmek için özgür olma hedeflerini de gütmektedir. Bu bakımdan PKK'nin bütün bir mücadelesi, direnişi, geçmişteki bütün stratejik dönemler böyle bir hedefe bağlıdır. Bu hedef sadece dördüncü stratejik döneme ait bir hedef değildir. "Varlığını koruma" demek, varlığına yönelik bir tehdit var demektir. O da soykırım ve yok etmedir. Soykırıma karşı bir direniş, duruş anlamına geliyor. Bu dün de böyleydi, bugün de bunun gündemde olması soykırım tehlikesinin ve tehdidinin sürdüğü anlamına gelmektedir. Bu yönlü inkar ve imha kırılmamış, aşılmamıştır. Kürt toplumunun toplum olarak varlığına dönük bir soykırım saldırısı söz konusudur. PKK'nin yürütmüş olduğu mücadele, buna karşı varlığını koruma, kendini savunma, güvenliğini sağlama direnişi olmaktadır. Bunu gerçekleştirebilmek için de düşüncede, iradede, örgütlemede ve yaşamda özgür olmak, kendi özgürlüğünü elde etmek gerekiyor. Var olmak, tüm saldırıları kıracak şekilde var olabilmek de özgür olmayı gerektiriyor. Kırk yıllık mücadelenin ve direncin özü bu olmaktadır.

12 Mart 1971 yılında gerçekleştirilen faşist askeri darbenin 41. yılına girdik. Aslında bu darbe, Kürdistan'daki yeniden uyanışı yok etmeyi de hedefleyen bir darbeydi. Esas olarak Türkiye'deki devrimci demokratik gelişmeleri katliamdan geçirme, yok etme hedefini gütse de, onun içinde önemli bir amaç ve hedef, Kürdistan'da gençlik düzeyinde yeniden bir uyanma, uyanışa geçme, kıpırdanma durumunu da yok etmeydi. Faşist oligarşik güçler, devrimci, demokratik akım harekete geçemeden, kendileri için tehlikeyi daha gerçekleşmeden veya bütünlüklü bir yapı kazanmadan yok etmek istediler. 12 Mart darbesinin esası buydu. Despotik devletçi sistem, 12 Mart darbesiyle büyük bir saldırı hamlesi yapmış oldu. Devrimci, demokratik akımı kırdı, yenilgiye de uğrattı. O çatışmanın özü, Türkiye'nin nasıl bir yönde ilerleyeceği sorusuna cevap aramaktı. 12 Mart faşist askeri darbesi, oligarşik faşist hakimiyet sağladı. Devrimci demokratik güçleri ezdi. PKK de bu ezilme operasyonuna karşı direnmeyi temsil etti; ezilmeyen, ayakta kalan, yaşamak isteyen bir direnme çizgisi olarak günümüze kadar geldi. Her ne kadar Türkiye cephesi bu darbe karşısında ezilip dolayısıyla faşist oligarşik yapı hakimiyet kurduysa da, direniş o zaman çok zayıf olan, yeni uyanmakta olan Kürdistan toplumunda gelişerek, PKK biçiminde örgütlendi ve günümüze kadar devam etti. 12 Mart 1971 yılında gerçekleştirilen faşist askeri darbenin saldırısına karşı bir meşru savunma direnişi, demokratik direniş oluyor. Türkiye açısından da anlamı budur. Türkiye demokrasisi için bir öz savunma direnişidir. Kürt toplumu için ise soykırıma karşı varlığını koruma hareketi olmaktadır. Bu '70'lerde sözle oldu. O dönemde daha çok bilinç, söz, ideoloji ön plandaydı. Silah, siyaset onun ardından yeni yeni kullanıldı. 12 Eylül 1980 askeri darbesine karşı silahın öne çıktığı bir direniş, meşru savunma savaşı oldu. PKK, gerillalaşarak bunu gerçekleştirdi. 1990'ların ortalarından günümüze kadar siyasi yönü ağır basan bir direniş oldu. Varlığını koruma mücadelesi oldu.

Şimdi bu hedef 2010 yılı itibariyle yeni bir direniş mücadelesi temelinde gerçekleştirilmek isteniliyor. "Varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma", Devrimci Halk Savaşı olarak tanımlanan, bütünlüklü, topyekun meşru savunma direnişi diyebileceğimiz bir direniş mücadelesiyle gerçekleştirilmek isteniliyor. Çünkü soykırım rejimi saldırılarını sürdürüyor. İnkar ve imha sistemi tümüyle kırılıp aşılamamıştır. Kürtler için soykırım tehlikesi, saldırıları devam etmektedir. Özgürlük yoktur. Köleliğin en ağırı yaşatılmaya çalışılmaktadır. Dolayısıyla da geçmiş dönemdeki mücadelelerle sağlanan birikimlere de dayanarak, onlar üzerinde geçen dönemlerde başarılamayanı başarmak ya da her dönemde kısmen başarılmış ama tam sonuca götürülememiş olanı, böyle yeni bir dönemle, tam sonuca götürmek üzere yeni bir stratejik mücadele dönemi içine giriliyor. İşte dördüncü stratejik dönem olarak kastettiğimiz mücadele bu olmaktadır. Bunların hepsi bir meşru savunma savaşı, direnişidir. Kürdistan'da 1970'lerin ortasından bu yana gelişen mücadelenin tümü inkar ve imhaya karşı, soykırım saldırılarına karşı varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma direnişidir. Çeşitli dönemlerde, o dönemin koşullarına göre bu direniş yapılanmıştır. Üç stratejik aşamadan geçmiştir. Şimdi dördüncü stratejik aşamayla bu direniş daha büyük bir sonuca, başarıya götürülmek istenilmektedir. Daha doğrusu varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanmak üzere geliştirilmiş olan meşru savunma savaşında sonuca gidilmek, zafere ulaşılmak hedeflenmektedir.

Her dönemin kendine göre özellikleri ve farklı koşulları vardır. Bu koşullar mücadelenin farklı boyutlar almasını, farklı özellikler kazanmasını getiriyor. Ayrı stratejik dönemler olması buradan ileri gelmektedir. Mücadelenin yol ve yöntemlerindeki değişiklikleri içeriyor. Üçüncü stratejik döneminin varlığını koruma ve özgürleşmede kalıcı bir sonuç elde edememesi sonucunda yeni bir stratejik mücadele dönemine girmiş bulunuyoruz. İşin özü ve esası bu olmaktadır. Tarihsel olarak, insanlık tarihi açısından da, savaş ve meşru savunma savaşı açısından da, Kürdistan tarihi ve Kürdistan'da işgal, istila, saldırı, inkar, imha ve soykırıma karşı direniş açısından da anlamı ve tanımı bu olmaktadır. PKK'nin yürüttüğü direniş mücadelesi içerisindeki yeri de budur. Bütün bunlarla bir bağı vardır.

Dördüncü stratejik dönemin ne olup olmadığını, görevlerinin, yöntemlerinin nasıl olup olmadığını doğru anlayabilmek için onu böyle bütünlüklü görebilmek gerekiyor. Başarıyla uygulamak da doğru anlamayı getiriyor. Başarıyla uygulayabilmek için, bu stratejik dönemi başarıya götürebilmek için, doğru ve derinlikli, yeterli anlamak gerekmektedir. Doğru ve yeterli anlamak da bu biçimde bütünlüklü bakabilmeyi gerektiriyor. Hem savaş ve meşru savunma savaşı tarihleri açısından hem de Kürdistan tarihi açısından yerini, konumunu böyle ortaya koyabilmek, tarihsel bir bakışla ele alabilmek, tarih içerisinde bir yere oturtabilmek gerekiyor. Doğru anlayabilmemiz her şeyden önce bununla mümkündür. Bu konuda kopuk, parçalı, yüzeysel, güncel bir bakış içinde olunmamalıdır. Tarihsel bakıştan kopulmamalıdır. Öyle olursa kesinlikle doğru ve yeterli bir anlama düzeyi gelişmeyecektir. Yeni stratejik dönemi doğru anlayabilmek gerekiyor. Onu PKK tarihi, Kürdistan tarihi, insanlık tarihi içerisinde bir yere oturtamazsak, o zaman bu stratejik dönemin ne anlama geldiğini, neyi hedeflediğini, niçin gerekli olduğunu anlayıp kavrayamayız. Bunu kavrayamazsak da taktiklerini, tarzını ve stratejisinin içeriğini kavrayamayız. Bu durumda da başarılı pratik yapamayız. Bu stratejik mücadeleyi yerinde, zamanında, doğru, etkili, başarılı bir biçimde yürütemeyiz. Demek ki başarılı olabilmek için anlamak gerekiyor. Yeterli, derinlikli anlamaya kesinlikle ihtiyaç vardır. Bu stratejik dönemi anlayabilmemiz için de elbette ki, onu her şeyden önce tarihsel bütünlükle ele alabilmek, tarihteki yerini, konumunu, fonksiyonunu, doğru ve yeterli görebilmemiz gerekiyor. Ancak böyle görebilirsek Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'nin ne olduğunu, neyi amaçladığını, niçin gündeme geldiğini yeterince anlarız. Bunları anladığımız ölçüde de bu dönemin başarıyla pratik yapan militanları, komuta ve savaşçısı haline geliriz, eylemcisi oluruz.

Devrimci Halk Savaşı'nın dayandığı tarihsel temeller

Dördüncü stratejik dönemin hangi stratejik aşamalardan geçilerek gündemleştiği, dolayısıyla hangi gelişmeler üzerinde gerçekleştiğini anlamak istiyoruz.

Birinci stratejik dönemin partileşme dönemi olduğu bilinmektedir. İşbirlikçiliği, teslimiyeti ve ihaneti kırarak özgür ve demokratik yaşamda ısrar eden, fedai çizgisinde bir direniş hareketini yaratma dönemiydi. Kendi içindeki bütün hata ve eksikliklerine, kayıplarına rağmen öz itibariyle böyle bir çizgi ve onun direniş örgütü, hareketi ortaya çıktı. Önderlik çizgisi olarak, direniş hareketi PKK olarak şekillendi. Zindan zaferi ile birlikte de bu direniş çizgisinde ısrar edileceğinin ve her koşulda bu çizgi temelinde yaşanacağının kanıtlanması gerçekleştirildi. Zindan direnişinin o sürekli olan, büyük etkisi buradan gelmektedir.

Programda çok ciddi bir değişiklik olmasa da, koşullarda ortaya çıkan değişiklik sonucunda 1984 yılından itibaren yeni bir mücadele sürecine girildi. Başlangıçta bunun biraz hazırlıkları yapıldı. Yine yurtdışında hem teorik, hem de örgütsel hazırlıkları oldu. Stratejisi tanımlandı. 15 Ağustos 1984 Atılımı'yla birlikte de, bu stratejinin pratikleştirilmesi süreci geliştirildi. Buna "Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi" dedik. Genelde ulusal kurtuluş savaşlarını ifade ediyordu. Biz de Kürdistan'daki koşulların kısmen klasik sömürgeciliğe benzemesinden yola çıkarak, buna karşı mücadelenin bir boyutunun ulusal kurtuluş savaşı boyutu olacağını değerlendirip 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı da tek yol olarak, uzun süreli savaş çizgisinde direniş içine girmeyi öngördük. 1981 yılındaki I. Konferans ile 1982 yılının Ağustos ayında gerçekleştirilen II. Kongre bunları tanımlayıp değerlendirdi, planladı, kararlaştırdı ve hareketi böyle bir mücadele süreci içerisine soktu.

Uzun Süreli Halk Savaşı'yla gerçekleştirilmek istenen hedef ve amaç, soykırım rejimini, 12 Eylül katliamını önleyip parçalayacaktı. Soykırımı darbeleyerek, Kürt varlığını koruyacaktı. Diğer yandan 12 Eylül faşist askeri rejimini ve onun dayandığı sömürgeci soykırım rejimini parçalayarak, Kürt özgürlüğünü yaratacaktı. Kürt sorununu çözecek bir demokratik devlet sistemi ortaya çıkaracaktı. Programın hedefi oydu. O zaman paradigma, devletçi paradigmaydı. PKK'nin birinci programının dayandığı paradigmanın çözüm ekseni, devletçi paradigmaydı. Toplumsal özgürlükler kadar, ulusal özgürlüğün ve kurtuluşun da, buna uygun demokratik olarak tanımlanan bir devlet oluşturmaktan geçtiği öngörülüyordu. Bu noktada somut olarak da Türkiye'deki 12 Eylül darbesiyle faşist askeri biçim almış devlet sistemini yıkarak, Kürt sorununun özgürce çözümüne imkan verecek demokratik bir devlet kurmayı, Kürt halkının özgür iradesine dayalı olarak da, artık ayrılma ya da federasyon veya başka biçimlerde Türkiye toplumuyla nasıl bir ilişki içinde olacağını belirlemesi öngörülüyordu. Bu stratejinin gerçekleştirmeyi esas aldığı program bu olmaktaydı. Ne olursa olsun Kürt özgürlüğü sağlanacaktı. Kürdistan'da demokrasiyi hayata geçirecek bir devlet ve hükümet var edilecekti. PKK'nin 1977 güzünde hazırlanan ve I. Kongresi'nde programı haline gelen program bu olmaktaydı. 1982 yılında öngördüğü, hazırladığı ulusal kurtuluş programı da buydu. 15 Ağustos Atılımı bu programı hayata geçirmek için başlatıldı. Bağlı olduğu amaç buydu. Bunun için: Bir; mevcut devlet sistemi yıkılacaktı. Türkiye devletini cepheden karşısına alıyordu. Mevcut 12 Eylül rejimi biçiminde şekillenen devleti yıkmak ve onun yerine Kürt sorununun özgür çözümüne hizmet edecek bir demokratik devlet oluşturulacaktı. Demokratik bir hükümet oluşturmak, yaşamı geliştirmek, bütün özgürlükleri sağlamaktan tutalım da, ekonomik, sosyal, kültürel yaşamın örgütlendirilmesine, kalkınmanın sağlanmasına kadar birçok amacı gerçekleştirecekti. Bu anlamda programın ayrıntıları çoktu. Halk savaşının hedefi, bağlı olduğu amaç buydu. Bunu savaşla yapabiliriz öngörüsü vardı. Kırsal alana dayanan, vur kaç taktiği izleyen ve gittikçe büyüyen bir gerilla mücadelesiyle adım adım zayıflatmak, darbelemek, gerillayı büyüttükçe devleti temsil eden ordu gücünün etkinliğini azaltmak, toplumu bu temelde kazanmak, partiyi toplum içinde örgütlemek, dolayısıyla toplumu ayaklandırarak devleti yıkmayı sağlamak olarak tanımlanıyordu.

Kürt halkı bu hedefi gerçekleştirirken kendi öz gücüne güvenmek yanında, Türkiye'deki devlet sistemini yıkmak için Türkiye halkının demokratik devrimini, bu temelde ayaklanmasını da temel bir stratejik müttefik olarak öngörüyordu. Mevcut 12 Eylül rejimi haline gelmiş devleti yıkabilmek sadece Kürdistan'daki mücadeleyle mümkün görünmüyordu. Onun için de stratejik müttefik olarak Türkiye demokratik halk hareketi görülüyordu. Ancak onunla birlikte ortak başarıya gidilebileceği varsayılıyordu. İkincisi, böyle bir mücadelede başarılı olabilmek için, sosyalist bloğun desteğini almayı stratejik hedef olarak öngörüyordu. Çünkü Türkiye'deki devlet ve ordu NATO üyesiydi. ABD sistemine dayalıydı, arkasında onlar vardı. Onu yıkabilecek bir savaşı yaratabilmek, ancak Sovyet bloğunun siyasi ve askeri desteğini almaya bağlıydı. 20. yüzyılın ulusal kurtuluş savaşları böyle sürüyor ve bu şekilde başarıya gidiyordu. Başka türlü, koskoca bir ABD ve NATO sistemini

"Birinci stratejik dönemin partileşme dönemi olduğu bilinmektedir. İşbirlikçiliği, teslimiyeti ve ihaneti kırarak özgür ve demokratik yaşamda ısrar eden, fedai çizgisinde bir direniş hareketini yaratma dönemiydi. Kendi içindeki bütün hata ve eksikliklerine, kayıplarına rağmen öz itibariyle böyle bir çizgi ve onun direniş örgütü, hareketi ortaya çıktı. Önderlik çizgisi olarak, direniş hareketi PKK olarak şekillendi. Zindan zaferi ile birlikte de bu direniş çizgisinde ısrar edileceğinin ve her koşulda bu çizgi temelinde yaşanacağının kanıtlanması gerçekleştirildi"

yıkmak mümkün değildi. Bu anlamda bu amacı gerçekleştirebilmek için, Sovyet desteği de stratejik bir ittifak olarak görülüyordu. Ön görülen program amacını gerçekleştirmede dayanılan üç stratejik kuvvet vardı: Birincisi, Kürt halkının savaş gücüydü; İkincisi, Türkiye demokratik halk devrimiydi; Üçüncüsü, uluslararası sosyalist sistemin siyasi ve askeri desteği olmaktaydı.

Bunlar sağlandığında sonuç alınabileceği varsayılıyordu. Buna göre de bu üç stratejik gücün bir bölümü olan Kürdistan'ı buna uygun hale getirebilmek için, Uzun Süreli Halk Savaşı'na göre savaşmak öngörülüyordu.

İlk dönemin mücadelesi gerilla savaşı olarak tanımlandı

Bu savaş üç stratejik aşama olarak tanımlanıyordu: Stratejik savunma, stratejik denge ve stratejik saldırı aşamaları. Teorik tanımlaması böyleydi. Stratejik savunma; karşı devletin güçlü, devrimin ise zayıf olduğu, henüz siyasi ve askeri bakımdan örgütsüz bulunduğu bir dönemde bu dengesizliği, bu zayıflığı giderecek, karşı tarafın da güçlülüğünü zayıflığa dönüştürecek bir mücadele sürecini içeriyordu. Bu dönemin mücadelesi gerilla savaşı olarak tanımlandı. Bunu gerçekleştirecek güç gerillaydı. Stratejik savunma döneminin temel savaş biçimi olarak gerilla bu biçimde öngörülüyordu. Stratejik denge; gerillanın büyüyüp ordulaşmaya doğru gittiği, Türk ordusunun Kürdistan'daki egemenliğinin zayıfladığı, Türkiye'de devrimci hareketin geliştiği, uluslararası sistemin de çözüme el verdiği, karşılıklı siyasi ve askeri güçler dengesinde bir yakınlığın ortaya çıktığı, başlangıçtaki büyük eşitsizliğin belli ölçüde giderildiği bir dönem olarak öngörülüyordu. Uzun Süreli Halk Savaşı Stratejisi'nde Kürdistan'da stratejik denge döneminin kısa olacağı tanımlanmıştı. Yapılan tahlillere göre, ya Türkiye'de de böyle bir ayaklanma durumu varsa, savaştan ayaklanmaya geçilerek bir halk ayaklanmasıyla sonuca gidilebilir, ya da öyle bir durumu yoksa stratejik saldırı dönemine geçilecekti. Askeri boyut öne çıkar, daha büyük ordular örgütlenir, savunma savaşı, gerilla savaşından düzenli orduların daha büyük saldırı savaşlarına geçilerek, ordu yenilgiye uğratılıp devlet yıkılır. Onun için de stratejik savunmayla stratejik saldırı dönemleri uzun olur. Stratejik denge ise kısa bir dönemi ifade eder. Ya zafer kazanılır, ayaklanma ile devlet yıkılabilir ya da uzun süreceк bir stratejik saldırı savaşına geçilir. Bu savaşın da uzun süreceği belirtiliyordu. Bunlar yanlış değerlendirmeler değildi. Türkiye ve Ortadoğu'nun, Kürdistan'ın askeri, siyasi koşullarına bakılarak, onlar incelenerek ortaya çıkartılan sonuçlardı. Stratejik dengenin kısa sürmesi, zaferin orada sağlanması bir koşula bağlıydı. O da Türkiye'de demokratik halk ayaklanmasının gelişmesiydi. O olursa bir ayaklanmayla ancak çözüm olabilirdi. O olmazsa denge bir çözüm yaratmazdı.

Stratejik saldırıya geçmenin ve o stratejik saldırı denen aşamada, uzun sürecek ordulara dayalı savaş yürütmenin şartı da uluslararası Sovyet bloğunun desteğiydi. Ancak öyle bir stratejik destek olursa NATO ordularına, silahlarına karşı böyle bir savaş yürütülebilirdi. Yoksa oradan askeri ve siyasi destek alınmazsa stratejik saldırı savaşı da yürütülemezdi. Silah, o silahı kullanacak ordu ve onun siyasi desteği gerekiyordu. O zaman dünya iki blok halindeydi. Dünyada ABD ve Sovyet blokları arasındaki çatışma dışında hiçbir mücadele yaşanmıyordu. Uzun Süreli Halk Savaşı'nın genel teorik ifadesi, tanımlaması böyledir.

Bunun içinde gerillanın tanımlanması, gerilla üzerine de epeyce incelemeler oldu. Gerillaya temel görevler yüklendi. Sadece bir askeri hareket olmayacaktı; hem propaganda yapacaktı, halkı eğitecekti, hem örgütleme yapacaktı, halkı örgütleyecek, ulusal kurtuluş cephesini geliştirecekti, gerillayı örgütleyecekti, hem düzenli orduya geçişi sağlayacaktı, hem de düşman ordularını da askeri olarak darbeleyecekti, zayıflatacaktı, parçalayacaktı. Yani hem propaganda, hem örgütleme, hem de askeri boyutu vardı. Gerilla bütün bu üç görevi birlikte yürütecekti. Gerilla parti öncülüğünde yürüyecek ve sürdürülecekti. Partinin örgütlenmesi de bu temelde gerçekleşecekti. Hem parti hem de gerilla iç içe gelişecekti. Partinin de yeniden 12 Eylül faşist askeri rejimi koşullarında Kürdistan'da örgütlenmesinin aracı, gerilla olacaktı. Kırda gerilla varlığı kitlelerle parti ilişkisini sağlayacak, parti çekirdeklerinin Kürdistan'da örgütlenmesini yaratacaktı. Bu temelde 15 Ağustos 1984 Eruh-Şemdinli eylemleriyle böyle bir sürece girildi. Gerilla hamle yaptı.

Gerillanın pratikte üslenme ve harekete geçmek için belli bir pratik, askeri ortama sahip olma durumu vardı. İran-Irak Savaşı böyle bir ortam yaratmıştı. 12 Eylül faşist askeri darbesinin saldırıları, Kürdistan'da ve Türkiye'de bu rejime karşı direnme istemini, ihtiyacını büyük bir talep haline getirmişti. İdamlar oluyordu ve Kürdistan yeniden işgal edilmişti. Yüzbinlerce insan işkencelerden geçirilmiş, zindanlara konulmuş, sakat bırakılmıştı. Direnmekten başka yaşama çaresi yoktu. Bu bakımdan da belli koşullar vardı. Bu ortama dayanarak gerilla direnişi geliştirildi. Gerilla her ortamda gelişmez. Gerillanın dayanakları olmazsa, örgütleyemezsin. Siyasi ve askeri ortamının olması gerekiyor. Yine pratik çalışmaların yürütülmesi gerekiyor. O koşullar belli bir uygunluk arz etmişti ve bu ortama dayanarak gerilla direnişi içine girildi.

Gerillanın nasıl geliştiği bilinmektedir. Gerilla orduyla çarpışmaya girdi. Behdinan'a dayalı olarak Zagros ve Botan'dan başlayarak, Kuzey Kürdistan'ın içlerine yayıldı. Devlet ve ordu birdi. Dolayısıyla devlete karşı mücadele, orduyla savaş oldu. Orduyla savaştıkça halk üzerinde büyük bir propaganda etkisi yarattı. 12 Eylül'e karşıt olan herkes üzerinde etkisi oldu. Eylemler propaganda etkisi yarattığı için özel olarak propaganda yapmaya gerek kalmadı. Önderlik, teorik çalışmalar yaptı ve gelişmeleri sürekli değerlendirmeye tabi tuttu. Yazılı propaganda yürüttü, ama Kürdistan'da propagandayı gerilla yaptı. Gençliği saflara çekti. İlk direnişten itibaren adım adım, daha sonra bazı kararlarla, askerlik yasası gibi uygulamalarla, gerillanın büyütülmesi yolları geliştirildi. Askeri olarak darbeler de vurdu. İlk andan itibaren askeri bir eylemlilik olarak da zaten gelişti. Bu temelde adım adım orduya darbeler vurdu. Bu çok zor koşullarda yürüdü. Çok müthiş bir güç dengesizliği vardı. Bir tarafta NATO'nun ikinci büyük ordusu saldırıya geçirilmişti, diğer tarafta elinde mermisi bile bulunmayan, yarı sağlam, yarı bozuk tüfeklerle gerilla grupları, insanlar vardı. Savaş teknik güce, silah gücüne değil, inanca, ideolojik güce, amaca dayalı olarak yapıldı. Dolayısıyla düşmana darbe vurmak, gerillayı sürdürmek kolay olmadı. Büyük bir fedakarlık ve cesaret istedi. Vurduğundan daha çok kayıp veren bir direnişi göze aldı. Zindan direnişi önünü açmıştı, ama ne pahasına olursa olsun büyük bir cesaret ve fedakarlık ortaya çıkararak, yaşamı bu direnişte gördü ve bu direniş içine girildi. Böyle bir direnişi geliştirmek, onun zorluklarını göğüslemek, sorunlarını çözümlemek, cesaret ve fedakarlığını yaratmak kolay olmadı.

"Gerilla orduyla çarpışmaya girdi. Behdinan'a dayalı olarak Zagros ve Botan'dan başlayarak, Kuzey Kürdistan'ın içlerine yayıldı. Devlete karşı mücadele, orduyla savaş oldu. Orduyla savaştıkça halk üzerinde büyük bir propaganda etkisi yarattı. 12 Eylül'e karşıt olan herkes üzerinde etkisi oldu. Eylemler propaganda etkisi yarattığı için özel olarak propaganda yapmaya gerek kalmadı. Önderlik, teorik çalışmalar yaptı ve gelişmeleri sürekli değerlendirmeye tabi tuttu. Yazılı propaganda yürüttü, ama Kürdistan'da propagandayı gerilla yaptı. Gençliği saflara çekti"

Gerilla Kürdistan'da hedefleneni 1984-90 arasında gerçekleştirdi

Sömürgeci sistemin, ulus devlet yapılarının, uygarlığın halklar, insanlar üzerinde yarattığı köleleştirici etki, bağımlılık, teslimiyet, reformizm etkileri hep gerilla içerisinde de oldu. Gerillayı içte zayıflattı, geri çekti. Bu anlamda gerekli taktiği ve tarzı geliştirmede zayıf bıraktı. Sürekli pasif savunma konumlarına çekti. Bunlara karşı mücadele gerekti. Diğer yandan ucuz eylem anlayışları, ideolojik siyasi öncülükten kopan askeri veya şiddet anlayışları, çetecilik ortaya çıktı. Bir amaç doğrultusunda, düşmanı vuran, halkı örgütleyen, gerillayı büyüten bir çalışma değil de, sağı solu korkutarak, baskı uygulayarak kendini yaşatmayı öngören bir duruş ve tarz gündeme geldi. Önderlik bütün bunlara "çetecilik" dedi. Bu durum parti öncülüğünü kaybettirdi, halkla ilişkilerini bozup halka zarar verdi. Bütün bunlara karşı büyük bir ideolojik mücadele vermek gerekti. Önderlik bu dönemde büyük bir ideolojik mücadele verdi. Önderlik, geri çeken eğilimlerden çeteciliğe kadar, gerillaya ters her türlü eğilimlere karşı yoğun bir ideolojik mücadele ve eğitsel çaba içerisinde oldu. Bir gerilla ocağı olarak Mahsum Korkmaz Akademisi örgütlendirildi. Bu ocak, hem gerilla bilincini geliştiren hem de eğitim ve örgütlemeyle gerillayı sürekli büyüten bir ocak oldu. Bu çalışma, Önderlik denetiminde süren bir çalışma oldu.

Sonuçta içteki zararlar önlendikçe, direnişin büyüyeceği, düşmanın ordu gücünün darbeleneceği açığa çıktı. Buna karşı Türkiye devleti 1987 yılında özel savaş uygulamasına geçti. Olağanüstü hal ilan edip olağanüstü valilik kurdu. Gerillaya karşı kontrgerillayı, özel savaşı örgütleyerek karşılık verdi. Bu yönlü yaşanan büyük çatışma biliniyor. Bu durum '90'ların başında halkın serhildanına yol açtı. Bir yandan gerillanın düşmanına vurduğu darbe, bunun halk üzerindeki olumlu etkisi, halkı eğitici yönde yürütülen propaganda çalışmaları, diğer yandan 12 Eylül faşist askeri darbesinin ağır işkencelerinin dayanılmaz hale gelmesi, toplumda korku zincirlerini kıran bir isyan hareketinin ortaya çıkmasına yol açtı. Gerilla direnişi, şehitleri, onlara sahip çıkma halkı bu baskıya karşı harekete geçirdi. Başlangıçta belli yerlerden, kasabalardan, köylerden başlayan bu süreç gittikçe köy köy, kasaba kasaba yayıldı. Parça parça da olsa, herkesi içine alan bir serhildan hareketi haline geldi. 1970'lerin sonunda 1980'lerin başında partileşerek korkuyu, teslimiyeti kıran insanlar bu sefer serhildana kalkan halk olarak toplum düzeyinde baskıyı, teslimiyeti kırdı. "Ulusal Diriliş Devrimi" dediğimiz yeni bir direniş ruhu ve gücü ortaya çıkardı. Gerillaya katılımlar arttı. Kürdistan'daki ordunun denetimi sarsıldı. Gerilla, gerilla birlikleri büyüdü ve gerilla eyaletleri, bölgeleri oluştu. Birlikler takım, bölük düzeyinden, tabur, alay daha üst düzeye doğru ordulaşmaya doğru gitti. Savaş önemli sonuçlar verdi. 1990'ların başındaki süreç böyle bir süreç olmaktadır. Gerilla Kürdistan'da hedefleneni 1984-90 arasında gerçekleştirdi.

1990'ların başında bölgesel ve uluslararası alanda yeni gelişmeler oldu. PKK kendi stratejisine göre stratejik savunma temelinde mücadele etmiş, savaşmış, bir serhildanla birlikte ayağa kalkan, ayaklanmaya hazır bir halk yaratmıştı. Fakat onun dışındaki stratejik öğeler öngörüldüğü gibi gelişmediler. 1990'ların başında Sovyet bloğu çözüldü ve sadece NATO grubu kaldı. Böylece ulusal kurtuluş savaşları dönemi sona erdi. Ekim Devrimi'ne dayalı gelişen ulusal kurtuluş hareketleri çağı bitti. Hem zafer kazanan kurtuluş hareketleri ulus devlete dönüşerek sisteme entegre oldular, sistemden çok fazla kopamadılar, hem de ABD sistemine karşı savaş yapmak için gerekli alternatif sistem, Sovyet desteği yoktu. Çünkü ABD desteğindeki yönetimlere karşı ancak Sovyet desteği ile savaşarak kazanılıyordu. Böylece halk savaşları dönemi, ulusal kurtuluş savaşları dönemi kapandı. Dolayısıyla PKK'nin stratejik saldırıya geçmesinin koşulları kalmadı. Stratejinin o ayağı böylece boşa çıktı.

Diğer yandan Türkiye devrimci, demokratik hareketi, bırakalım bir halk ayaklanması düzeyinde gelişmeyi, bu süreçte tümden tasfiye oldu. 1990 yılının başında Özal yönetimi çıkardığı yasalarla, şartlı salı vermelerle birçok hareketi serbest bıraktı. Böylece direnmekten çok, düzene entegre olan bir gerçek, sonuç ortaya çıktı. Kürdistan'da yaşanan savaş gereği devlet de "milli cephe olmalıyız" dedi. Sol geçinen birçok çevreyi de PKK karşıtı bir cephenin içine çekti. Zaten birçoklarının varlıkları, etkileri de kalmamıştı. Böylece stratejinin Türkiye ayağı da başarısız da değil, tam tersi bir duruma dönüşmüştü. Sadece başarısız kalmamıştı. O anlamda Kürdistan ve Türkiye'de, birleşik bir halk ayaklanmasıyla sonuca gitme koşulları da yoktu. Stratejinin o bölümü de uygulanamaz duruma geldi. Geriye Kürdistan'da gerilla savaşıyla ortaya çıkarılan birikim ve 1990'ların başındaki halkın serhildana geçişi kaldı. Buna dayanarak Kürt sorununun çözümünde nelerin yapılabileceği, hangi adımların atılabileceği arayışına girildi. Bu doğrultuda Önderlik, özellikle 1991-92'de Botan-Behdinan savaş hükümeti planlaması çerçevesinde, Botan-Zagros-Behdinan'ı içine alan bir kurtarılmış alan yaratılabilir mi arayışına girdi. En azından teorik düzeyde bu tartışmalar yaşandı. Pratik olarak da ordulaşma ve savaşı büyütme yönünde, serhildanları birleştirme yönünde bazı çabalar görüldüyse de, bunlar sınırlı kaldı. Pratik alan, pratik yönetim bu gelişmeleri tam değerlendiremedi, tanımlayamadı ve birlik sağlayamadı. Teorik olarak geliştirilen Önderlik değerlendirmeleri pratik ortama yeterince aktarılamadı. Sonuçta gerilla ve serhildana dayalı kurtarılmış alan hedefleyen bir hamle yapılamadı. 1992 yılında böyle bir hamle içine girilemedi. Buna tersinden Çekiç Güç operasyonu temelinde, ABD-Türkiye ile birlikte bir karşıt planlama geliştirerek, Güney'de KDP-YNK'ye dayalı bir devletçik ortaya çıkartarak, bunu müttefik alarak 1992 güzünde bir karşı stratejik saldırı geliştirdi.

"En zor koşullarda, büyük bedeller ödeyerek, fedai çizgisinde savaşılarak yaşanan, yürütülen bir mücadele dönemi oldu. Önderlik bu döneme, "Kürt halk kahramanlığı dönemi" dedi. Bu dönem, büyük gerilla Komutanı Agit öncülüğünde ve çizgisinde gelişti. Düşman, 12 Eylül rejimi ciddi biçimde darbelendi, siyasi ve askeri dengesi sarsıldı. Yıkılmadı, ama bir denge sarsılması yaratıldı. Bunu sağlayan bir gerilla mücadelesi ve örgütlenmesi ortaya çıkartıldı. Partileşmeye ek olarak bir de gerillalaşma yaşandı"

"Güney Savaşı" dediğimiz savaş, böyle bir karşı stratejik saldırıydı. Topyekun bir saldırı konsepti temelinde, Türk genelkurmayının NATO'ya dayalı, Güney Kürdistan'daki devletçiği de yedekleyerek geliştirdiği bir karşı stratejik saldırıydı. PKK'nin kurtarılmış alan yaratmak üzere stratejik bir hamle yapmasını, stratejik denge oluşturmasını engellemeye dönük bir karşı stratejik saldırıydı. Öyle bir rol de oynadı. PKK'yi tasfiye edemedi, yenilgiye uğratamadı, gerillayı ezemedi, ama stratejik denge yaratmak üzere hamle yapmasının birikimini de tasfiye etti. Güney Savaşı'nın verdiği önemli zararlar vardı. Böylece bu stratejik dönem de sona erdi.

En zor koşullarda, büyük bedeller ödeyerek, fedai çizgisinde savaşılarak yaşanan, yürütülen bir mücadele dönemi oldu. Önderlik bu döneme, "Kürt halk kahramanlığı dönemi" dedi. Bu dönem, büyük gerilla Komutanı Agit öncülüğünde ve çizgisinde gelişti. Düşman, 12 Eylül rejimi ciddi biçimde darbelendi, siyasi ve askeri dengesi sarsıldı. Yıkılmadı, ama bir denge sarsılması yaratıldı. Bunu sağlayan bir gerilla mücadelesi ve örgütlenmesi ortaya çıkartıldı. Partileşmeye ek olarak bir de gerillalaşma yaşandı.

Kürtler geliştirdikleri mücadeleyle kendi Kürt sorunlarını çözdüler

Yine '90 başından itibaren parça parça da olsa ayağa kalkan, serhildana kalkan bir halk direniş süreci başlattı. Böyle olumlu gelişmeleri oldu. Buna, "Kürdistan'da Ulusal Diriliş Devrimi" dedik. Devrimci değişiklik yaptı. 1978 Birinci Stratejik Dönemin öncülük düzeyinde, parti düzeyinde işbirlikçiliği, uşaklığı, teslimiyeti yıkması, kırması bu dönemde halk düzeyinde gerçekleşti. Halk teslimiyeti, korkuyu, işbirlikçiliği, uşaklığı yıkıp kırdı. Ulusal Diriliş Devrimi'yle, ulusal kimlik temelinde yaşama başkaldırma, özgür yaşam arayışı süreci içine girdi. Bunlar önemli gelişmelerdi. Bunu Kürtler açısından sorunun çözülmesi olarak da tanımlayabiliriz. Kürtler geliştirdikleri mücadeleyle kendi Kürt sorunlarını çözdüler. Yani işbirlikçiliği, teslimiyeti, uşaklığı, ihaneti yenip kırdılar. Özgür yaşam için direnişe kalkan, ayağa kalkan, cesaret ve fedakarlık kazanan bir halk gerçekliği ortaya çıkardılar. Kürt sorunun bir boyutu da bu olmaktaydı. Kürdistan'da böyle bir soykırım rejiminin inşa edilmesinin bir boyutu da, toplumun böyle bir baskı, teslimiyet sistemi altına alınmasıydı. Kürt halkı bunu kırıp kendi sorunlarını çözdü. Ama Türkiye düzeyinde, siyasi düzeyde Kürt sorunu çözülemedi. İnkar ve imha sistemi yıkılıp kırılamadı. Öngörülen program doğrultusunda sonuç alınamadı. Var olan sömürgeci, soykırım devleti yıkılarak, Kürt sorununu çözecek bir demokratik devlet kurulamadı. Bu

yönlü siyasi bir çözüm gelişmedi. Fakat Kürtlerin psikolojik, düşünsel, örgütsel çözümleri de gerçekleşti. Parti, Önderlik doğuşuna bir de gerilla gücü eklendi, gerillalaşma, halk serhildanları eklendi. Bilinç ve örgütlenme, eyleme kalkmada Kürtler önemli bir güç haline geldiler. Bu önemli bir gelişme durumuydu.

Bütün bunlar yeni bir değerlendirmeyi gerektirdi. Program düzeyinde amaçlanan gerçekleşmemişti, ama koşullarda yine önemli bir değişiklik durumu ortaya çıkmıştı. Dünyada değişiklik olmuştu. Sovyet bloğu yıkılmış, sadece ABD bloğu kalmıştı. Başlı başına bu yepyeni bir durumdu. Bölgede önemli bir değişiklik olmuştu. Körfez savaşı olmuştu. Irak Güney ve Kuzey olarak Bağdat etrafına sıkışmıştı. ABD de büyük bir askeri güçle Ortadoğu'ya girmişti. Kürdistan'da önemli gelişmeler olmuştu. Bir yandan PKK öncülüğünde sağlanan gelişmeler, gerilla savaşının yarattığı gelişmeler, gerillalaşma ve halk direnişi vardı. Diğer yandan bunun etkisiyle Güney Kürdistan'da halkın Ortadoğu'daki gelişmelerle de ayaklanması, bir devletçiğin ortaya çıkması ama buna karşı ABD-Türkiye ittifakının Çekiç Güç Operasyonu'yla PKK'yi kontrol altında tutmak üzere özel savaşı uluslararası boyuta, NATO boyutuna çıkardı.

Uzun Süreli Halk Savaşı'yla çözüm bulmak mümkün değildi

Önderlik bütün bunları değerlendirerek 1993 yılının baharında birinci ateşkes sürecini ilan etti. Savaşla, artık Uzun Süreli Halk Savaşı'yla çözüm bulmak mümkün değildi. Böyle bir denge hamlesine kalkılamamıştı. 1992 yılında onu öngörmüştü, ama gerçekleşmemişti. Artık mevcut birikimlere dayanarak, çözülemeyen sorunu, Türk devletiyle siyasi mücadele yöntemleriyle çözmek üzere yeni bir stratejik dönemin önü açılmış oldu. Ateşkes onu ifade etti. Ateşkes ilan edip bir görüşme çağrısında bulundu. Karşıda da cumhurbaşkanı Özal vardı, onun da böyle bir eğilimi gözüküyordu. Bazı aracılar da devreye girmişlerdi. Böylece siyasi görüşmelerle sorunlar çözülebilir mi arayışı devreye girmiş oldu. Ateşkes ilan etmek, görüşmeye çağırmak karşı tarafa "artık ben seni yıkma değil, seni değiştirerek-dönüştürerek, siyasi değişiklikler temelinde, uzlaşmayla çözüm arıyorum, istiyorum" anlamına geliyordu. Bu anlamda programda da bir değişiklik oluyordu. Strateji de, stratejinin bağlı kaldığı program da değişiyordu. Eskisi gibi karşıdaki devleti yıkıp, yeni bir devlet kurarak sorunu çözme koşulları kalmamıştı. Devletçi paradigma aşılmıyordu, ama uzlaşma yöntemiyle, siyasi mücadele geliştirerek, siyasi yöntemlerle çözüm öngören yeni bir stratejik süreç başlamış oluyordu. Ateşkes ilan etmek bunu ifade etti. Ön açıcı olabilir diye görüşmeler oldu. Fakat böyle bir stratejik değişiklik başarılamadı. Üçüncü Stratejik Dönem'in özelliği buydu, ama başarılamadı.

Bu sürece, hem Güney Savaşı sonuçlarını hem de ateşkes durumunu fırsat bilerek, biraz oyalayıp siyasi çözüm potansiyelini yok etmek üzere bir çeteci saldırı dayatıldı. O planlı bir durumdu. Topyekun savaş konsepti öyleydi. Önderlik buna "Birinci komplo dönemi" demektedir. Partinin üçüncü bir stratejik sürece girme, stratejik değişiklik yapma, siyasi sürecin önünü açma yaklaşımına karşı çeteci çizgisinin bir komplosu, saldırısı oldu. Süleyman Demirel, Tansu Çiller, Doğan Güreş, Mehmet Ağar ekibi bu kontrgerillacı, çeteci ekiptir. Esas gladio budur. Gladionun NATO'dan da biraz bağımsızlaşarak, saldırıya geçtiği dönem bu dönem olmaktadır. Bu ekibin hem PKK hem de devlet tarafında siyasi çözüm, diyalogdan yana olan güçleri tasfiye etmek üzere, komplolar geliştirip saldırıya geçmesi süreci sabote etti. Bingöl'de geliştirilen olay, bu ekibin geliştirdiği bir olaydır. Tümüyle böyle bir komplonun zeminini yaratmak, süreci sabote etmek üzere geliştirilmek istenen bir provokasyondu. Bu boşa çıkartılamadı. Önderlik bu konuda özeleştiri veriyor. Özal'ın tutumuna tam güven duyulamadı. Siyasi çözüm ittifakına tam girilemedi, stratejik değişiklik yeterince değerlendirilememişti. Düşünce olarak kapsamlı bir teorik çözümlemeye ve programa kavuşturulamamıştı. O adımlar yeni atılıyordu. Tam bir sonuç alınmadan, ateşkes ilan edilip eski duruş da değiştirildikten sonra bunu fırsat bilerek, bütün siyasi ve askeri çözüm imkanlarını tasfiye etmek üzere topyekun savaş konsepti temelinde azgın bir saldırı başlatıldı. Gerillayı tasfiye etmek için çok kapsamlı bir askeri saldırı geliştirdiler. Bütün alanlarda, eyaletlerde, parça parça '93 ve '94 yıllarında Doğan Güreş yönetimi gerillayı yok etmek, ezip tasfiye etmek için, tarihin en derin ve kapsamlı planını, NATO'ya dayalı askeri saldırısını geliştirdi.

Sadece gerillayı tasfiye ile de yetinmediler. Örgütü tasfiye etmek için de saldırı yürüttüler. Önderliğe dönük saldırılar geliştirdiler. 6 Mayıs 1996'da demokratik siyaseti tasfiye etmek için saldırı geliştirdiler. O zaman da mecliste bir grup vardı ve onlar hakkında tutuklama kararı çıkardılar. Milletvekilliklerini düşürdüler. DEP'i kapatıp demokratik siyaseti tasfiye etmeye çalıştılar. Aynı şekilde Türkiye cephesinde de benzer siyasi ve askeri güçlere dönük operasyonlar geliştirdiler. Sol hareketler içinde direnme eğiliminde olanları tasfiye etmek üzere operasyonlar yaptılar. Devlet içinde siyasi çözüme yaklaşabilecek ve katılabilecek eğilim, Özal çizgisiydi. Onu tasfiye ettiler. Komplolarla, faili meçhul ve suikastlarla yok ettiler. Hem siyaset hem ordu içinde onu yaptılar. Jandarma komutanının uçağı düştü. Turgut Özal, MİT başkanı ve Lice'de generaller öldürüldü. Daha sonra Adnan Kahveci vb bazı siyasetçiler trafik kazalarında gittiler. Bir tasfiye operasyonu yürütüldü. O, birinci komplo dönemi oldu.

Önderlik gerillayı ve halkı harekete geçirerek buna karşı büyük bir direniş içerisine girdi. Halk ve gerilla direnişi oldu. 1993 ve 1998 yılları en büyük savaş dönemi oldu. Savaşla sonuç alınamayacağının açığa çıktığı ve bu temelde ateşkes ilan edildiği bir sürecin ardından savaş tarihimizin en büyük mücadelesi, Kürt halkının savaş tarihinin en kapsamlı savaşı yaşandı. Böyle bir savaşın yaşanmış olması, stratejinin değişmediği anlamına gelmiyor. O, artık savaşla zafer kazanma stratejisi değildi. Aslında savaşla gerillanın, partinin, PKK'nin yenilmeyeceğinin kanıtlanması savaşıydı. Önderlik ateşkesi bozanları ateşkes ilan etmek zorunda bırakmak için direndi. Karşı taraf, çeteci gidişat de, gladio da hem siyasi çözüm zeminini tasfiye etmek, hem de PKK ve gerillayı tasfiye etmek üzere çok kapsamlı bir askeri, siyasi saldırı yürüttü. Önderlik bunları boşa çıkarmak için direniş örgütledi. Bir yandan televizyon aracılığıyla propaganda yapıp, halk direnişlerini geri çekti. Halkı ezilmekten kurtardı. Diğer yandan gerillaya müthiş yoğunlaştı. Gerilla, tarihinin en büyük savaşını verdi. Her yıl neredeyse binlerce şehit verecek düzeyde bir savaş oldu. Bu yılların her yılına bin civarında şehit vermişizdir. Sonuçta çeteciliğin başarısını önledi. Uzun bir süre ateşkes sağlatılamadı. Önderlik, 1995 Güney savaşıyla buna ulaşmak istediyse de karşı taraf çok fazla yanaşmadı.

1996 sonu ve '97 başında yeni bir hükümet geldi. Erbakan kliği, biraz kendi çizgisi bir de bu sonuçları da değerlendirerek Suriye yönetimi üzerinden yeniden bir çözüm arayışına girdi. 28 Şubat 1997 postmodern darbesiyle bu da düşürüldü. Erbakan'ın hükümetten düşürülmesinin temel hedefi, Kürt sorununa yaklaşımı ve sorununu çözmek üzere adım atmasıdır. Bu saldırıyı o ulusalcı gladio yürüttü. Önderlik buna, "ikinci komplo dönemi" diyor. Erbakan hareketini tasfiye ettiler. Onlara ciddi bir komployu ve provokasyonu dayattılar. Daha sonra o operasyonun içinden AKP'yi çıkarttılar. İslami akımın büyük bir bölümünü devlete entegre ettiler. Erbakan kliğini, zayıf bir klik haline getirdiler. Erbakan şimdiye kadar direndi ve sonunda o direniş içinde öldü. Cenazesinin üzerine bayrak bile koymadı ve devlet töreni bile istemedi. Devletle bir çatışma içinde gitti. Özal gibi fiziki olarak öldürmediler, ama siyaseten Özal'ınkinden daha kötü bir ölümü, on üç yıl boyunca Erbakan'a, Erbakan çizgisine dayattılar. Tasfiye edip küçük bir grup haline getirdiler. Onu da boşa çıkardılar.

1998'de PKK'nin barışçıl siyasi çözüm için ateşkes dayatmasına karşı taraf uluslararası komployu dayattı

Sonuçta bazı çevreler araya girerek 1 Eylül 1998'de üçüncü ateşkes sürecine girildi. Önderlik, yeni bir ateşkes ilan etti. Burada da daha çok orduya dayalı bazı arayışlar önayak olup "artık bu iş böyle yürümez" diyorlardı. Cezaevlerinden, Avrupa üzerinden bazı ilişkiler arıyorlardı. Bu yönlü bazı mesajlar ulaştı. Bunlar, daha çok ordu kaynaklı da oluyordu. Önderlik bunlara dayanarak, çözümün önünü açmak üzere, 1 Eylül 1998'de üçüncü defa tek yanlı ateşkesi ilan etti. 1993 yılında yapılamayanı yapmak, stratejik değişikliği gerçekleştirmek, örgüte mal etmek istedi. Zaten partiyi de kongreye davet etti. Bu temelde geliştirilen VI. Kongre'yi değişim ve yeniden yapılanma kongresi olarak tanımladı. Hem program değişimini hem strateji değişimini bu kongreyle gerçekleştirmeyi, PKK'yi Kürt sorununun siyasi çözüm hareketi haline getirmeyi, demokratik siyasi mücadele stratejisi temelinde siyasi uzlaşma ile demokratik yöntemlerle Kürt sorununu çözecek bir mücadeleyi geliştirmeyi öngördü. Önderlik bu konuda da ya güçlerinin yetmediğini ya da oyun oynandığını ifade etti. Verilen sözlerin gereği yerine getirilmeyerek Washington'da 17 Eylül görüşmesi yapıldı. KDP ve YNK, Amerika tarafından bir araya getirildi. PKK'yi terör örgütü ilan ettiler. Zaten '92 yılında toplanan ilk meclisinde, almış oldukları ilk karar PKK'nin terör örgütü olduğu ve Güney Kürdistan'da çekilmesi gerektiği kararıydı. 17 Eylül 1998'de Barzani ve Talabani'ye bunu tekrar teyit ettirdiler. Bunu Amerika yaptı. Ateşkes için vaat verenlerin, Amerika'yla ilişkilerinin ne düzeyde olduğunu bilemiyoruz. Bu girişimin Amerika'nın planlı bir komplosu, oyunu mu olduğu, yoksa güçleri yetmediği için daha ileri adımlar atamadığı belli değil. Bildiğimiz tek şey, ateşkese bir komplo dayatıldığıydı.

KDP ve YNK'den, PKK'ye ilişkin terör örgütü kararı çıkartıldıktan sonra ABD, uluslararası kompolyu devreye koydu. Buradan da daha önce planlı oldukları anlaşılmaktadır. Hemen Mısır'dan Hüsnü Mübarek yönetimi harekete geçirildi. Hafız Esat yönetimi üzerinde baskı oluşturuldu. Türkiye tehditlerde bulundu. Sonuçta Önderlik 9 Ekim 1998 yılında Suriye'den çıkartıldı. Böylece bir uluslararası takibe alınmış oldu. PKK'ye karşı imha ve tasfiye operasyonu dayatılmış oldu. PKK'nin barışçıl siyasi çözüm için ateşkes dayatmasına karşı taraf uluslararası komployu dayattı ve komplo 15 Şubat 1999 yılında Önderliğin kaçırılıp, İmralı sistemi altına alınmasına vardı. Önderliği imha ve PKK'yi tasfiye tam başarılamadı, ama Önderliğin İmralı işkence sistemi altında denetime alınması ve buna dayanarak PKK'nin tasfiyesi öngörüldü. Bu biçimde de PKK'nin tasfiye edilebileceği hesabı yapıldı. Önce komplolarla Önderliğin imhası öngörülmüştü, daha sonra idamla imhası öngörüldü. Buna dayanarak PKK tasfiye edilmek isteniyordu. Bunlar gerçekleşmeyince, bütün bunlar direnişle, uygun yöntemlerle boşa çıkartılınca, bu sefer sürece yayılarak çürütme politikası ile imha gerçekleştirilmek, PKK tasfiye edilmek istendi.

Buna karşı da Önderlik, Üçüncü Önderliksel Doğuş Süreci'ni geliştirdi. İmralı mücadelesi başladı. Önderlik, değişim ve yeniden yapılanmayı İmralı koşullarında da olsa, derinleştirerek devam ettirdi. Sonuçta sadece bir program ve strateji değişikliği değil de, paradigma değişimi gündeme geldi. Önderlik felsefik ve ideolojik olarak bir değişim ve yenilenmeyi yaşadı. Sadece PKK için, Kürdistan'daki devrimci hareket için değil, beş bin yıllık ezilenler hareketinin, sosyalist akımın başarısızlığının temel nedenini ortaya çıkartıp onu çözen, aşan bir ideolojik yenilenme ve gelişme yaşadı. Düşüncede büyük bir önderliksel doğuşu gerçekleştirdi. Bütün ezilenler için başarı yolunu ortaya çıkartan bir çizgi geliştirdi. Paradigma değişimi bunu içermekteydi.

Bu süreç bizim için çok köklü bir değişim süreci oldu. Paradigma değişimi, programımızın kökten değişmesini gündeme getirdi. Artık çözüm için devlet yıkma, devlet kurma değil, devletçi paradigmayla uzlaşma da değil, tersine KCK sistemi olarak tanımladığımız demokratik konfederalizm sistemi temelinde Kürt sorununu da çözme, bütün ezilenlerin özgürlük ve demokrasi mücadelelerini de geliştirmeyi ifade eden yeni bir program ortaya çıkardı. Yeni bir teori, felsefe ve yenilenmiş bir ideolojik çizgi geliştirildi. Bu temelde yeni bir demokrasi ve özgürlük programı geliştirildi. Bu programı öngören stratejik değişimin gerçekleştirilmesi sağlandı. Bu programı siyasi mücadele yöntemiyle hayata geçirmek öngörüldü. Önderlik daha önce de siyasi mücadele yöntemiyle, devletçi paradigma temelinde çözüm arıyordu. Fakat ona izin vermediler. Demokratik siyasi mücadele yürütmek öngörülürken, tarihin en büyük savaşı yaşandı. Ama stratejik arayış öyleydi. Ateşkes ilan edilmişti. Önderlik, siyasi diyalog ve müzakere yöntemiyle çözüm arıyordu. Buna uluslararası komplo dayatıldı, İmralı sistemi ortaya çıkartıldı. Bu sisteme de Önderlik paradigma değişimiyle cevap verdi. Buna dayalı olarak yeni bir program ortaya çıkardı ve demokratik siyasi mücadeleyi bu programla birlikte yürütmek istedi. Böylece bir siyasi uzlaşma, müzakere çözümü aradı. Artık eskisi gibi eski program olmadı. Program değişti, ama stratejik değişimi de buna göre oturttu. Daha önceden başlamıştı, ama tam oturmamıştı, engellenmişti. Stratejik değişim bu paradigma ve program değişimine göre şekillendirildi. Böylece demokratik siyasi mücadele öne çıkartıldı. Bu, 1 Haziran 2004 yılından itibaren düşük yoğunluklu aktif savunma savaşıyla da desteklendi. Fakat o siyasi müzakere yönteminin önünü açmak, zeminini hazırlamak, bunun önündeki engelleri ortadan kaldırmak için geliştirilmiş bir eylemlilikti. Siyaseten çözüm arandı, Önderlik diyalog arayışına girdi.

Dördüncü stratejik mücadele dönemiyle kendi çözümümüzü gerçekleştireceğiz

Önderlik, İmralı'ya gidişle birlikte girilen görüşme sürecini değerlendirerek bu görüşmelerin daha sonra kesintiye uğradığını belirtiyor. Ecevit'in tasfiyesini, üçüncü komplo olarak değerlendiriyor. Ondan sonra AKP devreye girdi. AKP'nin de 2005 Ağustosu'ndan itibaren bazı arayışları oldu. Sonra DTP'lileri devreye koydular. Günümüze kadar bir diyalog oldu. Fakat şimdi bunun sonuçlarını değerlendirmekteyiz. Bir yandan siyasi mücadele, bir yandan düşük yoğunluklu aktif savunmayla desteklenmesi yaşandı. Karşı taraf bazı tavizlere zorlandı. Özel savaş kapsamında da olsa, AKP hükümeti bazı tavizler verdi. İmralı'da bir diyalog sürecinin önü açıldı ve bir diyalog gelişti. Fakat bu, bir çözüme dönüşmedi. Biz böyle bir yaklaşımla Kürt sorununun siyasi çözümünü sağlatmak isterken, karşı taraf buna oyun ve hileyi dayatarak Kürt özgürlük hareketinin tasfiyesini dayattı. Önderlik bu bakımdan üçüncü stratejik dönemi, çözüm ve tasfiye dönemi olarak tanımladı. Bizim çözüm arayışımız, devletin ise bizi tasfiye etme çabalarının iç içe geçtiği uzun bir mücadele dönemi oldu. Bu süreç, 1993 yılından 2010 yılına kadar süren uzun bir süreçtir. Bu süreç içerisinde PKK, paradigma değişimi ve bu temelde program değişikliği gibi köklü bir değişimi yaşadı. Karşı taraf da İmralı sistemini ortaya çıkardı. O da, önemli bir değişiklik yaşadı. Bu tartışma içinde şimdiye kadar belli bir diyalog oldu, ama çözümün önü açılamadı. Düşük yoğunluklu bir aktif savunma da çözümün önünü açmaya, siyasi çözümü gerçekleştirmeye yetmedi. Halkın demokratik siyasi eylemliliği kesintisiz devam etti. Kürt halkı yüz binler ve milyonlar halinde sürekli ayaktaydı. Şehit verip işkencelere direndi. Kürt halkı yirmi bir yıldır direniyor ve bu direniş mart ayıyla birlikte yirmi ikinci yılına girdi. Hiçbir halkın tarihinde bu kadar uzun süreli bir serhildan yoktur.

Fakat bu da müzakerelere dayalı siyasi çözümün önünü açamadı. Onun bir zemini oluyor, ama çözüm yaratamadı. Çözümsüzlük devam ediyor. Önderlik artık bu çözümsüz yöntemlerle çözümün olmayacağı, hile olup olmayacağını anlamaya, değerlendirmeye ve bir karara ulaşmaya çalışıyor. Çünkü Önderlik bu görüşmeleri yürütüyor ve arabulucu durumundadır. Orada ulaşılacak sonuca göre, dördüncü stratejik mücadele dönemi gündeme geliyor. 2010 yılında böyle bir kanaate ulaştı ve böyle bir karar aldı, bir adım atıldı. Fakat tekrar devreye girip süreç bugüne kadar uzatıldı. Bu konuların tam netleşeceği, kesinleşeceği bir süreç yaşanmaktadır. Biz hareket olarak, bunun böyle olmadığı kanaatine ulaştık. Kendimizi bir yıldır buna göre hazırlamaktayız. Önderlik cephesinden çözüm bekliyoruz. Çözüm olursa ona destek vereceğimizi geçen yıl, 1 Haziran 2010 tarihli açıklamamızda ilan ettik. Ama öyle bir çözüm olmazsa, biz de, dördüncü stratejik mücadele dönemiyle kendi çözümümüzü gerçekleştireceğiz. Dördüncü stratejik mücadele dönemi, stratejik değişiklik böyle gündeme geliyor. Buna kendi özgücümüzle direnerek, Kürt sorununu çözme diyoruz. Önderlik, "varlığını koruma ve özgürlüğünü kazanma savaşı" dedi. Yöntemi, Devrimci Halk Savaşı olarak tanımladı. KCK sisteminin tümüyle devreye gireceği, kendini bütün boyutlarıyla örgütleyip, hayata geçeceği bir mücadele dönemi olarak tanımladı. Dördüncü stratejik mücadele döneminin gündeme gelişi ve devreye girişi böyle olmaktadır.

sürecek...

Devletçi sistemin değişmeyen zihni örgüsü

Çokça tartışılan modernist paradigmanın temellerinin 'bilimsel devrimler çağı' denilen 16. ve 17. yüzyıllarda, daha çok da Galileo, Bacon, Locke, Descartes ve Newton tarafından atıldığı belirtilir. Modernist paradigma bilimsel düşüncenin hakim olduğu dönemin bir ürünü olarak ele alındığında, tarihsel gelişimle bağı kopartılmış olur. Bu yaklaşımın kendisi tarihselliği bertaraf ettiğinden, tam da, modernist paradigmanın düşünüş tarzına uygun olmaktadır. Yine de hiyerarşik devletçi yapılanmanın dönem paradigması olan modernist paradigmanın oluşturulmasında büyük katkıları olan adı geçen şahıslara kısaca değinmek, devletçi sistemin kendisini nasıl bir zihni yapılanma üzerine kurduğunu anlamamıza yardımcı olacaktır.

Galileo deneycidir, algı ve olgu kapsamına girmeyen şeyleri bilimin dışına itmiştir, bu özellikleriyle pozitivizm öncesi bir pozitivist gibi hareket etmiştir. Bilgiye ulaşmada zihni şeyleri önemsememiştir. Matematiksel bir yaklaşımla mutlak ve her şeyin kapısını aralayabilen bir yetkin bilgiye ulaşmak istemiştir. Bu yaklaşımlarıyla görünür şeylerle zihni şeyleri birbirinden ayırmış, görünür ve duyulur şeyleri esas almıştır. Yani bunları özneleştirmiştir.

Aynı yolun yolcusu olan Bacon da bir deneycidir. Ona göre de bilimin konusu duyulur şeylerdir ve ancak tümevarım yöntemiyle gerçek bilgiye ulaşılabilir. Bacon'a göre tüm bilgilerin kaynağı doğadır. Tüm bilgileri kendisinde toplamış olan doğa karşısında insan zayıftır, bu yönüyle doğa insana hükmetmektedir. Doğa kendisindeki bilgiyi vermemesi yönüyle cimridir, eli sıkıdır, diğer yandan insanlara hükmetmesi yönüyle de tahakkümcüdür, vahşidir. 'Bilgi güçtür' ve bilgilenmek için de önce doğaya boyun eğdirmeli, sonrasında da ona hükmedilmelidir. Kendindeki bilgiyi vermeye yanaşmayan doğaya gerekirse, işkence edilmelidir. İngilizcede kadını tanımlamak için kullanılan 'she' ve 'her' kelimelerini doğayı tanımlamak için kullanan, Adalet Bakanlığı ve yargıçlık yapmış olan Bacon'un doğaya bu yaklaşımında, Engizisyon'un şeytanla işbirliği yaptıkları gerekçesiyle cezalandırdığı kadınlara uygulanan yöntemlerden esinlendiği açıktır. Bacon doğa ve kadını özdeşleştirerek aynı yaklaşım içinde olmuştur. Kadına işkence eden Engizisyon'un yerini, doğaya işkence etmeyi bilgilenmek ve doğaya hakim olmak için gerekli gören Bacon alır. Zaten Bacon'u kendisinden önceki bilgi arayışçılarından ayıran en temel özelliklerden biri de, diğerlerinin amacının doğayı anlamak iken, Bacon'un amacının hükmetmek olmasıdır. Özcesi Bacon yaklaşımında doğa nesne, insan öznedir. İnsan yaklaşımından hareketle de erkek özne, kadın nesnedir.

Tüm bu yaklaşımları mekanistik felsefede bir sisteme kavuşturan Descartes'te daha sistematik halini görmekteyiz. Tüm evreni bir makine olarak ele alan Descartes, her şeyi mekanik yasalara göre işleyen, yer kaplayan ama düşünemeyen madde ve mekanik yasalara göre işlemeyen, yer kaplamayan ama düşünen ruh olarak keskin bir ayrıma tabi tutar. Ruhsal özellikleri, insanın bedeni de dahil olmak üzere tüm maddenin dışında tutar. Madde cansız, ruhsuz bir nesneye dönüştürülürken, tüm evren de cansız bir makineye indirgenmiş olur. Ona göre doğada ruhu ve maddeyi aynı bedende barındıran tek varlık insandır. İnsan dışındakilerde bir canlılık emaresi yoktur ve onlar bir makineden farksızdır. Doğa, insanlara kendi amaçları için şekillendirilmek üzere verilmiş koca bir makinedir. Hayvanlar sadece beden yönüyle insana benzer, onlarda akıl adına herhangi bir şey yoktur. Descartes de ruh beden ayrımını çok keskin yaparak eğilimini akıldan yana kullanır. Onun düşünce sistematiğinde de müthiş bir insan merkezcilik görülmektedir. Aslında insanın da gelmiş olduğu canlı doğa cansız kılınırken, insan da adeta tek canlı haline getirilmektedir. İnsanı özneleştirirken, doğayı tüm bileşenleriyle birlikte insanın her türden tasarrufuna açık hale getirerek nesneleştirir. Bununla da yetinmeyerek insanı da beden-akıl (madde-ruh) ayrımına tabi tutar ve bunları birbiriyle ilişkisiz şeylermiş gibi ele alır. Aklı özneleştirirken, bedeni nesneleştirir. Parçalayan zihniyetini elini attığı her şeye uygular. Bu yaklaşım ve yöntemleriyle analitik geometrinin de kurucusu olur.

Locke da bu parçacı, bütün ile parçayı birbirinden ayıran yaklaşımı topluma uyarlayarak, sosyal bilim ayağını tamamlamak istemiştir. Atomist toplum modeliyle birey ve toplumu birbirinden tümden koparmış, toplumu bireylerden oluşan bir şey olarak değerlendirmiştir. İnsanı gelenekten ve tarihten kopartan, kendini gerçekleştirmede bireyci bir tutum içinde olmuştur. O da gün ile tarihi, birey ile toplumu birbirinden koparmıştır. Yaklaşımı parçalı olduğundan gerçeği vermekten uzaktır. O'nun bireyi bu kadar öne çıkaran yaklaşımları, ABD Bağımsızlık Bildirisi'ni hazırlayan Thomas Jefferson'un yaklaşımlarında da yansımasını bulmuştur.

Newton da bilimsellik adına ortaya konulan tüm şeylerin bilim ayağını oluşturur. Newton yaptığı deneyler ve ileri sürdüğü evrensel yasalarla tüm bu görüşleri doğrularcasına makro kozmosun 'tüm sırlarını' ifşa etmiştir. Aynı yaklaşımın sürdürücüleri kendilerinden o kadar emindirler ki, bir fizikçi olan Laplace, tek bir evrenin olduğunu, bu evrenin tüm yasalarının da zaten Newton tarafından ortaya konulduğunu, kendilerine keşfedilecek bir şeyin kalmadığını belirterek hayıflanır. Böylelikle de aslında eşitsizlik üzerine kurulu, var olanı parçalayarak kimilerini özneleştirip kimilerini de nesneleştiren, kimilerini büyütürken kimilerini küçülten, kimilerini değerli kimilerini değersiz gören, kimilerini esas kimilerini tali kılan, kimilerini önemli kimilerini önemsiz vb gören ve bunlardan her zaman birini diğerine hakim hale getiren, anlamlı bir bütünlük oluşturmayan egemenlikçi sistemin meşruiyet ayağı oluşturulmuş olur. Böylelikle egemenlikte görülen eşitsizlik, bu ikiliklerle tarih boyunca ihtiyaç duyduğu meşruiyet zeminini bulmuş olur.

Doğanın özünde özne nesne ayrımı yoktur

Adını andığımız tüm bu bilim felsefe üzerinde kafa yoran, düşünce belirtenlerin ortak paydası; insan bedeninden tutalım doğadaki her şeyi birbirinden ayırmalarıdır. Varlığı, oluşu parçalara ayırarak bunlardan birini esas almak, öne çıkarmak, diğerini de ikincil planda görmek. Ortak yaklaşım; birinin her zaman için özne, diğerinin ise nesne olmasıdır. Felsefi bilimsel ayağını bu filozof ve bilim adamlarının hazırladığı bu zihni yapılanmanın aslında tam da mevcut hiyerarşik devletçi sistemin zihniyetinin sürekli hali olduğunu görmek gerekir. Dönem de değişse, hakim düşünüş tarzları da değişse, tıpkı devletin biçiminin değişmesine rağmen özünün değişmemesi gibi, bu zihni yapılanma da, devletli sistemi yaratan ve her zaman üreten temel zihniyet formu olarak, devletli uygarlık tarihi boyunca değişmez temel form olmuştur. Bu, gerçek hakikat diye insanlara aşılanır ve böylelikle de gücünü toplumun alıklaştırılmasından alan egemenlikçi sistem, bir kader olarak kabul edilir. Sistemi aşmak adına ortaya çıkan hareketler, ideolojiler ve hatta sistemler de bu algılamadan tam anlamıyla kendilerini kurtaramadıklarından, istem ve talepleri sistem dışı olsa da, yaşadıkları, yaratımları sistem içi olmaktan kurtulamaz. Talepleri eşitlikçi de olsa, eşitsizlik yaratırlar. Özgürlük istemelerine karşın yeni bir egemenlik sistemini ve yaşam tarzını kurarlar. Adalet istemelerine karşın, adil olmayan bir sistem ve yaşam tarzı kurarlar. Sistem içinde erimeler, hatta sistemi daha da derinleştirmeler böylelikle sisteme karşı mücadele yürütmüş kesimler eliyle gerçekleşir. Peygamberlik geleneği, Marksizm adına yürütülen mücadeleler, 20. yüzyılda çok yaygınca görülen ulusal kurtuluş hareketleri, reel sosyalist pratik bunun en bariz örnekleridir. Önderliğimiz, "tüm sistemin bilme kapasitesini bilmenin ufkuna alamayan bir teorinin eksik olduğunu ve karşıt teorilerin ufku içinde erimekten kurtulamayacağını temel ideolojik mücadele gerçeği olarak anlamalıyız" derken, bu gerçeklere dikkat çekmektedir. Halbuki aslolan, modernist paradigma denilen şeyin tamamen sınıflı devletçi uygarlığın paradigması olduğudur. Yani modernist paradigmanın yaratıcıları yukarıda adları zikredilen filozof ve bilim adamları değildir. Tam tersine onları ve devletçi sistemin dönem paradigmasını anlamına gelmek üzere modernist paradigmayı yaratan hiyerarşik devletçi sistemin zihniyeti ve paradigmasıdır. Devletçi sistemin ihtiyaç duyduğu meşruiyet, nasıl ki bir dönem mitoloji, bir dönem felsefe, bir dönem din adıyla sağlandıysa, şimdilerde de bilim ile sağlanmaktadır. Önderliğimizin modernist paradigma döneminin bilim anlayışı için kullandığı 'Çağdaş Levh-i Mahfuzculuk' tanımlaması, bu yönüyle çarpıcı bir tanımlamadır. Kaynağın hiyerarşik devletçi sistem olduğu ve maskeleri değişse de özünün hiç değişmediği asla unutulmamalıdır.

Modernist paradigmanın özü olan özne nesne ayrımını hiyerarşik devletçi sistemin oluşum ve gelişim dönemlerinden takip etmek, konunun anlaşılmasını kolaylaştıracaktır. Hiyerarşik devletçi sistemin kendisi bir öznenesne sistemidir. Bu sistem özneleştirip nesneleştiren bir zihniyetin sonucu gerçekleşmiştir. Bu sistem normal olan bir kafa ve düşünüş tarzından ortaya çıkmamıştır. Anormal ve doğadışı özelliği nedeniyledir ki, bu dönemi değerlendirirken, sapkınlık olarak ele almaktayız. Sapkınlık özelliği, toplumsal doğanın komünal olan özünden, gerçekleşen kopuştan kaynaklıdır. Kopuş toplumsallıktan ve buna göre olma anlamına gelmek üzere ahlaktan bir kopuştur. Bu da insanın var oluş şartı olan toplumsallaşma ile oynamak anlamına gelir ki, zaten doğa dışı oluşu da buradan kaynaklanır. Doğanın özünde özne nesne ayrımı yoktur. Kuantum fiziğiyle ispatlanan doğanın özne nesne ayrımına yer vermeyecek şekilde canlı olduğudur. Doğadaki her bileşen, kendi eko sisteminin yasallığına uyarken, aynı zamanda kendi yaşamına dair özne özelliği gösteren, değişik koşullar çerçevesinde kendini adapte eden etkinliğe de sahiptir. Yani kendi yaşamı hakkında söz sahibi olması itibariyle öznedir, var kalmak için, içinde bulunduğu eko sisteminin gerekliliklerine uymak yönüyle de bağımlıdır. Özne olma hali ile karşılıklı bağımlı olma hali var olmanın olmazsa olmazıdır. Zaten atom altı dünyada gerçekleşen belirsizlik, olasılık vb gibi hususlar parçacıkların özne olma halini göstermektedir. Özne olma haliyle karşılıklı bağımlılık adeta doğanın dili olmaktadır. Doğada en karşıt gibi görünen şeylerde bile birbirini tamamlama, dayanışma ilkesi çerçevesinde birlikte var olma halini görmekteyiz.

Doğanın içinden ikinci bir doğa olarak gerçekleşen ve ahlaki politik toplum diye adlandırdığımız toplumda da dile gelen, doğanın bu birbirini tamamlayan komünal halidir. Ahlaki politik toplumun birbirini tamamlayan, birbiri için yaşayan, herkesin potansiyeline göre pratikleşme zemini bulması yönüyle organik olan, animist yaklaşımdan ötürü her şeyi canlı, değerli ve özne gören, eşitsizlik ve egemenlik üretmeyen toplumsal yaşamından kopuş, bu nedenle aynı zamanda varoluşun diyalektiğine aykırı, anormal bir çıkış olmaktadır. İşte bu çıkışa; 'köle toplumun doğuşu' anlamına gelmek üzere 'hiyerarşik toplum' demekteyiz.

Çıkış nedenlerine girmeden, Önderliğimizin egemenlikçi devletçi kültürün temeline oturttuğu 'güçlü, kurnaz adam'ın kafasından ve pratiğinden doğan, 'ataerkillik' olarak da adlandırılan hiyerarşinin, doğal toplumun (ahlaki ve politik toplum) komünal olan özünden bir kopma sonucu gerçekleştiğini belirtmek gerekir. Ahlaki ve politik toplumun, eşitliğe ve özgürlüğe dayalı toplumsallaşmasına göre davranmak anlamına gelmek üzere ahlaki olan ve toplumun gelişmesi ve güçlenmesi için tüm enerjisiyle, büyük bir sorumluluk duygusuyla çalışmak anlamına gelmek üzere de politik olan kişiliğinde bir parçalanma yaşanmış ve 'ben' düşünülmüştür. Hiyerarşi, toplum nasıl daha da geliştirilebilir yönlü toplumsal bir kaygıdan ortaya çıkmış değildir. Tersine, yaşlıların ve şamanın zorluklardan kurtulmak için kendilerini düşünmeleri sonucu ortaya çıkmış bir sistemdir. Yani 'biz' bilincinin yerini 'ben' olgusu almıştır ve pratiğe yön veren de bu motivasyon olmuştur. Bu nedenledir ki gençleri kendi çıkarları temelinde kullanmak üzere yanlarına çekmişlerdir. Jerontokrasi(yaşlılar yönetimi)'nin özünde de bu vardır. Bir ev düzeni biçiminde gelişmek isteyen hiyerarşik aşama, uygarlık sürecinde görülecek olan toplumsal sorunların da zemini olacaktır. Hiyerarşiyle toplum eski sadeliğini yitirecek, ataerkillikle toplumsal cinsiyetçilik icat edilecek, güçlü kurnaz adamın güçlenme ve toplumu parçalama denemeleri yoğunluk kazanacaktır. Toplum o eski birbirini tamamlayan, anlamlı bir bütünlük oluşturan komünal halinden gittikçe uzaklaştırılmaya çalışılacaktır. Artık toplum karşısında gittikçe keşfedilen bir 'ben' olgusu oluşacak ve birey toplum bütünlüğü, hatta özdeşliği ortadan kaldırılacaktır. Doğal toplumda kapasiteleri, yetenekleri, güçleri farklı

olsa da birbiri üzerinde egemenlik kurmayan, birbirini tamamlayan cinsler artık birbirine karşıt bir hale getirilecektir. Ahlaki politik toplumun demokratik ve komünal olan değerleri ve onun temsilini bir sistem ve değerler toplamı olarak gerçekleştiren kadın temel hedef haline gelecektir.

Hiyerarşik devletçi sistem bir egemen erkek yaratımıdır

Erkek toplumsal yaşamda güçlendikçe, bu güçlenmelerini mitolojilerde erkeğin gücünü sembolize edecek olan tanrı figürlerini yaratmak suretiyle meşrulaştırmaya çalışacaktır. Henüz sınıflar, köle toplulukları, büyük alt üst oluşlar gerçekleşmemişse de, toplumda parçalamalara neden olan, birilerini yüceltirken birilerini küçülten zihniyet yapısı, özü eşitsizlik olan devlete sonuna kadar açık bir karakterdedir. Toplumsal değişimde bir kaos ve geçiş dönemi olarak değerlendirilebilecek olan, doğal toplumun temsilini yapan kadın ve ataerkillik arasında çok yoğun bir mücadelenin gerçekleştiği bu dönemden ataerkilliğin mutlak zaferi anlamına gelen devlet ortaya çıkacaktır. Devlet hiyerarşiyle başlayan özne nesne zihniyetinin zaferinin bir ürünü olur. Öyle bir ürün olur ki, çıkışından sonra yaratıcısının yaratanı pozisyonunda olacaktır.

Devletin olduğu yerde toplum komünal ve bütünlük arz eden özüne ters düşerek parçalanmış demektir. Devletli toplumlar parçalı toplumlardır. Biçimlerine bakılmaksızın tüm devletler, alt toplum (halk) üstündeki üst toplumdur. Devlet toplumu parçalar, bu parçalama işini hiç ara vermeksizin alt toplum üzerinde sürdürür. Zira parçalı toplum güçsüz, enerjisini birleştiremeyen toplumdur. Devlet, karşısında güçlü ve iradeli bir halk görmek istemez. Güçlenen, kendi sorunlarını çözen, örgütlü ve iradeli bir toplum devlete ihtiyaç duymayan bir toplumdur. Zaten toplumun doğası insanlık tarihinde de görüldüğü gibi devlete ihtiyaç duymayan bir özelliktedir. Bu yönüyle toplum, devlet olmadan da var olabilir, ancak devlet, toplum olmadan yaşayamaz. Çünkü devlet, yaşamak, kendini doyurmak için alt topluma ihtiyaç duyar. Alt toplum devleti besleyen bir kaynaktır. Devlet bunu toplumu güçten düşürüp iradesiz kılarak, kendine bağımlı hale getirerek gerçekleştirir.

İlk devlet olması nedeniyle devlet olmanın özünü oluşturan, orijinal kaynak olan Sümer mitolojisinde alt ve üst toplum diyalektiği çok çarpıcı bir şekilde ortaya konulmaktadır. Tanrı sembolünün esasında güçlenen erkeğin kendini kutsallaştırma ve yaratıcı kılarak maddi yaşamdaki güçlenmesinin meşruiyetini sağlama anlamına geldiğini belirtmiştik. Sümer devletçi sistemi, aynı zamanda bir tanrılar düzenidir. Güç kazanmış egemen erkek, tanrı sıfatında temsil edilmektedir. Tanrılar devletli sistemin kendisi oluyor. Devletçi sistemin zihniyeti olan mitolojiye göre insanların oluşumu, tanrıları doyurmak içindir. Mitosa göre tanrılar panteonunda daha alt sıradaki tanrılar, büyük tanrılardan kendilerini doyurmaları ve kendilerine bakmaları için bir şey yaratmalarını isterler. Bunun üzerine de kurnaz tanrı Enki'nin öncülüğünde tanrıça Nammu eliyle insan yaratılır. Yani ilk devletin zihniyetini oluşturan mitolojik ifadeye göre alt toplum, üst toplumu, yani devleti doyurmak için yaratılmış hizmetçilerdir. Halk doğuştan hizmetçi ve köle olarak yaratılmıştır. Köleci dönem diye adlandırılan dönemin zihniyeti böyle kurulur. İnsanlar kralları öldüklerinde canlı canlı ve gönüllü bir şekilde mezara girmeye böyle razı edilir. Dönem öyle bir zihniyet inşa eder ki, büyük düşünür Aristo, toplumdaki parçalanmanın düzeyini; 'köle konuşan alettir' sözleriyle gözler önüne serer. İnsan ve toplum olmanın özünü temsil eden, bize, insana dair gerçekleri ve bozulmamış hali veren ahlaki politik toplumun birbirini tamamlayan, birbiri için yaşayan, değerli ve eşit insanları, yerini kölelere ve köle sahiplerine bırakmıştır. Egemenlerin tanrı düzeyinde güçlendiği, kalan kesimin de tümden karılaştırıldığı bir toplumsal gerçeklik yaratılmış oluyor. Özcesi devlet kadını erkeğiyle karılaştırılan bir toplum yaratır. Devleti oluşturan üst toplum özneleşirken, toplumun geri kalan kesimi de nesneleşmektedir. Devlet bununla da yetinmeyerek parçalama işini, özneleştiren-nesneleştiren sistematiğini, devletli sistemi toplum içinde de yaratarak sürdürür. Toplum üstünde geliştirdiği iktidarına, erkeğin kadın üstünde iktidar olmasını sağlayarak kendi sistemine ortak eder. İktidardan bir parça vermek suretiyle erkeği de kendine ortak etmiş olur. Aile için kullanılan 'küçük devlet', erkek için kullanılan 'evdeki despot' tanımlamaları bu gerçeklikten kaynaklanır.

> **"Devlet geleneği kendilerini aşma iddiasıyla ortaya çıkmış olan yeni öğretileri bir süre sonra içine alıp sistemiçileştirmekte ustadır. Ayrıca farklı ve alternatif bir sistem adıyla yola çıkanların hakim sistemin bilme gücünü aşamamaları sonucu paradigmaları devlete götürmektedir. Yani istemleri alt toplum istemleriyken, istemlerini gerçekleştirme araç, yol ve yöntemleri üst topluma aittir"**

Devletçi sistemin özneleştiren, nesneleştiren zihniyetinin en iyi gözlendiği konulardan biri de, kadına olan yaklaşımıdır. Hiyerarşik devletçi sistem bir egemen erkek yaratımıdır. Ve bu sistem, kadının öncülük ettiği doğal toplumun demokratik komünal değerlerinin geriletilmesi sonucu gerçekleşebilmiştir. Geriletilen, güçten düşürülen kadın, aslında geriletilen, güçten düşürülen gerçek toplumdur. Bu yönüyle kadın bir cins olmanın ötesindedir. O, bir yaşam biçimi, bir sistem olmaktadır. Onda dile gelenler demokratik komünal değerlerin bir toplamı olmaktadır. Bu nedenle de kadının hiyerarşik süreçten itibaren egemen erkeğe karşı yürüttüğü mücadele, bir cins mücadelesi olmanın ötesindedir. Gerçek insan ve toplum olarak kalmanın mücadelesidir.

Sümer sisteminde kadın hala etkindir, eski gücünde olmasa da hala güçlüdür. Hatta Sümerlerde 'yazgı belirleyen' dört büyükten biri tanrıça Ninhursag'dır. Tanrılar panteonunun tepesinde yer alanlardandır. Diğerleri de An, Enki ve Enlil'dir. Bu, kadının gücünü göstermektedir. Yine Sümerlerde hiçbir şey yokken bile tanrıça Nammu vardır. Daha değişik pek çok mitosta da kadının gücünü gözlemlemek mümkündür. Daha çok çoban kültürünün, ataerkilliğin hakim olduğu semitik toplulukların uygarlığın merkezi konumundaki Mezopotamya'da güçlenmesi sonrasında, kadının pozisyonunda bir güçten düşmenin daha yoğunluklu yaşandığı görülmektedir. Önderliğimizin 'birinci cinsel kırılma' diye adlandırdığı Enuma Eliş Destanı'ndaki Tiamat-Marduk çekişmesinde, Marduk'un kazanmasıyla kadının pozisyonunda önemli kırılmalar yaşanır. Tanrı Marduk, imparatorlukla özdeşleşen erkek egemenlikçi sistemdir. Devletli yaşamdaki merkezileşme, imparatorluk biçimini aldığında, çok sayıda tanrının özellikleri de daha az sayıdaki tanrıda toplanır. Öyle ki Marduk'un elli (50) özelliğinin, yani isminin olduğu belirtilmektedir. Tabandaki merkezileşme, tavanda yansımasını bu şekilde bulmaktadır. Sümer'in kaynaklık ettiği devletli gelenek, böylelikle erkeği özneleştirirken, kadını nesneleştirir. Kadının toplumsal anlamda temsil ettiği değer yargıları kendisinden alınır ve bir cins olarak ele alınarak nesneleşir.

Devletli gelenek özne nesne zihniyetine oturan zihni yapılanmasında doğayı da nesneleştirir. Doğal toplum insanı için kutsallıklar yeri, besleyen, koruyan, kendisinden gelinen bir ana pozisyonundaki doğa; yerini cansız, kısır bir doğaya bırakır. Sümer mitolojisinde doğanın yaratıcısı da tanrı ve tanrıçalardır. Daha ço k da tanrılardır. Örneğin suyun tanrısı, Enki'dir. Enki'nin olmaması insanlar için bir felaket anlamına gelecektir. Enki'yi de egemen kesimler, devletli toplumun kendisi olarak düşündüğümüzde, var olabilmek için devlete ihtiyaç vardır, düşüncesi belirir. Devlet zaten bu mitolojiyle insanlar için ne kadar gerekli olduğunu zihinlere nakşeder, egemenliği için gerekli olan maskeleri böylelikle temin eder. Bu zihniyette doğa kutsallıklarından yalıtılmıştır, yaratıcı özelliğinden edilmiştir. Kutsal olan, yaratıcı olan artık tanrılardır. Doğanın bırakalım gelinen yer olması, doğanın kendisi tanrılar tarafından yaratılmıştır. Enlil, Enki, Uranus, Kronos vb tiplemeler, hep doğanın yaratıcıları olan erkek tanrıları bize gösterirler. Bu zihniyet böylelikle doğal toplum insanının doğa karşısındaki hassasiyetini, duyarlılığını bir kenara iter. Artık yeni dönem, insan merkezciliğin (erkek merkezciliğin) hakim olduğu bir dönem olmaktadır. Bu zihniyete göre insan doğa birbirinden kopuktur. Egemen insan özneyken, doğa nesnedir.

Yaşanan sorunların temel kaynağı devletçi zihniyettir

Sümerlerin kurduğu bu parçacı, gerçekleri tersyüz eden yapılanma, katı köleci sistemi yumuşatma, hatta aşma iddiasıyla ortaya çıkan peygamberlik geleneğiyle daha da güçlenmiştir. Sistem içinde erimelerin çok bariz bir şekilde görüldüğü bu dönem özgürlük, eşitlik isteyenlerin nasıl bir paradigmayla mücadele yürütmeleri gerektiğine dair yığınca dersle doludur. Önderliğimizin günümüz sosyal demokratlarına benzettiği bu gelenek, istem ve hayallerine belki de en ters düşmüş gelenektir. Demokratik komünal değerlerin bir sürdürücüsü olmak isteyen, bunun için mücadele de yürüten bu gelenek, bir süre sonra mevcut devletli sisteme en fazla hizmet eden, Önderliğimizin deyimiyle 'olgunlaşmış kölelik' dönemini yaratan bir konumda olmaktan kurtulamamıştır. Devletli sistemin kendini üzerine oturttuğu özne nesne ayrımı bu yeni sistemde daha da güçlenecektir.

Tek tanrılı dinler dönemi diye adlandırılabilecek olan bu dönem, önceki döneme göre daha sistematiktir. Bu dönemde toplum adeta 'fikren ve ruhen silinmiştir.' Devlet geleneği kendilerini aşma iddiasıyla ortaya çıkmış olan yeni öğretileri bir süre sonra içine alıp sistemiçileştirmekte ustadır. Ayrıca farklı ve alternatif bir sistem adıyla yola çıkanların hakim sistemin bilme gücünü aşamamaları sonucu paradigmaları devlete götürmektedir. Yani istemleri alt toplum istemleriyken, istemlerini gerçekleştirme araç, yol ve yöntemleri üst topluma aittir. Alt toplum ile üst toplum özelliklerini bir arada bulundurmaktadırlar. Üstün gelen her zamanki gibi devlet geleneği olur ve devlet, karşıtlarını kendine dahil ederek onları emer, güçlerinden yararlanarak ömrünü uzatmasını bilir.

Devletçi sistem bu yeni döneminde, eskiden kaba bir şekilde gerçekleştirdiği köleciliği içerilmiş kölelik anlamına gelmek üzere, kulluk yaklaşımıyla gerçekleştirecektir. Artık sadece görünen şeyleri değil, görünmeyenleri, insanların içinden geçenleri de bilecek denli güçlenmiş tanrının yeryüzündeki temsilcileri (egemenler) tanrının gücünü kullanırlar. Tanrı adına günah çıkartır, cennetten arsa satar, fetva verir, savaşa gönderir vb. Devletin ihtiyaç duyduğu güçlü ideolojik manipülasyon aracı, dogmatik dini düşünüşle elde edilmiştir. Tanrıya itaat, yöneticileri tanrının temsilcileri olan devlete itaat anlamına gelir. Tek tanrılı dinle anlam kazanan feodal dönem, tümden bir teslimiyetin dayatıldığı bir toplumsal gerçeklik oluyor. Merak, sorgulama, yaratıcılık özellikleri insandan alındığında, aslında insan öldürülmüş demektir. Canlı olmak için nefes almak yetmez. İnsanlar için canlılık; yaratmak, gücü oranında katılabilmek demektir. Önü kapalı olan, potansiyeline göre kendini gerçekleştiremeyen insanlar, gerçek anlamda canlı olamazken, böyle toplumlar da canlı (organik) toplum kategorisinde değerlendirilemez. Devletli sistemlerde herkesin önü açık olmadığından, herkes insan olmanın potansiyeli oranında kendini gerçekleştiremediğinden, aslında toplum hastalıklıdır, organik değildir. Kısır insanlar topluluğudur. Sorgusuz her şeyin kabul edilmesinin istendiği bir toplumsal gerçeklik söz konusudur. Mutlak itaat kültürüyle toplum içine kök salan, aslında devlete mutlak itaatin sergilenmesi kültürüdür.

Zihniyetin doğaya yansımaları da çok korkunç ve tehlikelidir. Kaynakana pozisyonundaki doğa, tanrının altı günde yarattığı, yedinci günde de dinlendiği bir uğraş sonucu gerçekleşen bir yaratıma dönüşür. Evrenin yaratıcısı tanrıdır, yani erkek. İçinde yaşanılan evren gerçek evren değildir, ilk günah sonrası suçlu olan insan soyunun cezasını çekmek, sınanmak üzere gönderildiği lanetli bir evrendir. Lanetlemiş insanların arınma çabası içinde olacakları lanetli evren. Asıl evren (dünya) diğer evrendir, ahret yaşamıdır vb. Bu lanetlilerin yaşamlarını sürdürmeleri için yaratılan dünyadan ne kadar erken ayrılma gerçekleşirse, o kadar iyidir. Yeni doğan bebekler doğarken ölürlerse, bu dünyanın kirlerine bulaşmamış olduklarından direkt cennete gideceklerdir. Gerçek yaşamın olduğu cennet, imtihan dünyasında teslimiyetin ve mutlak itaatin (devlete) karşılığı olurken, muhalefet etmenin karşılığı bu dünyada egemenlerin zulmü, diğer dünyada da cehennem olacaktır. Tek tanrılı dinlerin bu doğa görüşleri insan doğa ayrımını keskin bir şekilde yapmanın yanında, doğayı tüm bileşenleriyle insana (daha çok da erkeğe, zira kadın da erkek içindir) sunulmuş bir nimet olarak görür. İnsanlar lanetli de olsalar, yine de doğadan üstün görülür. Platon'un 'idealar dünyası' ile 'gerçeklikler dünyası'na benzer bir ayrım, gerçek evren (ahret) geçici evren (dünya) şeklinde yaratılır. Yani zihniyet her adımında üstünlük-aşağılık, büyüklük küçüklük, güçlülük güçsüzlük vb ikilikleri yaratmaya hazırdır.

> **"Devletçi sistemin özneleştiren, nesneleştiren zihniyetinin en iyi gözlendiği konulardan biri de, kadına olan yaklaşımıdır. Hiyerarşik devletçi sistem bir egemen erkek yaratımıdır. Bu sistem, kadının öncülük ettiği doğal toplumun demokratik komünal değerlerinin geriletilmesi sonucu gerçekleşebilmiştir. Geriletilen, güçten düşürülen kadın, geriletilen, güçten düşürülen toplumdur"**

Devletçi zihniyette kadın erkeğin bir ekidir

Devletçi sistemin tarih boyunca en güçlü hesaplaştığı kesim olan kadının durumu, devletli sistemin bu yeni ama daha güçlü döneminde acımasızdır. Bu yeni dönemde Sümer'de sadece güçten düşürülmüş olan kadın, artık lanetli, tehlikeli, şeytanla işbirliği halinde olan, ikincil bir yaratığa dönüştürülmüştür. Her şeyden önce tüm insanların bugün ceremesini çektiği 'ilk günah'ın gerçek nedeni kadındır. İlk insan çifti olan Adem ve Havva esasında cennettedir. Yaratıcı tanrının yasakladığı yasaklı meyveyi yemek için tüm insanların babası olan Adem'i yoldan çıkaran, O'nu kandıran, suça teşvik eden tüm insanların anası Havva'dır. Ceza; insanların cennetten kovulması ve özü imtihan olan bu zorlu yaşamdır. Havva'nın yaklaşımları ve Adem'in de suça ortak olması olmasaymış, gerçek evren ya da dünya denen cennet insanın yaşadığı mekan olacaktı. Özcesi ilk kadın, baştan çıkarandır, suça teşvik edendir, insanları yoldan çıkarma görevi edinmiş olan şeytanla her zaman işbirliği içinde olandır. Bu nedenle de her zaman ondan korkulmalıdır, tedbir alınmalıdır, suçludur… Var olması itibariyle de kadın erkeğin bir ekidir. Birbirine eşit, birbirini tamamlayan doğal toplum çiftinin yerini, varoluşsal olarak birinin esas, diğerinin uzuv olması alır.

Tek tanrılı gelenek, kadını erkeğin kaburga kemiğinden yaratır. Esasında kaburga kemiğinden yaratılan kadın, erkeğin üstünlüğünü kabul etmiş, ona teslim olmuş kadındır. Yani Havva'dır. Havva öncesi Lilith vardır. Lilith ilk erkek olan Adem'in üstünlüğünü kabul etmeyen, eşitliği dayatan, bu nedenle de Adem'in rahatsız olmasına neden olan ve sonrasında tanrı tarafından Adem'in yanından alınan kadındır. Yani insanların ilk anası, erkeğe teslim olmak yerine, erkekle eşit bir yaşamı paylaşmak isteyen kadındır. Ancak erkek karakterli ve egemenlikçi bir kafanın yaratımı olan tanrı figürü, onu Adem'in yanından alarak aslında zaten eşitlikçi yaşamın gerçekleşmesini engellemiş olur. Yaratılan Havva figürüyle ilk insanların yaşamı tanrılarca eşitsiz, tahakkümcü, egemenlikçi ve cinsiyetçi kurulmuş olur. Böylelikle insan olmanın özünü oluşturan tanrılar insanları, cins-

leri eşitsiz yaratmış olur ki, buna da –zaten tanrılara karşı gelinemeyeceğinden hareketle– karşı çıkılamaz. Eşitsizlik bir tanrı yaratımı, düzeni olur.

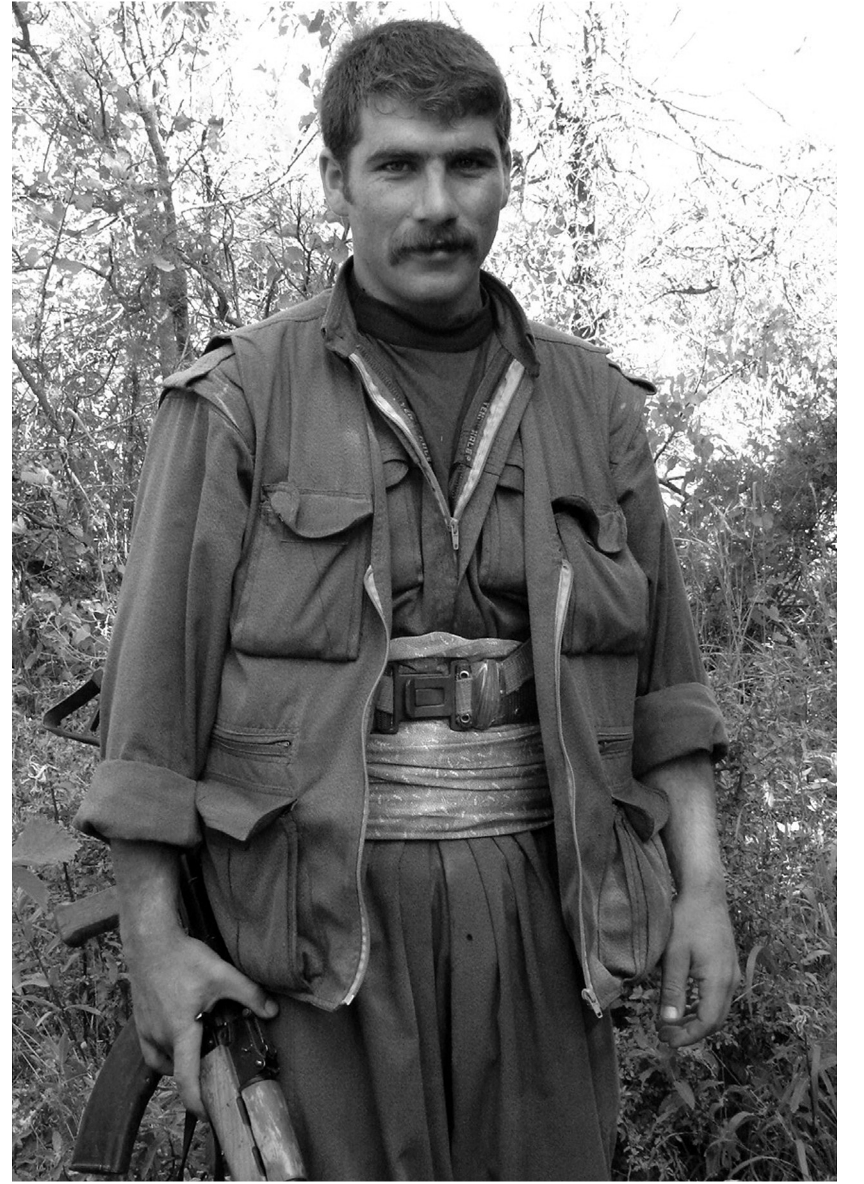
Tek tanrılı geleneğin nasıl mitolojik dönemin bir devamı olduğunu kaburga kemiği mitosunda da görmekteyiz. Kadının erkeğin kaburga kemiğinden yaratılması, kaynağını Sümer mitolojisinden alsa da, özü farklıdır. Mitosa göre, temel yaratıcı ve yazgı belirleyici tanrı ve tanrıçalardan olan Ninhursag'ın sekiz bitkisini, kendisinin izni olmaksızın Enki yer. Öfkelenen Ninhursag'ın yiyeni lanetlemesi sonucu Enki'nin her bir bitkiye karşılık gelecek biçimde sekiz ayrı yerinde tedavi edilemez hastalıklar oluşur. Sümer sisteminin adeta pratik yönetimi olan Enki'nin hasta halinin sisteme pahalıya mal olacağını gören büyük tanrıların araya girmesi sonucu Ninhursag ikna edilir ve lanetini kaldırır. Enki'nin hastalıklarını tedavi etmek için de sekiz ayrı tanrı tanrıça yaratır. Bunlardan biri de Enki'nin kaburga kemiğindeki hastalığı iyileştirmek üzere Ninhursag tarafından yaratılan 'yaşam veren' anlamına gelen Ninti'dir. Yani aslında Enki'ye yaşam veren pozisyonundadır, Ninti. Ama tek tanrılı gelenek kendisinden de bir şeyler katarak kadını erkeğin kaburga kemiğinden yaratır. Böylesi bir zihniyetin yaşamda nasıl sorunlar yarattığı, toplumu ne hale getirdiği bilinmektedir. İnancı esas alan dini şekillenmenin bu bilinçle sağlıklı bir toplum yaratamayacağı, egemenlik üreticisi konumunda olacağı açıktır. Sorgulanamaz bir şekilde eşitsizlik, tahakküm, egemenlik tanrının bir icraatı olarak oluşturulmuş durumdadır. Ne adına ve hangi amaçla yola çıkılırsa çıkılsın bu zihniyetten bir özgürlüğün, eşitliğin, demokrasinin, gerçek bir toplum ve insanların çıkmayacağı açıktır. Sistemin ve düşünce yapısının her yerinden özne nesne ayrımı fışkırmaktadır.

Devletli geleneğin 'derinleşmiş ve genelleşmiş kölelik' çağını temsil eden kapitalist dönem, bu zihni yapılanmayı bu defa bilimsel kılıflar altında, ama daha ince ve tehlikeli bir şekilde gerçekleştirecektir. Yeni dönem devletçi sistemi artık doğa, toplum ve insan karşısındaki tüm suçlarını bilimsellik kisvesi altında gerçekleştirecektir. Temel bir karakteri olan tekelciliğini en çok da bu dönemde pratikleştirerek bilimi tamamen kendi çıkarları temelinde kullanacaktır. Yukarıda adı geçen filozof ve bilim adamları farkında olsunlar veya olmasınlar temel argümanlarıyla tam da hiyerarşik devletçi sistemin ihtiyaç duyduğu meşruiyet zemininin oluşmasında etkili olmuşlardır.

Bugün insanlığın ve doğanın uğraşmak zorunda olduğu tüm toplumsal sorunların altında hiyerarşik devletçi zihniyeti oluşturan ve geliştiren, kökeni toplumsallaşmadan kopmaya dayanan bu özneleştiren nesneleştiren zihniyet bulunmaktadır. Sorun üreten bir zihniyetten sorunların çözümünü beklemek, beyhude ve kendini yanıltan bir yaklaşım olur. O nedenle toplumsal sorunların henüz görülmediği, toplumdaki eşitsizlikleri iktidara doğru değil, eşitliğe doğru yöneltebilen zihniyetle toplumsal sorunlar aşılabilir, toplum özüne uygun bir gerçekleşmeyi yaşayabilir. Eski ezberleri yerle bir eden kuantumun gelinen aşamada ispatladığı en temel olgu; doğanın canlı ve her şeyin özne olduğudur. Bunun doğal toplumun düşünüş tarzıyla tamamen örtüştüğü açıktır. Doğal toplumun henüz doğadan yeni çıkmış oluşu, doğaya yabancılaşmamış olması dönem insanını özüne uygun kılmıştır. Nasıl ki Sümer kent devletleri devletin orijinal halini veriyor ve devletin özünü, genlerini oluşturuyorsa, insan ve toplum olmanın özünü ve genetiğini de ahlaki politik toplumun insanı oluşturmaktadır. Doğal toplum insanındaki komünalliğin özü, onların geri, güçsüz olmasından kaynaklanmaz, onlarda dile gelenin doğa olması gerçekliğinden kaynaklanır. Bozulmamışlık, komünallik, toplumsallık oradan gelir.

Devleti yaratmış, sonrasında da kendi yaratımı olan devletçe en çok geliştirilen özne nesne zihniyetinin devletli uygarlık boyunca gerçekleşen bir akış olduğu unutulmamalıdır. Her yeni dönemde kendini yeniden üreten, hatta güçlendiren bu zihniyettir. Tüm toplumsal sorunların temel kaynağı da bu zihniyettir. Devletli toplum dışında kalan halk açısından özgür, demokratik, eşitlikçi, adil özcesi sosyalist bir yaşamı kurabilmenin tek yolu bu zihniyetin yani devletçi paradigmanın tuzaklarına düşmemek ve ahlaki politik toplumun komünaliteye dayalı özüne göre hareket etmektir. Devleti ve onun zihniyetini yaşamdan uzaklaştırmaktır. Toplumsal sorunlar ancak böyle çözülür ve yeniden üretilmez. Tarih boyunca hiyerarşik devletçi sisteme karşı özgürlük ve demokrasi adına mücadele yürütmelerine rağmen, amaçlarına ulaşamamışların hayallerinin gerçekleşmesinin tek yolu da bu olmaktadır.

Sarı saçlı mavi gözlü güleç yüzlü gerilla

Kod adı: **Çekdar BARAN**
Adı soyadı: **Sadrettin TAN**
Doğum tarihi ve yeri: **1984, Tatos/Erzirom**
Katılım Tarihi: **2003, Fransa**
Şehadet tarihi ve yeri: **29 Ağustos 2007, Garisa**

Çekdar yoldaş birçok Kürdistanlı gibi yurtdışına çıkmak zorunda kalan Kürt gençlerindendir. Her yurtdışına çıkış gönüllü bir çıkış değildir. Dünyanın başka yerlerinde insanlar yurtdışına gezmek için giderler. Ancak Kürtlerin yurtdışına çıkışları ağırlıklı olarak ülkelerinde zorla çıkarılma, göçertilme biçimindedir.

Evet, Kürtler ülkelerinde çıkartılırlar. Kaçırtılırlar. Aç bırakılarak atılırlar. Bunlar yetmez köyleri yakılır, yıkılır. İnsanları işkencehanelerden geçirilir. Böylece yaşam zemini bulamayan Kürtler yurtdışına çıkmak zorunda kalırlar. Kimisi Türkiye metropollerine gider kimileri ise daha uzaklara. Çekdar yoldaş da daha uzaklara gidenlerin arasında yerini alacaktır. Uzak diyarlar aynı zamanda zor diyarlardır. Zor diyarlar ise insana acı verir.

Çekdar yoldaş Kürdistanlı bir genç olarak ülkesinden uzaklarda yaşamak zorunda kalacak, çalışacaktır. Ailesinin ekonomisine katkı sunmayı da ihmal etmeyecektir.

Ancak Avrupa buz gibi ilişkilerin hakim olduğu kapitalizmin merkezidir. Çekdar yoldaş bu soğukluğu iliklerine kadar hisseder. Ve ruhu bir türlü buralara ısınmaz. ülkesinin sıcaklığını her anında arar durur. Mücadelenin sıcaklığı onu da kendine çeker. Aradığını bulmuş olmanın coşkusuyla çok kısa sürede mücadeleye katılım kararı alır ve aktif olarak gençlik çalışmalarında yer alır. Ama onun yüreği daha sıcak diyarlarda, ana kucağı gibi sıcak ülkesindedir. Bir an önce Kürdistan'ın özgür dağlarında bir gerilla olmanın özlemi içindedir. Bu konudaki kararlılığı bu isteğinin kısa sürede gerçekleşmesini sağlar. 2004 yılının ekim ayında dağlardadır artık.

O yıllar aslında örgüt olarak zorlandığımız yıllardır. Zaten Çekdar yoldaş ülkeye bu zorluklara kafa tutarak gelmiştir. Önderliğin beni sevenler Botan alanına geçsinler şiarı üzerine yönünü ülkeye vermiştir. Avrupa'da birkaç arkadaşıyla birlikte yollara düşmüştür. Çekdar yoldaş yeni eğitim kampına gönderilir. Ancak yeni katılmamıştır. Avrupa da bir yıldan daha fazla çalışmalarda kalmıştır. Bunun için belli bir örgüt kültürü ve tecrübesi vardır.

Eğitim bittikten sonra Çekdar yoldaş Karox alanına geçecektir. Orada pratiklerde bulunacaktır. Adım adım zorlanmaları aşmak için çabalar sarf edecektir. Avrupa'dan ya da metropollerden dağa gelenlerin geneli ilk etapta zorluklar yaşayabilmektedir. Bu doğal bir durumdur. Dağ şartlarına bireyin metabolizmasının alışması belli bir süre ve çaba sonucu gerçekleşebilmektedir.

Evet, Çekdar yoldaş da başta biraz zorlanacaktır ancak adım adım aşacaktır ve hızla komutanlaşacaktır. Böyle hızla komutanlaşmasında Remzi Amed yoldaşın payı büyük olacaktır.

Çekdar yoldaşın bu yaşam sürecini bize onunla yakında ilişkilenen ve yaşamı paylaşan bir yoldaş şöyle anlatmaktadır:

"Çekdar arkadaşı 2004 yılının sonbaharında tanıdım. 2004 yılında geldiğinde daha sivil elbiseler üzerindeydi. Avrupa'dan gelmişti. Giyim kuşamından Avrupalı olduğu belli oluyordu. Ben onu ilk gördüğümde kesin Avrupalıdır demiştim. Sarışın mavi gözlü bir arkadaştı. Çok dikkatimi çekmişti.

Yeni savaşçı eğitiminden sonra Karox'a geçti. Şehit Remzi arkadaş Karox'ta ona çok yardımcı olmuştu. Birbirlerine çok bağlıydılar. Remzi arkadaş Dola Ayşê tarafına geçmişti. Dola Ayşe Piranşehir tarafına düşen bir alanımızdır. Dola Ayşê, Berdenazê, Piranşehir üçgenine düşen bir alan. Burada bir çatışma sonucunda Remzi arkadaş şehit düşmüştü.

Uzun bir süre Çekdar ve Remzi arkadaşlar birlikte kalmışlardı. Remzi arkadaş şehit düştüğünde Çekdar arkadaş çok etkilendi. Köklü bir etkilenmeydi, onu sarsmıştı.

Bu şehadet Çekdar arkadaş için bir dönüm noktası oldu.

Remzi arkadaş Amed'te şehit düşen ve ismi bir alana verilen Remzi arkadaşın akrabasıydı. Ailesinde çok şehit olan bir arkadaştı. Yaşamında da örnek bir arkadaştı. Remzi arkadaşın yaşam tarzı Çekdar arkadaş üzerinde çok etkiliydi. Çekdar Remzi yoldaşı çok severdi.

Bir süre arkadaşın bu tür zorlanmaları oldu, ancak Avrupa'dan katılan diğer arkadaşlar gibi bu süreç o denli uzun olmadı. Kısa bir sürede çok güçlü bir değişimi kendisinde yarattı. Özellikle Remzi arkadaşın şehadetini radyo dinlerken duyduğunda nasıl derler sanki elektrik çarpmış gibi sapsarı olmuştu, rengi sararmıştı, üç gün boyunca yemek yememişti. Kimseyle konuşmuyordu sürekli yazı yazıyordu, şiir yazıyordu. Oldukça fazla bir duygu yoğunluğunu yaşadığını hepimiz görüyorduk.

Biz biraz kaygılanmıştık bu şehadet ona çok ağır gelir kaldıramaz diye. Fakat aksine Çekdar yoldaş kimsenin beklemediği büyük bir çıkış yaptı. Remzi yoldaşın şehadeti ardından eğitimlere katılımı, duruşu, yoldaşlarla ilişkilerde, alıp vermede çok moralli ve coşkulu bir katılım sergiledi.

Her zaman söylediği bir sözü vardı *"Remzi arkadaşın duruşu bu olurdu"* derdi.

Bizim içimizde şu bir gerçektir ve her zaman da yaşanmıştır. İleride de bu hep böyle yaşanacaktır. Sen bir şehidin yaşam tarzını biraz irdelersen, o şehide bağlı yaşarsan aslında senin yaşam tarzın da ona göre şekil alıyor. Çekdar arkadaş iyi irdeleyip, iyi tanımıştı Remzi yoldaşı. Yaşam tarzını kendine örnek almıştı. Bunu da ortama hissettirdi.

Kısa bir süre, bir yıl zorlanmadan sonra, altı ay içinde adeta sanki Çekdar arkadaş Avrupa'dan gelmemiş, sanki hep Kürdistan dağlarında yaşamış gibiydi. Hiç zorlanması yok gibi, bu yaşamla müthiş bir bütünlük oluşturmuştu. Çekdar arkadaşta o düzeyde bir değişim yaşandı. İnsan artık Çekdar yoldaşta çok büyük bir güç görüyordu.

Zaten Erzirom'a önerisi vardı. Erzirom'a gitmek istiyordu, zaten aslen Erziromluydu. Her zaman Kuzey'e gitme önerisi vardı hatta bunun için dayatıyordu. Kendini altı ay içerisinde ispatlayınca Çekdar yoldaşın önerisi kabul edildi. Kuzey grubuna katılıp, gitti.

Çekdar yoldaşın İran devletine tepkisi çok büyüktü, çünkü İran Remzi arkadaşı şehit etmişti. Ayrılmadan önce bana üç mermi vererek *"Remzi arkadaşın intikamı için İran pastarlarına karşı kullanacaksın"* demişti.

Derler ya şehit düştükten sonra da bir vasiyet olarak yanımda kaldı. Arkadaşın bu şekilde düşmana karşı çok büyük bir kini ve öfkesi vardı. Sanırım, bu kadar çabuk şehit düşmesinin sebebi de buydu. Çok gözü kara, cesurdu, yiğitti, mertti. Cesur bir şahsiyet olması yaşamı üzerine, tarzı üzerine etki yapıyordu. Bu noktada düşmana karşı intikam hırsını insan görebiliyordu.

Şehadeti yaşama yaklaşımı gibi büyük ve yüceydi. Duruşu bu şekildeydi. O süreç açısından arkadaş kendini çabuk kabullendirdi, ispatladı ve Kuzey'e geçti. Kuzey'e geçiş süreci 2005-2006 süreçleriydi. 1 Haziran hamlesi başlamıştı. Bu sürece cevap olmak istemişti. Önerisi 2006 baharında yerine gelmişti.

Onunla kaldığım süreçlerde çok hırslıydı. Her zaman görevlerde, zor işlere koşardı, sürekli böyle bir aktivite içindeydi. *"Kendimi Kuzey'e hazırlıyorum"* diyerek her zaman en önde yürümeyi kendisine esas alıyordu. Bu temelde görevlerde hep kendini öne veriyordu. Hep öndeydi. Genel arkadaşlar onu çok da seviyordu. Özelde Remzi arkadaşın şehadetinden sonra kendini, arkadaşların yüreğine yerleştirmesini kendi pratiğiyle başardı.

Çekdar yoldaş Kuzey'e geçerken Garzan alanına geçmişti Kısa bir sürede Garzan alanında kuryelik çalışmasına yürütmüştü. Kuzey'de en zorlu çalışmaların başında birde kuryelik gelir. Böyle kısa bir süreçte Garzan gibi bir yerde kuryeliğe geçmesi ne çabuk Garzan'a adapte olduğunu gösterir.

Garzan kuryeleri olarak Kuzey'e geçecek bir grup arkadaşı almak için Garisa alanına geleceklerdir. Çekdar ve ona komutanlık yapan Rubar Mêrdîn yoldaş vardır.

Grup yola çıkmadan önce düşman bilgi almıştır. Beşan ormanlarında düşman hava destekli bir saldırı operasyonuyla arkadaşların etrafını kuşatacaktır. Kıyasıya bir çatışmanın ardından burada Çekdar, Rubar (Ahmet Ateş), Dr. Hebun (Müslüm Solmaz), Devrim Pazarcık (Salman Özkur) Aslan (Özgür Çiftçi) Şirvan (Rahim Ali) yoldaşlar şehitler kervanına katılacaklardır.

Evet, sarı saçlı, mavi gözlü güleç yüzlü genç seni asla unutmayacağız.

Anın mücadelemize önderdir.

Mücadele arkadaşları

MERKEZİ UYGARLIK SİSTEMİNDE AVRUPA MODERNİTESİ ve YENİ HEGEMONİK GÜÇLER

(KCK Önderi Abdullah ÖCALAN'IN "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" kitabından)

baştarafı 32'de

Avrupa uygarlığını Venediksiz düşünmek mümkün değildir. Nasıl ki Antikçağı Romasız düşünmek mümkün değilse, Ortaçağı da Venediksiz düşünmek mümkün değildir. Venedik'i Ortaçağın rahminden kapitalizmi doğuran güç, ebe olarak tanımlamak doğru olmak kadar, tarihsel rolünü belirlemek anlamına da gelir. O sadece kapitalizm bebeğini doğurmadı; içindeki dölütle tüm Ortaçağ kent yapılarını da dölleyerek Avrupa'yı kapitalizme hazırladı. Avrupa'yı kapitalizme gebe bırakan Venedik'tir. Buna rağmen ikinci bir Roma olamadı. Çünkü Roma'da Papalık oturuyordu. Papa ile Venedik'in arası hep problemli ve savaşlı olmuştur.

Venedik asırlarında Roma Katolik hıristiyanlığının da yükselişe geçmesi tesadüf sayılmaz. Roma Katolizminin Venedik'e yönelik tüm hamlelerini kapitalizmin varlığıyla izah etmek mümkündür. Genelde tüm büyük dinler kadar Katolik hıristiyanlığı da kapitalizme kuşkuyla yaklaşmış ve ona karşı en büyük din savaşına girmekten çekinmemiştir. Avrupa'da mezhep savaşları, Engizisyon ve devrim denilen olgularda kendini yansıtan ağırlıklı olarak hep bu savaşın bir yüzü olmuştur. Özellikle Protestanlık ile savaşı, kapitalizme karşı savaşımıyla yakından bağlantılıdır. Şüphesiz Avrupa'nın hıristiyanlaşması objektif olarak kapitalist gelişme için bir altyapı doğurmuştur. Ama bu varoluş kendi başına kapitalizm anlamına gelmez. İslam kapitalizm için daha fazla altyapı unsuru doğurmuştur, fakat kapitalizme geçit vermemeyi de başarmıştır.

Venedik'in ikinci bir Roma olamamasının ikinci önemli bir nedeni, birincisiyle bağlantılı olarak İtalyan Yarımadasındaki kentler üzerinde hakimiyet kuramaması ve İtalya'yı bir ulus devlet olarak örgütleyememesidir. Venedik ideolojik olarak ulus devlete açık değildi. Çok sıkı bir kent devletçiliğinin belki de tarihteki en son ve en güçlü temsilcisiydi. Bu gerçekliği, kapitalizmin bebeklik çağını neden aşamadığını da yeterince izah etmektedir. Venedik 18. yüzyılın sonlarına dek hem Vatikan ekümenikliğine (evrensellik), hem de İtalya-Avrupa ulus devletçiliğine direnmiş kentsoyluluğunun tarihsel gücünü ifade etmektedir.

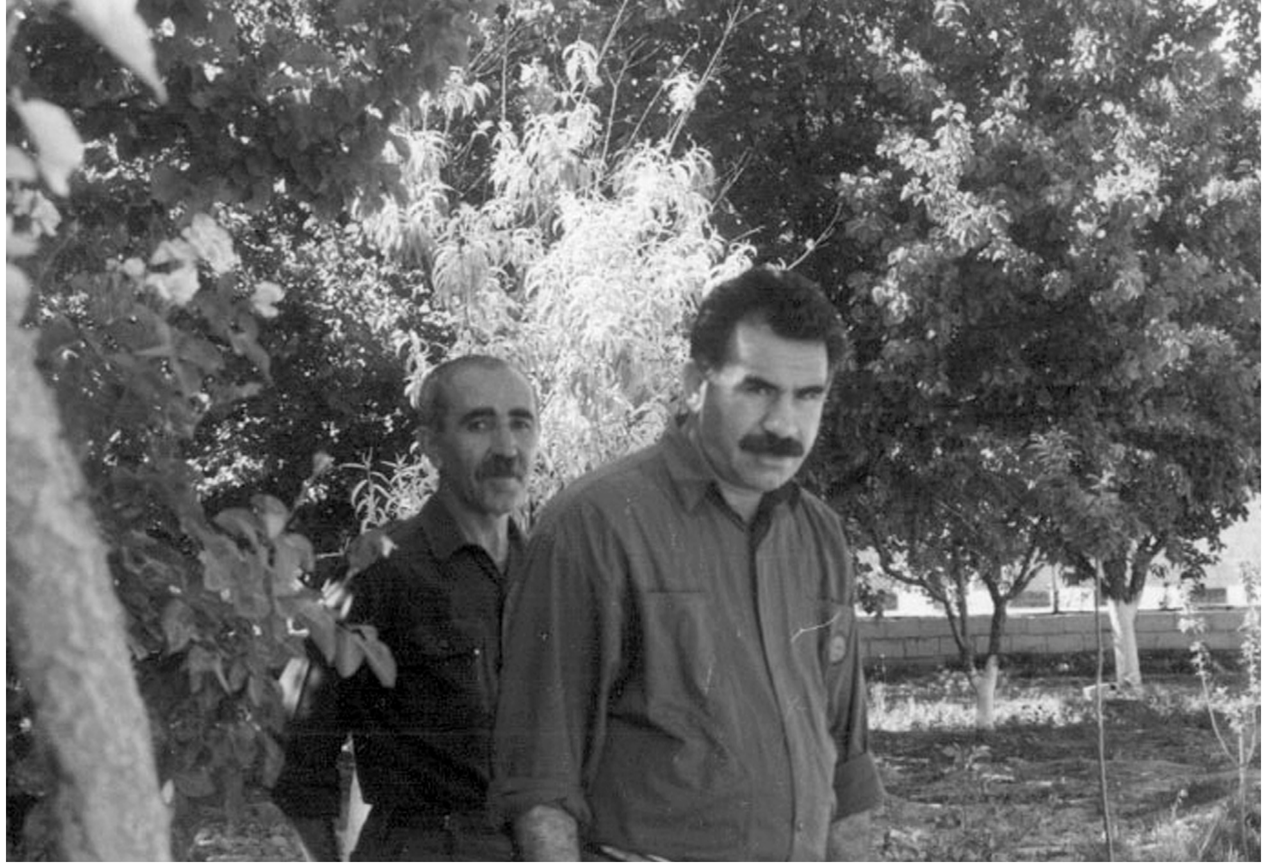
Çok iyi bilmek gerekir ki, kent devletçiliği kadar kent demokrasiciliği de tarihin en güçlü temsili formlarıdır. Doğrudan demokrasiciliğe de tanıklık etmiştir. Eski ve yeni çağların imparatorluk sistemleriyle kapitalist modernitenin ulus devlet sistemi kent devletçiliği ve demokrasiciliğinin inkarı üzerinde kurulurlar. Venedik kent deneyimi bu gerçekliği en iyi kanıtlama üstünlüğüne sahiptir. Bir yandan Vatikan-Habsburg hanedan imparatorluklarına karşı direnirken, diğer yandan erken ulus devletçiliğe ve onun Westphalia (1648) sistemine direnmesi bu gerçekliği ifade eder. Günümüzde kentin eleştirisi ve yeniden dirilişi-inşası düşünülürken, Venedik deneyimi son derece öğreticidir. Şüphesiz Venedik kadar olmasa da, başta İtalya kentleri olmak üzere, Avrupa'nın birçok kenti hem devlet hem de demokrasi olarak öğretici dersler sunarlar.

b- Kent devletinden ulus devlete geçiş çağı: Amsterdam-Hollanda deneyimi

16. yüzyılda Avrupa'da yaşanan temel sorun, kapitalizmin klasik imparatorluk sistemlerine karşı üstünlük sağlayıp kalıcı resmi bir uygarlık gücü haline gelebilme çabalarıdır. Dönemin baş stratejik gücü, Habsburg Hanedanlığına dayalı imparatorluk güçleridir. Yerleştikleri dönemden beri savaşım halinde oldukları Endülüs İslam ve Musevi uygarlığını (711-1492) İberik Yarımadası'ndan tasfiye edip kalanları göçerttikten sonra, Vatikan'ın desteğiyle tüm Avrupa üzerinde hegemonya kurma peşine düştüler. Fakat buna karşı Avrupa çapında birçok kent devleti, prenslik ve krallık direnişe geçti. Başta Fransa Krallığı olmak üzere, Britanya ve Almanya Krallıklarıyla İtalya'nın birçok kenti şiddetli direniş gösterdiler. İdeolojik hegemon olan Katolik ekümenizmine karşı milli kiliseler çağını resmen ilan eden Protestanlık baş gösterdi. Avrupa ideolojik ve politik olarak büyük bir kaos içine düştü. Hegemonik savaşlara mezhep rengi karıştı. Diğer yandan başta Venedik olmak üzere İtalyan kentlerinde gerçekleşen Rönesans hızla tüm Avrupa'ya yayılmış bulunuyordu. Rönesans özde, yükselen kent devletçiliği ve demokrasiciliğinin ürünüydü.

Rönesans Ortaçağ skolastisizmine karşı seküler-laik çıkış ağırlıklıydı. Dolayısıyla birçok kent ve prensliklerin kendine himayeciler bulması anlaşılır bir husustur. Dinsel ağırlıklı felsefe ve sanattan laiklik doğrultusunda felsefi ve sanatsal ayrışımda 16. yüzyılda Rönesans'ın rolü belirleyici oldu. Dinde reform olarak protestanlık da Rönesans'ın çıkışıyla yakından bağlantılıdır. 16. yüzyıldaki Avrupa devrimini kapitalizme bağlamak büyük bir yanlışlıktır. Bu dönemdeki devrim, tıpkı Sümerlerin Mezopotamya neolitik toplumuna ve Ege kıyılarındaki Helenlerin 'barbar' topluluklara karşı geliştirdikleri kent devrimlerinin bir benzeridir. Büyük bir kültür devrimidir. İçeriğinden dolayı daha başından itibaren evrensel özellikleri temsil etmektedir. Kapitalizmin başardığı, bu yüzyıldaki büyük kaostan kendini seçenek olarak sunabilme gücüydü.

Bütün insanlık adına Avrupa'nın batısında bir mahşeri süreç yaşanmaktadır. Bu mahşeri süreçte uygarlıklar, denetim güçlerini büyük oranda yitirirler. Denetim boşluğu doğar. Kapitalizm bu boşluğun ürünü olarak en büyük çıkışını yapmıştır. Bu çıkış adeta binlerce yıldan beri devletli ve devletsiz uygarlık güçlerinin sürekli kafeste tuttukları insan kılıklı canavarın zincirlerinden kurtulup tüm insanlık üzerinde dehşet hegemonyasını kurmasına benzemekte, onu temsil etmektedir. İnsan hegemonyasız kapitalizme tahammül edebilir, toplum dayanabilir, çevre yıkılmayabilir. Ama kapitalizm hegemonik güç olarak yükselince, tüm toplum, çevre ve eski uygarlık sistemleri büyük bir tehdit altına girer. Anlaşılması gereken temel husus, uygarlığın 16. yüzyıldaki krizinden kapitalizmin bir çözüm gücü olarak değil, bir bastırmacı hegemonik güç olarak çıkış yapmasıdır.

"Bütün insanlık adına Avrupa'nın batısında bir mahşeri süreç yaşanmaktadır. Bu mahşeri süreçte uygarlıklar, denetim güçlerini büyük oranda yitirirler. Denetim boşluğu doğar. Kapitalizm bu boşluğun ürünü olarak en büyük çıkışını yapmıştır. Bu çıkış adeta binlerce yıldan beri devletli ve devletsiz uygarlık güçlerinin sürekli kafeste tuttukları insan kılıklı canavarın zincirlerinden kurtulup tüm insanlık üzerinde dehşet hegemonyasını kurmasına benzemekte, onu temsil etmektedir"

Bu yüzyıllardaki Rönesans, Reform ve Aydınlanma devrimleri ayrı, kapitalizm ayrı çıkışlar olarak değerlendirilmek durumundadır. Avrupa merkezli sosyal bilimdeki en büyük ihanet, bu tarihsel süreçleri kapitalizme mal etmesidir. Karl Marks da dahil, toplumla ilgili tüm bilimler (dolayısıyla tüm bilimler) ve bilginlerin kapitalist hegemonyayı doğru tanımlayıp tarihsel rolünü belirleyememeleri bütün felaketlere kapıyı açık bırakmıştır.

Amsterdam-Hollanda kent ve prensliğinin bu büyük trajedideki rolü bir dilemma halidir. Amsterdam'ın kendisi 16. yüzyılın başlarında Batı Avrupa'nın Atlantik kıyılarındaki diğer kentleri gibi balıkçılık, ticaret ve tarımla gelişmektedir. Venedik'in ihtişamından uzaktır. Bir şansı vardır; kara Avrupa'sındaki despotizmlerden, taassuptan kurtulmak isteyen birçok insanın toplandığı yer olma şansına sahiptir. Spinoza, Descartes ve Erasmus başta olmak üzere özgür aklın yeni temsilcileri kentin müdavimleridir. Sanat ve bilimde de yetkin dehalarla tanışmaktadır. Böylesi bir düşünme ve duyma üstünlüğü şüphesiz üretim ve politik gelişmeler üzerinde de etkili olabilecektir. Nitekim deniz ticareti ve balıkçılıkta öncü bir rol oynamaya başlamıştır. Büyük rakipleri İspanya ve Portekiz Krallıklarındaki kentlerin benzer çıkışlarıyla rahatlıkla yarışabilmektedir. Daha da önemlisi, hinterlandında tarımın yeniden örgütlenmesi döneminde azami verimliliğe geçiş yapabilmiştir. Üretim ve ticaretteki üstünlük hızla manifaktürel sanayide de karşılığını bulacaktır.

Hollanda Prensliği aynı alan üzerinde benzer gelişmeleri yaşayan daha küçük eyaletlerle birlikte demokratik yanı güçlü bir siyasi oluşum sağlayarak varlık savaşını vermeye çalışmaktadır. Kime karşı? Avrupa'yı yutmaya ve kendi aralarında paylaşmaya çalışan Habsburg ve Valois (Fransız) hanedanlarının evrensel imparatorluk emellerine karşı. Buna karşı Britanya Krallığı, Hollanda ve Alman Prenslikleri şiddetli bir direniş göstermektedirler. Prusya Almanya'sı da bu direnişin başka bir gücüdür. Kutsal Roma-Germen İmparatorluğu bu sefer İspanya'nın islama ve museviliğe karşı zafer kazanmış İspanya Krallığı temelinde yeniden kurulmak istenmektedir. Katolik ekümenizmi bu kuruluşu zorunlu görmektedir. Öte yandan Habsburgların Avusturya merkezli (Viyana) kolu Doğu'da Osmanlı islami hegemonyasını durdurmaya ve karşı saldırıya geçmeye çabalamaktadır. Fransa olacak alandaki Valois Hanedanı katolik ekümenizmin diğer rakip bir kolu durumundadır. Dünya ve Amerika'nın yeniden keşif ve sömürgeleşme dönemi başlamıştır. Afrika ve Hindistan'a ulaşılmıştır; köprübaşları kurulmuştur.

Ya özgürlük ya ölüm diye haykırılan bir ölüm kalım süreci

Açıkça görülmektedir ki, sorun Amsterdam ve Hollanda Prensliği için bir varlık yokluk savaşıdır. Her iki hanedan kolu bu alanları yutmak için tüm güçlerini seferber etmektedir. Avrupa'da stratejik üstünlük sağlamak için savaş en kritik aşamada sürdürülmektedir. Tarihin tüm kritik dönemlerinde bu tür stratejik savaşlar yaşanmıştır. Kaybedenler açısından sadece bir savaş kaybedilmiyor, yüzyıllarca etkili olacak bir dönem kaybediliyor. Daha da kötüsü, toplumsal varlık tasfiyeyle yüz yüzedir. Başta Hollanda olmak üzere, kaderi bu tür tehlikelerle yüz yüze olan yeni toplumsal varlıklar söz konusudur. Ya hep ya hiç, ya özgürlük ya ölüm diye haykırılan bir ölüm kalım sürecinden bahsediyoruz.

Amsterdam-Hollanda Prensliğinin dişini tırnağına takması bu stratejik durumla yakından bağlantılıdır. Hem ideolojik, politik ve askeri hem de ticari, sınai ve mali alanda erişilen yetkinlik ancak hayatta kalma ve özgür yaşama iradesiyle mümkün olabilir. Bu yetkinlik ve irade gücü gösterilmiştir. Daha sonra Hollanda mucizesi diyebileceğimiz olaylar dizisi gerçekleşmiştir. 16. yüzyılın ortalarından itibaren rüştünü ve yenilmezliğini ispatlayan Amsterdam ve Hollanda, 17. yüzyılda dünya çapında tıpkı Uruk-Sümer, Atina-Grek benzerleri gibi hegemonik bir güç seviyesine erişmiştir.

Amsterdam ikileminin bu olumlu yanına karşılık, ikilemin diğer yanı sinsi kapitalizmi olmuştur. Tarihte her büyük çıkışın sinsi ve hain bir ikizi vardır. Zerdüştik inanç kadar bir aydınlık-karanlık ikileminden bahsetmiyorum. Ama onu çağrıştıran bir kapitalizm karanlığını Amsterdam-Hollanda çıkışında görmemek mümkün değildir. Bu değerlendirmemde K. Marks'ın bile düştüğü hatayı kabul edemiyorum, yani zafer kapitalizmin oldu demiyorum. Bilim adına işlenmiş bu büyük hatayı, gafleti reddediyorum. Zaferde kapitalizmin payı yoktur. Zaferin istismar edilmesinde ise payı birincildir. Savaşların en ağırını verenleri hep birileri, bazı güçler istismar etmek, kullanmak ister. Hollanda ve Amsterdam'daki sermayedarların savaşın en zor anlarında gün yüzüne çıkmaları ve insanların en soylu kanları (düşünce ve irade olarak) üzerinde kar peşinde koşmaları ve bunu gerçekleştirmeleri onlara tarihte zaferin sahipleri değil, olsa olsa istismarcıları olarak anlam kazandırır. Hollanda Devrimi derinliğine incelendiğinde ve emekçiler ve

özgürlükçüler adına tarihi yeniden yazıldığında, bu gerçekliğin kendini kabul ettireceği kesindir. Venedik hegemonyacılığında henüz bebek olan kapitalizm, Amsterdam-Hollanda hegemonyacılığında haşin bir delikanlı rolündedir. Adeta çağın İskender'i gibi gittiği her yeri vurmakta ve düşürmektedir.

Hollanda'nın hegemonik yükselişinde, üretim ve iktidar tekniğinde yol açtığı değişiklikler temel rol oynar. Manifaktürel yapılanma ev içi olmaktan çıkıp, bağımsız birimler halinde yeniden örgütlendi. Tarımda benzer yenilikler geliştirildi. Toprak ve tarım reformu kapsamlıca uygulandı. Ticaret ve balıkçılık için dönemin en güçlü gemi yapım teknikleri uygulandı. Tüm bu etkenler, Avrupa ve dünyanın diğer ekonomik bölgelerine göre en ucuz üretimin gerçekleştirilmesini mümkün kıldı.

İktidar tekniği olarak kent ve prenslik birimlerine dayalı devlet yapılanması ulus devlet doğrultusunda bir dönüşüme uğradı. Yeni siyasi oluşum bir ilkti. Ulus devlet tipi devlet örgütlenmesi ilk taslağına kavuştu. Bunda hem Amsterdam kent devletini esas almaması, hem de Hollanda Prensliğinin geleneksel modelden vazgeçmesi etkili oldu. İktidar örgütlenmesi ekonomik verimlilikle uyum halinde yürütüldü. Bunda ordu yapılanmasındaki reformlar da önemli rol oynadı. Hem askeri teknolojide hem de örgütlenmede modernitenin ilk yapılanmaları gerçekleştirildi. Donanmada da benzer gelişmeler sağlandı. Ülke olarak küçük olsa da, dünya çapında hegemonik güç olmasına bu gelişmeler yol açtı. Bu yönüyle Hollanda Devrimi daha sonra gerçekleşecek İngiltere, ABD ve Fransız Devrimlerinin öncüsü konumundadır.

Kapitalizmin devrimde hegemonyayı ele geçirişi kanlı olmuştur. Devrimi örgütleyenler ve mücadelesini yürütenler toplumun halk güçleri olmasına rağmen, çok küçük ama sıkı örgütlenmiş sermaye sahibi bir azınlık tarafından devrimde önderliğin ele geçirilişi iki ayrı husus olarak düşünülmelidir. Devrimi örgütleyen ve yürüten, Hollanda'nın bütünlüğünü ve bağımsızlığını sağlayan kesinlikle kapitalist unsurlar değildir. Tarih boyunca sıkça karşımıza çıkan olgu, bu dönüşümde de bir kez daha yaşanmaktadır. Eski uygarlık güçleri yenildiklerinde bile, iktidarı toplum karşısında tümden kaybetmektense, muhalif iktidar sahiplerine terk etmeyi çıkarlarına daha uygun bulmaktadırlar. Aralarında yoğun ilişki ve çıkar bağları da hep var olagelmiştir. Yeni iktidar sınıfı burjuvazi de olsa eskinin bağrında doğmuştur. Eski hakim sınıfın evrim geçirmiş hali olmaktadır.

Hollanda modelinin önemi büyüklüğünden ileri gelmemektedir; geleceği bağrında taşıyan hakim model olmasından kaynaklanmaktadır. Kendisiyle birlikte Avrupa uygarlığına bir hamle daha yaptırmış ve bu uygarlığın dünya çapında etkili olmasına yol açmıştır. Modern dünya, Hollanda çıkışına çok şey borçludur. Venedik-Amsterdam hattı, 14. yüzyıldan 18. yüzyıla kadar Avrupa uygarlığını dönüştüren ve dünyaya egemen kılan önceliğe ve öncülüğe sahiptir. Ortadoğu merkezi uygarlığının son hegemon gücü Osmanlı İslam İmparatorluğu, Avrupa ortalarından geri çekilirken, Avrupa'nın dini kabuktan sıyrılmış ve laik yanı ağır basan yeni hegemonik güçleri tarafından her yandan sarılmayla yüz yüze kalmıştır.

Avrupa-Ortadoğu uygarlık diyalektiğinde hem hegemonyanın Avrupa'ya kayışında hem de nitelik olarak farklılaşmasında yaşanan büyük dönüşüm tüm çağı belirleyecek önemdedir. 1650-1750 döneminde Hollanda'nın hegemonik üstünlüğü bu kayış ve dönüşümde başat rol oynamıştır. Venedik Ortadoğu'dan merkezi uygarlığı çalıp İtalya üzerinden Avrupa'ya taşırken (12.-16. yüzyıllar), Amsterdam-Hollanda ise onu daha kısa bir süre içinde Atlantik kıyılarında dönüşüme uğratıp Avrupa merkezli hegemonyanın ilk dünya fatihi haline gelir. Merkezi uygarlık sistemi beş bin yıllık Ortadoğu serüveninden sonra Atlantik kıyılarında Avrupa merkezli yeni bir dünya-sisteme dönüşecektir.

c- Londra-Britanya deneyimi ve üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk

Hollanda-Amsterdam Devrimi daha ilk aşamalarında Londra-Britanya ile aynı stratejik düşmanlar tarafından kuşatılmıştı. Bu nedenle ikisi arasındaki ilişki de stratejik düzeyde olmayı gerektiriyordu. İspanya ve Fransa monarşileri her iki güç için de varlık-yokluk sorununa yol açmışlardı. Birlikte yutulma tehdidi altındaydılar. Varlık ve kurtuluşları için tek çare, Avrupa'nın yeni hegemonik güç merkezi olmaktan geçiyordu. Bu gerçeği iliklerine kadar hissediyorlar, düşüncelerinin temel kaygı konusu haline getiriyorlardı. Aynı gerçeklik karşı taraf için de geçerliydi. Hegemonik güç olmayı başaramazlarsa, hem Katolik ideolojik hegemonyası hem de İkinci Roma olma idealleri tarihe karışacaktı. İki hegemonik kutup arasındaki çekişme ve savaşların süreklilik ve yoğunluk kazanması aynı varlık-yokluk sorunundan kaynaklanmaktaydı. Sonuçta Westphalia ulus devlet dengesinde bir statüye ulaşılması (1648) aralarındaki savaşı sınırlayacak ve barış aralıklarını uzatma rolünü oynayacaktı.

Londra'nın yükselişi de Amsterdam'ın bir ikizi gibidir. Aynı stratejik sorunları yaşamakta oluşları kendilerini benzer çözümler geliştirmeye zorlamıştır. Britanya'nın bir ada olması işini daha da kolaylaştırmıştır. Londra bir kent devleti olarak doğmadı. Bu yönüyle Venedik'in ihtişamından çok uzaktır. Krallık merkezi olarak kurulmuştur. Fakat daha 1215'ten beri Magna Charta'nın kanadı altında kısmi özerkliğe de sahip olagelmiştir. Dolayısıyla başlangıcından itibaren özgün bir siyasi modele beşiklik etmiştir. Britanya'nın ilk kralı Arthur zamanından beri (5. yüzyıl) denk güç sahibi aristokrasiye beşiklik etmesini de bu gerçekliğe eklemek gerekir. Diğer yandan ada, kıta sürgünlerinin son barınağı olma gibi bir ayrıcalığa da sahiptir. Sık aralıklarla işgaller de yaşamıştır. Sezar'ın uygarlık adına ilk işgalinden beri, kıta fatihlerinin iştahları için hep çekici bir lokma olmuştur.

Londra'nın yükselişi bu gerçekliklerle yakından bağlantılıdır. İçte denk aristokrat güçlere karşı kısmi bir özerklik, dıştan ise her gelen işgalciye karşı savunma ve sürgünler için son bir sığınak olmuştur. Kaderini bu stratejik olgular temelinde örmüştür. Kent olarak yükselirken, bu stratejik konumunu hep göz önünde tutmuştur. Günümüze kadar bu konumunu sürdürmektedir. Unutmamak gerekir ki, bir kentin kaderinin belirlenmesinde daha ilk Uruk sitesinden beri stratejik kaygılar hep temel rol oynamıştır. Sursuz, Akropolsüz kentin düşünülmemesi bu gerçeği ifade eder. Kent için en az strateji kadar gerekli olan, onu besleyecek tarımsal arka cephesi, ticareti, zanaat ve sanayi üretimidir. Bu faktörler ise, devlet veya demokratik yönetim olmadan geliştirilip sürdürülemez. Londra tüm bu stratejik üretim, ticaret, zanaat, sanayi ve mali faktörleri iç içe yoğun yaşamaya mahkum edilmiş gibidir.

Ada 15. yüzyılın sonlarına kadar kıta kaynaklı işgallere ve fetih emellerine karşı direnme aşamasını sonlandırmaya çalışmıştır. Son Norman işgalciliğini 16. yüzyılın ortalarında sona erdirmekle daha kişilik bulmuş haline kavuşur. Britanyalılık artık bağımsız bir kimliktir. 1550'ler sonrasının Birinci Elizabeth Çağı, bu kimliğin kazanılması ayrıcalığına sahiptir. Londra'nın kent kimliği de bu ada kimliğiyle güç kazanıp tarihsel rol oynamanın eşiğine dayanmıştır.

16. yüzyılda Londra Britanya'sının temel sorunu, Atlantik'te İspanya-Portekiz, Avrupa karasında Fransa Krallıklarının kuşatmasını yarıp, kara ve deniz dünyasına açılmaktır. Amsterdam Hollanda'sıyla benzer sorunları yaşamaktadır. Başaramazsa siyasi varlığı sona erecektir. Başarmasının yolu ise hegemonya savaşında başa güreşmektir. Merkezi uygarlığın Avrupa'ya taşınması tamamlanmakla birlikte, çeşitli güçleri arasında sert bir hegemonya savaşı verilmektedir. Uygarlık sistemleri hegemonik sistemlerdir.

Londra Britanya'sının (İngiltere) hegemonya savaşında başarı için önünde olmazsa olmaz kabilinden üç temel tarihsel aracın geliştirilmesi gereği söz konusudur. Bunlar kapitalizm, ulus devlet ve sanayileşmedir. Ada en çok tarımsal açıdan kendine yeterli olabilir. Tarım ne kadar verimli kılınsa da, içine girdiği hegemonya savaşını sürdürmeye yetmez. Tüm iç ve dış koşullar olağanüstü bir sistem değişikliğini gerekli kılmaktadır. Tarih, varlıkları söz konusu olduğunda, sıkışan toplumsal güçlerin hep sıçrama yaptıklarını, yeni teknik, düşünsel, politik, askeri ve ekonomik sistemler geliştirdiklerini kanıtlayan örneklerle doludur. Genelde sıkıştırılan Avrupa'da, özelde Ada İngiltere'sinde yaşanan bu yönlü bir gerçeklikle bağlantılıdır. 16. yüzyılın önemi bu gerçeklikle bağlantılıdır.

Şüphesiz 16. yüzyıl Londra Britanya'sı kapitalizm, ulus devlet ve sanayileşme hamlesinin ne mucidi ne de tek inşa gücüdür. Bu üç yönlü gelişme başta İtalyan yarımada kentleri olmak üzere tüm Batı Avrupa kentlerinde yaşanmaktadır. Sistemsel değişim kıtasal ve küresel çaptadır. Fakat Londra'nın özgün katkısı giderek öncü ve katalizör rolü oynamaya dönüktür. Londra yeni sistemin beyni ve katalizörüdür.

Sorulması gereken temel soru, hangi etkenlerin bunda belirleyici rol oynadığıdır.

Hegel'in halen aşılmadığını iyi anlamak gerekir

1- Kapitalizmin sistem haline gelişi tam çözümlenmiş olmaktan uzaktır. Konu halen tartışılmaktadır. Savunmanın değişik bölümlerinde konuya ilişkin gerekli açıklamaları yaptık. Temel eleştiri noktaları sergilendi. Özcesi, en radikal eleştiri, K. Marks'ın **Kapital** çözümlemesinin büyük yanlışlıklar ve yetersizlikler içerdiğine ilişkin olanıydı. Kapitalizmin en gelişkin ve hatta ilerici bir ekonomik sistem olarak sunulması yanlışlığın temelini oluşturmaktadır. Ekonomik biçimi toplum biçimi olarak daha da genelleştirmek, yanlışı genelleştirmek anlamına geldi. Bunu tarihe yaymak ise 'diyalektik materyalizm' adı altında yöntemselleştirildi. Sonuç, Hegel idealizminin düzeltilmesi değil, karikatürize edilmesiydi.

Hegel'in halen aşılmadığını iyi anlamak gerekir. Avrupa uygarlığı Hegel'e yol açmış olsa da, aynı zamanda onun mahkumudur. Hegel'den beri felsefe doruk aşağısıdır. Hegel'in zıddı Nietzsche'dir. O da kapitalist modernitenin zirvedeki eleştirisidir. Henüz aşılmış değildir. Özgünlüğü ise, kapitalizmin yaşamla bağdaşmazlığını peygamberce haykırmasıdır. Fernand Braudel'in büyüklüğü, kapitalizmi ekonomi değil, tekel olarak tanımlama gücünü gösterebilmesidir. Kapitalizm tekel olarak ne bir üretim biçimi ne de toplumsal ve tarihsel bir aşamadır. İngiliz ekonomi-politiği denilen anlatı temelde kapitalizmi meşrulaştırma aracıdır. Ekonomi olmadığı halde 'en gelişkin ekonomik sistem' olarak sunulması, tarihin 'bilim' adı altındaki en büyük yanıltmasıdır. Tekelin vurguncu ve vurucu karakteri ekonomikleştirilerek, bu yanıltma ve meşrulaştırma sağlanmaya çalışılmıştır. Tüm eleştirelliğine rağmen, K. Marks ve ardılları, pozitivizmin de katkısıyla bu çabalara alet olmaktan kurtulamamışlardır.

Kapitalizmi islamiyet veya hıristiyanlık gibi bir din veya ideolojik-pratik tekel olarak çözümlemek, hiç şüphesiz daha çarpıcı hakikatlerle tanıştıracaktır. Kapitalizm, uygarlık tarihinde azami tekelleşmedir. İnsanlık tarihinde ilk tekelin 'güçlü ve hilekar adam' ile başlatıldığını hep göz önüne getirirsek, kapitalizmin bu tarihsel 'el'in en örgütlü kurumsal ifadesi olduğu daha iyi anlaşılacaktır. Kurumsal tekel kavramı, günümüzde tüm toplumsal alanlar üzerindeki iktidar gücü olarak da anlaşılabilir. Dolayısıyla ilerlemeyle, toplumun alt ve üst yapılanma biçimleriyle öz varlık anlamında doğrudan ilişkilendirilmemelidir. Kapitalizmi toplum üzerindeki en gelişmiş, kendini meşrulaştırmış baskı ve artık-değer sistemi olarak tanımlamak da mümkündür. Bu tanımlama genelde tekellerin, özelde kapitalist tekelin ekonomik, toplumsal, politik, askeri ve ideolojik kategorilerde kendini üslendirip, sanki bu kategorilerin kendisiymiş gibi meşrulaştırmasını daha iyi anlamamıza imkan verir. Örneğin askeri tekel ordu demek olup, tüm uygarlıklarda hegemonya tesisinin temel gücüdür. Hegemonya ise, 'güçlü ve kurnaz adam'ın toplum üzerinde yayılmış kurumsal kolektif ifadesidir.

Bu tanımın ışığında genelde Avrupa'da, özelde Londra Britanya'sında yükselen kapitalizme bakıldığında kendisini daha iyi anlamlandırabileceğiz. Ada'yı dört taraftan saran hegemonik tekellere ancak onlardan daha güçlü hegemonik bir tekelle karşı konulabilir. İspanya ve Fransa kaynaklı tekeller gelenekseldi. Din ve krallık görünümünü taşımaktaydı. Ada bu nedenle benzer din ve krallık olarak, kendini tekel olarak karşıtlasaydı muhtemelen yenilecekti. Diğerleri ondan her bakımdan üstündü. Geriye kalan tek çıkış yolu yeni bir tekel biçiminin inşa edilmesiydi ki, yapılan da budur. Ada'da 16. yüzyılda bu tarihsel nedenden ötürü ideolojiden üretime, politikadan askerliğe kadar toplumun tüm maddi ve manevi kültür alanlarında yeni bir tekelcilik inşa edilir. İngiliz kapitalizmi bu genel inşanın adıdır. İnsanlığın tüm gelişmiş teknik ve düşünce mirası üzerinde kurulması ne ilerlemedir, ne de yeni bir toplum biçimidir. Sadece tekelcilikte en güçlü formasyonu tutturmaktır. Yapılan değişikliklere bu çerçevede bakıldığında, ister devrimle ister reformla gerçekleştirilsin, sonuçta amaçlanan tekelci kurumlaşmadır. Kent olarak Londra, ülke olarak Britanya adını almış olması sadece dilsel anlatım kolaylığıdır. 1780'lere kadar Amsterdam-Londra stratejik ittifakıyla yürütülen bu tekelci hegemonya savaşı, Fransız Devrimi (1789) ve Napolyon savaşları sonrasında tek hegemon olarak kalmayı başarmıştır.

İngiliz kapitalizmi başlığı altında tarım, ticaret, finans ve sanayi alanlarında geliştirilen yeni kural ve kurumlaşmalar uzun bir tarih olarak da anlatılmıştır. Kendine özgü dinsel reform, tabi kılınmış bilimsel kurumlar, sanat ve eğitim sistemi de kurumlaşmıştır. Kısaca modernitenin en temel öğesi olarak yeni yaşam tarzına damgasını vurmuştur.

2- Londra-Britanya hegemonik yükselişinde kapitalist tekelle iç içe gelişen ikinci önemli kurumlaşma, toplumsal hiyerarşi ve eski devlet yapılanmasının ulus devlet olarak örgütlenmesidir. Ulus devlet örgütlenmesi, ekonomi üzerinde kurulan kapitalist tekelleşmenin iktidar alanı üzerindeki paralelidir. Sıkı bir iç içelikleri vardır. Ekonomik tekel iktidar

tekeli olmadan gerçekleştirilemez ve düşünülemez. K. Marks'ın da dahil olduğu sosyal bilimcilerin en büyük yanılgıları veya netleştiremedikleri olgu, ekonominin özerk bir alan olarak kapitalize edildiğini sanmalarıdır. Tüm uygarlıklar tarihi kanıtlamaktadır ki, ekonomik alan üzerindeki tekeller ancak ideolojik ve iktidar tekelleriyle iç içe geçtiklerinde artık-değer gerçekleştirebilirler. Zaten iktidar tekelini, ekonomik tekelin daha yoğunlaşmış ve kurumlaşmış ifadesi olarak yorumlamak gerekir.

Ulus devlet de kendine yeni din olarak milliyetçiliği seçmiştir

İktidarın kurumlaşmış resmi ifadesine devlet demek geleneksellleşmiş bir anlatımdır. Kapitalizmle iç içe bu geleneksel iktidar tekeli, ulus devlet formu olarak örgütlenmeyi zorunlu görmüştür. Amsterdam-Hollanda ve Londra-İngiltere stratejik ittifakının en temel özelliklerinden biri, devleti ulus devlet olarak tüm toplum üzerine yaymış bulunmalarıdır. Geleneksel devlet bu döneme kadar toplumun üstünde, aralarında sınır çizmeye özen gösteren bir yapılanma biçimindeydi. Bu biçim gücünü sınırlıyordu. Ulus devlet modelinde ise, tüm toplumu ulus olarak kapsamına aldığı için, ideolojik ve ekonomik hegemonyasından yararlanarak kendini meşrulaştırıyor, böylelikle azami güçlenmeye yol açıyordu.

E. Wallerstein'ın kapsamlı araştırması olan '**Dünya Sistemleri Analizi**'nde, İngiliz hegemonyacılığında nihai üstünlüğü belirleyen etkinin devletin yeni örgütlenme tarzı olduğunu saptaması gerçekçi bir yaklaşımdır. Fakat K. Marks'ta olduğu gibi eser kapitalist çözümlemeye boğulurken, ulus devlet çözümlenmesine kavram düzeyinde bile yaklaşım gösterilmemesi büyük bir eksikliktir; büyük eserlerinin hak ettiği başarıyı çok sınırlı olarak yansıtmasına yol açmıştır. Ulus devlet, tüm geleneksel devlet kalıplarının ve dinin millileştirilmesine çok şey borçludur. Tersi de doğrudur. Başta din olmak üzere geleneksel kültürün millileştirilmesi ulus devletçiliği doğururken, ulus devlet de kendine yeni din olarak milliyetçiliği seçmiştir. Dolayısıyla kapitalizm = ulus = devlet = milliyetçilik biçimindeki birleşme, içine girilen yeni sürecin özüdür. Varacağı yer ise faşizmdir.

Ulus devlet, iktidarın kapitalist tekel çağında azami tekelleşmesini ifade eder. Kendisi tekellerin tekelidir. Özellikle ilk aşamasında en yüce ve kapsayıcı erk konumundadır. Hegel'in deyişiyle yeryüzüne inmiş tanrısallıktır. Tanrı kavramının toplumsal bağlamda somutlaşmış halidir.

Londra-Britanya hegemonyacılığında en az kapitalist tekeller kadar etkili olan ikinci temel araç, tekellerin tekeli olarak ulus devlet olmuştur. Üzerinde Güneş Batmayan Britanya İmparatorluğu'na bu araçla erişilmiştir. Çok açık ki, bunda ekonomik tekelle ulus devlet tekeli arasında keskin sınırlar çizmek mümkün değildir. O kadar iç içeler ki, birinin diğerinin yerine geçtiğini sıkça görmek mümkündür. Ama yine de genelde devleti, özelde ulus devleti kapitalizmle özdeşleştirmemek kadar, onun basit siyasi bir üstyapısı olarak değerlendirmemek de büyük önem taşır. Aralarındaki ilişki çok sıkı ve yoğundur, fakat özdeş veya biri diğerinin basit bir yansıması değildir. Ayrı özsel varlık olarak tarihsel-toplum gelişmelerini yaşarlar.

Londra ve Amsterdam'ın tarihsel-toplum gerçekliğindeki özgün konumları, kent devletçiliğine son vermeleri ve ülke-ulus çaplı devletçiliğe beşiklik etmeleridir. Stratejik konumları bunda başat rol oynamıştır. Ulus devletçiliğe beşiklik etmemelerinin karşılığı, işgal ve dıştan gelme bir imparatorluğun basit birer kenti durumuna düşmektir. Venedik'ten farkları bu özgünlükle bağlantılıdır. Venedik, İtalyan ulus devletçiliğine yatırım yapmadı. Ama kent olarak kimliğini korudu. Dolayısıyla Londra ve Amsterdam bu anlamda kent kimliğinin inkarı damgasını taşırlar. Bu damga en iyi Londra ve Amsterdam'ın 'fahişe-genelev mahallesi'nde kendini hissettirir. Sümerlerde de -Nippur ve Babil'de- benzer bir gelişme (musakattin-ilk genelev) görülür. Kendini inkar eden her kimlik kaçınılmaz olarak fahişeleşir, faşistleşir.

Londra-Britanya ulus devleti, kapitalizmin en etkili silahı oldu. İçerde 'yurttaş' kimliğiyle tüm toplumsal dokuları 'homojenleştirme' operasyonları temelinde karınca-birey oluşturur ve proleteri yeni köle haline dönüştürürken, hiyerarşik öğeleri burjuvalaştırır. Birey, bireycilik, bireysel hak ve özgürlükler kavram olarak bu tarihsel operasyonu maskelemeye ve meşrulaştırmaya hizmet eder. Buna karşılık toplumsal dokulardaki yapıların kimlik savaşları -işçi, zanaatkar, köylü, entelektüel, dinsel topluluklar, kadın ve etnisite başta olmak üzere- ortaya çıkar. Burjuvazinin birey ve yurttaş kavramına yüklediği son derece çelişkili, maskeli ve meşrulaştırma amaçlı ikilemini çözümlemedikçe, ulus devletin homojen toplum operasyonlarının gerçek anlamını bilemeyiz.

Ulus devletin içte homojen toplum yaratma operasyonu en çıplak ve gerçek haliyle kendini faşist devlet modelinde açığa vurur. İki dünya savaşının bu modelle bağlantısı çok çarpıcıdır. Ulus devlet, evrenselliğin olmazsa olmazı olan tekilliği (felsefenin temel kavramı olarak evrensellik-tekillik), yani yaşamın kendisi olan farklılığı ve çeşitliliği inkara tabi tutarak, kendini tek egemen kılmak ister. Hitler'in tek devlet, tek dil, tek vatan, tek ulus, tek kültür sloganı bu durumu en iyi özetleme ayrıcalığına sahiptir. Bu biçimdeki tekleştirme, vücuttaki kanser hücrelerinin diğer tüm doku hücrelerini yok edip salt kanser hücreleri halinde çoğalmasına benzer. Hücreler anormal çoğalmıştır. Fakat gerçekleşen, canlının en acılı doğal olmayan ölümüdür.

Hegel felsefesi ulus devletin İncil'i gibidir

Ulus devletin temelinde var olan 'toplumsal mühendislik' şeklindeki homojenleştirme eğilimi eğer demokrasi ve hukukla sınırlandırılmazsa, faşistleşme aşamalarında gözüktüğü gibi, sonuç toplumsal kırım ve her türlü soykırımdır. Ulus devlette soykırımdan daha çok gerçekleşen, toplumsal doku veya farklılıkların minimumlaştırılması anlamında toplumkırımdır. Bu temelde dar bir iktidar elitinde yoğunlaştırılan güçle kurumsal diktatörlük sağlanır. Devletin azami merkezileştirilmesi ve güçlendirilmesi karşısında demokrasinin asgari sınırlara çekilmesi ve toplumun güçsüzleştirilmesi ortaya çıkar. Yeni geliştirilen 'sosyal bilim' bunda büyük rol oynar. Kapitalizmin meşrulaştırılmasında ekonomi-politiğin oynadığı rolü, devlet ve hukuk felsefesi (teorisi) ulus devlet için oynar. Hegel felsefesi ulus devletin **İncil**'i gibidir. Ulus devletin lehinde söylenebilecek en önemli husus, doğuş aşamasında toplumun dokularında adeta nasırlaşmış bir rol oynayan lüzumsuz gelenekçileri ayıklamasıdır. Aşırı parçalanmışlık da kaotik toplumu ifade eder. Uzun süre kaos halinde yaşanılamayacağına göre, ulus devlet başlangıç aşamasında kısmen bu duruma son vererek, kötüler içinde en iyisi olarak bir çıkış, seçenek sağlar.

Londra-Britanya ulus devleti kendisine yönelen hegemonik devlet güçlerini bu yeni aletle yenilgiye uğratırken, daha çok pragmatik hareket etmiştir. İngiliz pragmatizminin temelinde bu gerçeklik yatar. İngiliz ulus devleti hayatın içinde doğmuştur. Yaşadığı kuşatılmışlık ve varlık sorunu bu aletin pratikte yetkinleşmesini sağlamıştır. Ne pratikten kopuk teorik safsatalara, ne de tümüyle kör pratiklere itibar etmiştir. İhtiyacı kadar ulus devletleşmiştir. Daha da önemlisi, yedeğinde demokrasi ve hukuku hiç eksik etmemiştir. İngiliz toplumundaki demokrasi ve hukuk geleneği, ulus devletin azmanlaşmasına hep karşı koymuştur. Hukuk ve demokrasiyi ulus devlete feda etmemiştir. Diğer hegemonik devletlere karşı güçlü olmasının ve öyle kalmasının ikinci önemli nedeni budur. Kısacası yeni Leviathan adlı canavarın (ulus devlet) farkındadır ve ona karşı son derece tedbirlidir.

Londra-Britanya hegemonyası Amsterdam-Hollanda'nın katkısı ve hatta mirasıyla sadece Avrupa çapındaki hegemonları (Papalık, Fransa Monarşisi, İspanya ve Avusturya Habsburgları) değil, dünya çapındaki diğer hegemonik güçleri de ya dağıtmış ya da parçalanmalarını sağlayarak etkisizleştirmiştir. Bir hegemona yaraşır davranmayı bilmiştir. 'Ya hep ya hiç' çizgisinde hareket etmemiştir. Roma ve islam imparatorluk geleneklerine yakın hareket etmiştir. 19. yüzyılı, dünya çapında küçük bir adada çok az bir nüfusla yükselen bir imparatorluğun buyruğuna sokmuştur.

3- Londra-Britanya hegemonyasında sanayi (endüstri) devriminin rolü üçüncü önemli bir etkendir. Sanayi devrimi olmadan İngiliz hegemonyasını düşünmek imkansız değilse bile çok zordur. Sanayi devrimini düşünürken, kasıtlı olarak yaratılan, daha doğrusu din olarak kapitalizmin meşrulaştırdığı kadar gizlediği iki yanlışlığa düşmemek çok önemlidir. Birincisi, sanayi devriminin kapitalizm ve ulus devletle özdeşleştirilmesidir. Şüphesiz hem kapitalizm hem ulus devlet endüstrileşmeyi de dinselleştirmişlerdir. Endüstriyalizm bu gerçeği ifade eder. Fakat endüstri endüstriyalizme indirgenemeyecek kadar önemli bir tarihsel-toplum olgusudur. İlkel insanın elindeki taştan insan toplumunun gerçekleştirdiği atom bombasına kadar bir endüstri gerçekliği vardır. Özcesi endüstri, toplum tarihi kadar eski ve toplum sürdükçe varlığını sürdürecek bir kategoridir. Onsuz ne tarih ne toplum düşünülebilir.

Genelde Avrupa uygarlık aşamasında, özelde İngiltere somutunda yoğunlaşan, 18. yüzyılın sonundan günümüze kadar hızından hiçbir şey kaybetmeden devrimsel patlamalar halinde kendini gösteren olgu endüstriden farklı bir şeydir. Endüstri devrimi demek durumu tam izah etmiyor. Toplumların tarihinde bu kadar uzun süreli ve şoklar halinde devam eden devrimlere rastlanmamaktadır. Sanayideki gelişmeyi ister devrimsel ister evrimsel bir olgu olmaktan çıkaran şey, onun kapitalizm ve ulus devlet tekelinin hegemonyasına girmesidir. Ahlaki ve politik toplumun asla gerçekleşmesine izin, olanak ve ortam sunmayacağı icatların başında herhalde atom silahı gelir. O da atom endüstrisinin ürünüdür, ama onu atom silahına dönüştüren kesinlikle kapitalizm ve ulus devlettir. Aralarındaki farkı bu durum yaratmaktadır.

Endüstrileşme ve endüstri devrimi mümkün ve gereklidir. Fakat özellikle son iki yüz yılda artan şoklar halinde endüstri adına yapılanlar endüstriyalizme girer. Yani ideolojik boyut kazanır. Bunda kapitalizme ve ulus devletçiliğe dayalı hegemonyacılığın belirleyici rolü vardır. İkisi zincirlemesine birbirini güçlendirdikçe, toplumsal ve çevresel yıkımı gerçekleştiren bir araçsallığa dönüşüyorlar. Dolayısıyla ikinci önemli husus, endüstriyalizmin bir teknikten ziyade bir ideolojik eğilim olduğudur. Endüstriyi bir ideoloji haline getiren de kapitalizm ve ulus devlettir.

Kapitalizm için sanayileşme azami kar demektir. Sanayileşme 19. yüzyılda kesinlikle geçerli bir olguydu. En çok sanayileşmek, en çok kara konmak anlamına geliyordu. Din, ideoloji yani endüstriyalizm özelliği kazanması, kışkırtan azami karın gerçekleştirici gücü haline gelmesi nedeniyledir. Ulus devlet için sanayileşme ise güçlü ordu ve iktidar anlamına gelmekteydi. Dolayısıyla kapitalistlerle ulus devletin doğal ittifakı için tarihsel an gelip çatmış oluyordu. 19. yüzyıl kapitalizm ile ulus devletin sanayileşme temelinde azami ittifakını ve iç içe geçen tekelleşmeler çağını temsil eder. Üzerinde Güneş Batmayan İmparatorluk olarak Londra Britanya'sının görkemli 19. yüzyılı, özünü bu ittifak ve tekelleşmeden alır.

O halde dört yandan kendisini sıkıştıran hegemonik stratejilere karşı önce bir varlık-yokluk stratejisini geliştiren, sonra ve zorunlu olarak bunu dünya çapında bir hegemonik üstünlüğe çeviren İngiltere'nin gücünün sırrı kapitalizm, ulus devlet ve sanayicilik temelindeki ittifak ve tekelleşmedir. Merkezi uygarlık sisteminde halen devam eden ve dünyayı yönlendiren ve denetleyen, dolayısıyla sömüren ve vuran özünde bu hegemonik gerçekliktir.

Şüphesiz İngiltere için geçerli olan Avrupa için de geçerlidir. Kapitalizm, ulus devlet ve sanayicilik üçlemesi temeline oturttuğu modernitenin önde gelen gücü ve özgünlüğü olan konumundan ötürü İngiltere çözümlemenin merkezine alınmıştır. Marks ve Engels kapitalizmin çözümlenmesi için İngiltere'yi esas alırken doğru hareket ediyorlardı. İngiltere'yi çözmenin Avrupa'yı, hatta geleceğin dünyasını çözmek olduğunu biliyorlardı. Modernitenin bu üçlü sacayağı sadece bir ülkeye, hatta kıtaya mal edilemez. Savunmalarımın tümü bu gerçekliği yeterince izah ediyor. Ama kentlerin, bölgelerin, ülkelerin, hatta kıtaların rolünü ve özgünlüğünü ortaya koymadan, tarihsel-toplumu çözümlemek ve açıklamak olası değildir. Avrupa ve onu teşkil eden kentler, bölgeler ve uluslar birer gerçekliktir. Uygarlaşmaları ve merkezi uygarlıkta hegemonik güç haline geçişleri de bir gerçekliktir. Avrupa'nın son bin yıllık tarihindeki ilk beş yüz yıllık dönem doğusundaki, Ortadoğu'daki merkezi hegemonik güç etkenlerini kendi içine çekme biçiminde geçerken, son beş yüz yılı ise hegemonik üstünlüğü ele geçirmenin öyküsü biçiminde geçmiştir.

Buradaki anlatımın konusu ne tek tek Avrupa ulusları ve ülkeleridir, ne de birleşik uygarlık sistemi veya modernitesidir. Belki de dünya tarihinde hakkında en çok yazılan bu alanlardır. Yazacaklarım belki de bir ilkokul bilgisi kabilinde şeyler olabilir. Niyetim bu değildir. Benim için, yaşamım için önem taşıyan, hatta belirleyici olan, bu tarihin, bu modernitenin kendimle, toplumumla, dolayısıyla bölgem ve dünyamla ilişkisi nedir sorusuna açıklık getirmektir. Bunu başaramamak demek özgürleşememek, dolayısıyla yaşamın anlamına erişememek demektir. Bir savunmanın temel görevi, içine düşürülen durumu öncelikle anlaşılır kılmak ve mutlaka çıkış noktalarını doğru tespit etmektir. Aksi halde dört duvar arasında kafayı duvara vurmaktan başka bir şey yapmış olmayacaksın. Sanıldığının aksine, modernitenin hazırladığı duvarın içi ve dışı özgürlük probleminin çözümünü vermez ve almaz. Benim için modernitenin bu yanılsama oyunlarına düşmemek çok daha önemlidir. Bu satırları yazarken beni yönlendiren, biraz da büyük özgürlük savaşçılarının neden ve nasıl burada tanımlamaya çalıştığım bu modernitenin kurbanları haline düştüklerini cesaretle sorma ve mümkünse cevaplarını geliştirme endişesidir.

Üç güneş parçası üç kızıl karanfil

Sıkıntıdan eli ayağı iş tutmuyordu Kemal'in. Gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi onu derinden etkiliyor, bir an önce katılmayı arzuluyordu. Bölgeden gelen eylem haberleriyle coşuyor, sevinç dalgası bütün benliğini sarıyordu. Kendisi de eylemlerin içinde bulunmayı istiyor, düşmana karşı bütün kinini, öfkesini kusmak istiyordu... Kemal, daha 1978'lerde Batman'da faaliyet yürüten ilk önder kadrolardan Mahmut Tanrıkulu ve Numan Bağcı arkadaşlar sayesinde mücadeleye sempati duymuştu. Daha sonra Kemal Pir, Mahsum Korkmaz, A. Kadir Çubukçu gibi önder kadro arkadaşları tanışmış, tereddütsüz, ikircliksiz onlarla birlikte hareket etmeye karar vermişti.

Bir süre Êlîh'te faaliyet yürütmüştü Kemal. Daha sonra 12 Eylül faşist darbesi halkın üzerine karabasan gibi çökmüştü. Bu süreçte parti, bir kısım kadrosunu yurtdışına çekmiş, bir kısım kadro ise yurtdışına çıkamadığı için düşmana tutsak düşmüştü. Kemal de bu dönemde yakalanarak gözaltına alınanlar arasındaydı. Gözaltına alındığında tamı tamına altmış beş gün sorguda kalmıştı. Fakat hiçbir şey kabul etmediği ve direndiği için, savcılık tarafından serbest bırakılmıştı. Fakat o günden sonra partiyle ilişkisi kopmuştu. Uzun bir süreç partiyle tekrar ilişki kurmaya çalışsa da bir türlü bunu gerçekleştirememiş, ardından da asker kaçağı olduğu için yakalanarak zorla askere götürülmüştü. Bu durum Kemal'i oldukça etkilemişti. Askerde kaldığı her anı, her saniyeyi, büyük bir suç büyük bir ihanet olarak değerlendiriyordu. Düşmanına askerlik yapmak onu yürekten yaralıyordu.

Parti, kadrolarının bir kısmını Lübnan'da yeni sürece hazırlar, eğitim gören bir kısmını ise parça parça Kürdistan'a aktarırken; Kemal, omzunda düşmanın silahı, üzerinde kefen gibi duran elbiseler, sürekli yakıp havaya uçurmayı düşündüğü düşman cephaneliğinin önünde nöbet tutuyor, dalıyor, düşünceleri uzağa gidiyordu. "Bu suçun hesabını nasıl veririm? Bu suç bağışlanmaz" diyordu kendi kendine.

Kemal cephane nöbetini tutarken bir gün, askeriye içinde bir paniğin başladığını fark etmiş, ama anlam verememişti, sonra, TV'den, basından Dihê (Eruh) ve Şemzînan'un (Şemdinli) basıldığını öğrenmişti.

Kemal'in duyguları karmakarışık... Sevinç ve hüzün, öfke ve coşku iç içe geçiyor. Askerlerde bir panik bir korku, bir telaş... Bu olaydan sonra yeni uygulamalar başladı kışlada. Kürt olanların hepsini aldılar cephane nöbetinden. Kemal'de vardı aralarında. Kemal artık, bir an önce askerliğini bitirip, mücadelesine kavuşmayı hayal ediyor, gece gündüz düş kuruyordu...

15 Ağustos Atılımı'ndan sonra, ülke genelinde başgösteren canlanma Kemal'in içindeki ateşi daha da körüklüyordu... Partiyle ilişki kurmak için, daha yoğun bir arayış içine girmişti, bu olay sonrasında.

Daha sonra 1987 yılında çocukluk arkadaşı olan Cemal (Abdurrahman Bölükgiray) katılmıştı mücadeleye. Cemal, iki kişinin sorguda çözülmesi sonucu deşifre olup, aranmaya başladığı için zorunlu olarak kırsala çıkmalıydı. İlişki bulunmakta zorlanmaz Cemal. Çünkü hem daha önce faaliyet yürütmüş hem de cezaevinde uzun bir süre kalmıştı. O yüzden tanıdıkları sayesinde hemen gerilla ile ilişkiye girmiş ve katılmıştı. Katılmadan önce de Kemal'i görmüş, onu da partiye ulaştıracağına söz vermişti. Hatta kendi aralarında bir parola bile belirlemişlerdi.

Cemal gerillaya katıldıktan hemen sonra Kemal'i de almaları için gerillaları bilgilendirmişti. Gerillalar da kısa zaman sonra Kemal'e bir kurye vasıtasıyla ulaşmıştı.

Kemal, haberi aldıktan sonra, dünyalar onun olmuş, yüreği, mavi bir deniz gibi dalgalanmaya başlamıştı. Ama, yine de ihtiyatlı yaklaşıyor "dikkatli olmalıyım" diyordu içinden. Gelen kurye sadece kendisi ve Cemal'in bildiği parolayı söyleyince adeta kanatlanıp uçmak istedi. Konuşup anlaştılar, buluşma yerini tespit ettikten sonra birbirinden ayrıldılar. Hazırlıklarını en kısa zamanda tamamlayan Kemal de birkaç gün içinde belirlenen buluşma yerine doğru yola çıktı.

Bir köye gelmişti. Gerilla ile orada buluşacaklardı. Her ne kadar zaman geçmek bilmese de sabırsızlıkla beklemeye devam etti Kemal. Heyecandan doğru düzgün yemek yiyemiyordu.

Karanlık bir nisan gecesiydi. Hani göz gözü görmüyor derler ya öyle bir karanlık. Soğuk bir rüzgar esiyor, adeta insan bedenine kurşun gibi işliyordu. Doğa bir bütünen sessizliğe bürünmüştü. Sessizliği bozan sadece derinden gelen horoz sesleriydi.

Kemal kuryenin "haydi gidiyoruz" sesiyle uyandı. Hemen kalktı, giyindi, bir şeyler yedikten sonra kuryenin peşinden dışarı çıktı. Karanlıkta adımlarını itinalı atarak yürüyordu. Yüz, iki yüz metre gitmişlerdi ki, köyün dışında karanlığın içinden beliren insan siluetlerini gördüler. Sırasıyla tokalaştılar gelen gerillalarla. Ve hemen harekete geçerek uzaklaştılar. Belli bir süre yürüdükten sonra gerilla komutanı Hüseyin (Haydar Karasungur) arkadaş, Kemal'i yanına çağırarak *"Seni yeteri kadar olmasa da büyük oranda tanıyoruz. Cemal arkadaş o kadar çok anlattı ki seni, sanki yıllardır tanıyor gibiyiz,"* dedi.

Hüseyin arkadaş, otuz-otuz beş yalarında, orta boylu, dolgun vücutlu, geniş omuzlu, siyah, yana taranmış saçları, ağarmaya yüz tutmuş sakallarıyla gerçek bir komutan, Kürt yiğidiydi. Cesur, atak, gözüpek, fedakar kişiliğiyle insan üzerinde kısa sürede etki yapabilen, öncü özelliklerini, üstün meziyetlerini karşıdakine hemen hissettirebilen bir arkadaştı. Mütevazı ve olgun kişiliğiyle tam bir halk önderiydi. Mimikleri, davranışları, konuşmaları oldukça ölçülü, insanı etkileyen, ölçüye çeken, güven veren nitelikteydi. Bu yüzden, gerek gerilla içinde, gerek parti içinde, gerekse halk içinde hakettiği saygınlığı kazanmış, kendisini ispatlamış, PKK militan kişiliğinin temsilini yapıyordu. Emek ve çabası, mücadeleye sonsuz bağlılığı, çizgi dışlıklara karşı amansız savaşımıyla şimdi ki adı Amed olan, o zaman Diyarbakır-Bingöl olarak bilinen, eyaletin koordinatörlüğünü başarıyla yürütüyordu.

Gerillada

Sıcak bir yaz gecesiydi. Hüseyin arkadaş grubuyla birlikte Piran bölgesinde yurtsever bir köy olan Pırajman'a gitmişti. Dokuz kişilik grupta yalnızca Hevidar adında bir arkadaş bayandı. Aynı grupta Kemal de vardı. Kemal, dışarıda nöbet tutarken, Hüseyin arkadaş içeride köylülerle sohbet ediyordu. Kemal gözlerini dört açmış, en ufak bir hışırtıda pür dikkat kesiliyordu. Karanlıkta beliren insan siluetini görünce, çok kesin bir sesle "dur" dedi. Karanlığın içinden yakalaşan köylüyü tanıyınca yanına çağırdı. Yaklaşan köylü, daha önce bölgede faaliyet gösteren TİKKO taraftarıydı. Aynı zamanda TİKKO'ya milislik yapıyordu. Kemal, yanında bir de bayan olduğunu fark edince, bayanın gerilla olduğunu anlamakta gecikmedi. Gerilla kıyafetli olduğu belli oluyordu.

TİKKO'cular yakın bir yerde çatışmaya girmiş, beş kişilik bir grup şehit düşmüş, birkaç kişi de sağ kurtulmuştu. Kurtulanlardan biri de Aysel'di. Kemal, merhabalaştıktan sonra gelenleri içeri aldı. Aysel, çatışmanın nasıl geliştiğini Hüseyin arkadaşa anlattı. *"Arkadaşlarımla buluşuncaya kadar sizin yanınızda kalmak istiyorum"* dedi. Hüseyin arkadaş, hiç tereddütsüz bunu kabul etti. TİKKO'cu Aysel'i kendi grubuna dahil etti. Yaklaşık yirmi gün grubun içinde kalan Aysel'e karşı, Hüseyin arkadaş, büyük bir saygı, olgunluk ve ciddiyetle yaklaşıyor, PKK çizgisini, savaş tarzını, hareket, üslenme, örgütlenme, yürüyüş, yaklaşım esaslarını her fırsatta anlatıyordu. Ayriyeten, diğer grup elemanları da aynı yaklaşımı sergiliyorlardı. TİKKO'cu Aysel Hüseyin arkadaşa kendisini Dersim'e götürüp arkadaşlarına teslim etmesini önerdi. Grup içinde kaldığı sürece, gerekse Amed'den Dersim'e gidinceye kadar, yol boyunca Hüseyin ve arkadaşların Aysel'e karşı yaklaşımları, üslubu, davranışları, Aysel'i derinden etkilemişti. Hüseyin arkadaş şahsında PKK ve düşüncesini daha iyi anlamış, sonuç çıkarmaya çalışıyordu. Parti ve TİKKO arasında bocalıyor, yoğun bir iç çatışmayı yaşıyordu. O güne kadar TİKKO'nun parti hakkında söylediklerini düşünüyor, bir de parti içinde kaldığı süre zarfında kendisine karşı sergilenen yaklaşımı göz önüne getiriyor, çok büyük çelişkiler görüyordu. Aysel'in eşi TİKKO içinde şehit düştüğünde yine birçok değerli yoldaşını TİKKO saflarında şehit verdiğinden dolayı duyguları TİKKO'dan yana ağır basıyordu, ama mantıklı düşündüğünde PKK çizgisinin savaş tarzı çok daha ağır basıyordu. Bu nedenle kendi iç dünyasında yoğun bir çatışmaya girmişti.

Hüseyin arkadaş, Aysel'in TİKKO'culara teslim edilmesi önerisini yerinde bulduğu için yanına bir arkadaşı da alarak Aysel'i Dersim'e götürüp arkadaşlarına teslim etmişti. Bu süreçten sonra, Aysel'in iç çatışması doruk noktasına ulaşır. TİKKO'cular köylere gidip, PKK'nin antipropagandasını yapıyor, karalamaya, çamur atmaya çalışıyorlardı. Bu yaklaşımlar Aysel'i rahatsız ediyor, moralini bozuyordu. Aysel anlatılanların doğru olmadığını, karalama faaliyeti olduğunu daha net görebiliyordu. Sabrı yavaş yavaş tükeniyor, TİKKO'dan soğumaya başlıyordu. Bir defasında artık dayanamayarak yapılan antipropagandalara açıktan karşı çıkar. Köylüler içerisinde yaşanan bu tartışmalara TİKKO'cular çok bozulur. Bu durumun birkaç defa daha tekrarlaması sonucu, örgütüyle arası iyice bozulur. Kendisine bir yönelimden korktuğu için de kaçarak, Dersim'de PKK'ye katılır. Bir sene kadar parti saflarında savaştıktan sonra, Elezîz-Dep bölgesinde düşman güçleriyle çıkan bir çatışma da kahramanca direnerek şehadete ulaşır...

Halk sadece kapılarını değil yüreğini ve beynini de gerillaya açıyordu

Yoğun pratik çalışmalar, eyaletin güçlü komutanlarından Alaatin Zoğurlu arkadaşın şehadeti sebebiyle parti III. Kongresi'ne katılamayan Hüseyin arkadaş, kongrede PKK Merkez Komitesi Üyeliği'ne seçilmişti. Aynı zamanda yine Amed eyaleti koordinatörlüğünü yürütmesi kararlaştırılmıştı.

Amed bölgesi, 1925 Şex Sait isyanından oldukça etkilenmiş, korkak, yılgın bir yapıya sahipti. Devlete karşı özde bir tepkileri olsa da bunu dışa vurma, düşmana karşı savaşma gibi bir durumları yoktu. Kendi gerçeğine yabancılaşmış, sinmiş bir durumdaydı. Halk acılıydı. Umutları sönmüş, duyguları yanık gülleri gibi savrulmuştu. Bin yıllardır ağır baskı koşullarında yaşamanın etkisi bütün yaşamlarına yansımıştı. Konuşurlarken ağlamaklı, hüzünlüydüler. Bu durum adeta bir kültür haline gelmiş, sosyal ilişkilerine de yansımıştı. Yaklaşımları ürkek, tedirgin ama, yine de sıcak, içten, sevecen ve dostaneydi.

Düşman, yıllarca her türlü entrika, komplo ve özel savaş politikalarıyla yaşamlarını karartmış, oynamış, aralarında suni çelişkiler yaratarak birbirlerine düşürmüş, birbirlerine kırdırmış, birlik ve beraberliklerinin gelişmesine engel olmuştu. Bölgede, özellikle dinin çok yoğun bir etkisi kendisini gösteriyordu. Halk bununla, kendi ulusal gerçekliğinden uzaklaştırılıyordu. Dini duyguları özel savaş politikasına alet ediliyor, halk partiyle karşı karşıya getirilmeye çalışılıyordu. 1925 Şex Sait isyanından sonra halk inancını büyük oranda yitirmiş, büyük bir güvensizlik içindeydi.

Gerillanın bölgeye girmesinden sonra, düşman daha büyük güçlerle halka yönelmiş, baskı ve işkence politikasını katbekat artırmıştı. Ama, buna rağmen halk günbegün gerillayı benimsiyor, büyük bir fedakarlık örneğiyle her türlü desteğini sunuyor, kapılarını sonuna kadar açıyordu. Sadece kapılarını mı? Hayır! Yüreğini ve beynini de açıyor, Özgürlük mücadelesiyle bütünleşiyordu.

Kuşkusuz halkın kısa sürede, büyük değişiklikler yaşamasında Hüseyin arkadaşın rolü, emeği ve çabası çok büyüktü. Halkın dilinden çok iyi anlıyordu Hüseyin yoldaş. Duygularını, özlemlerini, tutkularını, yaşamlarını hassasiyetle anlamaya çalışıyor, bir doktorun hastasına yaklaştığı gibi yaklaşıyor, en ince ayrıntısına kadar muayene ediyor, teşhis koyuyordu. PKK düşüncesini bir ilaç gibi halkın yaralarına yediriyor, kısa sürede sonuç alıyordu. Gittiği her köyde, uğradığı her mezrada, karşılaştığı her insan üzerinde büyük bir etki bırakıyor, PKK'yi halkın belliğine bir daha sökülmemecesine yerleştiriyordu. Halk PKK'yi tanıdıkça, düşmanın içirdiği zehri kusuyor, iyileşiyor, güzelleşiyor, çiçek gibi açılıyordu. Ulusal bilincin tohumunu usta bir rençber gibi halkın beynine ekiyordu.

Kendisi alevi olmasına, alevi gelenekleriyle büyümesine rağmen sünni olan halkımıza karşı çok bilinçli, çok anlayışlı ve mütevazi yaklaşıyor, halkın bu temiz dini duygularına büyük bir saygı ve hassasiyet gösteriyor, büyük değer veriyordu. Bu yüzden, kısa sürede bölge insanının, 'Komutan Hüseyin'i olmuştu zaten.

3. Kongre halka taşırılacaktı

Bahar, bütün görkemliliğiyle doğayı süslemiş, çiçekler, güller göz kamaştırıyordu. Dağlar muhteşem güzelliğiyle yeşile bürünmüştü.

Gerillalar baharla birlikte güçlü bir atılım olacağını hissediyordu. Uzun zamandır devam eden keşif ve istihbarat faaliyetlerinin farkındaydı. Ne zaman harekete geçileceğinin sabırsızlığını yaşıyorlardı. Sonunda talimat verilmiş, tüm gerillaların toplanması istenmişti. Toplantı yapılacaktı. Hüseyin yoldaşın yüzünden büyük bir olgunluk ve ciddiyet ifadesi okunuyordu. Grup, meşe ağaçları arasında çember biçiminde oturmuş, herkes pürdikkat Hüseyin arkadaşı dinliyordu. Yürekleri fetheden o gür ve güven verici sesiyle konuşmaya başladı Hüseyin arkadaş. Yapılacak çalışmanın önemini ve dönemsel etkisini, siyasal boyutunu anlattıktan sonra eylemin teknik ve uygulama biçimi üzerinde derin bir perspektif sundu. En ince detaylarına kadar nelerin yapılması gerektiğini anlattıktan sonra gerekli görevlendirmeyi yaptı. Kimin ne yapacağını açıkladı. En son da eylem saatini arkadaşlarına söyledikten sonra, herkes dağılarak istirahata çekildi.

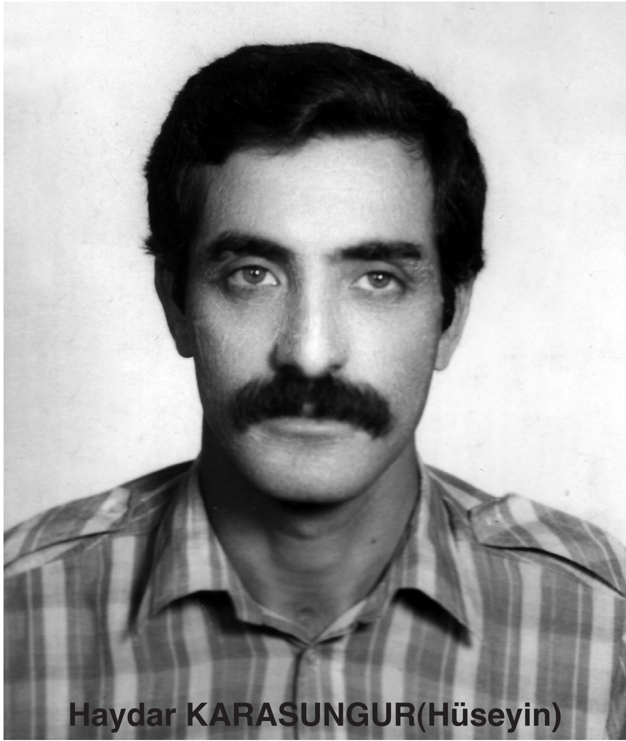
Eylem akşam saat dörtte yapılacaktı. Ş. köyüne gidilecek, köy halkı toplanacak, 3. Kongre kararları gereği köy toplantısı yapılacak, ulusal kurtuluş mücadelesi halka propaganda edilecek, parti düşüncesi, politikası halka taşırılacak, kavratılacaktı. Yaklaşım ve ölçüler üzerinde uzunca konuşmuştu Hüseyin yoldaş. Köye gündüz girilecek, grup tek sıra halinde önde parti bayrağıyla gidecek, halk okulun önünde toplanacaktı.

Keşif grubu erkenden yola koyuldu. Köyü gündüzden keşfetmek için, gruptan

ayrıldı. Saat üçe doğru köye doğru hareket edildi. En önde Halil arkadaş parti bayrağını taşıyor, adımlarını oldukça düzgün ve itinalı atıyordu. Birkaç adım gerisinde ARGK bayrağını Hevidar arkadaş taşıyor, hemen onun sağ yanında Sami ERNK bayrağını taşıyordu. Grup, patika yoldan köye doğru ahenkli adımlarla yürüyor, tek sıra halinde ilerleyen gerillalar büyük bir uyum içinde adımlarını atıyordu. Bayraklar, rüzgarda dalgalanıyor, ulusal onurun güneşi gibi göz kamaştırıyordu. Sarı, kırmızı ve yeşil renkleri kilometrelerce uzaktan görülüyordu.

Grup köyün yakınında keşif grubuyla buluştu, gerekli istihbaratı aldıktan sonra, köye önde parti bayrağıyla girdiler. Güneş dağların tepesine konmuş, dağların gölgesi köyün üzerine çökmüştü. Ş. köyü Gorse dağlarının eteklerine kurulmuş, yoksul bir Kürt köyüydü. Grup köye girdiğinde, Hüseyin arkadaş gruba son talimatlarını verdi, gerillalar dikkatli bir şekilde köye dağılarak halkı okulun önünde toplamaya başladılar.

Hüseyin arkadaş da başka bir taraftan köyün içine dalmış, bir bir kapıları çalıyor, halkı toplantıya çağırıyordu. Kemal, hemen onun peşinden yürüyor, bir şahin gibi keskin bakışlarıyla etrafını gözlüyor, komutanını koruma sorumluluğunun bilinci ve duyarlılığıyla hareket ediyordu. Kemal, Hüseyin arkadaşa karşı büyük bir sevgi besliyor, sonsuz bir saygı duyuyordu.

Haydar KARASUNGUR(Hüseyin)

Orhan ELELÇİ(HALİM)

Köy halkı ilk başlarda biraz tedirgin ve ürkek yaklaşsa da coşkuları gittikçe artıyor, heyecan içinde okulun önüne akın ediyorlardı. Köylüler bayrakla karşılaşınca içten bir saygıyla kendilerine çeki düzen veriyor, bayrağına altında gururla duruyorlardı. Gelen köylü kadınlar elinde bayrakla selam durmuş Hevidar'ı görünce, hayretlerini, şaşkınlıklarını dışa vuruyorlardı. Bütün köylü, çocuk, yaşlı, kadın, erkek, genç, ihtiyar okulun önüne toplanmıştı. Yapılan planlamaya göre megafonu ilk önce Veli arkadaş eline aldı. Kürtçenin Zazaki lehçesiyle ulusal kurtuluş mücadelesini anlatmaya başladı. Zaza olan köy halkı Veli'nin konuşmasını coşku ve sevinçle dinliyordu. Sonra Hüseyin arkadaş megafonu alarak kısa bir konuşma yaptı. Yapılan konuşmalardan sonra köylüler çok duygulanmış, herkes evlerine koşarak, tavuk, hindi, çeşitli yiyecekler getirerek gerillalara vermeye çalışıyordu. Hüseyin arkadaş uygun bir dille getirilen hiçbir hediyeyi kabul etmiyor, buna gerek olmadığını söyleyerek, amaçlarını halka anlatıyordu.

Grup köydeki toplantıyı bitirdikten sonra, toparlanıp köylülerle vedalaştı. Köyden ayrılarak dağlara doğru yol aldı. Gökyüzünde yıldızlar canlı, ay ışığı pırıl pırıldı. Noktaya ulaştıklarında Hevidar çantasını açarak, köylü kadınların zorla çantasına sokuşturduğu yiyecekleri arkadaşlarına paylaştırdı. Yolda gelirken, Hevidar'ın neden yavaş yürüdüğü, gruba yetişemediği anlaşılmıştı, böylelikle. Çantası o kadar tıka basa doldurulmuştu ki, haliyle onu taşımakta çok zorlanmıştı. Tabii bu durum herkesin espri konusu olmuştu.

Hüseyin arkadaş tarihi ülkeyi direniş ve ihaneti şiir diliyle anlatıyordu

Hüseyin arkadaş grubuyla birlikte, 3. Kongre kararlarını hayata geçirmek, pratikte anlam kazandırmak için yoğun bir faaliyet içerisine girmişti. Üst üste gerçekleşen bu köy toplantılarına, yine silahlı eylemlere oldukça ağırlık vermişti. Kırsal alanda mücadele oldukça gelişmiş, köylülerin büyük çoğunluğu kazanılmıştı. Hüseyin arkadaş cephe faaliyetlerini örgütlemek, şehir kitlesini harekete geçirmek için büyük bir çaba sarf ediyordu. Êlîh, Amed, Çewlik, Ferqîn gibi şehirlerdeki yurtsever, sempatizan ve taraftarları çağırıyor, görüşüyor, uygun şekilde şehirlerde görevlendiriyordu. Sürekli yeni ilişkiler yaratıyor, yeni alanlar açma yönünde büyük çabalar harcıyordu.

Yine bir gün Hüseyin arkadaş gerilla grubunu etrafında topladı, halk ülke ve düşman üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapmaya başladı. Konuşurken sözcükler ağzından bir şiir dizesi gibi dökülüyordu. Adeta yaşamı, tarihi, ülkeyi, direniş ve ihaneti şiir diliyle anlatıyordu. Sakin, ağırbaşlı tavırlarıyla bıkmadan, usanmadan karşısındakilere kavratıncaya kadar anlatıyordu. Ara sıra durup düşünüyor, gözlerini gökyüzünün sonsuz ufkuna dikerek konuşmasını sürdürüyordu;

"Arkadaşlar, düşman sadece bizi fiziki imhaya yönelik bir savaş yürütmüyor, bu savaş çok yönlü, bir o kadar da kirli bir savaştır. Her türlü entrika, komplo ve tasfiye uygulamasını bizlere dayatıyor. Bunu tarihsel süreç boyunca tipik Kürt isyanlarında, direnişlerinde ve yine diğer halklara karşı istila ve işgal seferlerinde de yapmıştır. Bizi birbirimize kırdırtarak, güçsüz düşürmüş, gücümüzü parçalamış, egemenliği altında tutmayı başarmıştır.

Özellikle ihanet!... Her Kürt direnişinde başarısızlığın temeline bakıldığında ihanetin büyük rolü olduğu görülür. Yani düşman bizi her zaman içten vurmuş, içten çökertmiştir. Bizim tarihimiz iyi bilinir! Direniş olduğu kadar, ihanet tarihidir de... Yani ihanet ve direniş bizim geçmiş tarihimize damgasını vuran iki temel olgudur. Düşman işbirlikçileriyle sonuca gitmeye çalışmış ve bunda büyük oranda da başarılı olmuştur.

Bugün yine mücadelemize aynı uygulamaları dayatmaktadır. Son dönemlerde halkımızı çeteleştiriyor, ihanet olgusunu yaygınlaştırarak, bizi bununla yıkmaya çalışıyor. Yine oluşturduğu ajan ve muhbir ağı bugün karşımızda çok tehlikeli bir güç olarak duruyor. Son zamanlarda bu hainler eliyle birçok değerli yoldaşımız katledildi. Yine bazı bölgelerde, yoldaşlarımız yakalanarak, elleri kolları bağlanmış şekilde düşmana teslim edildi. Botan'da aynı şey yapıldı. Bölgemizde de bir gerilla arkadaşımız, Avnik köyünde aynı komplo biçimiyle elleri kolları bağlanarak, düşman güçlerine teslim ediliyor. Arkadaş konuşuyor, ihanetin sonucunu anlatıyor, vazgeçirmeye çalışıyor. Fakat dinlemiyorlar. Arkadaş 'beni öldürün... Size silah verelim, para verelim, ama beni düşmana teslim etmeyin' diyor. Fakat, dinlemiyorlar. Arkadaşı TC'ye teslim ediyorlar, askerler onu götürürken üstü açık arabaya koyuyorlar. Araba bir viraja girdiğinde, arkadaş arabanın içinde fırladığı gibi kendisini uçurumdan aşağıya atıyor. Çok ağır yaralanıyor, kolu arkadan bağlı olduğundan kırılıyor, fakat kaçmayı başarıyor. Ağır yaralarından dolayı gidip ormanın içinde bayılıyor. Düşman güçleri bir gün sonra operasyona çıktığında büyük oranda şuursuz olan arkadaşı tekrar yakalıyorlar. İşte o köy Avnik köyüdür. Şu anda düşman silahlarını alıp çeteleşmiş bize karşı savaşıyorlar. Aynı zamanda o köyün hemen yanında maden ocağı var. Düşman bütün ülkede zenginlik kaynaklarımızı talan ettiği gibi, bu alanda da ocaklar açmış, yeraltı zenginlik kaynaklarımızı talan ediyor.

İşte bu nedenle hem ihaneti cezasız bırakmamak, hem de zenginliklerimizin talan edilmesini önlemek, o maden ocağını sömürgecilerin başına yıkmak için Avnik köyüne ve maden ocağına baskın düzenleyeceğiz. Sömürgecilere ve yerli işbirlikçi, gerici hainlere mutlaka dersini vereceğiz. Buna göre arkadaşlar kendilerini her yönlü hazırlasın, akşama doğru yola çıkacağız." Hüseyin arkadaş eylem planı üzerinde de geniş bir perspektif sunduktan sonra konuşmasını tamamladı.

Gerilla grubu akşam iki koldan Avnik köyüne karşı saldırıya geçti. Bir grup maden ocağına yönelirken, diğer grup Avnik çetelerine karşı harekete geçmişti. Grup, toprak damlara çekirge atikliğiyle yaklaştığında, çetelerin henüz hiçbir şeyden haberi yoktu. Grubun başında, ihanet güruhunun kapısına dayanan Hüseyin yoldaş o gür sesiyle "teslim olun" çağrısını yaptığında korku bütün bedenlerini sarmıştı çetelerin. Silahından çıkan kurşunlar yuvasını dağıtıyordu ihanetin. Karşı tarafta paniğe kapılan çeteler neye uğradığının şaşkınlığıyla sağa sola ateş etmekten, kaçıp canlarını kurtarmaktan başka bir şey yapamıyorlardı. Hüseyin arkadaş durmadan çağırı yapıyor, *"partinin, halkın adaletine teslim olun"* diyordu. Gür sesi köyün içinde yankılanıyor, Avnik köyünün dar sokaklarını inletiyordu. Başına gelecekleri bile bile çeteler teslim olmamışlar, bu yüzden de çatışma gittikçe yoğunlaşmıştı.

Maden ocağını saran grup ise, maden bekçilerini etkisiz duruma getirmekte fazla zorlanmamıştı. Gerillaları karşısında gördükleri anda korkudan hemen teslim olmuşlardı. Bekçilerin silahlarına el koyan grup, sömürgecilerin işmakinelerini de ateşe vermişti. Kepçelerin, dozerlerin, kamyonların alevleri kilometrelerce uzaklıktan görünüyordu.

Gerilla grubu, Hüseyin yoldaş komutasında geri çekilerek, özgür dağlara doğru yürürken arkalarında kara dumanlar içinde kalmış, ihanetiyle birlikte kül olmuş Avnik köyü ve onlarca iş makinesiyle yerle bir olmuş maden ocağında yanan araçların ateşi görünüyordu...

Korku

Eylemden sonra düşman her tarafa şiddetle yönelmiş, gerillanın gideceği kırsal alandaki tüm köyleri tehdit etmişti. Herkese, gerillayı evine alan, onlara yardımcı olan, hatta ekmek veren suçludur denmişti. Korku vardı köylerde...

Bir akşam yine bir köye doğru harekete geçtik. Ay ışığı geceyi gündüz gibi aydınlatıyordu. Uzaktan görünen köy ışıkları titreşip duruyordu. Işıklar yanıp yanıp sönüyor, sanki gerillalara göz kırpıyordu. Grup köye doğru yaklaştıkça, köyün ışıkları daha da belirginleşiyor, daha bir güzelleşiyordu. Köyün köpekleri havlamaya başlayınca, köy halkı derin bir sessizliğe büründü. Köpek havlamaları dışında hiçbir ses çıkmıyor, ışıklar birer birer sönüyordu. Gerillaların vurduğu kapılar açılmıyor, içerden ses çıkmıyordu. Hüseyin arkadaş bir kapının eşiğinde durmuş belli aralıklarla kapıya vuruyordu. Ama, içerden ne bir cevap veren, ne de ses veren vardı. Hüseyin arkadaş zorunlu olarak *"kırın kapıyı"* dedi, yanındaki yoldaşlarına. Kemal kapıya iki tekme vurunca kapının tahtaları içe doğru düştü. Kapıdan içeri giren Hüseyin arkadaş *"bu tarafa doğru biri kaçtı, karanlıkta siluetini gördüm"* dedi. Ev sahibi yaşlı bir kadın durmadan *"evde erkek yok, ben yalnızım"* deyip, usanmadan tekrarlıyordu. Hüseyin arkadaş, karartının gittiği odaya doğru giderek, odayı aradı, taradı. Fakat bir şey bulamadı. Sonra gözleri odanın sonuna kurulmuş un ambarına ilişti. Dikkatli bir şekilde ambara yaklaştı, ambarın kapağını kaldırdı, yaşlı başlı, sakalı göğsüne dökülmüş, saçı başı un içinde kalmış ev sahibini ambarın içinden çıkardı. Kirpiklerine kadar un içinde kalmış, her yanı bembeyaz olmuştu. Korkudan titriyor, beyazlar içinde kalmış, kirpiklerinin altında, gözleri faldır faldır dönüyordu.

Hüseyin arkadaş ev sahibini diğer odaya götürüp, uzunca konuştu. Amaçlarını, mücadele sebeplerini anlattı. Korkusunun doğal olduğunu, düşmanın yıllardır uyguladığı baskının bir sonucu olduğunu, ama kendilerinden korkmamaları gerektiğini uzunca anlattı. Ev sahibi bunun karşısında mahcup olmuş, büzülüp ufalmış, ne diyeceğini bilmiyordu. Ağlamaklı bir sesle *"sizin böyle iyi insanlar olduğunuzu bilmiyordum. Size karşı mahçubum, utanıyorum"* diyordu. Aynı şeyleri karısı da tekrarlıyor, durmadan dua ediyordu. Hüseyin arkadaş daha fazla utanmamaları için, onları teselli ediyor, yüreklendiriyordu.

Gece geç olduğundan durup ihtiyaçlarımızı karşıladıktan sonra müsaade isteyip ayrıldık. Ev sahibi "*bundan böyle kapım her zaman size açık, malım, canım kurban olsun sizin yolunuza"* diyordu bizi uğurlarken. Karısı hala dualar ediyor, Allaha yalvarıyordu. *"Ayağınız taşa takılmasın oğul. Allah sizinle olsun..."*

Trene yönelik ilk eylem

Zaman ilerliyor, yoğun bir faaliyetlilik içinde günler su gibi akıp geçiyordu. Hüseyin arkadaş, eyalet sorunları üzerine yoğunlaşıyor, en ince ayrıntılarına kadar gözden geçiriyor, taktikler geliştiriyor, büyük gelişmeler yaratıyordu. Akademiden yeni gelen grup eyalet gücünü daha da artırmış, büyük bir moral kazandırmıştı. Gelen grup içerisinde Veli arkadaş da vardı. Grubun eyalete ulaştığı, bir eylemle partiye iletilecekti. Bu bir parolaydı. Grup daha akademideyken *"Amed'e ulaşır ulaşmaz bir tren eylemi yapacağız"* demişti Parti Önderliği'ne. Önderlik de *"tamam tren eylemi yapıldığında sizin sağ salim oraya ulaştığınızı anlayacağız"* demişti. Grup eyalete gelir gelmez, Xelil arkadaş güçlü bir mayın hazırladı. Bir gün sonra mayın Elazığ-Tatvan demiryolunun Xodan mıntıkasında yola yerleştirildi. Gelip mayına çarpan yük treni raydan çıkarak devrildi. Vagonlar Murat nehrinin sularına kadar inerek coşkun dalgalarda sürüklendi. Bu eylem hem partiye mesaj iletme açısından, hem de trene yönelik ilk eylem olması açısından gerilla içinde büyük bir coşku yaratmıştı. En çok da Hüseyin ve Veli arkadaşlar sevinçliydi. Eylem eyalette halkın üzerinde büyük bir etki yarattı. Halka çok büyük moral verdi. Trene yönelik ilk eylem olması itibariyle burjuva basınında hayli işlendi. Ve bu sayede partiye de grubun sağ salim eyalete ulaştığı iletildi.

Ağustos sıcağı bütün hışmıyla doğayı yakıp kavuruyordu. Buğdaylar toplanmış, harmanlar kurulmuş, hasat toplanıyordu. İnsanlar harıl harıl çalışıyor, terlerini toprağa akıtıyordu. Ağustos böcekleri sıcağa isyan ediyor, çatlayıncaya kadar haykırıyordu. Meşe yaprakları durmuş, kıpırdamıyor, insanın bedenini terler basıyordu. Grubun bulunduğu dağların kuzeyinde Murat nehri coşkun akıyor. İnsan yüreğini serinletiyordu Hüseyin arkadaş, meşe gölgesinde oturmuş, her zaman olduğu gibi çantasını açmış, notlarını karıştırıyor, yazı yazıyor, bazen de durup düşünüyor, derinlere dalıyordu. Yer yer aklar düşmüş sakalı uzamış, siyah saçları birbirine girmiş, alnına dökülmüştü. Gözlerinde yine o sevecenlik, yüzündeki her zamanki tebessümü... İnsana güven duygusu veren sevgi dolu yüreğiyle bu insan güzeli düşüncelerinden sıyrıldı. Dizlerine koyduğu kağıdını kalemiyle karalayarak, tekrar bir şeyler yazmaya başladı. Halim arkadaş da az ileride ateş yakmış, çay demliyordu. Sıcaktan, alnında ter damlacıkları birikmiş, ellerinin tersiyle siliyor, o eşsiz esprileriyle arkadaşları gülmekten kırıp geçiriyordu. Grubun içinde en neşeli arkadaş her zaman Halim arkadaş olmuştu. Neşe ve coşkuda sırayı kimseye vermezdi Halim yoldaş. En zor koşullarda, en zor anlarda bile güzel esprilireyle yoldaşlarını güldürüp, moral verirdi. Elinden düşürmediği radyosundan Kürtçe klamlar bulur (Erivan radyosundan) dilana kalkar, arkadaşları ellerinden tutar, zorla dilana kaldırırdı. Yine elinden hiç düşürmediği simonofuyla adete özdeşleşmişti Halim yoldaş. *"Ben simonofumu hiçbir silaha değişmem... Simonofum çatışma silahıdır. Üstüne yoktur meretin... Boş yoktur simonofum da"* derdi. Gece bile yatarken başucundan ayırmazdı simonofunu. Simonof denince akla Halim arkadaş gelirdi. Bir çatışmada arkadaşı, kleşle otuz mermi atıncaya kadar, Halim yoldaş simonofla otuz mermi tek tek yakardı. Cesur, atılgan, canlı, savaşkan kişiliğiyle partiye bağlı, halkçı özellikleri, kültür düzeyiyle tam bir militan kişilikti. Küçük yaştan itibaren saz çalması, folklor oynaması, onun sosyal yönünü oldukça geliştirmiş, insanlarla iletişim kurmakta ustalaştırmıştı. Orta boyu, esmer teni, siyah gözleri, anlamlı gülüşleriyle bir moral kaynağıydı.

Cemil arkadaş, Halim'in esprilerine katılıyor, onu konuşturmaya çalışıyordu. Cemil arkadaş uzun boyu iri yarı yapısı, güçlü fiziği, çalışkanlığı, olgun kişiliğiyle saygın bir yere sahipti grup içinde. Avrupa alanında mücadeleye katılmış, akademi sahasında askeri siyasi eğitimini başarıyla tamamlamış, uzun zaman savaş içinde yoğrulmuş, fedakar, mütevazı yaklaşımlarıyla zor anların adamıydı. Zorluklarda o en önündeydi yoldaşlarının. Cemil yoldaş meşe ağacının gölgesinde uzanmış, katıla katıla gülüyordu Halim yoldaşın eşsiz esprilerine, Halim arkadaşın demlediği çayları, yudumlarken, sohbeti daha da koyulaştırmıştı gerilla grubu.

Vedalaşma anı

Çay sohbetinden sonra Hüseyin arkadaş grubu topladı, sırtını meşe ağacına dayayarak, konuşmaya başladı. *"Arkadaşlar! biliyorsunuz ki, 3. Kongre kararları bize ulaştı. Bunu kendi eyaletimizde hayata geçirmekle yükümlüyüz, yalnız bu yetmez. Bunu başka alanlara, mücadelenin geliştiği her yere ulaştırmak gerekir. Bu nedenle, sizden kısa bir süre ayrılmak zorunda kalacağım. Onun için Dersim'e gitmem gerekiyor. Dersim'de bazı olumsuzluklar yaşanıyor. Hem bunların aşılması, hem de kongre kararlarının oraya ulaştırılıp, hayata geçirilmesi için gitmem gerekiyor. Burada az çok bazı şeyler yoluna girmiş, sizler ben gelene kadar başarıyla yürütürsünüz, buna inanıyorum. Sizden ayrılmak zordur, ama gitmem gerekiyor. Anlayacağınız bu gece ayrılacağız"* dedi.

Akşam saatlerinde Hüseyin arkadaş grubu toplayıp, kısa bir konuşma yaptı. Vedalaşmak istemediği her halinden belliydi. Kemal, hüzünlüydü. Hüseyin yoldaşından ayrılmak istemiyor, Hüseyin yoldaşıyla birlikte gitmek istiyordu. Gözlerini, Hüseyin arkadaşa dikmiş, ağzından *"Kemal sen de hazırlan"* demesini bekliyordu. Ama, Hüseyin arkadaş gelecek olan grubu açıkladığında Kemal'in ismi yoktu. Mahsum bakışlarıyla Hüseyin arkadaşa baktı. Gözleri derin bir anlam yüklüydü. "Beni de götür" dercesine... Hüseyin arkadaş Kemal'in bakışlarında onun ne istediğini anlamıştı.

Vedalaşma anı geldiğinde arkadaşlar sırasıyla birbirlerine sarılarak, içten gelen bir duyguyla birbirlerini öpüyorlardı. Hüseyin arkadaş *"aslında ben vedalaşmayı sevmem, hele öpüşmeyi hiç sevmem, herkes öpüştü ben de öpüşmek zorundayım"* diyerek sırayla herkesi öpmeye başladı. Kemal'in yanına geldiğinde kısa bir süre durakladı, anlamlı anlamlı gözlerine baktı, boynuna sıkıca sarılarak bağrına bastı... *"Seni de götürmek isterdim, ama biliyorsun ki, seni başka alanda görevlendirmişiz, yakında şehre gideceksin"* dedi. Kemal'in gözleri dolu doluydu.

Vedalaşma merasimi bitince Halim arkadaş, kleşini omzuna asarak, grubun önüne geçti. Simonofundan ilk kez ayrı düşüyordu. Uzun bir yolculuğa çıkacağı için, simonofunu almış, yerine bir kleş vermişlerdi. Simonofunu vermemek için bir hayli direnmişti, ama karar böyleydi. Zorunlu olarak yapmıştı bunu. *"Ama, Dersim'e gidince tekrar Simonof alacağım"* diyerek silahını ne kadar çok sevdiğini açıkça gösteriyordu. Halim, grubun önünde yürüyor, onun peşinden iri yapısıyla insana güven veren Cemil arkadaş gidiyordu. Cemil arkadaşın arkasından da giden özel hazırladığı ve yanından hiç ayırmadığı çoban sopasına dayanarak yürüyen Hüseyin arkadaştı. Grubun en sonunda artçı olarak Arif arkadaş yürüyordu. Birkaç metre arayla tek sıra halinde, gür ormanlar arasında ağaç dallarını sağa-sola yatırarak, kendilerine yol açıp ilerliyorlardı. Noktadan hayli uzaklaşınca Hüseyin arkadaş geriye dönüp baktı. El sallayarak ormanın içinde gözden kayboldu. Hava ağır ağır karardı. Gökyüzünde yıldızlar gülücükler göndermeye başladı. Çobanyıldızı her zamanki gibi kuzeydeydi.

Grup gece boyu yürüdü. Vartağ köyü yakınlarına geldiklerinde sabah olmak üzereydi. Ormanların içinde uygun bir yer bularak konaklamaya karar verdiler. Halim arkadaş uygun bir yer bulunca diğer arkadaşları da çağırdı. Günü geçirmek için istirahata çekildiler. Kaldıkları yerin hemen yanında Vartağ köyü uykudan yeni uyanmış, insanlarda bir hareketlilik başlamıştı. Horoz seslerine, çocuk bağırışları, hayvan seslerine, çobanların yanık türküleri karışmıştı. Dört kişilik gerilla grubu sessiz, hareketsiz akşamı bekliyordu. Köydeki canlılık hoşlarına gitmiş, dikkatlice izliyor, hiçbir şeyi kaçırmamaya çalışıyorlardı. *"Ya bizi birileri görürse,"* dedi Cemil. *"Bir şey olmaz, köy yurtseverdir, ihbarcı yok bu köyde. Hem burada kim bizi görebilir ki? Ben bile fazla uzaklaşmaktan korkuyorum. Bu ormanların içinde sizi kaybeder bir daha bulamam diye. Baksana bu ormanlara!"*

"Doğrudur, Halim arkadaşa katılıyorum. Birilerinin burada bizi görmesi mucizedir. Orman çok sıktır. Biri gelip göğsümüze basmadan bizi göremez. Hem bu köy iyidir," dedi Hüseyin arkadaş.

Murat nehri az aşağıdan akıyor, başını dağlara vura vura gümbürdüyordu. Suyun çağıldayışı kulaklarına kadar geliyor, suları masmavi görünüyordu. Köyün çocukları donsuz, çıplak suya girmiş, oyun oynuyorlardı, suyun kenarında. Bulundukları yerden, görülebiliyordu çocuklar.

"Bir fotoğraflarını çekebilseydim keratalar; hepsi donsuzdur" dedi Halim. Bunun üzerine herkes gülmeye başladı. Zaman akıp gidiyor, güneş orta yere gelmiş, toprağı yakıyordu.

"İşte bu nehri geçeceğiz, ona göre dikkatli olun. Hiç şakası yok! Ufak bir hatada Keban barajında balıklara yem oluruz," dedi Halim.

"Köprü yok mu? Yoksa suyu yüzerek mi geçeceğiz?" dedi Cemil.

"Köprü yok! Geçit var. Fazla derin değil. Kimi yerler diz boyu, kimi yerlerde göbeği aşıyor. Daha önce geçmişiz. Yanlış yöne gitmezsek bir şey olmaz. Yalnız karanlıkta insan biraz zorlanıyor. Çünkü geçit bir şerit gibidir. Sağa sola kaydın mı akıntıya kapılıyorsun.

"Sen bu konuda ustasın" dedi, Hüseyin arkadaş.

Akşam saat beşe geliyordu. Hüseyin arkadaş *"bu geçiti karanlık olmadan geçersek daha iyi olur"* dedi kendi kendine. *"Haydi kalkın gidiyoruz, karanlık olmadan geçidi geçelim,"* dedi. Grup yola koyuldu. Bulundukları tepede yüz yüz elli metre aşağısı çırıl çıplaktı. Hiçbir ağaç yoktu. Hemen yüz metre aşağıdan stabilize araba yolu geçiyordu. Ormanlardan yürüyerek araba yoluna indiler. Geçidin bulunduğu yere doğru yol yol yürümeye başladılar. Hava henüz aydınlık, güneş dağların bağrına gömülmek için sabırsızlanıyordu.

Halim, silahını ağırlık merkezinden kavramış en önden gidiyor, yine Cemil, onu izliyor, Hüseyin arkadaş ortada Arif grubun en sonunda yürüyordu. Bir süre yürüdükten sonra uzaktan bir araba sesi duyulmaya başlandı. Halim eliyle geriden gelenlere "dur" anlamında işaret verdi. Herkes yerinde beklemeye başladı. Araba sesini iyice dinledikten sonra kendilerine doğru geldiğini anladı. Çırıl çıplak arazide saklanacak, bir yer aradı gözleri, yüz metre kadar yolun üstündeki meşe kümesini gördü. Hızla oraya doğru tırmanmaya başladılar. Küçük bir örtünün içinde birbirlerine sokularak saklandılar. Bulundukları yer ormanlık alana uzaktı. Ormanla araları çıplaktı. Araba yaklaşınca, üzerindeki askerleri fark etmekte gecikmediler. "Bizi görmemişlerdir" dediler birbirlerine, Zaten etrafta saklanacak başka da yer yoktu.

Makineli tüfek böğürtüsü yankılanıyordu Murat vadisinde

Araba tam onların hizasına gelince üzerinde oturan askerler bütün namlularını gerillaların içine gizlendiği örtünün üzerine doğru ateşlemeye başladılar. Makineli tüfek böğürtüsü yankılanıyordu Murat vadisinde...

Hüseyin arkadaş, ilk ateşle birlikte silahındaki mermileri, üstü açık arabanın üzerindeki askerlere boşalttı... Ardından Halim dokundu kleşimin tetiğine ortalık cehennem yerine dönmüştü. Cemil, boylu boyunca uzanmış alnından kan damlıyordu toprağa. Arif onu kaldırmak istedi, ama kalkamadı Cemil. İlk ateşle birlikte şehadete ulaşmış, şehitler kervanına bir halka daha eklenmişti. Arif, Hüseyin arkadaşın düştüğünü görünce hızla onun yanına gitti. Her yanı kan kızla boyanmış, yüzü koyun toprağa kapaklanmıştı. Arif onu çevirdi, gözleriyle Arif'e baktı. Bir şeyler anlatmaya çalıştı. Sesi çıkmıyor, ne dediği anlaşılmıyordu. Arif gözlerinde ki manayı anladı. *"Çantamı alın, düşmana bırakmayın"* diyordu gözleriyle. Az sonra, gözleri kapandı, derin bir uykuya yatmış gibi ana toprağına başını koyarak sonsuzca uzandı...

Halim, ağır yaralanmış, bir bacağı tümden kopmuştu, fakat silahı henüz tüm hışmıyla kinini kusuyor, düşmana ölüm yağdırıyordu. Arif koluna girdi Halim'in. *"Seni buradan götüreyim, Hüseyin ve Cemil arkadaşlar şehit düştüler, en azından seni kurtarayım"* dedi.

"Olmaz! Sen artık beni kurtaramazsın. Yalnız sen yaralı değilsin, kurtulabilirsin, kaç kurtul! En azından içimizden biri kurtulmuş olsun. Yalnız önce Hüseyin ve Cemil arkadaşların çantalarını ve silahlarını benim yanıma getir. Haydi heval çabuk ol." dedi

Arif, çanta ve silahları, Halim'in yanına getirip bıraktı. Gözleri kan dolmuştu. Çektiği acı, gözlerinden okunuyordu. Halim;

"Şimdi git Heval! haydi koş, ben seni korurum."

"Hayır olmaz heval! Seni bırakamam."

"Bırak şimdi duygusallığı, sen bir gerillasın, kendini kurtar, mantıklı ol."

"Nasıl giderim? Çember gittikçe daralıyor. Yağmur gibi kurşun geliyor üstümüze."

"Ben seni savunurum, zik zak çizerek kaçacaksın. Şu dolun içine girdin mi, kurşunların hedefinden çıkarsın. Haydi çubuk ol Heval, mutlaka kurtulup, partiye ulaşman gerekir. Çabuk... çabuk..."

Arif, hayatının en zor anını yaşıyordu. Yoldaşlarını bırakıp gitmeyi kendisine yediremiyordu. Fakat başka çaresi olmadığını da biliyordu. Yerinden kalktığı gibi bir ok misali fırladı. Sağına soluna isabet eden kurşunların arasından, sağa sola çapraz koşarak ölümün içinden çıktı. Ölümle en hızlı yarışıydı bu. Arif bu yarışı kazanmıştı.

Halim, çantasında önceden hazırlamış olduğu molotof şişesini çıkardı. Bütün çantaları üst üste yığarak, fazla silahları da üzerine bıraktı, molotofu tutuşturarak üzerine fırlattı. Az sonra yükselen alevler, çantaların içindeki sırlarla birlikte yanıp kül oldu. Hüseyin arkadaşın küçük çantası yanarken gözleri dolu doluydu Halim'in. Hüseyin arkadaş o küçük çantayı devamlı koltuğunun altında sürekli *"bana bir gün bir şey olursa bu çantayı mutlaka alın ya da imha edin. Kesinlikle düşmanın eline geçmemeli"* derdi. Halim vasiyetini yerine getirmenin onuruyla, silahının namlusunu tekrar düşmana çevirdi. Kopan bacağından oluk oluk kan akıyordu. Toprak kızıla boyanmıştı. Halim, son kurşununa kadar çarpışarak kahramanca bir direniş sergiliyordu. Karanlık çökmek üzereydi. Vücuduna saplanan kurşunlar gücünü iyice tüketmişti. Sürünerek yoldaşlarının yanına gelip uzandı, başı yana düştü, toprağa kapaklandı. Yüzündeki o kutsal gülüşleri, kana bulanmış, kıpkızıl bir çiçek gibi açılmıştı toprağın yüzünde. Vartağ köyü yastaydı. Bölge halkı yastaydı. Üç kızıl karanfil, üç fidan boylu can, **Hüseyin (Haydar Karasungur), Halim (Orhan Elelçi), Cemil (...)** arkadaşlar sevdasına kavuşmuş vatan toprağıyla kucaklaşmışlardı.

Murat nehri, şaha kalkmış, dağları isyan ediyordu. Gözleri üç özge can gibi, üç gözenek olmuş, kan akıyordu. Suyu kızıl...

"Keşke birkaç gün önce gelebilseydik"

Geride kalan grup G. köyünün karanlık sokaklarından dağlara doğru ilerliyordu. Kemal grubun başında çok dikkatli yürüyordu. Köyün çeşmesinde yaklaştıklarında, su içmek için durakladı. O sırada Arif'in hızla koşarak oradan uzaklaştığını gördü. Önce düş sandı, ama yok! Arif... Peşinden koşarak durdurdu. Panik içindeydi Arif. Yüzünde anlaşılmaz bir ifade vardı. Ağlamaklı, hüzünlü bir ifade... Kemal *"neden geldin, niye geri döndün"* diye sordu... Arif kekeleyerek;

"Arkadaşlar şehit düştü," dedi.

Kemal önce yanlış duyduğunu düşündü. Yok, hayır! Bu olamaz! Yanlış duymuşumdur! Mutlaka bir yanlışlık olmalı! bir düş falan olmalı, kötü bir kabus...

"Hele bir daha söyle heval, sen ne dedin?"

"Arkadaşlar şehit düştü. Yalnızca ben kurtuldum." Kemal'in başından kaynar sular döküldü. Duyguları başkaldırdı. Gözlerinden damlalar yağmur taneleri gibi döküldü. Acı tüm bedenini sardı. Yüreğindeki öfke dağ gibi büyüdü.

Veli arkadaş, Arif'i bir kenara çekti. Onunla yalnız konuştuktan sonra grubun yanına döndü...

"Arkadaşlar, doğrudur! Arkadaşlarımız şehit düşmüş. Yalnız kendinizi biraz toparlayın! Bu savaştır! Bu sonuç çok acı da olsa, çok zor da olsa savaşın değiştirilemez gerçeğidir."

Veli, Konuşurken gözleri dolu doluydu. Bütün gerilla grubunun gözleri yaşlanmış, öfkeleri sel gibi büyümüştü. Grup, Arif'i de yanına alarak oradan uzaklaştı...

Bir süre sonra, grup başka bir alana giderken, sabaha doğru, karşıdan gelen başka bir grupla karşılaştı. Her iki grup da aynı anda birbirine "dur" çekti. Her iki grup da mevzilenerek çatışma pozisyonunu aldı. Birbirlerini asker sanmışlardı. Sonra "kimsiniz" çağrılarından Adnan ve Metin arkadaşlar birbirinin sesini tanıyınca her iki grup da derin bir nefes almıştı.

İki grup yan yana gelerek birleşti. Kucaklaşıp hasret giderdi. Hüseyin arkadaşın şehadetini Ferqîn dağlarında duymuşlardı. Aynı hüzün, aynı acıyı onlar da yaşamıştı. Yeni gelen grup Güney'den geliyor, Dersim'e gidiyordu. Eğer erken ulaşabilselerdi, Hüseyin arkadaş Dersim'e gitmeyecek bu sonuç da doğmayacaktı. Bunun üzüntüsü her gerillaya hakim olmuştu. Dersim grubu *"Keşke birkaç gün önce gelebilseydik"* diyordu.

İki grup birleştikten sonra uzun bir toplantı gerçekleştirildi. Gerek Amed, gerekse de Dersim'deki durumlar 3. Kongre kararları doğrultusunda değerlendirildi. Birçok karar alındı. İki grubun birleşmesiyle, eyalette ilk kez böyle bir güç bir araya gelmişti. Sayının kalabalık olması herkese ayriyeten bir moral kazandırmıştı. Dersim grubu geçiş yapmadan, birlikte birkaç eylem yapmayı kararlaştırdılar. O dönem bölge de sadece iki çete köyü vardı. Bir tanesi Avnik'ti ve daha önce Hüseyin arkadaş komutasında yerle bir edilmişti. Bir de Haciyan vardı. Haciyan'da, korucubaşı Cemil (Cemo) halkın başına bela olmuş, halka büyük bir baskı uyguluyor, çeşitli eziyetler ediyordu. Herkese korucu olmayı dayatıyordu. Halk Cemil hakkında sık sık rapor veriyor, cezalandırılmasını istiyordu. Cemil kuduz köpek gibi sağa sola saldırıyor, kendisini bölgenin hakimi ilan ediyordu.

Haciyan köyü Akdağ'ın eteklerinde, derin bir vadinin içinde kurulmuş küçük bir köydü. Köy halkı yoksul, sadece hayvancılıkla geçimini sağlıyordu. Vadinin içi büyük ceviz ağaçlarıyla kaplı, her taraf yemyeşildi. Soğuk sular çağlıyordu vadinin içinde.

Grup keşif istihbarat birimini gönderdi. Gerekli keşif ve istihbarat yapıldıktan sonra eylem için harekete geçti. Grup kendi arasında dörde ayrılarak köyü kuşattı. Çeteler panik içinde bağırıyor, teslim olacaklarını söylüyorlardı. Ama, Cemo teslim olmadı! Grupla çatışmaya girdi. Gerillalar kısa süre sonra ailesine zarar vermeden evini başına yıktılar Cemo'nun. Gerillalar durmadan çağrı yapıyor, teslim olmasını söylüyorlardı. Fakat, Cemo, bunlara aldırmıyor, çatışmaya devam ediyordu. *"Dışarı çıkmazsan evini yakar, seninle birlikte, kül ederiz"* dedi grup komutanı. Az sonra ahşap evin saçaklarından alevler yükselmeye başlayınca "tamam tamam teslim oluyorum" dedi Cemo. Silahını kapının eşiğine dayadı. Ellerini ensesinde kenetleyerek kapıdan dışarı çıkıp, silahından uzaklaştı. Yanan evin saçtığı ışıkta, yüzü belirginleşmiş, pala bıyıkları susuz bitki gibi solmuş, yüzü korkudan bembeyaz kesilmişti. Kapının karşısında mevzilenen gerilla bir kartal gibi havalandı, Cemo'nun ensesinden tutarak orta yere getirip, ellerini arkadan iple bağladı...

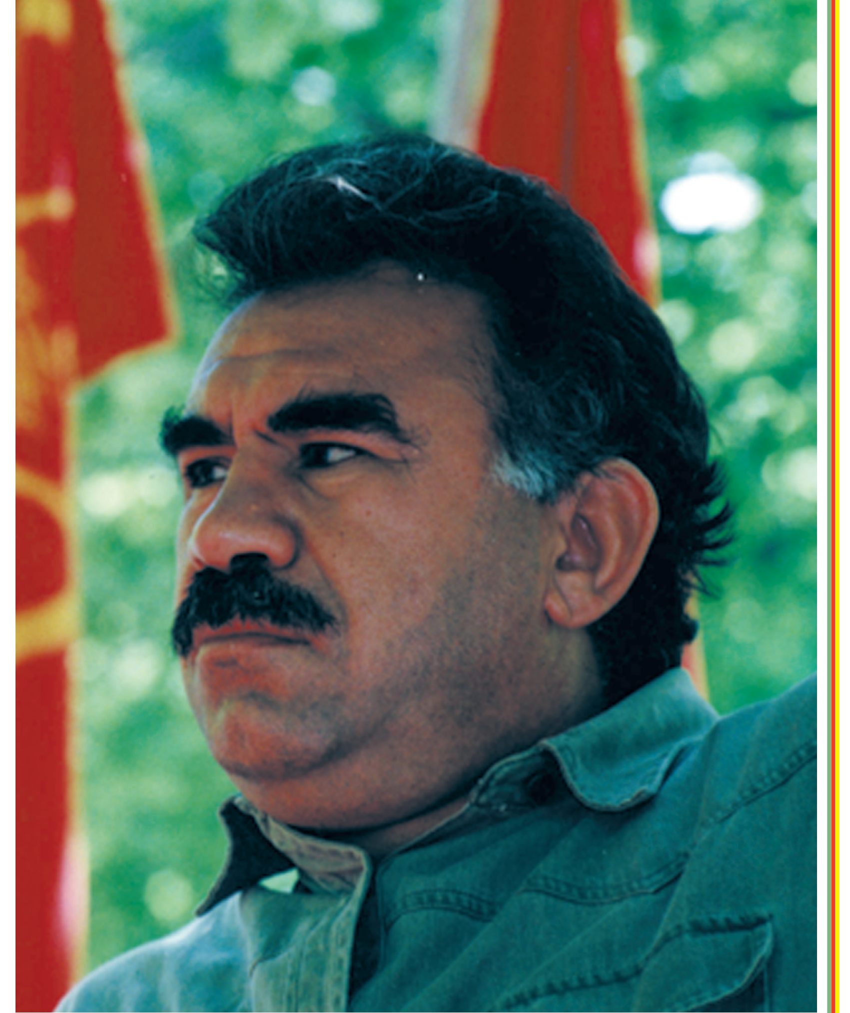
Diğer korucular karşılık vermediğinden, silahlarına el konuldu. Hepsi Cemo'nun kapısında bir araya getirildi. Diğer köy halkı da aynı yerde toplandı. Veli arkadaş, Kürdistan'da ihanetin en anlama geldiğini uzunca anlattı. *"Cemo bize silah sıkmasaydı, bugün onu cezalandırmayacaktık. PKK bağışlayıcıdır, ama Cemo işi çığrından çıkardı. Halka baskı yaptı, hakaret etti. Uyardık, bu kez bizim peşimize düştü, operasyonlara çıktı, uyarılarımızı dikkate almadı. Bugün de partimizin adaletine sığın dedik, o bize kurşun sıktı. Bu kurşunlar bizim şahsımızda Kürt halkına sıkıldı. Daha geçen gün Vartağ'da üç yiğit yoldaşımız toprağa düştü. Onlara kim kurşun sıktı? Tabii ki düşman. Bugün bize sıkılan bu kurşunlar aynı zamanda o yoldaşlarımıza sıkılan kurşunlardır. Yoldaşlarımızın şehit düşmesinin sebebi neydi? Tabii ki ihanet. Cemo'nun diğer korucu arkadaşları bize silah sıkmadı. İlk uyarıda teslim oldular. Bu nedenle onları bağışlıyoruz. Fakat Cemo cezalandırılacak"* dedi. *"Hiç bir ihanet cezasız kalmamalıdır. Hüseyinlerin intikamı alınmalıdır ve alınacaktır. Bunu herkese ilan ediyoruz. Bu vatan artık sahipsiz değildir."* Veli, konuşmasını tamamlayınca, yerde diz çökmüş Cemo'nun ensesine bir kurşun sıkıldı, grup sloganlarla köyden ayrıldı.

Grup köyden ayrıldıktan sonra yol da Dersim grubu ormanların içinde gece karanlığında gözden kayboldu. Bölge gücü kendi noktalarına doğru yola koyuldu. Kemal dalgın dalgın yürüyor, gözlerinin önünde Hüseyin, Halim ve Cemil arkadaşlar duruyordu. Gülüşleri üç güneş parçası, üç ateş, üç kızıl karanfil...

MERKEZİ UYGARLIK SİSTEMİNDE AVRUPA MODERNİTESİ

ve YENİ HEGEMONİK GÜÇLER

(KCK Önderi Abdullah ÖCALAN'IN "Ortadoğu'da Uygarlık Krizi ve Demokratik Uygarlık Çözümü" kitabından)

Ortadoğu'da yoğunlaşan küresel krizi anlayabilmek için merkezi uygarlığın Avrupa'daki dönüşümünü kavramak kilit öneme sahiptir. Nasıl ki Ortaçağ Ortadoğu'sunu kavramadan uygarlığın Avrupa'ya kayışını, dönüşüm geçirmesini ve hegemonik güçlere kavuşmasını anlayamazsak, uygarlığın Avrupa serüvenini kavramadan da günümüz Ortadoğu'sunu kavramada doğru bir anlayışa erişemeyiz. Aralarında çok sıkı bir diyalektik ilişki mevcuttur.

Önceki bölümlerde açıklanmaya çalışılan husus, Ortadoğu merkezi uygarlık sisteminin Avrupa'ya neden ve nasıl taşındığına ilişkindi. Avrupa'ya taşınan merkezi uygarlığa ilişkin cevaplandırılması gereken temel soru, sanayi devriminin neden ve nasıl başladığıdır. Savunmamın daha önceki bölümlerinde bu soruya çok yönlü ve kısmi yanıtlar verildiğinden, çok gerekmedikçe tekrarlamamaya ve bazı farklı yönlerden cevaplar geliştirmeye çalışacağım.

K. Marks'ın düştüğü hataya düşmemek için öncelikle sanayi devrimi ve sanayi kapitalizminin doğasının tarihsel ve sosyolojik anlamına erişmek gerekir. K. Marks, kapitalizmi ekonomik bir olgu olarak incelediğinden emindi. Nasıl ki fizik ve kimya başta olmak üzere, yeni bilimler olgulara dayalı olmak durumundaysa, toplumu da bir olgu olarak ele almak ve ekonomik bakış açısıyla çözümlemek kendisine en temel bilimsel yaklaşım olarak geliyordu. Geleneksel dinsel ve felsefi yaklaşımlar kadar, kendi dönemindeki Alman idealist felsefe akımları, Fransız toplumcu yaklaşımları ve İngiliz ekonomi-politik okulları tatminkar değildi. F. Engels'le birlikte 'bilimsel sosyalizm' dedikleri okul üzerinden çıkış yapmaya çalıştıkları çokça bilinmektedir. Şüphesiz başlattıkları 'zihniyet devrimi' inkar edilemez. Duygu olarak da zaferini ilan etmekte olan kapitalizme karşıt idiler. Hem de ona karşı tüm tarihsel çıkışlar gibi örgütsel olarak da tavır alma gücünü göstermekten çekinmediler.

Günümüz biliminin vardığı en önemli sonuçlardan biri, hakikatin (anlaşılmış gerçeklik) tarihsel ve toplumsal karakteridir. Şüphesiz tarihsellik ve toplumsallık evrensellik ve tekillikten kopuk olmadığı gibi, tam tersine gerçekliğin anlaşılma serüvenindeki (Hegel'deki evrensel zeka serüveni dikkat çekicidir) cehdinin yoğunlaşmasını ve sonuca erişimini ifade eder. Dolayısıyla K. Marks'ın ve ekolünün bu serüvendeki konumunu yetkince tespit etmek önem taşımaktadır.

Bilimsel sosyalizmi kapitalizm karşısında yenilmiş bir akım olmaktan ziyade, yetmez bir ekol olarak düşünmek daha anlamlıdır. Çünkü başardıkları vardır. Gerekli olan, başaramadıklarına ilişkin ideallerindeki yanlışlıklar ve yetmezliklerin açıklanmasıdır. Savunmamda bu yönlü açıklamalarım vardır. Tekrarlamak yerine, yine gerekirse yeni ve daha bütünlüklü bir eleştirel yaklaşımla tavrı sürdürmektir. Bunu yapmaya çalışıyorum.

En başta sanayi devrimini bir ekonomik devrimden ziyade bir ideolojik ve politik devrim olarak düşünmek bana daha açıklayıcı gelmektedir. Hatta askeri yanı ağır basan bir devrim olarak algılamadıkça, ne Avrupa'nın uygarlıksal çıkışını, ne de temel aldığı kapitalizmini yetkince anlayabiliriz. Sondan söylenmesi gerekeni başta söylemeliyim ki, merkezi uygarlık güçleri Avrupa kapitalizminin sanayi devrimiyle tarihinin en büyük ideolojik, politik ve askeri seferberliğini gerçekleştirmeleri ve küreselleştirmeleriyle karakterize edilebilir. Avrupa uygarlığının tarihsel tanımı budur.

Sanayi devrimi ideolojik, politik ve askeri hegemonyanın bir aracı olarak, tarihsel ve toplumsal bütünlük içinde kavranmadıkça, çağımızı yetkince kavramak mümkün değildir. Bu gerçekliğin kavranması için toplumların içinde ve aralarında yol açtığı savaşlarla çevreye karşı açtığı savaşımın bilançosunu özce derlemek yeterlidir. Hiçbir tarihsel ve toplumsal serüvende sanayi devrimi temelinde gerçekleştirilen savaş bilançosuna erişilemediği, daha da vahimi, çevre yıkımının ilk defa toplumun sürdürülemez sınırlarına taşındığı, bunun insanlığın en çok bilincine vardığı hakikat olduğu inkar edilemeyecek kadar açıktır. Olağandışı ideolojik aygıtlar ve iktidar olanaklarıyla giriştiği toplumu körleştirme söylem ve eylemlerine karşın, hakikatin kendisi küresel kriz olarak, ona karşı söylem ve eylem olarak günlük yaşamda varlığını sürdürmektedir.

A- Avrupa devriminin tarihsel ve toplumsal anlamı

Tarihsel dönüşümü sağlayan toplumlarda gerçekleştiğini gözlemlediğimiz her ideolojik hegemonyanın (mitoloji, din, felsefe ve bilim olarak) bir benzerini Avrupa uygarlık aşamasında da görmekteyiz. Uygarlığın maddi dönüşümünü olduğu gibi değil, manevi (dar anlamda kültürel-ideolojik) olarak nasıl yansıtılıyorsa öyle görmekteyiz. Tüm önemli çağlar boyunca yansıtılan bu gerçeklik Avrupa çağı için de geçerlidir. Sadece düşün gücümüzde değil, yaşam gücümüzde de bu gerçeklik sanıldığından çok daha geçerlidir. Çağların kendine has böyle bir geçerliliği vardır. Aşılmaz değildirler, ama gerçek bir diyalektik aşama sağlanmadan da bu gerçeklikten kurtulunamaz. Çok karşıtı konumunda olduğumuzu sansak bile bu böyledir.

Avrupa mitolojisi veya bilimi adına söylenen hakikatler bu açıdan bakıldığında, Avrupa uygarlık aşaması daha doğru çözümlenebilecektir. Sanayi çıkışının tarihsel temelinde, belirleyici olarak islamın ideolojik-pratik saldırısı karşısında hıristiyanlık ve kısmen museviliğin Ortadoğu'dan giderek yoğunlaşan sürgünü yatmaktadır. İslamdan az önce gerek hıristiyanlık gerek musevilik Ortadoğu'nun Roma sonrası (Batı Roma) hegemonik ideolojileri olarak gelişmekteydiler. Çin'den İspanya Yarımadası'na kadar etkinlik kazanmaktaydılar. Avrupa'nın 10. yüzyıl sonrası kent yükselişleri Ortadoğu'da da söz konusuydu. Burada eski Helen kültüründen de yararlanarak ortaçağ uygarlığının yeni hamlesi gelişiyordu. Özellikle Grek, Ermeni ve Asuri kavimlerinde belirgin bir uygarlık yükselişi vardı. Bir ön Rönesans gündemdeydi. Manicilik de en güçlü dönemini yaşıyordu. Putaperestlık hızla çözülmeyi yaşıyordu. Bu gelişmeler karşısında Batı Roma yıkılırken, Doğu Roma ancak hıristiyanlığı resmi ideoloji olarak benimsemekle tarihte yerini buldu. Doğu Roma'nın (Bizans'ın) yükselişinin temelinde bu ideolojik gelişmeler önemli yer tutar.

İslam devrimi denilen çıkış Arap Yarımadasındaki inanç ve kabile buhranının bir sonucu olarak gelişti. İbrahimi dinin daha radikal bir mezhebi olarak şekillendi. Gerek binlerce yıllık kabile göçleri, gerek yeni ideolojik şekillenmenin birleşmesi çıkışın temelidir. İslam Oğuz ve Moğol çıkışlarının ön aşamasıdır. Uygarlıkla temas yeni bir hegemonik güç olma şansına taşıdı. İran'ın geleneksel hegemonik gücü hızla çökerken, Bizans hızla geriye çekilmekten kurtulamadı. İslam daha 7. yüzyılın ortalarından itibaren Ortadoğu uygarlığının yeni hegemon gücüydü. Bizans'ın giderek hızlanan çözülüşü, hıristiyanlığı ve kısmen museviliği Avrupa'ya daha çok taşıdı. Ortadoğu'da islam ne kadar yükseldiyse, Avrupa'da da hıristiyanlık o denli yükseldi. Ortadoğu hıristiyanlığı gücünü yitirdikçe, Avrupa hıristiyanlığı güçlenmeyi bir varlık sorunu haline getirdi.

Haçlı Seferleri (11.-14. yüzyıllar arası) durumu tersine çevirmek için yeterli olmadı. Temel etken merkezi uygarlığın Ortadoğu'daki hegemonik yapısıyla bağlantılıdır. Üretim, ticaret ve para konularında öncü konum korunduğu gibi, bilim, sanat ve siyaset-askerlik konularında da hegemonik güç varlığını sürdürüyordu. Haçlı Seferleri'nin en önemli sonucu, Avrupa'nın bu dönem boyunca geliştirdiği ve yaşadığı uygarlık seviyesiyle Doğu'yla ve islamla baş edemeyeceğinin anlaşılmasıydı. Bu gerçeklik Avrupalı uygarlık güçlerini aşama yapmaya zorladı. İspanya (İberik) Yarımadası'nda Endülüs islam uygarlığından alınan dersler tazeliğini korurken, Anadolu üzerinden Balkanlar ve Orta Avrupa'ya kadar yayılan Osmanlı islam güçleri 16. yüzyılda tam bir kabus etkisi yarattı. 16. yüzyılda kapitalizmin sistem olarak yükselişe geçişi bu gerçeklikle yakından bağlantılıdır.

İslam uygarlığını hem maddi hem de manevi kültür alanında aşmadıkça, varlık sorununu çözemeyeceğini yüzyılların deneyimiyle daha iyi kavrayan Avrupa uygarlık güçleri, kapitalizmi bir sistem olarak geliştirmeyi en etkili çare olarak değerlendirdiler. Şüphesiz kapitalizmin tarihinden bahsetmiyorum. Bunun ciltler dolusu anlatım gerektirdiği ve yeterince işlendiği de bilinmektedir. Vurgulanması gereken husus, temel stratejik bağlantısını açıklığa kavuşturmaktır. Uygarlık tarihi stratejisiz anlaşılamaz. Ne olayların sıralanması ne de kapsamlı analizler uygarlık tarihini kavramaya yeterlidir. Uygarlığın temel unsurlarında (üretim, ticaret, politik, askeri, ideolojik) stratejik faktörler açıklığa kavuşturulmadıkça, gelişim ve dönüşüm süreçleri yetkince anlaşılamaz. Her uygarlık süreci, temsil ettiği temel unsurları üzerindeki iç ve dış rekabetçi, hegemonyacı stratejileri yaşar. Karşı stratejilerle hep iç içe yaşar. Sonucu bu stratejiler arasındaki mücadele belirler. Avrupa uygarlığındaki kapitalist hamle, stratejik güçlerinin kendi içlerinde ve dışa karşı yürüttükleri mücadelelerin bir seçimi olarak gerçekleşmiştir.

Kapitalizm seçeneğini ne Hegel'in 'akılsal yürüyüşü'nün bir sonucu, ne de K. Marks'ın aydınlanmacı ilerleme ideolojisinin zorunlu sonucu olarak değerlendirmek mümkündür. İlgili bölümlerde de göstermeye çalıştığımız gibi, kapitalizm Sümerlerden beri varlığı bilinen bir sistemdir. Toplumların hep en uğursuz ve yaşanmaması gereken ahlaksız bir olgu olarak belleklerinde yaşattıkları, iradeleriyle sürekli savaştıkları toplum bozucu bir unsurdur. Zaman zaman toplumsal yüzeye yansıdıkça, sert yanıtlarla karşılaşıp hep dip noktalarında sinsice ve gizlice varlığını sürdürmeye çalışmıştır. Hiçbir sömürme yöntemi ve aracı kapitalizm kadar toplumları bozucu, dağıtıcı, sürekli kriz ve kaosta tutucu özellikte olmamıştır. Kendileri de hep baskıcı ve sömürücü oldukları halde, diğer tüm uygarlık güçleri bu yapısından ötürü kapitalizmi sınırlamayı ve dibe sürmeyi toplumun sürekliliği açısından zorunlu görmüşlerdir. İleri bir uygarlık aşaması olmak şurada kalsın, hep toplumların lanetini üzerine çekmiş, ahlaki ve politik toplumun kanser hastalığı olarak anlam bulmuştur. Günümüz toplumundaki ve çevresindeki kriz, yıkım ve kırım gerçekliği, toplumsal gerçekliğin vicdanı olarak ahlaki yaklaşımın yanılmazlığını kanıtlamaktadır.

Kapitalizm onu en yetkin kullanan güçlere bol zaferler sağlar. Ama bunu hep toplumları kriz içinde tutarak, ahlaki ve politik duruşunu işlevsiz kılarak, sürekli iç ve dış savaşlar içinde tutarak, yıkım ve kırımı yaşatarak gerçekleştirir. Sonuçta güç ve zenginlik az ellerde toplanmıştır. Bu eller zafer kazanmıştır. Karşılığında ise yıkılan bir toplum ve sürdürülemez bir çevre bırakmıştır.

Böyle tanımlayabileceğimiz kapitalizmin Avrupa uygarlığındaki zaferini ana başlıklar halinde somutlaştıralım.

a- Venedik kentinin hegemonya savaşı

Sorulması gereken başat soru, Venedik'in yükselişinin neden ikinci bir Roma olmayı başaramadığıdır. Antikçağ Roma'sının başardığını Venedik de başarabilirdi. Venedik Roma'dan daha beceriksiz değildi. Erdemleri Roma'yı aratmayacak denli çoktu. Ticaret, üretim, para, iktidar, bilim ve sanat başta olmak üzere, uygarlığın tüm temel kategorilerinde döneminin zirvesine tırmanmaktaydı. Tüm Doğu'ya, Çin'den Ortadoğu'ya, kuzeyde Baltık ve Sibirya eteklerinden güneyde Büyük Sahra Çölü'ne kadar sızmayı başarmıştı. Akdeniz'i en az Roma kadar avucunda tutuyordu. Tüm bu alanlar üzerinde ticaret tekelini kurmuş gibiydi. Zenginlik en az Roma kadar Venedik'e de akıtılmıştı. Mali araçlar, para, senet ve bankacılığın yeni merkeziydi. Karlı bulunduğunda, dönemin en kaliteli sanayi üretimini gerçekleştirebiliyordu. Özellikle Bizans ve islam İmparatorluklarının adeta içini oymuştu. Çekmediği değer bırakmamıştı. Venedik'i 14. ve 15. yüzyılların hegemonik gücü olarak değerlendirmek abartı sayılmaz. Bu yönüyle tarihte Doğu uygarlık değerlerini Avrupa'ya taşıyan başat güç olarak yorumlamak mümkündür.

Devamı 26'da